ITI Ostravsko
příležitost pro města 2020

Strategie ITI ostravské aglomerace

Integrovaná teritoriální investice

Strategie a Investiční plán pro udržitelný rozvoj měst v území ostravské aglomerace na období 2014 – 2020

Ostrava, červen 2019
(po změně č. 4)

Zpracovatelé:

Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko
PricewaterhouseCooopers, s. r. o.
Profaktum, s. r. o.
Statutární město Ostrava

Na vzniku se dále podíleli a dohlíželi zástupci následujících organizací:

Statutární město Havířov
Statutární město Karviná
Statutární město Frýdek-Místek
Statutární město Opava
Moravskoslezský kraj
Město Bílovec
Obec Třanovice
Ministerstvo pro místní rozvoj

Ve spolupráci s:

Vysoká škola báňská - Technická univerzita v Ostravě
Agentura pro regionální rozvoj, a. s.
Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje
RPIC-VIP, s. r. o.
Krajské sdružení místních akčních skupin

Co je Integrovaná teritoriální investice?

Integrovaná teritoriální investice je nástroj investičního plánování, určený pro silně urbanizované území, resp. pro metropolitní oblasti, které mají klíčový význam z hlediska ekonomického růstu a mezinárodní konkurence-schopnosti. V České republice může tento nástroj využít sedm velkých metropolitních oblastí a aglomerací.

Regionální a místní orgány musejí v budoucnu pracovat společně a „odbourat“ administrativní hranice. Principy subsidiarity a partnerství představují jeden z předpokladů fungování modelu víceúrovňové správy v území. Posilování významu územní dimenze a prostorové funkční závislosti je již několik let významně akcentováno napříč členskými státy Evropské unie. K jejímu uplatnění jsou vytvářeny ze strany Evropské komise patřičné mechanismy, které dnes označujeme zejména jako integrované přístupy.

Integrovaná teritoriální investice je mechanismus, který umožňuje průřezově čerpat finanční prostředky z několika prioritních os jednoho nebo více operačních programů Evropských strukturálních a investičních fondů.

Čerpání finančních prostředků je podmíněno funkčním vymezením území a pro něj zpracovanou strategií, která však musí současně naplňovat cíle definované v daných operačních programech. S tím souvisí také vytvoření odpovídající řídící a implementační struktury pro realizaci investičního plánu.

Obrázek 1 Metropolitní oblasti České republiky pro realizaci ITI

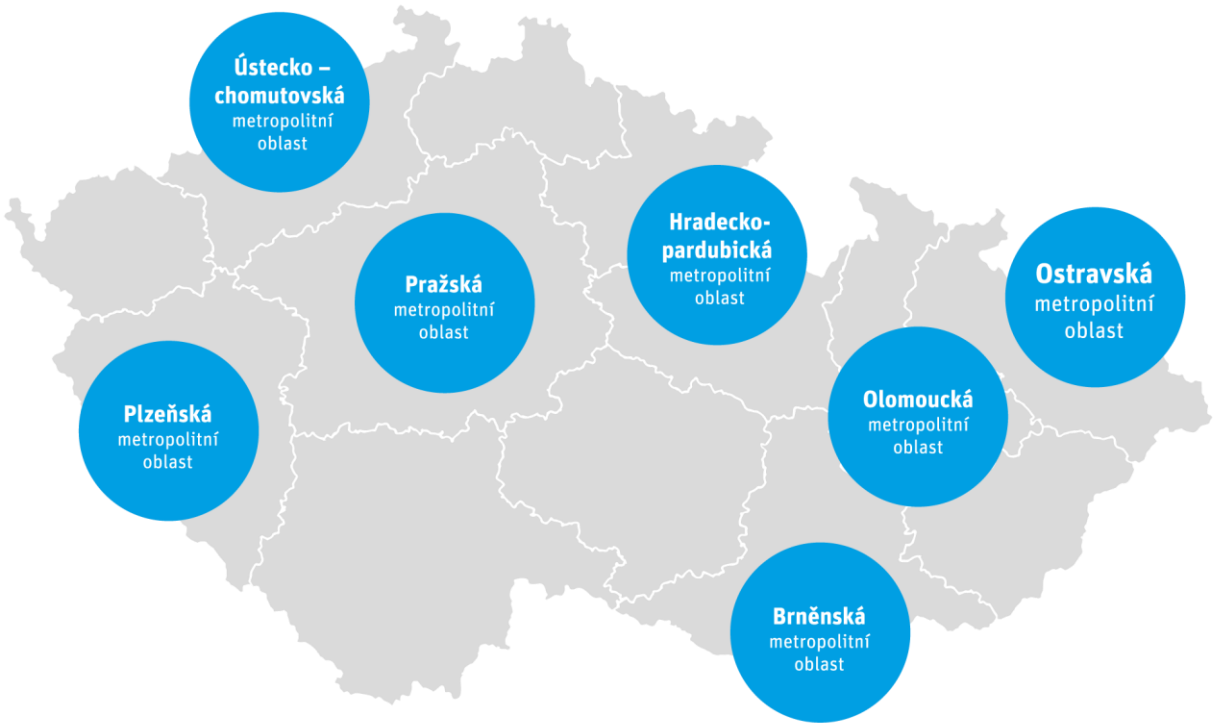

Zdroj: vlastní zpracování

Obsah dokumentu

1 ÚVOD 7
1.1 Předpoklady úspěchu Strategie ITI 7
1.2 Přístup ke zpracování 8
1.3 Milníky a proces partnerství při vytváření strategie 9
2 POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU 12
2.1 Širší vymezení ostravské aglomerace 12
2.2 Užší vymezení ostravské aglomerace 13
2.3 Shrnutí 18
3 ANALYTICKÁ ČÁST 19
3.1 Socioekonomická analýza 19
3.1.1 Úvod a metodický přístup 19
3.1.2 Manažerské shrnutí, klíčové trendy 20
3.1.3 Obyvatelstvo 21
3.1.4 Ekonomika a podnikání 38
3.1.5 Zaměstnanost a vzdělávání 51
3.1.6 Životní prostředí 66
3.1.7 Dopravní infrastruktura 78
3.1.8 Sociální oblast 86
3.1.9 Závěrečné shrnutí 94
3.2 Analýza stakeholderů 95
3.2.1 Seznam identifikovaných klíčových aktérů z hlediska vlivu na plánování a realizace strategie ITI a z hlediska zájmu 95
3.2.2 Seznam identifikovaných klíčových aktérů z hlediska cílů a nástrojů komunikace 96
3.3 SWOT analýza 97
3.3.1 Úvod 97
3.3.2 Náš přístup 97
3.3.3 SWOT analýza ostravské aglomerace 99
3.4 Analýza problémů a potřeb 104
3.4.1 Současný výchozí stav aneb čeho již bylo dosaženo 104
3.4.2 Socioekonomická analýza 104
3.4.3 SWOT analýza 107
3.4.4 Strom problémů a strom cílů 107

4 STRATEGICKÁ ČÁST 111
4.1 Metodický přístup ke strategické části 111
4.2 Strategie ITI ostravské aglomerace 114
4.2.1 Vize ITI ostravské aglomerace 2014 – 2020 114
4.2.2 Strategické cíle a pilíře ITI ostravské aglomerace 114
4.2.3 Specifické cíle ITI ostravské aglomerace 2014 – 2020 115
4.2.4 Integrovanost a synergie strategických cílů a specifických cílů ITI 116
4.2.5 Koincidenční matice 119
4.3 Strategický cíl ITI 1: Zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost obyvatel na trhu práce - Pilíř PRÁCE 125
4.3.1 Zdůvodnění strategického cíle ITI PRÁCE 125
4.3.2 Struktura strategického cíle ITI PRÁCE 126
4.3.3 Vazba strategického cíle ITI PRÁCE na analytickou část 127
4.3.4 Specifický cíl ITI PRÁCE 1.1 Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce 128
4.3.5 Specifický cíl ITI PRÁCE 1.2: Zapojit znevýhodněné skupiny obyvatel na trh práce 132
4.3.6 Specifický cíl ITI PRÁCE 1.3: Zvýšit efektivitu řízení a vyhodnocování situace na trhu práce 137
4.3.7 Soulad strategického cíle ITI PRÁCE s tematickými cíli EU 139
4.4 Strategický cíl ITI 2: Podpořit podnikání a vznik pracovních míst - Pilíř PODNIKÁNÍ 140
4.4.1 Struktura strategického cíle ITI PODNIKÁNÍ 140
4.4.2 Zdůvodnění strategického cíle ITI PODNIKÁNÍ 141
4.4.3 Vazba strategického cíle ITI PODNIKÁNÍ na analytickou část 142
4.4.4 Specifický cíl ITI PODNIKÁNÍ 2.1 Podpořit podnikavost obyvatel a rozvoj malých a středních podniků 144
4.4.5 Specifický cíl ITI PODNIKÁNÍ 2.2: Zvýšit atraktivitu pro investice 149
4.4.6 Specifický cíl ITI PODNIKÁNÍ 2.3 Realizovat aktivity na podporu strategie inteligentní specializace pro Moravskoslezský kraj 152
4.4.7 Soulad strategického cíle ITI PODNIKÁNÍ s tematickými cíli EU 155
4.5 Strategický cíl ITI 3: Zlepšit kvalitu prostředí a podpořit udržitelný rozvoj - Pilíř PROSTŘEDÍ 156
4.5.1 Zdůvodnění strategického cíle ITI PROSTŘEDÍ 156
4.5.2 Struktura strategického cíle ITI PROSTŘEDÍ 157
4.5.3 Vazba strategického cíle ITI PROSTŘEDÍ na analytickou část 158
4.5.4 Specifický cíl ITI PROSTŘEDÍ 3.1 Podpořit rozvoj udržitelné mobility 160
4.5.5 Specifický cíl ITI PROSTŘEDÍ 3.2: Snížit znečištění ovzduší 163
4.5.6 Specifický cíl ITI PROSTŘEDÍ 3.3: Zvýšit energetickou účinnost 165
4.5.7 Specifický cíl ITI PROSTŘEDÍ 3.4: Zefektivnit nakládání s odpady 169

4.5.8 Specifický cíl ITI PROSTŘEDÍ 3.5: Revitalizovat zeleň v sídlech ... 172
4.5.9 Soulad strategického cíle ITI PROSTŘEDÍ s tematickými cíli EU ... 173
4.6 SEZNAM OPATŘENÍ STRATEGIE ITI A JEJICH NÁVAZNOST NA OPERAČNÍ PROGRAMY ... 174
4.7 Vazba na horizontální témata ... 180
4.8 Vazba na strategické dokumenty ... 181
5 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST ... 186
5.1 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury a komunikace nositele IN ... 186
5.1.1 Příprava Strategie ITI ... 186
5.1.2 Řídicí a realizační struktura ITI ... 186
5.1.3 Procesy realizace Strategie ITI ... 190
5.2 Popis realizace partnerské spolupráce ... 195
5.3 Monitorování a hodnocení plnění strategie ... 197
5.3.1 Očekávané dopady intervencí Strategie ITI na území ostravské aglomerace (2023) ... 198
6 SEZNAM PŘÍLOH ... 200

Technická poznámka:

Zvolený přístup a metodika při přípravě strategie pro integrovanou teritoriální investici (ITI) vychází ze schválené evropské legislativy pro programové období 2014-2020. Zároveň se zpracovatelé řídili finálními verzemi programových dokumentů operačních programů 2014-2020 a aktuálními verzemi závazných metodických pokynů pro tvorbu integrovaných nástrojů (Metodickým pokynem pro integrované nástroje a Národním dokumentem k územní dimenzi). Dokument zároveň splňuje podmínky výzvy č. 2 oblasti podpory 3.2a, 3.2b – Podpora absorpční kapacity Operačního programu Technická pomoc, ze kterého je strategie financována.

1 ÚVOD

1.1 PŘEDPOKLADY ÚSPĚCHU STRATEGIE ITI

Města, kraj a jejich partneři v ostravské aglomeraci mají ambiciózní plán, jak změnit trend odcházení obyvatel z regionu, zvýšit zaměstnanost a přispět ke snížení skleníkových emisí.

Tímto plánem je „Integrovaná teritoriální investice ostravské aglomerace“, která bude realizována s finanční podporou Evropských strukturálních a investičních fondů a spolufinancována místními rozpočty a vlastními zdroji soukromých příjemců podpory.

Tento plán byl vytvořen a konzultován s mnoha odborníky a experty a je důkazem, že různé osobnosti z různých oborů sdílejí společné přesvědčení o potenciálu regionu a nebojí se jej společně realizovat.

Základem úspěchu předkládaného společného plánu jsou čtyři základní ingredience:

1. **Sdílená vize**

Základem úspěchu plánu je sdílená představa o budoucnosti regionu. Z diskuzí vyplynula a řídícím výborem projektu byla odsouhlasena tato jednotná představa o společné budoucnosti:

„Ostravská aglomerace je přitažlivá pro život, práci a podnikání. Je ekonomicky prosperující a vyspělou průmyslovou oblastí. Umí využít svůj unikátní technický um, znalosti, tradici a partnerství. Obyvatelé aglomerace mají chuť a možnosti se zde kvalitně vzdělávat, mají dostatek atraktivních pracovních příležitostí a takové podmínky pro život, díky kterým zde mají důvod žít.“

2. **Leadership**

K tomu, aby byla vize naplněna, je potřeba, aby města, jejich organizace i samotní obyvatelé aglomerace, z nichž řada byla zapojena do zpracování plánu, byli intenzivně zapojeni i do realizace plánu, především svými schopnostmi vést, motivovat a inspirovat realizátory jednotlivých projektů k nacházení těch nejlepších možných řešení k naplnění vize.

3. **Měřitelný a dosažitelný plán a akceschopnost**

Plán bude použitelný a úspěšný, pouze pokud bude jeho nositel po celou dobu realizace aktivně podporovat a prosazovat jeho realizaci. Integrovaná teritoriální investice definuje konkrétní cíle a indikátory k dosažení, včetně počátečních a cílových hodnot těchto indikátorů. V programovém období 2014–2020 budou podporovány takové projekty, které přispějí k naplnění cílů a indikátorů, stanovených v integrované teritoriální investici. Těmto projektům musí být věnována adekvátní pozornost a zkušená manažerská, odborná a administrativní kapacita.

4. **Partnerství a spolupráce**

Integrovaná teritoriální investice má i přes své ambice omezené možnosti vlivu a čerpání zdrojů. K dosažení skutečné pozitivní změny je zapotřebí permanentní budování a udržování spolupráce s partnery v území. Proces zpracování plánu, stejně jako historická zkušenost, zřetelně demonstrují sílu, kterou partnerství mají a jejich schopnost výrazně ovlivnit budoucí směřování měst v aglomeraci.

1.2 PŘÍSTUP KE ZPRACOVÁNÍ

Základní parametry přístupu jsou na národní úrovni zakotveny ve dvou klíčových dokumentech. Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014–2020 reaguje prostřednictvím navržených priorit na zásadní souvislosti, ovlivňující rozvoj jednotlivých územních celků. Dohoda o partnerství ČR pro období 2014 - 2020 pak určuje strategické zaměření a investiční priority ČR a nastavuje mechanismy pro přidělování vnitrostátních a evropských prostředků z programů vymezených pro programové období 2014–2020, integrovaných nástrojů nevyjímaje.

Ostravská aglomerace v rámci České republiky zaujímá zásadní místo nejen v ekonomice, ale i ve společenském životě a dalších oblastech. V území se odehrávají silné společenské, ekonomické, dopravní (zejména dojížďkové) i jiné procesy, které překračují administrativní hranice jednotlivých obcí. Diverzita jejího území proto patří k jejím přirozeným jevům, stejně jako výlučnost rozvojového potenciálu, vycházející z pevných funkčních vztahů, ovlivňovaných silou regionálních center. Zásadní strategické rozhodnutí a kvalitní vedení jí může přinést žádoucí synergické efekty. S vědomím tohoto chceme vytvářet podmínky k rozvoji aglomerace a využít jejích silných stránek a příležitostí a aktivovat vnitřní potenciál území.

Integrovanou teritoriální investici (dále jen „ITI“) ostravské aglomerace považujeme za jeden z nástrojů naplnění této výzvy. Její příprava a následná realizace se opírají o vytvořenou integrovanou strategii pro funkčně vymezené území, jak vyžaduje legislativa Evropské unie. Podmínkou pro vznik a fungování integrované teritoriální investice je nastavení a udržení spolupráce na jednotlivých úrovních veřejné správy, zapojení klíčových aktérů z území a jejich proaktivní přístup.

Posílená role strategického plánování přináší nositelům ITI ostravské aglomeraci větší samostatnost (v rámci nastavených mantinelů), zároveň na ni do budoucna klade vyšší zodpovědnost při rozhodovacích procesech a s tím spojených pravidel implementačního systému – od nastavení procesů řízení a monitorování strategie až po následné vyhodnocení její úspěšnosti. Po celou dobu realizace Integrované teritoriální investice musí být tento nárůst administrativních činností doprovázen odpovídající kapacitou a kvalitou lidských zdrojů. Jen tak lze dosáhnout významnější přidané hodnoty tohoto nástroje.

Obrázek 2 Zjednodušené schéma postupu přípravy Integrované teritoriální investice ostravské aglomerace

Zdroj: Návrh ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2014)

1.3 MILNÍKY A PROCES PARTNERSTVÍ PŘI VYTVÁŘENÍ STRATEGIE

Integrovaná teritoriální investice ostravské aglomerace je od počátku připravována na **principu partnerství**. Od roku 2012 byla její příprava diskutována na různých úrovních:

- ***vrcholová úroveň***: hejtman kraje, primátoři statutárních měst, rektoři univerzit, zástupci hospodářské a neziskové sféry, menších měst a venkova – na jednání v květnu 2014 na Čeladné byly na vrcholové úrovni validovány priority ITI ostravské aglomerace,
- ***Řídící výbor pro zpracování projektu ITI pro ostravskou aglomeraci***: partnersky složen ze zástupců statutárních měst, kraje, menších měst a obcí, Spolku pro obnovu venkova a Ministerstva pro místní rozvoj ČR, měl dohlížecí funkci nad průběhem přípravy ITI a schvaloval její klíčové milníky,
- ***pracovní skupina na operativní úrovni***: náměstci primátorů, resp. příslušní vedoucí úředníci magistrátů a interní tým Úřadu Regionální rady Moravskoslezsko; skupina se schází 1krát za 4 - 8 týdnů, validuje jednotlivé dílčí kroky zpracovatele ITI, samostatně vykonává společně dohodnuté úkoly při přípravě ITI, je informována o průběhu přípravy ČR na programové období 2014 - 2020 ve vazbě na integrované nástroje, koordinuje aktivity s ostatními metropolitními oblastmi, její zástupci se účastní pracovních jednání s řídícími orgány,
- ***široká odborná veřejnost*** – je informována, příp. zapojována do přípravy ITI při různých příležitostech – konference pro obce, workshopy s odborníky apod.

Milníky procesu přípravy ITI ostravské aglomerace

- Od podzimu 2012 probíhala jednání se zástupci statutárních měst, která v lednu 2013 vyústila v oficiální podpis **Memoranda o spolupráci a spolufinancování přípravy ITI** pro území ostravské aglomerace mezi statutárními městy Ostrava, Opava, Havířov, Frýdek-Místek a Karviná, Moravskoslezským krajem a Regionální radou regionu soudržnosti Moravskoslezsko,
- Úřad Regionální rady byl pověřen koordinací příprav ITI a zajištěním hlavních zdrojů financování přípravy strategie,
- v březnu 2013 bylo vyhlášeno výběrové řízení na zpracovatele ITI, v červnu 2013 byla podepsána s firmou PricewaterhouseCoopers Česká republika, s. r. o. smlouva o dílo, zakázka obsahuje 5 etap,
- 29. 8. 2013 – byl ustaven **Řídící výbor pro zpracování projektu ITI** (projednává a schvaluje klíčové milníky tvorby ITI); na svém prvním jednání se seznámil s hlavními závěry **Socioekonomické analýzy ITI** (výstup I. etapy je k dispozici na http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/3612/),
- 11. 9. 2013 – uskutečnil se workshop (za účasti více než 30 odborníků) s moderovanou diskuzí k **sestavení stromů problémů** pro oblasti: Zaměstnanost a podnikání, Sociální inkluze a bezpečnost a Rozvoj městského území (výsledky workshopu a souhrnný strom problémů následně zpracovány firmou PwC; výstup II. etapy je k dispozici na http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/4012/),
- říjen 2013 – PwC zpracovalo **Vyhodnocení strategických cílů** Strategie rozvoje kraje a vybraných strategických dokumentů na úrovni statutárních měst, ve kterém se potvrdilo, že tyto strategické dokumenty pokrývají klíčové problémy a indikátory kvality života ostravské aglomerace (výstup III. etapy je k dispozici na http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/3639/),
- byla zpracována Komparativní analýza strategických dokumentů statutárních měst v MSK a vyhodnocení vazeb prioritních oblastí statutárních měst na investiční priority strategie EU 2020 v programovém období 2014 - 2020 (vypracoval interní tým Úřadu Regionální rady),

- 11. 12. 2013 – uskutečnil se workshop, za účasti více než 45 odborníků – k návrhu Konceptu ITI, ve třech pracovních skupinách proběhla moderovaná diskuze k vizi ITI a ke strategickým cílům a klíčovým tématům strategie,
- 6. 3. 2014 – Řídící výbor ITI akceptoval **Koncept ITI** (výstup IV. etapy je k dispozici na http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/3920/), proběhla diskuze nad širším návrhem Strategie ITI (zpracovaná interním týmem ÚRR) a nad výběrem prioritních témat, dohoda na svolání jednání klíčových stakeholderů do Čeladné v květnu 2014,
- 6. 5. 2014 – v Čeladné se konalo **jednání klíčových aktérů v regionu pro zpracování ITI** pro ostravskou aglomeraci 2014 - 2020: účastníci projednali a odsouhlasili 9 klíčových výzev/prioritních oblastí pro další rozvoj měst v ostravské aglomeraci, vycházejících ze závěrů dosavadních výstupů zpracování ITI,
- květen 2014 – proběhly **tři tematické workshopy** s experty k tématům Zaměstnanost, Podnikání a Městské prostředí (životní prostředí a doprava) – cílem bylo diskutovat s odborníky jaká integrovaná a inovativní opatření a aktivity v daných tématech lze a je nutné v aglomeraci realizovat, a zahájit mapování potencionálních příjemců a jejich projektových záměrů,
- červen 2014 – dalších **pět územních workshopů proběhlo** ve statutárních městech se zástupci magistrátu, spádových obcí a dalších partnerů s cílem najít absorpční kapacitu ITI pro strategické cíle (Prostředí, Práce, Podnikání), prioritní oblasti a typová opatření ITI, která budou financovatelná z jednotlivých specifických cílů operačních programů,
- 20. 6. 2014 – Řídící výbor pro přípravu ITI **schválil výčet investičních priorit** ITI ostravské aglomerace, které byly projednány klíčovými aktéry na jednání 6. 5. 2014 v Čeladné a které vycházejí ze tří strategických cílů v oblasti Práce, Podnikání a Prostředí, a pověřil primátory statutárních měst a hejtmana kraje a jimi nominované zástupce k prosazování odhadovaných finančních požadavků (ve shodě s ostatními metropolitními oblastmi) na alokaci v operačních programech pro prioritní oblasti ostravské aglomerace,
- Červen – červenec 2014 – byly zpracovány zaslané podklady od partnerů k absorpční kapacitě,
- 7. 8. 2014 – Řídící výbor pro přípravu ITI projednal **Návrh ITI ostravské aglomerace** (zpracovaný PwC, výstup V. etapy veřejné zakázky je dostupný na http://www.rr-moravskoslezsko.cz/eu2014/iti-cile-vystupy) a souhlasil s vypořádáním připomínek k Návrhu ITI do 29. 8. 2014,
- konec srpna 2014 – vypořádáním připomínek k Návrhu ITI byla dle smlouvy o dílo dokončena spolupráce s firmou PwC,
- konec srpna 2014 – proběhlo **dopracování Návrhu ITI** dle požadavků metodických pokynů a jeho zaslání na **„Pracovní skupinu pro udržitelný rozvoj" k připomínkám** (dle podmínek výzvy č. 2 oblasti podpory 3.2a a 3.2b Operačního programu Technická pomoc),
- 19. 11. 2014 – proběhlo v Plzni technické jednání ITI s experty (generálními sekretáři) a s MMR ke kvalitě předložené Strategie ITI,
- od května do srpna 2014 proběhlo 10 jednání nositelů ITI ostravské aglomerace s řídícími orgány, z toho devět jednání na pracovní úrovni a jedno jednání na vrcholné úrovni,
- od podzimu 2014 do srpna 2015 proběhla další bilaterální a společná jednání nositelů ITI s řídícími orgány operačních programů (průměrně 2 jednání s každým řídícím orgánem) nad zaměřením Strategie ITI, typovými projekty a odhadovanou alokací pro nástroj ITI v daném operačním programu,
- byly zadány studie na vymezení území ostravské aglomerace a studie s příklady dobré praxe, inovativních technologií a potenciálními projekty pro ITI ostravské aglomerace v oblasti energetické účinnosti a nakládání s odpady; výsledky těchto studií se promítly do Návrhu ITI,

- bylo zpracováno a zveřejněno Oznámení koncepce ITI ostravské aglomerace dle §10c, přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,
- 2. 7. 2015 – konalo se první zasedání nově ustaveného Řídícího výboru ITI ostravské aglomerace, na němž bylo schváleno strategické zacílení ITI, vymezení území ITI ostravské aglomerace, Statut a Jednací řád Řídícího výboru ITI,
- do konce října 2015 probíhala finalizace dokumentu strategie ITI v souladu s platnými metodikami a nastavení finančního plánu a indikátorů v návaznosti na vyjednávání s řídícími orgány,
- 3. 11. 2015 schválil Strategii ITI na svém 2. jednání Řídící výbor ITI ostravské aglomerace,
- v listopadu 2015 byla spuštěna webová informační platforma na podporu realizace a absorpční kapacity Strategie i investičního nástroje na adrese www.itiostravsko.cz,
- dne 16.12. 2015 byla Strategie ITI schválena Zastupitelstvem statutárního města Ostravy.

2 POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

Integrované teritoriální investice budou v České republice využity v největších metropolitních oblastech celostátního významu. ITI ostravské aglomerace se soustředí především na rozvoj urbanizovaných území. Pro účely budoucího zacílení podpory projektů vycházíme z širšího vymezení území podle objektivních parametrů, které zohledňují metodický přístup Evropské komise. Specifické zacílení bude nicméně reflektovat specifické potřeby a funkční vazby v území.

Zařazení ostravské aglomerace mezi velké rozvojové aglomerace metropolitního typu má bezesporu své opodstatnění. Výchozí jednotkou pro její vymezení jsou obce v Moravskoslezském kraji. Jedná se celkem o 300 obcí s počtem 1 217 676 obyvatel (k 31. 12. 2014).

Jelikož má ostravská aglomerace charakter polycentrického sídelního systému, nelze vymezit její území jednoduchým ukazatelem, jako je např. dojížďkovost do Ostravy nebo hustota zalidnění v rámci užšího vymezení. Je třeba definovat komplexní ukazatel, který věrohodně zachytí probíhající socioekonomické jevy v rámci celé aglomerace, tedy minimálně v pěti statutárních městech Moravskoslezského kraje (Ostrava, Opava, Havířov, Frýdek-Místek a Karviná) a jejich zázemí.

2.1 ŠIRŠÍ VYMEZENÍ OSTRAVSKÉ AGLOMERACE

Evropský statistický úřad (Eurostat) definoval pojem Larger Urban Zones (LUZ). Cílem tohoto vymezení je snaha o sjednocení definice metropolitních oblastí v evropských zemích. V České republice jsou Larger Urban Zones svými charakteristikami v souladu s tzv. funkčními městskými regiony. Ty jsou vymezeny na základě existující intenzivní dojížďky do center osídlení z části jejich zázemí, která jsou s centry spjata intenzivními funkčními vazbami. Kvůli zajištění dostupnosti dat bylo vymezení území Larger Urban Zones zjednodušeno v souladu se specifickou situací každého státu, v ČR na úroveň území okresů (územní statistická jednotka LAU 1).

Obrázek 3 Larger Urban Zone Ostrava

Zdroj: Eurostat, vlastní zpracování

V rámci Návrhu ITI je vymezení LUZ Ostrava (okresy Ostrava-město, Karviná, Frýdek-Místek, Opava a Nový Jičín) považováno za maximální možné územní vymezení ostravské aglomerace. Je možné z něj vycházet, avšak takto vymezené území se jeví jako příliš široké, proto bylo dále upraveno (zmenšeno) na základě širší škály (kvantitativních i kvalitativních) ukazatelů na kompaktní území až na úroveň jednotlivých obcí.

Ostravská Larger Urban Zone je přibližně 50. největší metropolitní oblastí v Evropě. Skládá se z 233 obcí a žije zde 1,123 mil. obyvatel. Její rozloha zaujímá 72 % území Moravskoslezského kraje a soustřeďuje 92 % obyvatel kraje. Mezi největší města patří Ostrava (26 % obyvatel LUZ), Havířov (6,7 %), Opava (5 %), Frýdek-Místek (5 %) a Karviná (5 %). Hustota zalidnění aglomerace dosahuje 287 obyv./km^2, zatímco hustota zalidnění celého kraje činí 224 obyv./km^2 (údaje k 31. 12. 2014).

2.2 UŽŠÍ VYMEZENÍ OSTRAVSKÉ AGLOMERACE

Statistická data v této podkapitole (vyjma posledního odstavce) nejsou aktualizována – vycházejí ze studie „Kladivo, Ptáček, Roubínek - Vymezení ostravské aglomerace (ITI územního celku) z roku 2015“.

Obecná doporučení pro vymezení území metropolitních oblastí bylo zapotřebí částečně modifikovat a přizpůsobit vlastnostem geografického prostoru, ve kterém se zájmové území nachází. Bylo také nutné upravit podle intenzity interakčních procesů, které v Ostravě a jejím zázemí probíhají. Jako nejefektivnější se ukázalo vymezení aglomerace na základě kombinace kvantitativního a kvalitativního přístupu. Do procesu pak vstoupily i další metody, zejména regionalizační principy - pro potřebu zachování kompaktnosti a spojitosti území apod. Důraz byl kladen i na to, aby byl celý postup v souladu s nadřazenými strategickými dokumenty (především se Zásadami územního rozvoje Moravskoslezského kraje z roku 2011), a aby tak zohledňoval a reflektoval vize rozvoje zainteresovaných měst a regionů, Moravskoslezského kraje i České republiky.

Ostravská aglomerace je svým uspořádáním polycentrická, primární metodickou otázkou zůstává volba center aglomerace. V nejužším výběru center aglomerace jsou logicky Ostrava, Havířov a Karviná. Silniční vzdálenosti

mezi centry všech tří měst se pohybuje okolo 20 km, nejdelší je spojnice center Ostravy a Karviné (přibližně 27 km), ale prochází silně urbanizovaným územím přes Petřvald, Orlovou apod. Při takto krátkých vzdálenostech mezi středisky je zřejmé, že se jejich sféry vlivu, resp. bezprostřední a nejintenzivnější zázemí propojí a vytvoří takřka kompaktní celek - aglomerační areál charakteristický vysokým podílem zastavěných ploch, intenzivními dopravními vazbami a dalšími interakcemi. Tato tři centra mají silný populační potenciál, Ostrava 296 tis., Havířov 77 tis. a Karviná 57 tis. obyvatel, tedy v součtu 430 tis. obyvatel. Populační potenciál tak převyšuje všechny ostatní aglomerace v rámci ČR s výjimkou Prahy. Všechna tři města jsou navíc městy statutárními.

Následně bylo provedeno základní vymezení zázemí, a to podle kvantitativních ukazatelů v podobě denních interakcí mezi jednotlivými obcemi a centry aglomerace, přičemž nejvhodnějšími takovýmito interakcemi jsou denně dojíždějící do zaměstnání. Byla využita nejnovější data o dojížďce ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - tato data (i přes jistá omezení) představují prakticky nejlepší zdroj, který zprostředkuje informace o intenzitě denních vazeb obec-centrum.

Obce byly ke zvoleným centrům přiřazovány na základě ukazatele podílu denních pracovních migrantů z obce dojíždějících do center aglomerace (v součtu Ostrava, Karviná, Havířov) z celkového objemu ekonomicky aktivního zaměstnaného obyvatelstva v obci. Aby byla obec k aglomeraci připojena, musela splňovat hodnotu ukazatele alespoň 15 % (tj. alespoň 15 % obyvatel obce vyjíždí do definovaných center). Takto vymezený region představuje území s nejvyšší intenzitou interakcí mezi obcemi a jádry aglomerace - čítá 63 obcí s přibližně 620 tis. obyvateli.

V dalším kroku bylo zváženo zapojení dalších dvou statutárních měst v těsném zázemí takto vymezené zóny – tj. Opavy a Frýdku-Místku. Ve prospěch jejich zařazení do aglomerace hovoří: i) velmi silné interakce k Ostravě, ii) nadprůměrné hodnoty kvalitativních ukazatelů, iii) status, v obou případech se jedná o statutární města, iv) populační potenciál (Opava 58 tis. obyv., Frýdek-Místek 56 tis. obyv.). Proto byl v tomto kroku konstruován stejný ukazatel podílu denních pracovních migrantů z obce vzhledem k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu, ale tentokrát byly sčítány toky dojíždějících do všech pěti center (Ostrava, Havířov, Karviná, Opava, Frýdek-Místek). Při zachování hladiny 15% podílu byla dosažena zóna se 141 obcemi a s počtem 855 tis. obyvatel.

Nakonec bylo v tomto kroku řešeno zapojení města Třinec jako dalšího místa pracovní migrace. Třinec představuje významného lokální hráče v oblasti zaměstnanosti a regionálního rozvoje - s rozvinutým průmyslem a jedním z nejvíce strategických podniků Moravskoslezského kraje (Třinecké železárny), navíc v Zásadách územního rozvoje Moravskoslezského kraje je rozvojová osa Ostrava-Třinec vedena jako jedna z nejstrategičtějších. Proto bylo ve třetím kroku přistoupeno k vymezení aglomerace jako šestijaderné, tedy pěti statutárních měst a Třince. V praxi to znamenalo zachovat stejný ukazatel podílu denních migrantů do jader aglomerace z ekonomicky aktivního zaměstnaného obyvatelstva obce pouze s přičtením toku do Třince. Při zachování hodnoty ukazatele alespoň 15 % vznikne území zahrnující 170 obcí s přibližně 959 tis. obyvateli.

Obrázek 4 Obce s alespoň 15procentní denní pracovní vyjížďkou ekonomicky aktivních obyvatel do šesti jader aglomerace

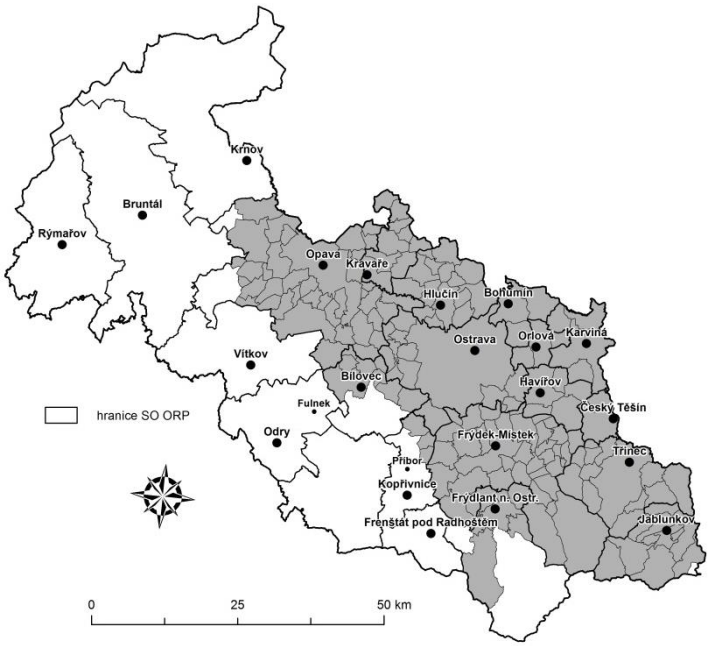

Zdroj: Kladivo, Ptáček, Roubínek - Vymezení ostravské aglomerace (ITI územního celku)

Takto vymezené území se zdá příliš široké. Zahrnuje i obce spíše venkovského nebo periferního charakteru (Kravařsko, Hlučínsko nebo Jablunkovsko - rovněž kvalitativní ukazatel v podobě indexu vzdělanosti v jejich prospěch nehovoří).

Druhou oblastí aglomeračně-tvorných faktorů jsou kvalitativní ukazatele, a to hlavně vzdělanostní struktura obyvatelstva – z tohoto pohledu se potvrzuje oprávněnost zařazení center Opava, Frýdek-Místek a Třinec do aglomerace, protože podle syntetického ukazatele vzdělanosti je právě tato osa (Opava – Frýdek-Místek – Třinec) výrazně nadprůměrná oproti ostatnímu území Moravskoslezského kraje, současně na ni ale navazuje i území směrem od Frýdku-Místku na Kopřivnici, Nový Jičín, prakticky až k hranicím Moravskoslezského a Olomouckého kraje.

Kromě vzdělanosti mezi vhodné kvalitativní ukazatele patří charakteristika zaměstnanosti v high-tech sektoru národního hospodářství[1]. Ten prezentuje podíl zaměstnaných v high-tech sektoru na území Moravskoslezského kraje a vyjadřuje jednoznačně inovační a rozvojový potenciál zejména v ose Opava – Ostrava, dále pak v zázemí Kopřivnice, Nového Jičína a Frenštátu pod Radhoštěm. Ostatní území kraje vykazuje spíše podprůměrné hodnoty.

[1] Vymezení high-tech sektoru je v souladu s metodikou Eurostatu. Podnikatelské subjekty jsou přiřazovány k jednotlivým odvětvím na základě hlavní (převažující) činnosti podle Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE. V návaznosti na tuto klasifikaci člení ČSÚ činnosti high-tech sektoru do dvou hlavních kategorií: High-tech zpracovatelský průmysl a High-tech služby.
High-tech zpracovatelský průmysl zahrnuje výrobu farmaceutických výrobků a přípravků, počítačů a elektronických součástek, spotřební elektroniky a optických přístrojů, měřících, zkušebních, navigačních, léčebních přístrojů, letadel a jejich motorů, kosmických lodí a jejich zařízení.
High-tech služby zahrnují především audiovizuální a informační činnosti, činnosti v oblasti ICT a výzkum a vývoj.

V sekci kvalitativních ukazatelů byly zhodnoceny také krajské priority v podobě definovaných prioritních ploch a os prezentovaných ve strategickém dokumentu „Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje“. Dvě nejvýznamnější rozvojové osy směřují (1) z Ostravy přes Havířov na Třinec a (2) ze sousedního Polska přes Bohumín, Ostravu na Nový Jičín a dále pak směrem na Olomouc. S jistou mírou generalizace lze konstatovat, že vymezené rozvojové plochy odpovídají průniku výše sledovaných kvalitativních znaků území, vzdělanosti a zaměstnanosti v high-tech sektoru. Tyto dílčí kvalitativní analýzy nemají stanoveny konkrétní limity, které by určovaly seznam obcí spadajících do aglomerace - jejich smyslem bylo promítnout do složitého polycentrického území ostravské metropolitní oblasti i jiný ukazatel, než dojížďku do největších center, který by lépe promítnul funkční vazby v území a pomohl definovat případná další centra dojížďky, která by byla doplněna do metodiky tvorby aglomerace. Na základě těchto kvalitativních výsledků a jejich průmětu do mapy byla opodstatněně rozšířena metodika vymezení Ostravské aglomerace směrem na Kopřivnici, Nový Jičín a Příbor, které se staly dalšími centry dojížďky.

Obrázek 5 Rozvojové oblasti a osy Moravskoslezského kraje

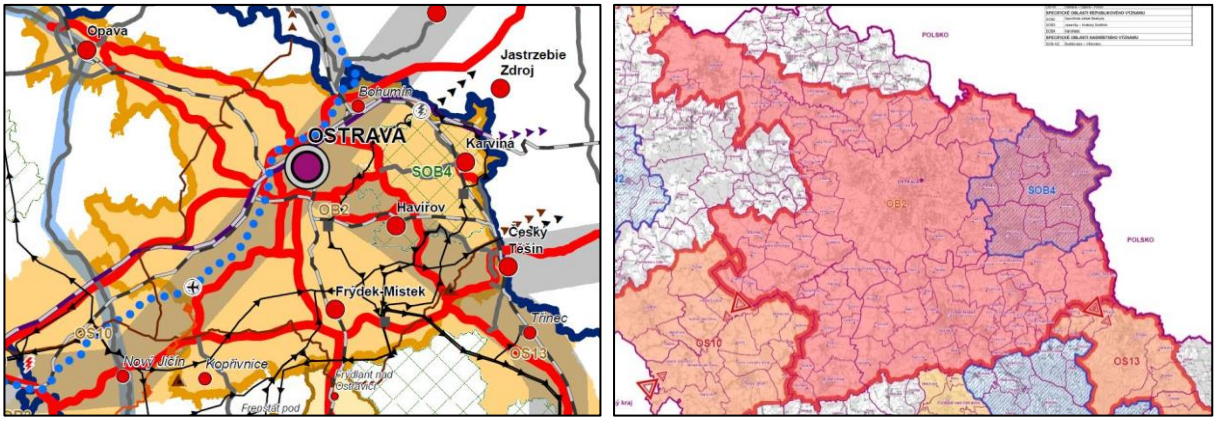

Zdroj: Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje

K původním centrům (Ostrava, Havířov, Karviná) doplněným postupně o Opavu, Frýdek-Místek a Třinec, tak byl - na základě výsledků kvalitativních analýz - rozšířen počet středisek aglomerace o Kopřivnici (22 tis. obyv.) a Nový Jičín (23 tis. obyv.), a zároveň i Příbor (8 tis. obyv.), jehož zázemí pracovní migrace pomůže odstranit nespojitosti vymezovaného území mezi Frýdkem-Místkem a Kopřivnicí. V teoretické rovině byla diskutována i další centra (např. Frenštát pod Radhoštěm, Bílovec, Fulnek), v jejichž neprospěch vždy hovořil určitý ukazatel (slabší populační potenciál Bílovce a Fulneku, výrazná odlehlost Frenštátu). Vzhledem k nadregionálnímu významu lokace automobilového průmyslu v Nošovicích, do kterých dojíždí denně podle dat ze Sčítání lidu, domu a bytů 2011 bezmála 2 tis. pracujících, byly do aglomerace rovněž zahrnuty (ne ovšem jako další centrum dojížďky), a to s přihlédnutím i k tomu, že automobilka Hyundai představuje jednoho z nejvýznamnějších zaměstnavatelů a aktérů regionálního rozvoje v Moravskoslezském kraji.

V rámci finálního návrhu vymezení ITI územního celku ostravské aglomerace byly zohledněny všechny dosavadní dílčí výstupy, tj**. za centra aglomerace byla - na základě kombinace kvalitativních a kvantitativních charakteristik - definována města Ostrava, Havířov, Karviná, Opava, Frýdek-Místek, Třinec, Nový Jičín, Kopřivnice a Příbor**.

Aby bylo možné k těmto centrům pracovní dojížďky přiřadit obce a vytvořit tak aglomerační areál, byl použit ukazatel podílu denních pracovních migrantů z obce dojíždějících do center aglomerace (a to v součtu do Os-

travy, Karviné, Havířova, Opavy, Frýdku-Místku, Třince, Kopřivnice, Nového Jičína, Příboru) z celkového objemu ekonomicky aktivních zaměstnaných osob v obci. Jako kritickou mez je definována hodnota ukazatele minimálně 25 %.

Druhým kritériem, pomocí kterého byly částečně eliminovány periferní a rurální prostory zázemí center aglomerace, je absolutní tok do jader, a to alespoň 100 denně dojíždějících pracovních migrantů z obce. Do aglomerace byla zahrnuta i tři další města: Studénka, Kravaře a Frýdlant nad Ostravicí s absolutním denním tokem do jader přes 500 osob, což představuje velmi silnou interakci, přestože podíl na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel je o něco málo nižší, než definovaná hladina 25 %.

Výsledkem uplatnění výše uvedených postupů je nekompaktní území, které bylo na základě regionalizačních principů převedeno na spojité. Výsledné vymezení aglomerace je znázorněno na obrázku 6.

Obrázek 6 Vymezení ostravské aglomerace

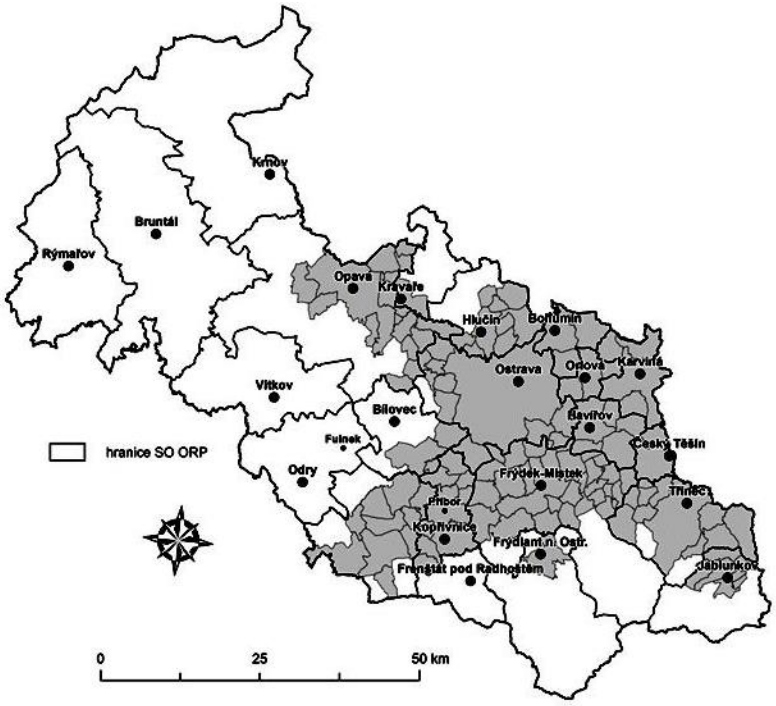

Zdroj: Kladivo, Ptáček, Roubínek - Vymezení ostravské aglomerace (ITI územního celku)

Předkládané vymezení ostravské aglomerace reprezentuje kompaktní území s velmi vysokými vzájemnými každodenními interakcemi mezi jeho obcemi v zázemí a jádry aglomerace, navíc je vnitřně poměrně uzavřené. Taktéž představuje areál s nejvyšším rozvojovým potenciálem v kraji, což lze doložit analýzou vybraných kvalitativních ukazatelů a také souladem s rozvojovými strategickými dokumenty Moravskoslezského kraje.

Vymezená ostravská aglomerace se skládá ze 124 obcí a žije zde 966 866 obyvatel, soustřeďuje tak 86 % obyvatel Larger Urban Zone Ostrava a 79,4 % obyvatel Moravskoslezského kraje (na 35,9 % jeho rozlohy). Hustota zalidnění celého kraje činí 224 obyv./km^2, zatímco hustota zalidnění aglomerace dosahuje 496 obyv./km^2 (údaje k 31. 12. 2014). Rozloha ostravské aglomerace je 1949,74 km^2.

2.3 SHRNUTÍ

- Za centra aglomerace byla kombinací kvantitativních a kvalitativních ukazatelů definována města Ostrava, Havířov, Karviná, Opava, Frýdek-Místek, Třinec, Nový Jičín, Kopřivnice a Příbor (dle metodiky popsané v kap. 2.2);

- pro vymezení území byl použit ukazatel podílu denních pracovních migrantů z obce dojíždějících do center aglomerace (a to v součtu do Ostravy, Karviné, Havířova, Opavy, Frýdku-Místku, Třince, Kopřivnice, Nového Jičína, Příboru) z celkového objemu ekonomicky aktivních zaměstnaných osob v obci - Jako kritická mez je definována hodnota ukazatele minimálně 25 %;

- dalším kritériem byl absolutní tok dojíždějících do jader, a to alespoň 100 denně dojíždějících pracovních migrantů z obce;

- do aglomerace byla zahrnuta i tři další města: Studénka, Kravaře a Frýdlant nad Ostravicí s absolutním denním tokem do jader přes 500 osob, což představuje velmi silnou interakci, přestože podíl na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel je o něco málo nižší, než definovaná hladina 25 %;

- výsledkem uplatnění výše uvedených postupů bylo nekompaktní území, které bylo na základě regionalizačních principů převedeno na spojité (zahrnutí enkláv do vymezeného území).

3 ANALYTICKÁ ČÁST

3.1 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

3.1.1 Úvod a metodický přístup

3.1.1.1 Metodický přístup

Socioekonomická analýza (dále S-E analýza) byla zpracována prostřednictvím analýzy sekundárních dat, přičemž tato byla ověřována v diskusi se zástupci území či nositelů těchto dat. Vychází zejména z analýzy kvantitativních dat ze Sčítání lidu, domů a bytů [ČSÚ 2001, 2011], která jsou doplněna o aktuálnější data, sledovaná a publikovaná Českým statistickým úřadem, MPSV či dalšími subjekty.

V úvodu zpracování S-E analýzy byla definována sada klíčových ukazatelů v oblastech demografie, podnikání a ekonomika, zaměstnanost a vzdělávání, sociální oblast, životní prostředí a dopravní infrastruktura. Tyto oblasti vyplynuly z analýzy pěti již zpracovaných strategických rozvojových plánů měst a z diskuse se zástupci území jako hlavní problémové oblasti, které mají být analyzovány. Tyto oblasti jsou zároveň klíčové pro vnímání kvality života.

Při zpracovávání byla zohledněna omezená vypovídací schopnost disponibilních statistických dat a nedostupnost určitých aktuálních dat například o vystěhovalectví mladých vzdělaných lidí z regionu, která by empiricky podložila „únik mozků“ (koncept brain-drain), či pokračující a prohlubující se proces sociálního vyloučení určitých skupin obyvatelstva. Problémem je také srovnatelnost dat, které se dle různých oficiálních zdrojů liší (např. nezaměstnanost, odpady). Při tvorbě časových řad pak mohou vznikat mírné nepřesnosti dané změnou metodiky v průběhu období. V rámci některých ukazatelů byla použita metodika srovnání vývoje po pětiletých časových intervalech. Pro ověření závěrů a tvrzení uváděných v S-E analýze byly jednotlivé výstupy tematických oblastí konzultovány s experty a odborníky na dané téma.

Území aglomerace pro potřeby socioekonomické analýzy tvoří 16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále SO ORP). Toto území vychází z aglomerace definované v Socioekonomickém atlasu Moravskoslezského kraje (dále MSK), zpracovaném v roce 2012. Vymezení ostravské aglomerace zde bylo vymezeno syntézou hlavních parametrů a jevů včetně prognózy jejich vývoje. Mezi tyto faktory a jevy patří: počet bytů v obcích MSK, počet dokončených bytů v MSK 2000 – 2010, počet imigrantů a emigrantů v letech 2006 – 2010, intenzita dopravy, počet obsazených pracovních míst a celkový počet obyvatel v obcích MSK. Území aglomerace pak souhrnně vykazuje nejvyšší hodnoty těchto ukazatelů.

U některých ukazatelů s nedostupnými daty za obce nebo SO ORP byl použito území celého Moravskoslezského kraje nebo LUZ Ostrava (tj. Moravskoslezský kraj bez okresu Bruntál).

Vymezení území ostravské aglomerace pro účely implementace strategie ITI bylo následně zpřesněno v souladu s požadavky Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020 (viz kap. 4). Původní verze dle socioekonomické analýzy vymezovala území aglomerace zjednodušeně - s ohledem na dostupnost dat pro potřeby socioekonomické analýzy (zpracované v srpnu 2013). Finální vymezení území ostravské aglomerace pak bylo schváleno na 1. zasedání Řídícího výboru ITI v červenci 2015. Z pohledu statistických dat, problémových oblastí a probíhajících trendů jsou však závěry z analytické části pro území

Moravskoslezského kraje a ostravské aglomerace (ve vymezení v S-E analýze) aplikovatelné a relevantní i pro vymezení aglomerace pro strategii a nástroj ITI - dle kap. 4 (finální vymezení ostravské aglomerace soustřeďuje 79,4 % obyvatel Moravskoslezského kraje a 90 % obyvatel ostravské aglomerace dle původního vymezení v S-E analýze, převzatého ze Socioekonomického atlasu Moravskoslezského kraje).

3.1.2 Manažerské shrnutí, klíčové trendy

3.1.2.1 Hlavní trendy

Ostravská aglomerace byla v celém 20. století charakteristická relativně silným obdobím populačního růstu, souvisejícím s industrializací, množstvím pracovních příležitostí a rozvíjející se infrastrukturou pro bydlení. Až do 90. let minulého století byla aglomerace jednou z nejatraktivnějších oblastí České republiky z pohledu kvality života obyvatel, díky těžkému průmyslu zde bylo dostatek dobře placených pracovních příležitostí. Struktura vzdělanosti obyvatelstva však profesně výrazně odrážela strukturu těžkého průmyslu.

Dnes jsou pro ostravskou aglomeraci typické trendy většiny velkých městských regionů historicky průmyslového zaměření, tedy deindustrializace a restrukturalizace, a s tím spojená **ztráta pracovních příležitostí, populační ztráty a růst sociálních problémů, špatná kvalita životního prostředí**, zejména ovzduší, související s koncentrací průmyslu a obyvatelstva. Pokles počtu obyvatel způsobuje především migrace obyvatelstva za prací do ekonomicky atraktivnějších měst ČR, přičemž jako hlavní příčina vystěhovalectví z Moravskoslezského kraje se uvádí nedostatek atraktivních pracovních příležitostí a špatná kvalita životního prostředí.

Dle Úřadu práce a vyjádření expertů v průběhu zpracovávání S-E analýzy se jedná hlavně o selektivní migraci mladých lidí s vysokoškolským diplomem (tedy koncept brain-drain). Na vystěhovávání obyvatel má vliv také stav životního prostředí, který je i přes zlepšování zejména v oblasti ovzduší v ostravské aglomeraci stále velmi špatný. Zároveň je však tato skutečnost značně medializována, což podporuje negativní vnímání kraje.

Z ekonomického hlediska ostravská aglomerace zaznamenala v posledních letech v meziregionálním srovnání nadprůměrné zlepšení mnoha ekonomických ukazatelů. V posledních letech však výrazně roste podíl obyvatel žijících pod hranicí životního minima, který je dán zejména vysokou nezaměstnaností, způsobenou nejen nedostatkem pracovních příležitostí, bohužel však také neochotou pracovat. Právě u takto postižené skupiny obyvatel je ochota migrace za prací nejmenší, tudíž dlouhodobě tento podíl stále poroste na úkor vzdělaných lidí. Dle ekonomické situace a příjmů domácností se dá říci, že obyvatelé, kteří mají práci, mají poměrně dobrou životní úroveň. Naopak u hranice nebo pod hranicí životního minima žijí nezaměstnaní a sociálně ohrožení obyvatelé aglomerace.

Nejatraktivnější z pohledu kvality života je Středočeský kraj, čerpající ze zázemí Prahy. Paradoxně tento kraj má také zhoršené životní prostředí, vyšší kriminalitu apod., obdobně jako ostravská aglomerace. Prahu a Středočeský kraj ale předchází pozitivní image - bohužel na rozdíl od Moravskoslezského kraje.

3.1.2.2 Klíčové problémy/zjištění aglomerace

„Aglomerace se vylidňuje“

Ubývá obyvatel – pokles o 39 878 lidí za posledních 10 let (2004 – 2014), nejvyšší migrační úbytek v celé ČR (vystěhovávání tvoří 75 % z celkového úbytku), odcházejí zejména vzdělaní a mladí lidé, zatímco skupina sociálně slabších a sociálně ohrožených roste. Nejvýznamnější je úbytek v centru aglomerace, jedním z hlavních důvodů vystěhovávání je uváděna atraktivita nabídky práce.

„Dlouhodobě podprůměrná zaměstnanost“

Míra zaměstnanosti aglomerace i MSK se pohybuje o 3 – 5 % pod průměrem ČR, z pohledu nezaměstnanosti je problémem dlouhodobá nezaměstnanost (ale i ochota pracovat, ovlivněná sociálním systémem, rodinnými vzory apod.) a nezaměstnanost absolventů.

„Znečištěné ovzduší“

Tento stav odráží vysokou koncentraci průmyslu a obyvatelstva v území, což souvisí s velkým znečištěním z dopravy a lokálních topenišť (nejvyšší hustota v ČR vyplývající do značné míry z velkého počtu nízkopříjmových obyvatel). Téměř 100 % obyvatel žije v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší. Znečištěné ovzduší spolu s pracovními příležitostmi jsou obecně vnímány jako stěžejní faktory ovlivňující odchod lidí z kraje.

„Koncentrace těžkého průmyslu“

Pro aglomeraci je specifický malý počet velkých zaměstnavatelů a relativně vysoké průměrné příjmy, z čehož pramení obrovské riziko související s vývojem v tomto odvětví, možný dopad na nezaměstnanost, ekonomickou a sociální situaci a celkovou kvalitu života. Pokud svou činnost ukončí 3 největší zaměstnavatelé, ocitne se najednou bez práce minimálně 33 000 lidí (kmenových zaměstnanců).

„Roste chudoba“

Podíl domácností s čistými příjmy pod životním minimem je nejvyšší v ČR, 7,5 % domácností s příjmy pod životním minimem (mezi lety 2005 a 2013 se tento podíl zdvojnásobil). Ekonomická aktivita obyvatel je nízká a sociální systém nepřispívá k její aktivizaci. V důsledku koncentrace nízkopříjmových obyvatel se zvyšuje počet sociálně vyloučených lokalit a počet obyvatel v nich žijících, z čehož pramení rostoucí kriminalita.

„Nízká podnikatelská aktivita“

V aglomeraci je nejnižší ochota podnikat, což vyplývá z dlouhodobé zaměstnanecké tradice v aglomeraci, nízká je i míra inovačních aktivit, kvalifikační úroveň MSK se zásadně nemění. V podílu živnostníků (a obchodních společností) na 1000 obyvatel je MSK na posledním, 14. místě mezi kraji ČR.

„Značné územní rozdíly v kvalitě života v aglomeraci“

Situace v jižní, jihozápadní a severozápadní části aglomerace je dlouhodobě podstatně lepší, a to jak v oblasti nezaměstnanosti a životního prostředí, tak i sociálních problémů. Na rozdíl od centra aglomerace není toto území až tak spjato s těžkým průmyslem, jeho projevy a důsledky.

3.1.3 Obyvatelstvo

Moravskoslezský kraj je třetím nejlidnatějším krajem v ČR, přičemž po dlouhá léta byl krajem nejlidnatějším. Ostravská aglomerace (dle finálního vymezení aglomerace) zabírá 35,9 % území Moravskoslezského kraje a je v ní soustředěno celých 79,4 % obyvatel kraje. V posledních letech však ***došlo k výraznému úbytku počtu obyvatel****, daného nejen poklesem přirozeným, ale* ***zejména vlivem migrace****. Od roku 2000 poklesl v ostravské aglomeraci počet obyvatel o cca 40 tisíc., Moravskoslezský kraj je na tom nejhůře i v rámci celé ČR, v celém kraji klesl počet obyvatel mezi roky 2000 – 2014 o 60 tis. (4,7 % všech obyvatel). Příčina úbytku obyvatelstva je interpretována odborníky primárně odchodem lidí z kraje, zejména pak mladých vysokoškolsky vzdělaných. V posledních letech roste migrace obyvatel do okrajových částí aglomerace, zejména do jižní a jihozápadní*

části aglomerace, vzhledem k příznivějšímu životnímu prostředí s relativně dobrými možnostmi dojížďky do centra aglomerace.

Významný problém v ostravské aglomeraci představuje značný úbytek mladých lidí do 14 let věku. I přes zastavení dlouhodobého poklesu v roce 2011 se od roku 2000 počet osob v této věkové skupině, žijících v aglomeraci, snížil o 34 930, tj. o 18,1 %. Stejně jako v celé ČR roste i v aglomeraci podíl osob 65+ na ekonomicky aktivním obyvatelstvu. Současné věkové složení populace ČR se vyznačuje relativně nízkým počtem a podílem dětí, silným zastoupením osob v ekonomicky aktivním věku a zatím nepříliš vysokým počtem a podílem osob ve vyšším věku. Budoucí vývoj věkové struktury však bude dynamický, a to ve směru výrazného stárnutí populace. Aglomeraci lze chápat jako formu sídelní jednotky, ve které dochází k prolínání a k intenzivním vazbám okrajových částí větších měst s okolními obcemi. Cca 20 % všech obyvatel do práce dojíždí za hranici obce. V ostravské aglomeraci dojíždí do práce 37,5 % ekonomicky aktivních osob, tj. 206 412 obyvatel. Centrem dojížďky jsou zejména Ostrava, Frýdek-Místek a Karviná.

Specifickým znakem ostravské aglomerace je existence větších sídel (Ostrava, Opava, Havířov, Frýdek-Místek, Karviná, Třinec). Převážná většina obyvatel žije ve městech a větších obcích. Ve městech nad 50 000 obyvatel (Ostrava, Opava, Frýdek-Místek, Havířov, Karviná), žije celkem 52,6 %. Ve městech a obcích nad 10 000 obyvatel žije dokonce 71,3 % obyvatel ostravské aglomerace. Střední délka života se prodlužuje, nicméně ve srovnání s ČR je ale jak ostravská aglomerace, tak i Moravskoslezský kraj společně s Ústeckým a Karlovarským krajem, oblastí s nejkratší střední délkou života mužů i žen.

3.1.3.1 Populace a její vývoj

Ostravskou aglomeraci tvoří **124 obcí Moravskoslezského kraje** s 967 tisíci obyvateli (2014, zdroj ČSÚ). Pro účely socioekonomické analýzy byla zpracovávána data kromě údajů za celý Moravskoslezský kraj, také za **16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností**. **V řadě ukazatelů je nemožné pracovat s daty na úrovni obcí**. Moravskoslezský kraj je rozlohou 5 427 km^2 pátým největším krajem v ČR (6,9 % rozlohy ČR). Hned po hlavním městě Praha má nejvyšší hustotu zalidnění mezi kraji a v roce 2011 dosáhla hodnoty 226,8 obyvatel na km^2. Oproti roku 2000 došlo ke snížení hustoty zalidnění v Moravskoslezském kraji o 7,1 obyvatele na km^2, což je dáno celkovým úbytkem obyvatel v kraji. Rozloha ostravské aglomerace je 1949,74 km^2.

Největším SO ORP v rámci ostravské aglomerace byla v roce 2014 ORP Ostrava s podílem 30,4 % a počtem obyvatel 325 640. Ve třech největších SO ORP Ostrava, Opava a Frýdek-Místek žije celkem více než polovina obyvatel ostravské aglomerace.

Hustota osídlení

V rámci ostravské aglomerace dosáhl v roce 2015 nejvyšší hustoty zalidnění SO ORP Havířov, 1 022 obyvatel na km^2, nejnižší SO ORP Frýdlant n. O., 74,7 obyvatele na km^2. Nejsilnější koncentrace obyvatel je přirozeně ve městech, především v Ostravě, Havířově, Orlové, Českém Těšíně a Karviné.

Trendem současnosti je vystěhovávání se obyvatel z větších měst s vysokou koncentrací průmyslu a horším ovzduším do menších obcí na periferii, s dobrou dojezdovou vzdáleností a lepším přírodním prostředím. Ve třech SO ORP s nejvyšší koncentrací obyvatel (Havířov, Ostrava, Karviná) došlo od roku 2000 k úbytku více než 30 tisíc obyvatel.

Obrázek 7 Hustota zalidnění v SO ORP, jejichž území se kryje s územím ostravské aglomerace v roce 2011

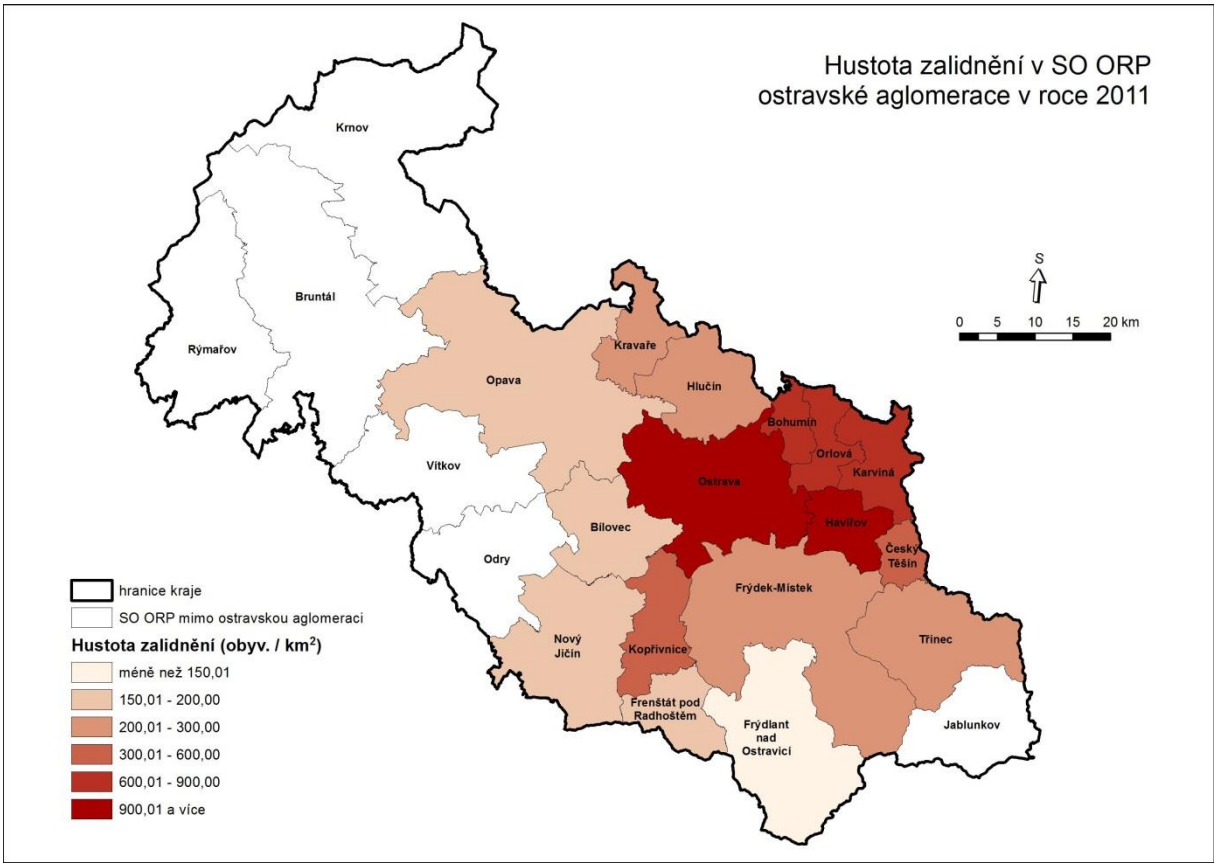

Zdroj: vlastní zpracování

Vývoj počtu obyvatel

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel v ostravské aglomeraci v období 1.1.2002 až 31.12.2015

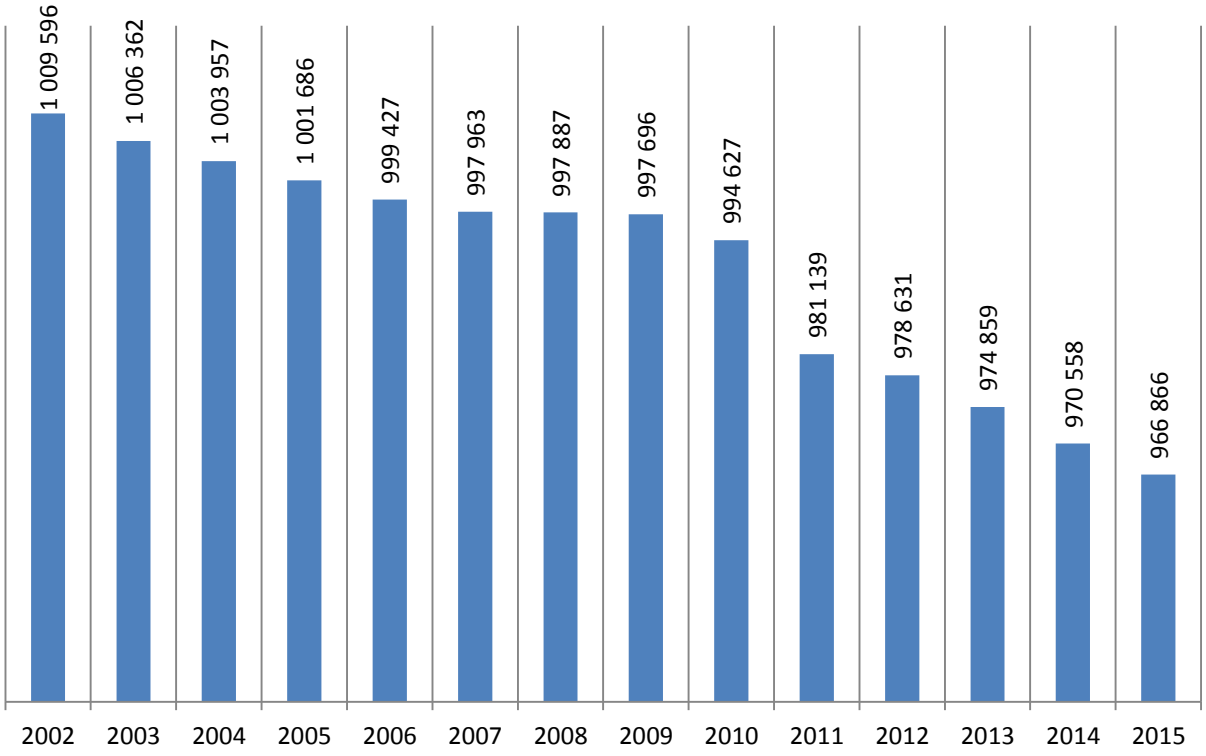

Zdroj: ČSÚ, data za jednotlivé roky

Vývoj počtu obyvatel ostravské aglomerace kopíruje vývoj v Moravskoslezském kraji. Lze konstatovat, že **za posledních 10 let nastal úbytek 34 820 obyvatel, tedy 3,5 %**. Úbytek je způsobený především migrací. V ostravské aglomeraci se nejvíce vylidňují velká města. Největší pokles počtu obyvatel zaznamenala Ostrava (-19 789), Havířov (-9 393), Karviná (-7 805), Orlová (-4 352), Frýdek-Místek (-3 883), Opava (-3 214), Nový Jičín (-3 136) nebo Třinec (-2 723). Naopak největší přírůstek počtu obyvatel zaznamenávají obce v zázemí velkých měst jako Petrovice u Karviné (+776), Šenov (+751), Vřesina (+751) nebo Vratimov (+631). Tento trend je přímým důkazem suburbanizačních tendencí velkých měst, které si vyžadují širší územní přístup.

Z hlediska ORP klesl od roku 2000 počet obyvatel o 37 544, tj. 3,3 %. Nejvyšší meziroční pokles zaznamenala ostravská aglomerace v posledním roce sledovaného období, tj. v roce 2011 (-1,5 %). V rámci aglomerace je největší úbytek obyvatel v období 2000 – 2011 patrný v ORP Orlová (-9,5 %), ORP Havířov (-7,5 %) a ORP Karviná (-6,7 %), tedy v oblastech s vysokou koncentrací těžkého průmyslu, znečištěným ovzduším, vysokou nezaměstnaností.

V rámci ostravské aglomerace ale najdeme také SO ORP s rostoucím počtem obyvatel. Tento jev je dán vnitřní migrací obyvatel z oblastí s horším ovzduším do podhorských oblastí, zejména podhůří Beskyd. Nejvyšší nárůst obyvatel v ostravské aglomeraci od roku 2000 je v ORP Frýdlant n. O., kde počet obyvatel dlouhodobě mírně stoupá. Nárůst od roku 2000 činí 1 573 obyvatel (7,1 %). Počet obyvatel roste také v ORP Kravaře (o 2,0 %), ORP Frýdek-Místek (o 0,9 %), ORP Frenštát (o 0,6 %) a ORP Hlučín (o 0,6 %).

Graf 2 Index vývoje počtu obyvatel v SO ORP ostravské aglomerace 2011/2000

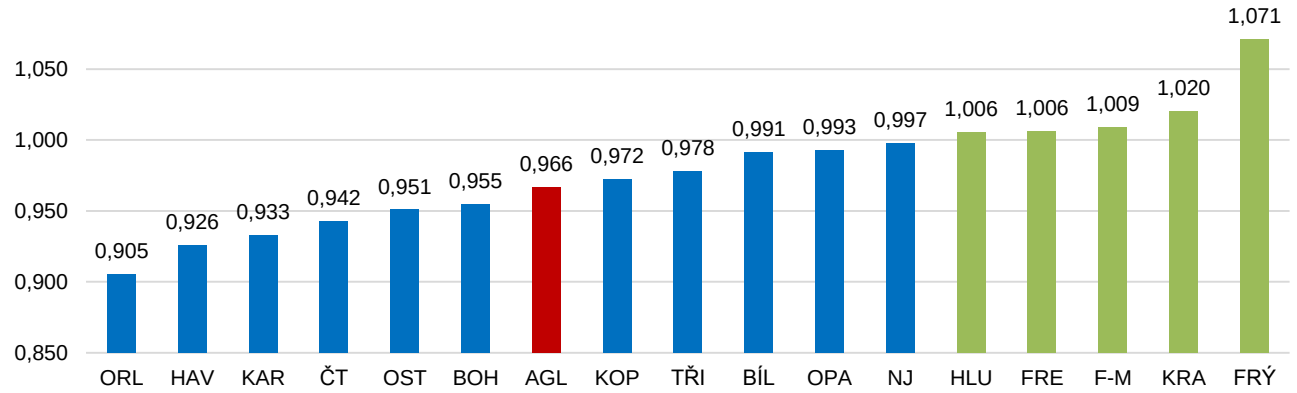

Zdroj: ČSÚ, data za jednotlivé roky

Národnostní složení

Při sčítání lidu je uvedení národnosti nepovinný údaj. Naopak může nastat případ, kdy se sčítaná osoba přihlásí ke dvěma národnostem. Přesnou velikost jednotlivých národnostních menšin tak nelze s jistotou určit.

Tabulka 1 Národnostní složení ostravské aglomerace (rok 2011)

Území	Česká[1]	Slovenská	Polská	Německá	Vietnamská	Ostatní, neuvedeno
Ostravská aglomerace	**655 220**	**22 342**	**24 994**	**742**	**1 698**	**255 456**
MS kraj	**823 620**	**26 068**	**28 138**	**1 155**	**1900**	**353 824**
ČR	**7 245 639**	**147 152**	**39 096**	**18 658**	**5 135**	**3 031 051**

Zdroj: SLDB 2011

[1]*Včetně národnosti moravské a slezské.*

Graf 3 Národnostní složení obyvatel ostravské aglomerace (rok 2011)

Zdroj: SLDB 2011

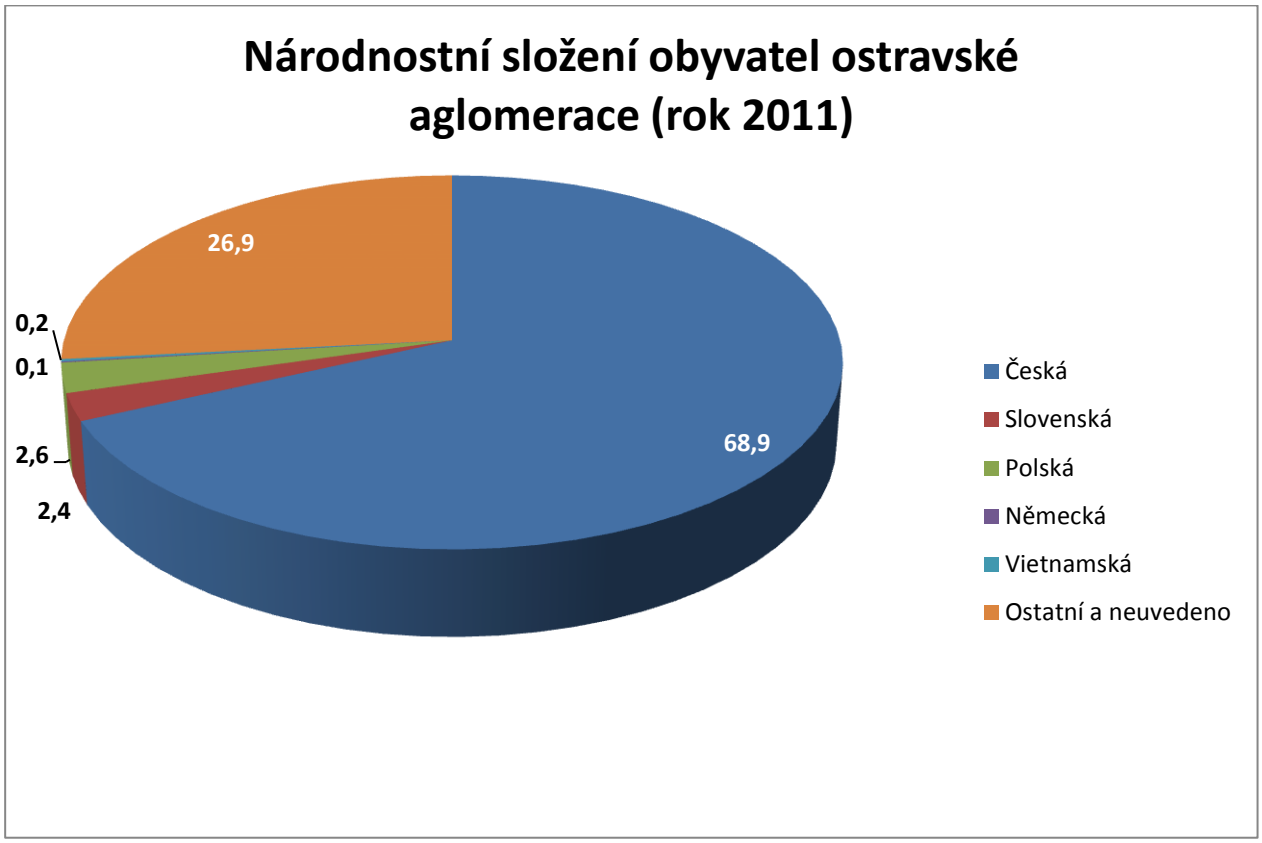

Zdroj: SLDB 2011

V řešeném území jsou nejpočetněji zastoupeny občané **české národnosti**, včetně moravské a slezské (68,9), následují (**Poláci 2,6 %) a Slováci (2,4 %).** Podíly ukazatele **Moravskoslezského kraje** korespondují s podíly ostravské aglomerace. Podle posledního sčítání mají poměrně velké zastoupení obyvatelé, kteří svou **národnost neuvedli**, nebo patří k jiné méně početné minoritě **(26,9 %). Nejpočetnějšími minoritami v kraji jsou Poláci (2,3 %) a Slováci (2,2 %).** Ostatní minority nedosahují ani 1 %.
Lze předpokládat, že početnou menšinu tvoří **menšina romská**, což je dáno také historickým vývojem. Je více než pravděpodobné, že tato menšina je mnohem větší, než je uvedeno ve výsledcích sčítání, dle odhadů poradců jde o **35 000 - 50 000 obyvatel (3 – 4 % z celkového počtu obyvatel).**

3.1.3.2 Věková struktura

V ostravské aglomeraci se o více než dva roky zvýšil průměrný věk a o pět procentních bodů narostl podíl obyvatel ve věku 65+ na celkovém počtu obyvatel.

Současné věkové složení populace ČR se vyznačuje relativně nízkým podílem dětí, silným zastoupením osob v ekonomicky aktivním věku a zatím nepříliš vysokým podílem osob ve vyšším věku. Budoucí vývoj věkové struktury však bude dynamický, a to ve směru výrazného stárnutí populace.

Přestože počet a podíl dětí (0 – 14 let) v současné době roste, je stále nižší než na počátku století. Budoucí vývoj podílu dětské složky populace bude odrážet vlny zvýšené porodnosti.

Významnější změny nastanou u věkové skupiny 15 - 64letých. Počet obyvatel v produktivním věku pravděpodobně dosáhl svého maxima v roce 2009 (7,43 mil. k 1. 1.). V dalším období lze očekávat celkový klesající trend, i když v určitých obdobích (dvacátá a šedesátá léta) půjde spíše o stagnaci. Nejrychlejší pokles nastane do roku 2020, kdy budou tuto věkovou kategorii opouštět silné ročníky narozené koncem 40. let a v první polovině 50. let minulého století a naopak vstupovat do ní budou děti z populačně slabých ročníků, narozené na přelomu 20. a 21. století. Další intenzivnější redukce počtu osob v produktivním věku začne na konci třicátých let tohoto století, a to v souvislosti s přechodem osob z početně silných ročníků 70. let minulého století, a dále z ještě relativně početných ročníků let osmdesátých, přes hranici 65 let.

K největším změnám dojde bezesporu v seniorské kategorii 65 a více let. Obyvatel v tomto věku bude výrazně přibývat i v následujících desetiletích. V růstu jejich počtu se budou odrážet zejména nepravidelnosti věkové struktury a očekávané další prodlužování naděje dožití.

Ve vývoji věkové struktury populace v letech 2002 – 2015 lze vysledovat nepříznivé trendy. **Významný problém v ostravské aglomeraci představuje značný úbytek mladých lidí do 14 let věku.** V roce 2010 se tento pokles zatím zastavil, poté začíná mírně stoupat, k 31. 12. 2011 bylo v ostravské aglomeraci evidováno 14,4 % osob do 14 let věku. I tak se od roku 2002 jejich počet v aglomeraci **snížil** o 20 082 osob, tj. o 12,4 % ve srovnání s rokem 2015 Ve srovnání aglomerace s Moravskoslezským krajem byl podíl počtu osob do 14 let věku v roce 2011 nepatrně vyšší (MSK 14,5 %). Vývoj v aglomeraci je tak velmi podobný vývoji v kraji, kde od roku 2002 klesl podíl osob do 14 let věku z 16,3 % na 14,9 % v roce 2015. Klesající absolutní počet i podíl mladých lidí na celkovém stavu obyvatel se projevuje stoupajícím průměrným věkem obyvatel kraje i aglomerace.

Výrazně také roste poměr obyvatel v důchodovém věku 65+ k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu (dále EAO). Vývoj v Moravskoslezském kraji je od roku 2007 téměř identický s vývojem v ČR, v aglomeraci je poměr o něco nižší. Nejvyšší poměr obyvatel 65+ vůči EAO v roce 2011 v aglomeraci má ORP Frýdlant n. O., naopak nejnižší ORP Bohumín.

Graf 4 Věková struktura ostravské aglomerace podle počtu obyvatel

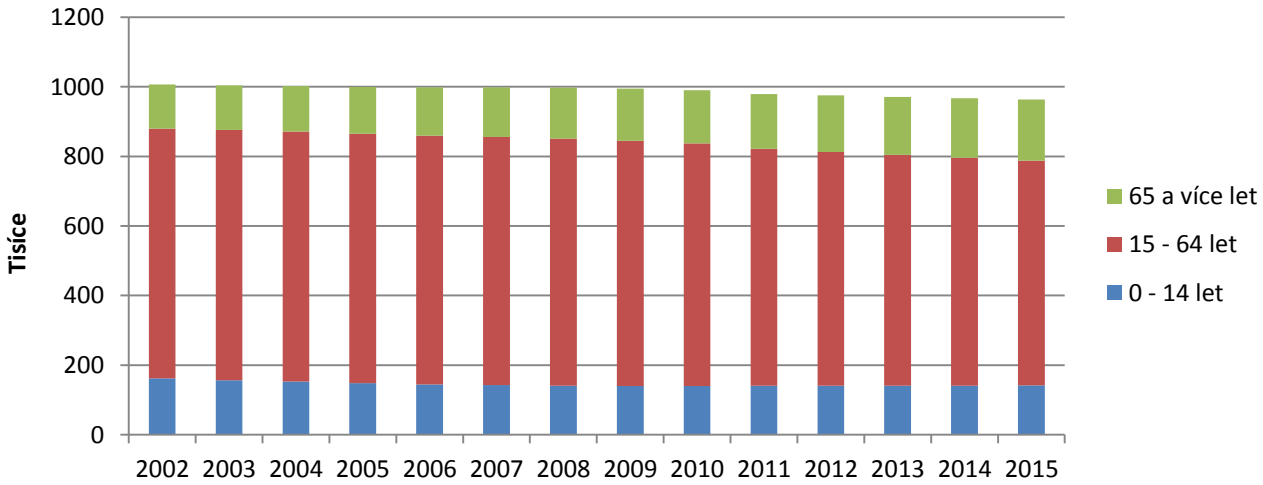

Zdroj: ČSÚ, data za roky 2002 – 2015

3.1.3.3 Obyvatelstvo podle rodinného stavu

Struktura obyvatelstva podle rodinného stavu se zjišťuje v rámci Sčítání lidu, domů a bytů. Současné složení obyvatelstva podle rodinného stavu je následující: **ženatí a vdaní** tvoří více než 41 % populace, těsně je následují **svobodní jedinci** (39 %), **rozvedení** tvoří téměř 11 % populace a **ovdovělí** téměř 8 %. Řešené území se vyznačuje vysokým podílem svobodných jedinců na celkové populaci. Tato skutečnost je vyvolána neustálým posouváním uzavřením sňatku do pozdějšího věku jako reflexe změny preferencí mladých lidí, což dokládá celorepublikový trend, respektive trend všech vyspělých zemí.

Graf 5 Obyvatelstvo území ostravské aglomerace podle rodinného stavu (2011)

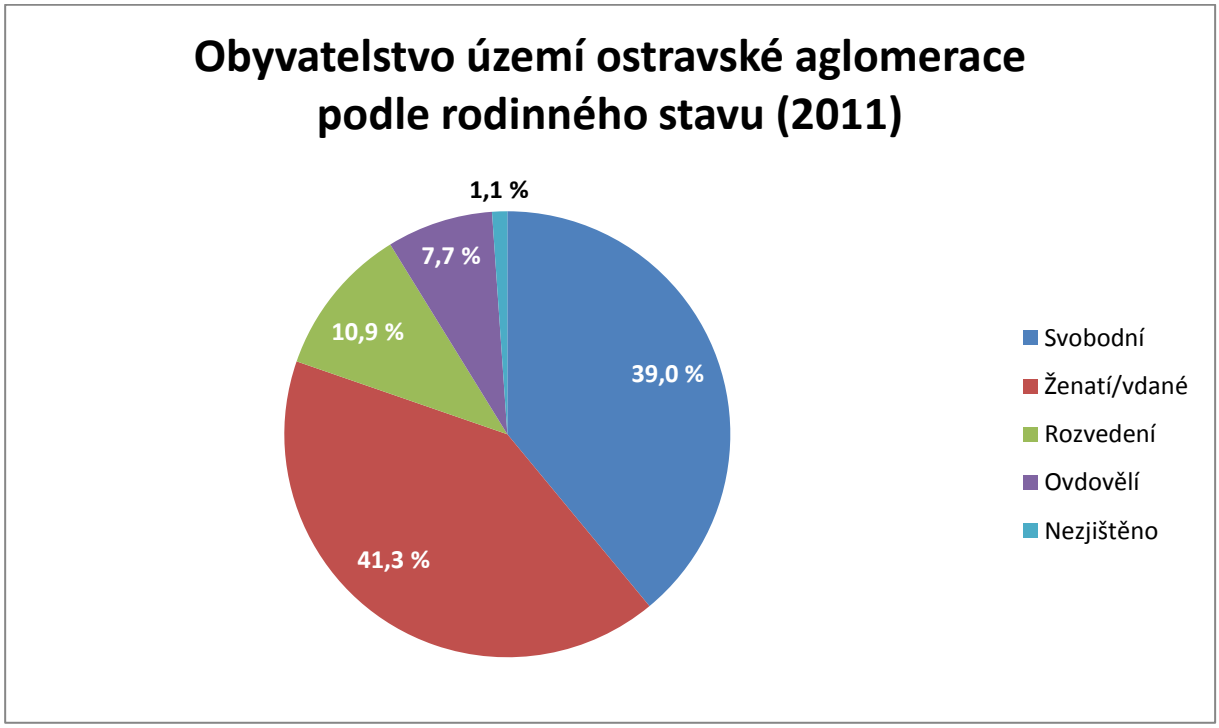

Zdroj: SLDB 2011

3.1.3.4 Migrace obyvatel

Tabulka 2 Pohyb obyvatel ostravské aglomerace (data k roku 2014)

Obec	Přirozený přírůstek	Saldo migrace	Celkový přírůstek
Albrechtice	-14	3	-11
Albrechtičky	1	-10	-9
Bartošovice	4	-21	-17
Baška	-8	33	25
Bernartice nad Odrou	1	1	2
Bohumín	-44	-137	-181
Brušperk	-12	56	44
Bruzovice	8	-8	0
Budišovice	-5	-3	-8
Bystřice	-20	-29	-49
Čavisov	4	-8	-4
Český Těšín	2	-95	-93
Darkovice	7	-2	5

Děhylov	1	9	10
Dětmarovice	-9	40	31
Dobrá	-1	44	43
Dobratice	-1	30	29
Dobroslavice	-4	-7	-11
Dolní Domaslavice	-2	30	28
Dolní Lhota	-3	22	19
Dolní Lutyně	-12	44	32
Dolní Tošanovice	0	11	11
Doubrava	-10	-13	-23
Fryčovice	1	-8	-7
Frýdek-Místek	38	-228	-190
Frýdlant nad Ostravicí	13	88	101
Háj ve Slezsku	-18	33	15
Hať	6	6	12
Havířov	-133	-927	-1060
Hlučín	-36	-18	-54
Hněvošice	1	-11	-10
Hnojník	-3	-16	-19
Hodslavice	-6	8	2
Horní Bludovice	7	50	57
Horní Domaslavice	8	18	26
Horní Lhota	-4	-9	-13
Horní Suchá	-26	-43	-69
Horní Tošanovice	3	10	13
Hrabyně	-32	17	-15
Hrádek	0	24	24
Hukvaldy	-7	37	30
Chlebičov	3	7	10
Chotěbuz	1	61	62
Jablunkov	2	-2	0
Jistebník	-4	-4	-8
Kaňovice	1	0	1
Karviná	-230	-633	-863
Kateřinice	1	1	2
Klimkovice	-7	0	-7
Komorní Lhotka	-11	30	19
Kopřivnice	28	-208	-180
Kravaře	11	-15	-4
Krmelín	8	16	24
Kunín	-4	7	3
Kyjovice	-9	14	5
Libhošť	3	26	29
Lučina	-9	15	6
Ludgeřovice	10	-33	-23
Markvartovice	-6	20	14
Milíkov	0	4	4
Mokré Lazce	-1	-17	-18
Mošnov	3	6	9
Návsí	6	-3	3
Nošovice	2	7	9
Nové Sedlice	2	-2	0

Nový Jičín	27	-64	-37
Nýdek	0	-1	-1
Oldřišov	3	-8	-5
Opava	-97	-62	-159
Orlová	-44	-334	-378
Ostrava	-356	-1097	-1453
Palkovice	1	2	3
Paskov	-2	38	36
Pazderna	1	7	8
Petrovice u Karviné	-21	11	-10
Petřvald	1	-8	-7
Petřvald	-41	84	43
Písečná	-2	12	10
Pržno	-6	23	17
Příbor	11	-54	-43
Raduň	8	13	21
Ropice	6	9	15
Rybí	2	-12	-10
Rychvald	-14	36	22
Řepiště	5	15	20
Sedliště	5	24	29
Sedlnice	-2	-4	-6
Skotnice	10	17	27
Slavkov	2	13	15
Služovice	8	8	16
Smilovice	-1	7	6
Soběšovice	-1	1	0
Stará Ves nad Ondřejnicí	0	19	19
Staré Město	-7	3	-4
Starý Jičín	8	18	26
Stařič	15	23	38
Stěbořice	12	-1	11
Stonava	-6	13	7
Střítež	10	-12	-2
Studénka	0	-75	-75
Sviadnov	6	66	72
Šenov	-16	95	79
Šenov u Nového Jičína	3	18	21
Šilheřovice	1	-2	-1
Štítina	7	10	17
Štramberk	2	22	24
Těrlicko	-24	63	39
Těškovice	-5	-1	-6
Trnávka	5	6	11
Třanovice	-2	6	4
Třinec	-58	-135	-193
Václavovice	-2	18	16
Velká Polom	8	-5	3
Velké Hoštice	12	-7	5
Vělopolí	-1	-11	-12
Vendryně	22	37	59
Vojkovice	0	-4	-4

Vratimov	-1	90	89
Vřesina	-13	16	3
Vřesina	13	5	18
Závišice	9	11	20
Žabeň	-1	6	5
Ženklava	3	15	18
Žermanice	3	6	9
Ostravská aglomerace	**-999**	**-2693**	**-3692**
MS kraj	**-1118**	**-3038**	**-4156**
ČR	**4195**	**21661**	**25856**

Zdroj: www.czso.cz

Z konfrontace dat za ostravskou aglomeraci, MS kraj a ČR vychází, že negativní demografické trendy Moravskoslezského kraje – ať už negativní přirozený přírůstek či negativní přírůstek stěhováním – jsou totožné i pro ostravskou aglomeraci. **V Moravskoslezském kraji** je od roku 2009 patrný záporný celkový přírůstek obyvatel. Podílí se na tom jak přirozený, tak migrační úbytek. V roce 2014 dosáhl celkový úbytek (záporný přírůstek) 4 156 osob, na čemž se z 88,8 % podílí ostravská aglomerace, kde celkový úbytek v roce 2014 činil 3 692 osob. Moravskoslezský kraj je na tom nejhůře i v rámci celé ČR, v roce 2013 celkový úbytek činil 3,9 osoby na 1000 obyvatel (2013). Naopak nejlépe v rámci ČR je na tom Středočeský kraj s přírůstkem 8,1 osoby na 1000 obyvatel (2013). **Od roku 2000 do roku 2013 ubylo v Moravskoslezském kraji 56 204 obyvatel, z toho 25 546 stěhováním.**

Graf 6 Srovnání krajů dle migračního přírůstku v letech od 2000 - 2011

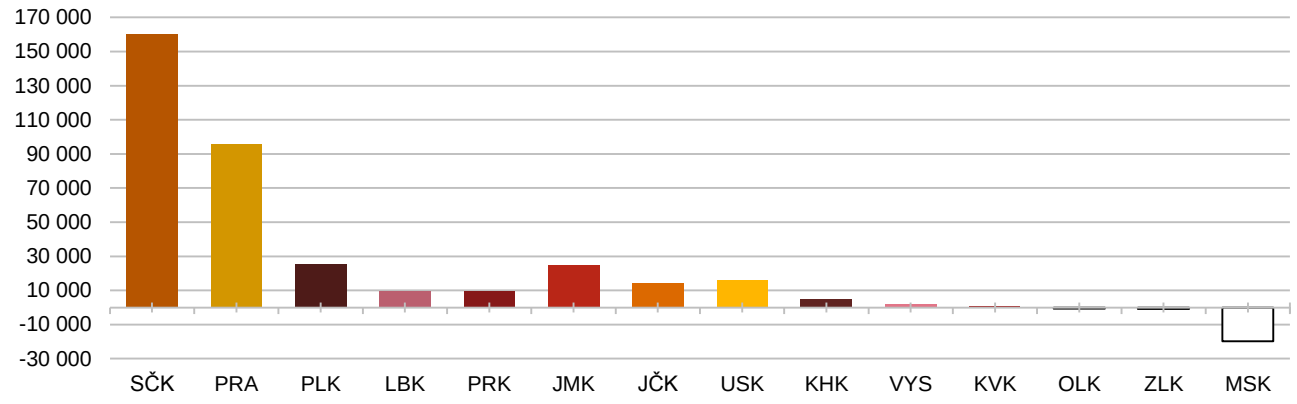

Zdroj: ČSÚ, 2000 - 2011

Vývoj v ostravské aglomeraci je podobný, pozitivní saldo stěhování bylo mírné pouze v letech 2007 (129 osob) a 2008 (239 osob), kdy Moravskoslezský kraj před příchodem hospodářské recese procházel obdobím ekonomického růstu a s ním spojeného rozvoje. Pokud se podíváme blíže na jednotlivé SO ORP ostravské aglomerace, existují zde značné rozdíly. Velká většina SO ORP se vyznačuje záporným celkovým přírůstkem v přepočtu na 1000 obyvatel. Nejhůře je na tom v roce 2011 z pohledu aglomerace SO ORP Havířov (-10,5 na 1000 obyvatel). Záporný celkový přírůstek je patrný nejen v Havířově, ale i na celém Karvinsku (Karviná, Orlová, Havířov). Lidé se do této oblasti stěhovali za prací. Příčinou odlivu obyvatel je útlum těžkého průmyslu, kdy se lidé vracejí do svých rodných měst, do Polska, na Slovensko. Odchází jak starší lidé, kteří sem přišli původně za prací, tak také mladí lidé, protože v tomto regionu práci hledají těžko. Svoji roli hraje také špatné životní prostředí.

Výrazně nejvyšší celkový přírůstek zaznamenal v roce 2011 SO ORP Frýdlant n. O. (11,2 na 1000 obyvatel). Tato skutečnost potvrzuje, že ORP Frýdlant n. O. není tolik postižen odlivem obyvatel, je zde výrazně nižší míra nezaměstnanosti, kvalitní životní prostředí a dostatek pracovních příležitostí.

Z dlouhodobého hlediska je v aglomeraci zřejmý významný úbytek stěhováním zejména z SO ORP Ostrava, Havířov, Karviná, Orlová, ať už v rámci aglomerace do přilehlých oblastí s dobrou dojezdovou vzdáleností a lepším ovzduším (Hlučín, Frýdek-Místek), nebo mimo aglomeraci, či kraj. Celková změna počtu obyvatel způsobená stěhováním vyjadřuje atraktivitu dané lokality.

3.1.3.5 Dojížďka za prací

Intenzita dojížďky v Moravskoslezském kraji je dána především přirozenou atraktivitou jednotlivých lokalit, vytvářenou jak dlouhodobým historickým vývojem, tak i ekonomickou úspěšností měst či regionů. Centrem dojížďky jsou zejména Ostrava, Frýdek-Místek a Karviná.

V Ostravské aglomeraci vyjíždí do zaměstnání a do škol 26,8 % všech obyvatel. Z celkového počtu 187 695 obyvatel vyjíždějících do zaměstnání jich vyjíždí v rámci obce 47,7 %, do jiné obce okresu 25,3 %, do jiného okresu kraje 22,0 %, do jiného kraje 3,2 a do zahraničí 1,8 %.

Tabulka 3 Vyjíždějící do zaměstnání a do škol z hlediska území ostravské aglomerace (2011)

Obec	Vyjíždějící celkem	Vyjíždějící do zaměstnání celkem	Vyjíždějící do školy celkem
Albrechtice	1 356	967	389
Albrechtičky	287	203	84
Bartošovice	560	384	176
Baška	992	693	299
Bernartice nad Odrou	351	236	115
Bohumín	4 611	3 440	1 171
Brušperk	1 166	846	320
Bruzovice	268	175	93
Budišovice	250	171	79
Bystřice	1 547	1 095	452
Čavisov	204	127	77
Český Těšín	7 825	5 652	2 173
Darkovice	364	255	109
Děhylov	159	119	40
Dětmarovice	1 387	978	409
Dobrá	949	656	293
Dobratice	454	300	154
Dobroslavice	257	174	83
Dolní Domaslavice	278	195	83
Dolní Lhota	422	290	132
Dolní Lutyně	1 638	1 184	454
Dolní Tošanovice	118	84	34

Doubrava	343	242	101
Fryčovice	608	452	156
Frýdek-Místek	15 026	10 966	4 060
Frýdlant nad Ostravicí	2 730	1 959	771
Háj ve Slezsku	933	678	255
Hať	726	514	212
Havířov	22 126	16 246	5 880
Hlučín	3 652	2 646	1 006
Hněvošice	285	201	84
Hnojník	479	352	127
Hodslavice	575	399	176
Horní Bludovice	753	519	234
Horní Domaslavice	227	158	69
Horní Lhota	246	168	78
Horní Suchá	1 329	938	391
Horní Tošanovice	191	122	69
Hrabyně	206	165	41
Hrádek	627	447	180
Hukvaldy	551	395	156
Chlebičov	423	300	123
Chotěbuz	449	296	153
Jablunkov	1 890	1 315	575
Jistebník	450	324	126
Kaňovice	119	80	39
Karviná	13 714	9 958	3 756
Kateřinice	213	144	69
Klimkovice	1 243	897	346
Komorní Lhotka	398	282	116
Kopřivnice	5 968	4 255	1 713
Kravaře	1 598	1 121	477
Krmelín	847	586	261
Kunín	553	413	140
Kyjovice	219	163	56
Libhošť	531	377	154
Lučina	306	216	90
Ludgeřovice	1 285	933	352
Markvartovice	500	343	157
Milíkov	453	317	136
Mokré Lazce	360	259	101
Mošnov	156	111	45
Návsí	1 320	965	355
Nošovice	268	174	94
Nové Sedlice	162	105	57
Nový Jičín	6 197	4 418	1 779

Nýdek	528	385	143
Oldřišov	339	226	113
Opava	14 123	10 112	4 011
Orlová	7 788	5 767	2 021
Ostrava	74 753	54 622	20 131
Palkovice	945	665	280
Paskov	1212	864	348
Pazderna	87	68	19
Petrovice u Karviné	1 679	1 287	392
Petřvald	1 829	1 315	514
Petřvald	517	395	122
Písečná	321	206	115
Pržno	279	188	91
Příbor	2 452	1 789	663
Raduň	274	187	87
Ropice	510	351	159
Rybí	344	235	109
Rychvald	2 218	1 614	604
Řepiště	521	374	147
Sedliště	585	396	189
Sedlnice	327	228	99
Skotnice	174	120	54
Slavkov	498	348	150
Služovice	239	177	62
Smilovice	265	179	86
Soběšovice	246	183	63
Stará Ves nad Ondřejnicí	804	574	230
Staré Město	413	279	134
Starý Jičín	882	594	288
Stařič	537	375	162
Stěbořice	388	272	116
Stonava	468	326	142
Střítež	440	298	142
Studénka	2 836	2 025	811
Sviadnov	482	330	152
Šenov	2 228	1 545	683
Šenov u Nového Jičína	686	456	230
Šilheřovice	392	297	95
Štítina	289	221	68
Štramberk	1 000	707	293
Těrlicko	1 572	1 116	456
Těškovice	279	194	85
Trnávka	226	168	58
Třanovice	323	220	103

Třinec	8 525	5 906	2 619
Václavovice	767	551	216
Velká Polom	534	396	138
Velké Hoštice	454	326	128
Vělopolí	121	85	36
Vendryně	1 266	913	353
Vojkovice	166	113	53
Vratimov	1 960	1 447	513
Vřesina	407	299	108
Vřesina	758	531	227
Závišice	341	236	105
Žabeň	216	154	62
Ženklava	325	234	91
Žermanice	106	83	23
Ostravská aglomerace	**259 922**	**187 695**	**72 227**
Ostravská aglomerace podíl (%)	**100**	**72,2**	**27,8**

Zdroj: SLDB, 2011

Graf 7 Vyjíždějící do zaměstnání v případě obyvatelstva ostravské aglomerace (rok 2011)

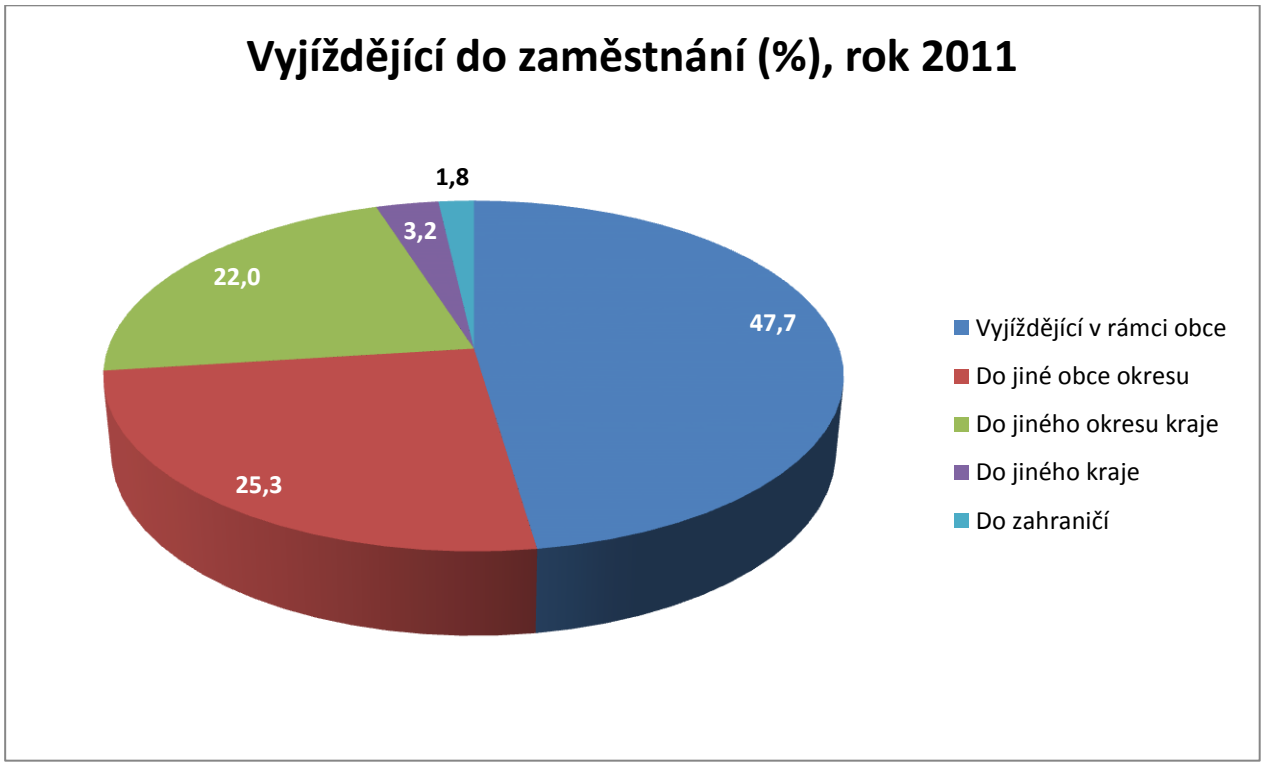

Zdroj: SLDB, 2011

3.1.3.6 Struktura obcí podle počtu obyvatel

V ostravské aglomeraci je situace podobná Moravskoslezskému kraji s tím rozdílem, že počet obcí s počtem do 200 obyvatel je ještě méně, 1 %. Naopak o něco vyšší je podíl počtu obcí s 50 000 a více obyvateli (2,5 %), zatímco v Moravskoslezském kraji je tento podíl 1,7 %. To vypovídá o přetrvávající koncentraci obyvatel aglomerace ve větších městech, ačkoli v posledních letech pozorujeme trend úbytku obyvatel v průmyslových centrech aglomerace.

V obcích do 199 obyvatel žije pouze 0,05 % obyvatel ostravské aglomerace. Nejvíce obyvatel aglomerace žije ve městech nad 50 000 obyvatel (Ostrava, Opava, Frýdek-Místek, Havířov, Karviná), celkem 52,6 %. Ve městech a obcích nad 10 000 obyvatel žije dokonce 71,3 % obyvatel ostravské aglomerace, což jasně deklaruje městský charakter aglomerace.

3.1.3.7 Kvalita života a zdravotní stav obyvatel

Současný stav životního prostředí v ostravské aglomeraci, konkrétně znečištění ovzduší, je jedním z mnoha faktorů, které ovlivňují zdravotní stav populace. Špatný stav ovzduší přispívá k výskytu nádorových onemocnění, akutních respiračních onemocnění a alergických onemocnění. Za nejhorší lokalitu z tohoto pohledu je považován městský obvod Ostrava-Radvanice a Bartovice, vykazující nejvyšší podíl nemocných.

Znečištěné ovzduší je jedním z důležitých faktorů s vlivem na onemocnění dýchacích cest (alergická onemocnění a akutní respirační onemocnění). **Počet alergických onemocnění** od roku 2002 výrazně narůstá. Dramatický nárůst počtu léčených pacientů bylo možné sledovat v období od 2002 - 2007, kdy počet léčených pacientů v ordinacích klinické imunologie a alergologie stoupl o 53 560 (75,6 %). Poté se nárůst zastavil a od roku 2007 se každoročně pohybuje kolem hranice 121 000 léčených pacientů, v roce 2011 pak 121 682 pacientů, z toho 38,1 % ve věku 0 - 19 let.

Nejčastější skupinou onemocnění dětské populace jsou **akutní respirační onemocnění**. Jejich výskyt je výsledkem působení řady vlivů jako epidemiologická situace, odolnost organizmu, znečištění ovzduší a klimatické podmínky. Počet nahlášených případů v ČR roste pravidelně od roku 2007, kdy činil počet nahlášených případů 179 538. V roce 2011 to bylo již 223 681 případů, tedy nárůst o 24,6 %.

Situace alergických a respiračních onemocnění se v posledních letech zhoršuje. Zatímco ještě v roce 2000 se území ostravské aglomerace hodnotově nacházelo pod průměrem ČR, v letech 2000 až 2005 byl nárůst počtu léčených pacientů na 1000 obyvatel dynamičtější než v ČR a od roku 2005 je již nad průměrem ČR. K tomuto stavu určitou měrou přispívá i znečištěné ovzduší v celém kraji. Podobná situace z pohledu onemocnění je v Praze, kde je nejvyšší počet těchto onemocnění z celé ČR, zároveň také odráží nepříznivý stav zdejšího ovzduší.

3.1.3.8 Naděje na dožití obyvatel

Střední délka života, resp. naděje na dožití při narození se především z důvodu rostoucí kvality zdravotní péče a zlepšujícího se životního stylu neustále prodlužuje. Vývoj v ostravské aglomeraci kopíruje vývoj v Moravskoslezském kraji a ČR, kde se od roku 2000 do roku 2013 hodnota naděje na dožití při narození zvýšila u mužů o 3 roky na 73,8 let. U žen byl za stejné období zaznamenán nárůst trochu nižší (2,5 roku) na 80,0 v roce 2013. Nicméně naděje na dožití je oproti průměru ČR cca o 2 roky nižší jak u žen, tak u mužů. Tento horší stav je dán životním prostředím, zaměstnaností v těžkém průmyslu a s tím souvisejícím horším zdravotním stavem.

Při srovnávání hodnot naděje na dožití při narození mezi SO ORP ostravské aglomerace se vycházelo z údajů za roky 2007 - 2011. Nejméně příznivá situace u mužů je v SO ORP Orlová (70,5 let), nejpříznivější v SO ORP Kravaře (74,4). U žen dosáhla naděje na dožití při narození nejvyšší hodnoty v SO ORP Kravaře (80,9), naopak nejnižší v SO ORP Orlová (77,7). Průměr v celé aglomeraci činí u mužů 72,7 let a u žen 79,7 let (2011). Ve srovnání s ČR je jak ostravská aglomerace, tak i Moravskoslezský kraj společně s Ústeckým a Karlovarským krajem oblastí s nejkratší střední délkou života mužů i žen. Nejlépe v rámci ČR je na tom u mužů i žen hlavní město Praha.

Prodlužující se střední délka života obyvatel ostravské aglomerace společně se stárnutím populace zvyšuje potřebu a poptávku po sociálních službách typu domovů pro seniory apod.

Graf 8 Naděje dožití při narození podle pohlaví v SO ORP ostravské aglomerace v letech 2007–2011

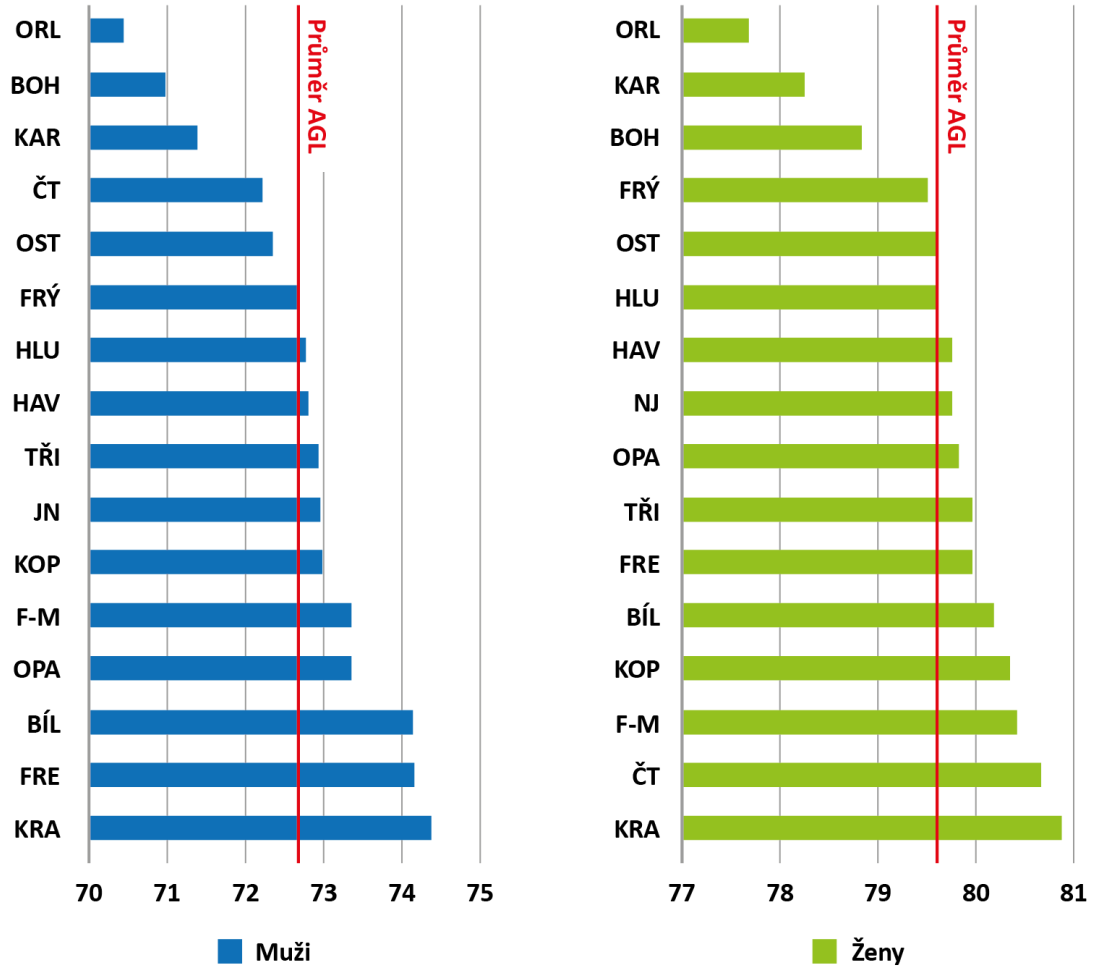

Zdroj: ČSÚ, 2007 – 2011

3.1.4 Ekonomika a podnikání

Oblast ekonomiky a podnikání je vzhledem k dostupnosti statistických dat analyzována na úrovni krajů a ČR. Ostravská aglomerace však má výrazně většinový podíl na obyvatelstvu i na ekonomických aktivitách celého MSK, mezikrajské srovnání tak lze považovat za relevantní. Jako benchmark pro tuto oblast je také použit především Jihomoravský kraj (JMK), jehož dominantní součástí je druhá největší aglomerace Brno, která je pro srovnání s ostravskou aglomerací nejvíce vhodná z důvodu počtu obyvatel, zalidnění a významu aglomerace.

Výkonnost ekonomiky Moravskoslezského kraje je i přes nadprůměrné tempo růstu a výrazné zlepšení v posledních letech stále nízká, *pod průměrem ČR i EU. HDP na obyvatele zaostává do značné míry především* ***kvůli nízké ekonomické aktivitě obyvatel MSK*** *(vysoké nezaměstnanosti a zejména nízké míře podnikavosti obyvatel, která je druhým z klíčových faktorů výkonnosti ekonomiky). Důsledkem této situace je fakt, že i přes* ***poměrně vysoké průměrné příjmy zaměstnanců, je v MSK jeden z nejnižších čistých disponibilních důchodů domácnosti v ČR.***

Podnikatelská aktivita v MSK roste nejpomaleji v ČR. *Tento problém je dán do značné míry historickým vývojem regionu, silnou zaměstnaneckou tradicí ve velkých podnicích těžkého průmyslu. Perspektiva zásadní změny je negativně ovlivněna do značné míry pracovní migrací velkého množství mladších a vzdělanějších obyvatel mimo region.*

Investiční aktivita jako jeden ze základních předpokladů budoucího ekonomického růstu je z dlouhodobého hlediska nízká. ***Investice v MSK jsou výrazněji ovlivněny vysokým přílivem zahraničních investic,*** *zejména pak investicí automobilky HMMC v Nošovicích. Chybí zde však významnější investice do nových oborů s vyšší přidanou hodnotou zaměřených na technologický vývoj a inovace. Inovační aktivita podnikatelského sektoru (zavádění nových produktů) v MSK je jedna z nejnižších v ČR. Tento stav koresponduje se současnou strukturou ekonomiky a potvrzuje celkově malou orientaci ekonomiky regionu na znalostně a kvalifikačně více náročné obory. Ostravská aglomerace se vyznačuje vysokou koncentrací podnikatelských inkubátorů. Jedním z problémů regenerace brownfieldů v kraji je malý podíl brownfieldů ve veřejném vlastnictví a nejasné (spekulativní) záměry některých soukromých vlastníků brownfieldů. Obecně se dá říci, že* ***podnikatelská infrastruktura aglomerace je na relativně dobré úrovni*** *a nekoreluje s celkově nízkou podnikatelskou aktivitou danou historickou zaměstnaneckou tradicí obyvatel regionu.*

Investice do vědy a výzkumu jsou jedním z důležitých aspektů orientace na znalostně náročnější ekonomické aktivity determinující inovační schopnost a perspektivu konkurenceschopnosti regionu v dlouhodobém horizontu. Výzkumné kapacity a ***výdaje do vědy a výzkumu (dále VaV) v MSK jsou velmi nízké*** *v porovnání s regiony orientovanými na znalostně náročnější ekonomické aktivity (2 až 3 krát nižší než JMK a STČ). VaV jsou dlouhodobě orientovány na podnikatelský sektor, zejména ve velkých podnicích. Počet pracovníků v podnikatelském sektoru v porovnání s dalšími kraji přesto výrazně zaostává, což souvisí s orientací ekonomiky MSK na tradiční a méně sofistikovanou výrobu a služby. Otazníkem a příležitostí je efektivní využití vybudovaného centra excelence IT4Innovations VŠB-TUO, které má nadregionální ambice a velký potenciál ve VaV pro podnikatelský i veřejný sektor.*

MSK, potažmo ostravská aglomerace, *má stále výrazně průmyslový charakter.* ***Rozvoj služeb****, zejména kvalifikovanějších (informační, finanční, profesní, vědecké a technické činnosti) je pomalý ve srovnání s celým územím ČR. Z pohledu dlouhodobé perspektivy může představovat problém zejména* ***koncentrace velkých podniků v tradičních odvětvích****, více citlivých na vývoj cen na trhu, a ekonomika málo orientovaná na znalostně a kvalifikačně více náročné podnikatelské aktivity. S tím souvisí vysoké riziko ekonomiky regionu odrážející sou-*

časné problémy velkých zaměstnavatelů, jako jsou OKD, a. s., Arcellor Mittal Ostrava, a.s či Evraz Vítkovice Steel, a. s. Negativní vliv této koncentrace je také ve zhoršeném životním prostředí a atraktivitě bydlení, stejně tak profesní a vzdělanostní skladbě obyvatelstva.

***V aglomeraci se nachází téměř čtvrtina brownfieldů ČR**. Mnohé z nich jsou ještě dnes zatíženy ekologicky, tudíž způsobují další problémy v území a jejich revitalizace a následná využitelnost je finančně náročnější. Častým problémem jsou také majetkové vztahy znemožňující jakékoli další řešení situace. Množství brownfieldů je tak velkým problémem a zároveň příležitostí pro rozvoj dalších aktivit. Vhodná revitalizace by přinesla nové příležitosti pro podnikatelské subjekty, možnosti bydlení a úspory v nárocích na nově zastavěné území.*

Rozloha zainvestovaných průmyslových zón v MSK je největší v rámci celé ČR a průměrná obsazenost je na úrovni 74 %. Přímo v aglomeraci je aktuálně volných 100 ha v průmyslové zóně Mošnov. Podnikatelská infrastruktura není z tohoto pohledu problémem.

3.1.4.1 Výkonnost a produktivita ekonomiky

Pro zhodnocení výkonnosti ekonomiky byla použita data ČSÚ, která jsou dostupná zpravidla jen na územní jednotky krajů.

Celková výkonnost MSK měřená HDP na obyvatele dlouhodobě zaostává za průměrem ČR i JMK. V současné době dosahuje úrovně 83,8 % průměru ČR (9. místo).

Graf 9 HDP na 1 obyvatele v MSK a ČR 2000 - 2013 (v tis. Kč)

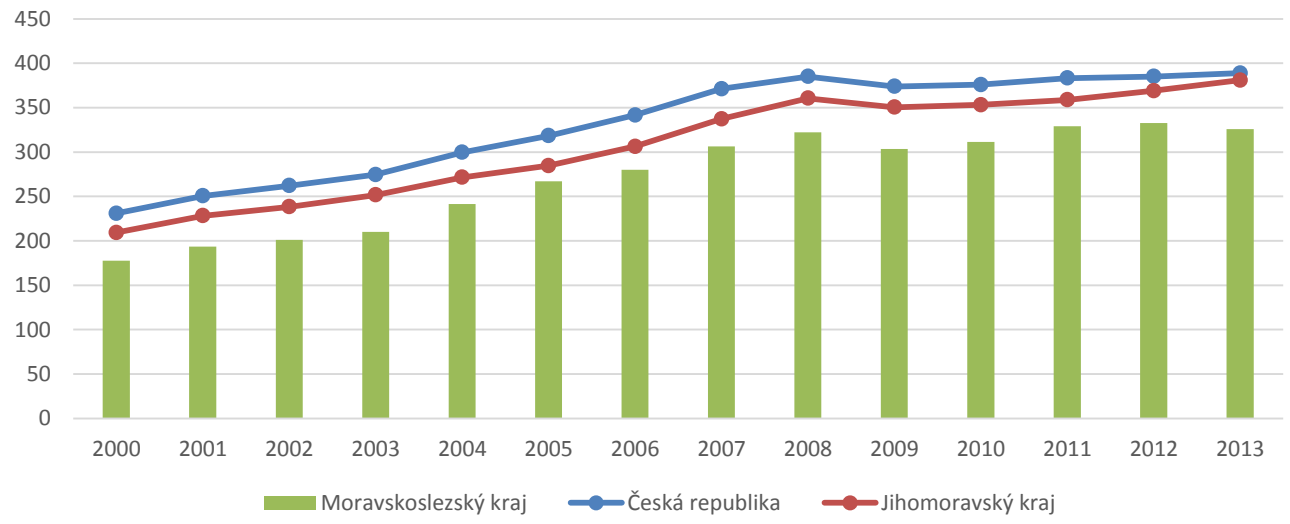

Zdroj: ČSÚ, statistiky Regionálních účtů

- Ve srovnání s průměrem EU28 se pozice MSK výrazněji zlepšila z 53,0 % v roce 2000 na 70,0 % v roce 2011. Tuto pozici však v letech 2012 a 2013 ztrácí (69,1 %).
- MSK se jako jeden z mála regionů opět dostal nad úroveň boomu v roce 2008, přestože globální krize region zasáhla nejvíce ze všech krajů. Vypovídá o tom také nadprůměrný reálný roční růst HDP v posledních letech.

- Nadprůměrný růst posledních let je pozitivně ovlivněn zejména zprovozněním celosvětově úspěšné automobilky Hyundai Motor Manufacturing Czech (HMMC), která v Nošovicích vyrábí od konce roku 2008.
- Méně příznivě se na vývoji ekonomiky naopak podepsalo pomalejší znovuoživení a přetrvávající problémy tradičních velkých podniků (Arcellor Mittal Ostrava, a. s., Evraz Vítkovice Steel, a. s., Třinecké železárny a. s., OKD, a. s.), které hrají v ekonomice regionu stále klíčovou roli.
- **Hrubá přidaná hodnota v MSK jako hlavní determinanta výkonnosti ekonomiky rostla v období 2013/2000 po hlavním městě a Jihomoravském kraji nejvíce ze všech krajů (o 72 %).**
- **Hrubá přidaná hodnota dlouhodobě v MSK vytváří okolo desetiny přidané hodnoty České republiky, v objemu to představuje mezi kraji třetí největší příspěvek k tvorbě hrubé přidané hodnoty ČR, započteme-li dohromady Prahu a Středočeský kraj. Moravskoslezský kraj, Jihomoravský kraj a Praha se Středočeským krajem reprezentují 56 % hrubé přidané hodnoty ekonomiky ČR.**

Graf 10 Hrubá přidaná hodnota na 1 zaměstnance v rámci krajů ČR v roce 2013 (v tis. Kč)

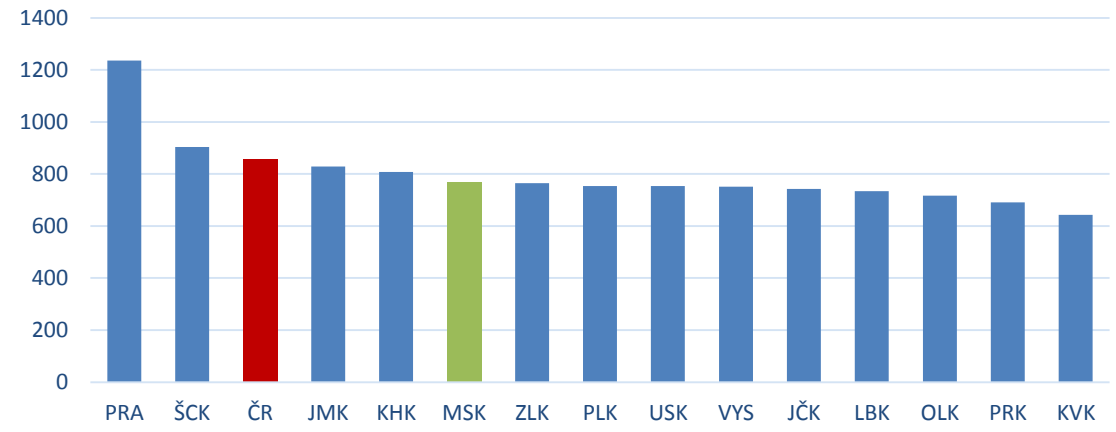

Zdroj: ČSÚ, statistiky Regionálních účtů

- Odrazem relativně vysoké produktivity práce v MSK je v současné době jedna z nejvyšších průměrných hrubých měsíčních mezd mimo Prahu (dosahuje 95,2 % průměru ČR).
- Je to však dáno do značné míry nadprůměrnými mzdami v těžkém průmyslu (hutnictví, ocelářství). Tempo růstu mezd kopíruje průměr ČR a je tak výrazně nižší než růst produktivity práce. Aktuální problémy velkých zaměstnavatelů jsou zatím rizikem, o kterém se veřejně hovoří. Kvalifikační struktura i zvyk na nadprůměrné mzdy jsou jednou z příčin nízké adaptability pracovní síly.
- V kontrastu toho je čistý disponibilní důchod domácností v přepočtu na 1 obyvatele dlouhodobě velmi nízký (11. místo) vzhledem k nízké ekonomické aktivitě obyvatel (nadprůměrné nezaměstnanosti).
- Negativně ovlivněno také nadprůměrnou pracovní migrací kvalifikovaných obyvatel mimo region, zejména do Prahy a Jihomoravského kraje.

Graf 11 Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele v rámci krajů ČR v roce 2013 (v tis. Kč)

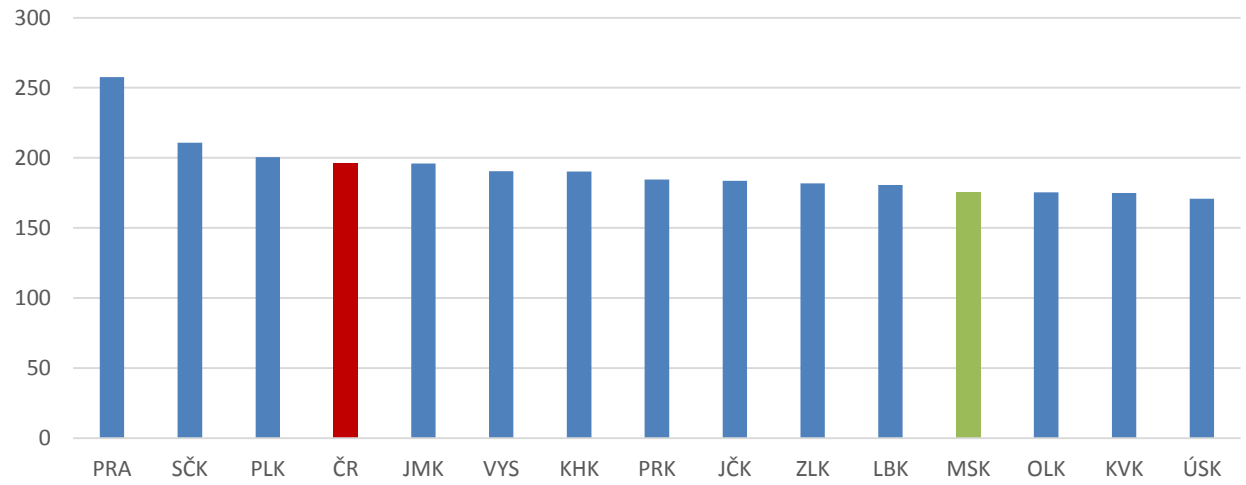

Zdroj: ČSÚ, statistiky Regionálních účtů

- **Určitým měřítkem výkonnosti a produktivity ekonomiky může být přepočtený objem exportu na jednoho zaměstnance,** zvlášť vzhledem k převažující orientaci exportu české ekonomiky na náročnější trhy EU.
- MSK patřil v minulosti k nejméně exportujícím regionům ČR. **Díky největší dynamice růstu 2013/2003 dnes exportní výkonnost MSK koreluje s průměrem ČR.** Výrazně pozitivní vliv mělo především zprovoznění automobilky HMMC v Nošovicích, ale i dalších přímých zahraničních investic umístěných především v ostravských průmyslových zónách (produkce firem je orientována převážně na export).
- Převažujícím artiklem zůstávají tradiční produkty (ocel, železo, uhlí, dopravní prostředky).

Graf 12 Objem exportu na 1 zaměstnance v rámci krajů ČR v roce 2010 (v tis. Kč)

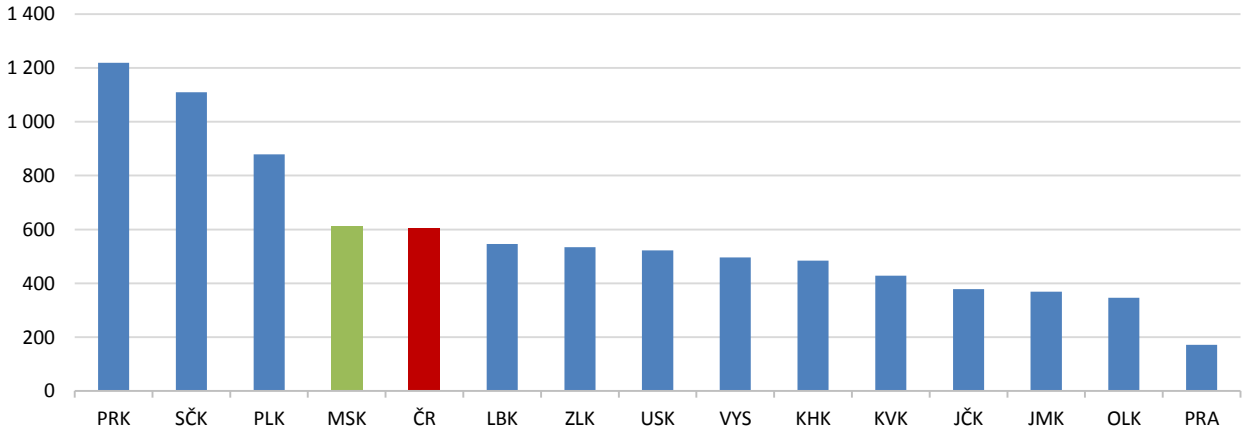

Zdroj: ČNB, statistiky Zahraničního obchodu, ČSÚ, statistiky Regionálních účtů (2010)

3.1.4.2 Struktura podnikatelského prostředí

- Podnikatelská aktivita je na území Moravskoslezského kraje dlouhodobě celkově velmi nízká. Počet registrovaných živnostníků přepočtených na počet obyvatel je vůbec nejnižší v ČR, což představuje podprůměr vůči průměru ČR v roce 2010. Z dlouhodobého hlediska 2013/2000 je nárůst počtu živnostníků druhý nejnižší.

- V ostravské aglomeraci je ze 198 tis. evidovaných ekonomických subjektů 78,7 % fyzické osoby a 21,3 % právnické osoby
- Nízká podnikatelská aktivita je ovlivněna neochotou přijímat podnikatelské riziko na rozdíl od jistoty zaměstnání. Vzdělanostní úroveň obyvatel ostravské aglomerace, potažmo celého MSK je mírně pod průměrem ČR, existuje zde však nadprůměrná nabídka vzdělávání, problémem však je, že mnozí absolventi z regionu odejdou, tudíž velká skupina osob, u níž se dá předpokládat podnikatelská aktivita, region opouští.
- Na 1 000 obyvatel Moravskoslezského kraje připadá 200 podnikatelů – fyzických a právnických osob (www.msk.cz).

Graf 13 Ekonomické subjekty na území ostravské aglomerace v roce 2013

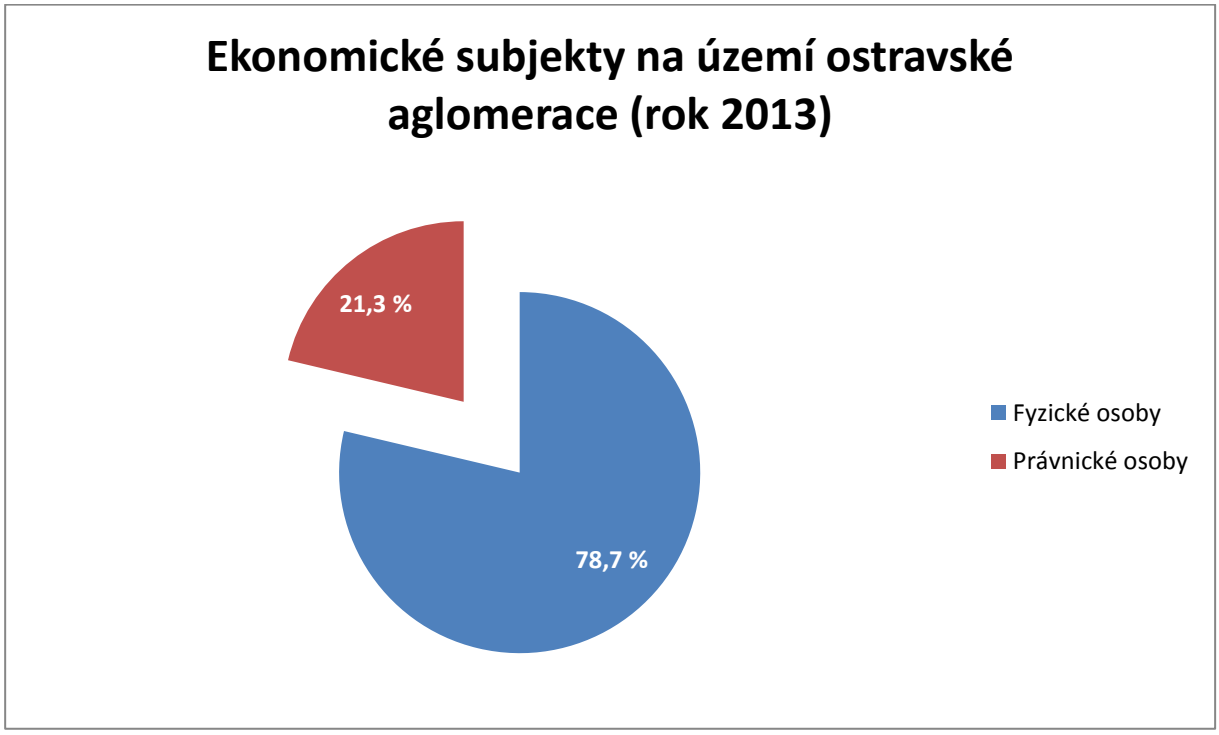

Zdroj: ČSÚ, 2013

- **Počet registrovaných obchodních společností přepočtených na počet obyvatel je rovněž jeden z nejnižších, pouze 58,5 % průměru ČR.** Je to dáno mimo jiné také nadprůměrným počtem velkých firem v ČR, které koncentrují relativně velké množství ekonomicky aktivních obyvatel jako zaměstnanců.

Podíl sektorů ekonomiky na produkci

Sekundární sektor (průmysl, těžba a dobývání)

- **Dosahuje výrazně nadprůměrného podílu (41,5 %) v porovnání s ČR (30,2 %). Na rozdíl od celorepublikového trendu 2011/2000 se význam průmyslu ještě zvýšil (39,1 % v roce 2000),** druhá největší dynamika růstu HPH v průmyslu 2011/2000. Převažuje zpracovatelský průmysl v tradičních odvětvích (hutnický, ocelárenský), od roku 2008 také automobilový.

Graf 14 Podíl sektorů ekonomiky na produkci (HPH) v roce 2011 (v %)

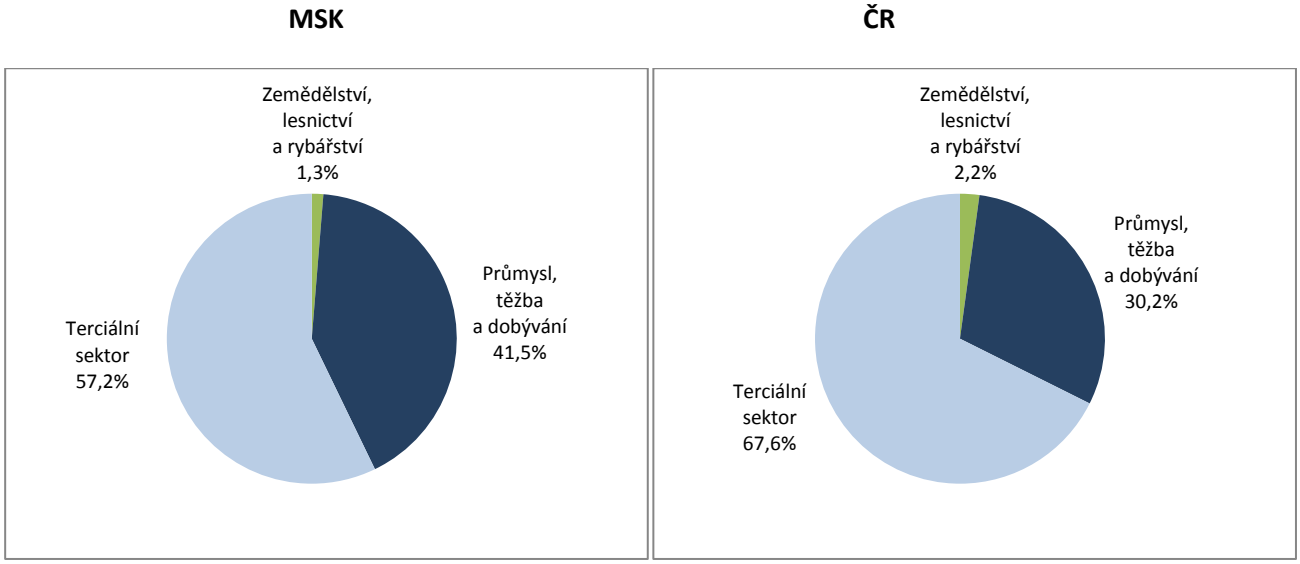

Zdroj: statistiky Regionálních účtů

Terciální sektor (služby)

- Dosahuje výrazně podprůměrného podílu (57,2 %) v porovnání s ČR (67,6 %). Na rozdíl od celorepublikového trendu 2011/2000 se význam terciéru ještě snížil (58,1 % v roce 2000). Malá dynamika růstu je především v sofistikovanějších službách (informační, finanční, profesní, vědecké a technické činnosti, kde podíl dosahuje pouze 10,1 %, průměr ČR 16,1 %).

Podíl sektorů ekonomiky na zaměstnanosti (data dostupná za kraje, ČR)

Sekundární sektor (průmysl, těžba a dobývání)

- **Dosahuje výrazně nadprůměrného podílu (34,2 %) v porovnání s ČR (27,4 %).** Význam průmyslu, zejména těžkého, jako zaměstnavatele, se snížil (35,7 % v roce 2000), méně než v průměru trendu ČR 2011/2000. Hlavními odvětvími z pohledu zaměstnanosti jsou těžební, hutnický, ocelářský a automobilový průmysl.

Terciální sektor (služby)

- **Dosahuje výrazně podprůměrného podílu (63,6 %) v porovnání s ČR (69,4 %).** Význam terciéru se zvýšil (61,2 % v roce 2000), méně než v průměru trendu ČR 2011/2000.
- **Podíl sofistikovanějších služeb** (informační, finanční, profesní, vědecké a technické činnosti dle kategorizace NACE J,K,M,N) je stále podprůměrný, dosahuje 10,9 % (průměr ČR 12,5 %). Nadprůměrná dynamika růstu 2011/2000 je především v sofistikovanějších službách 49,4 % (průměr ČR 23,1 %). **Tato změna však zatím nepřináší odpovídající vyšší přidanou hodnotu.**
- **Z pohledu velikostní struktury je nadprůměrný podíl velkých podniků na zaměstnanosti, a naopak velmi malý je podíl drobných podniků, což souvisí s malou podnikatelskou aktivitou (živnostníků).**

3.1.4.3 Investiční aktivita

- **Výše celkových hrubých investic vyjádřená jako podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele z dlouhodobého hlediska zaostává (pouze 79,2 % průměru ČR). Celková dynamika růstu investic 2010/2000 je nadprůměrná, zvýšení investiční aktivity je patrné zejména v období růstu ekonomiky. V MSK je výrazně ovlivněno investicí automobilky HMMC v Nošovicích.**

Graf 15 Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele v MSK a ČR 2000 - 2012 (v tis. Kč)

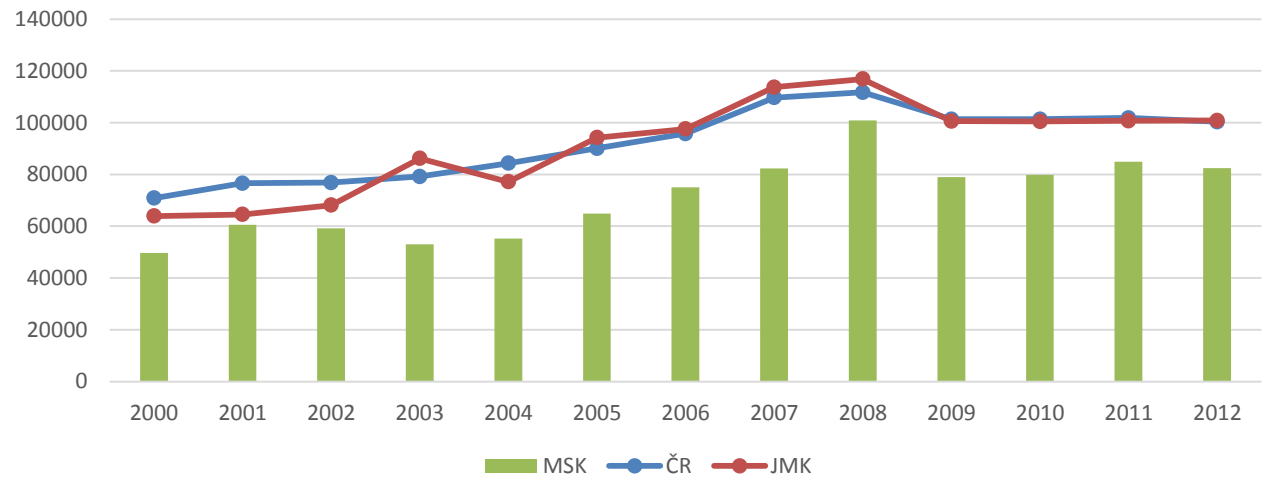

Zdroj: ČSÚ, statistiky Regionálních účtů

- **Celkově investice míří ve větší míře do kvalifikačně méně náročnějších oborů**, na rozdíl od JMK. Za významnější výjimku lze považovat vybudování centra excelence IT4Innovations VŠB-TUO. Efektivita této investice a využití tohoto potenciálu zatím nebylo prověřeno víceletou provozní praxí.
- **V lákání přímých zahraničních investic (dále PZI) je MSK z dlouhodobého hlediska velmi úspěšný. Kumulovaná výše těchto investic 140,6 tis. Kč na 1 obyvatele řadí MSK na třetí místo po bezkonkurenční Praze a středních Čechách**. Podíl MSK na PZI dosahuje 7,2 % v rámci ČR.

Graf 16 Přímé zahraniční investice na 1 obyvatele v rámci krajů ČR v roce 2013 (v tis. Kč)

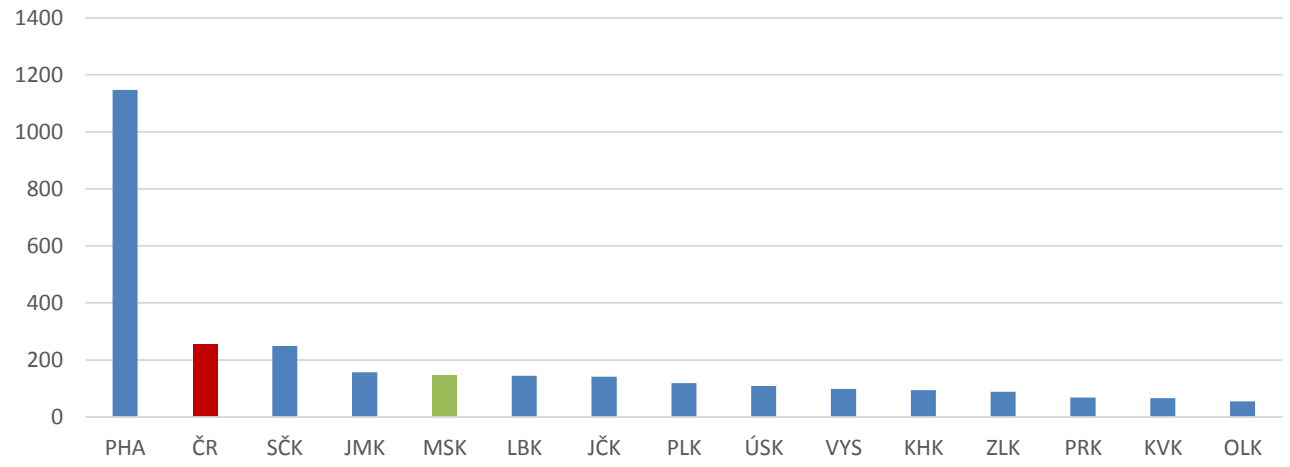

Zdroj: ČNB, statistiky Platební bilance, ČSÚ, statistiky Regionálních účtů

- **Dynamika růstu 2013/2000 více převyšuje průměr ČR. Tento výsledek je do značné míry dán investicí automobilky HMMC v Nošovicích v letech 2007 až 2008. V posledních letech se však příliv zahraničních investic zastavil a je podprůměrný, v roce 2013 MSK předstihl v přepočtu na obyvatele Jihomoravský kraj.**
- **Celkově zahraniční investice míří především do zpracovatelského průmyslu (sériové výroby automobilového a elektrotechnického průmyslu), tedy do tradičních technických oborů MSK, což prohlubuje kvalifikační strukturu kraje, ovlivněnou těžkým průmyslem. Z velké části tyto investice směřují do produkce zaměřené na export. Chybí zde významnější investice s vyšší přidanou hodnotou.**

3.1.4.4 Věda a výzkum

- Údaje za vědu a výzkum jsou dostupné pouze za Moravskoslezský kraj.
- Výdaje na VaV byly v MSK dlouhodobě nadprůměrné, zejména díky podnikatelskému sektoru. **V porovnání s ostatními regiony se však podíl VaV výdajů na HDP velmi snížil a roste výrazně pomaleji.** Podíl výdajů na VaV podnikatelského sektoru v rámci ČR v MSK zaostává (3. nejnižší v ČR), především vzhledem k významu průmyslu v ekonomice MSK. Obdobně nízké jsou také neinvestiční výdaje na VaV v MSK.
- Podíl celkových výdajů na VaV na HDP se v rámci České republiky poměrně stabilně zvyšuje. Stejný trend lze pozorovat v případě vývoje podílu výdajů soukromého sektoru (podnikových výdajů) na HDP. Z výše uvedených dat je zřejmé, že i navzdory přetrvávající ekonomické krizi podniky nadále investují do VaV - meziroční procentní růsty podílů výdajů na VaV na HDP jsou totiž vyšší než procentní pokles HDP v jednotlivých letech.
- Vývoj v Moravskoslezském kraji má rovněž vzestupnou tendenci. Oproti roku 2008 lze v roce 2011 pozorovat více než 50 % nárůst podílu výdajů do VaV na HDP kraje, i přes tento výrazný nárůst je však Moravskoslezský kraj v porovnání s ostatními kraji stále podprůměrný. Tento stav je dlouhodobě způsoben omezenou inovační aktivitou malých a středních firem, nicméně i ty začínají postupně více investovat do vlastních výzkumných aktivit i do spolupráce se znalostními institucemi a samozřejmě i velké firmy zvyšují množství vlastních finančních prostředků na výzkum a vývoj. A právě velké firmy z drtivé většiny financují VaV aktivity v soukromém sektoru v Moravskoslezském kraji.

Obrázek 8 Podíl výdajů do VaV na HDP v rámci krajů ČR v roce 2013 (v %)

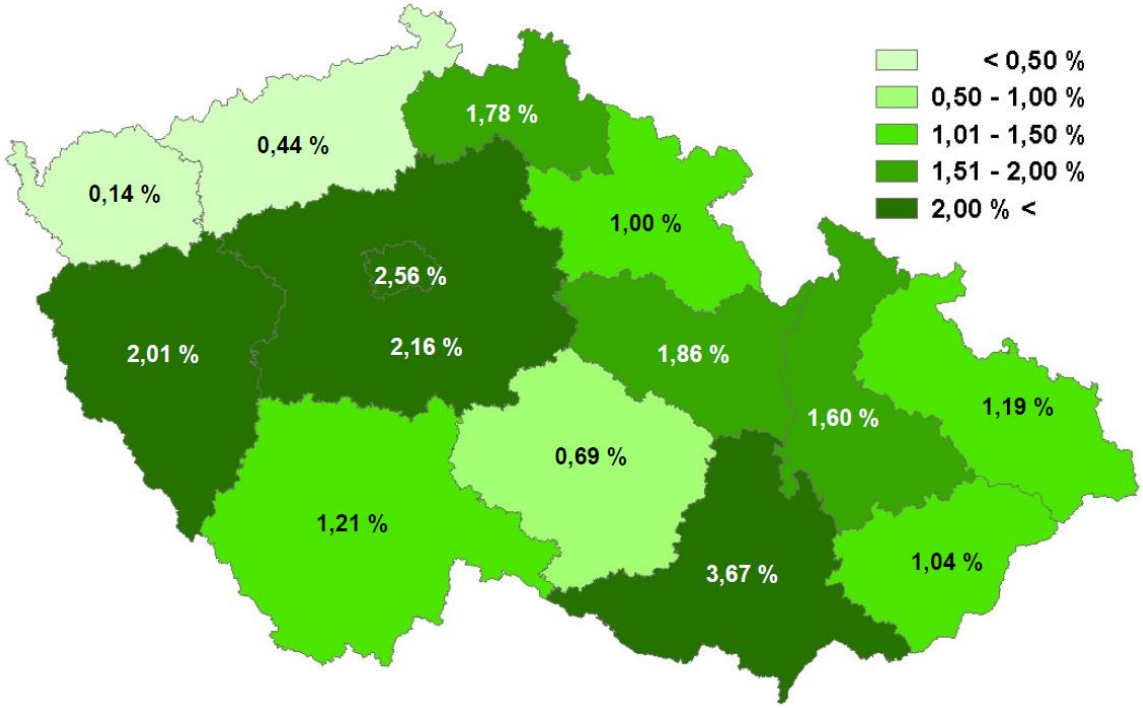

Zdroj: ČSÚ, statistiky Věda, výzkum, ČSÚ, statistiky Regionálních účtů

- **Malý je také počet pracovišť výzkumu a vývoje v MSK, v porovnání s JMK téměř poloviční. Je to dáno orientací VaV na výzkumy především menšího počtu velkých podniků,** u kterých není tak velký potenciál zvyšování jejich počtu.
- **VaV byl v minulosti téměř výhradně orientovaný podnikatelsky (83,5 % v roce 2006, 49,4 % v roce 2011).** Mimo podnikatelský sektor byly výdaje dlouhodobě poddimenzované vzhledem k velikosti regionu.
- **Podíl veřejného sektoru se začal zvyšovat až v posledních pěti letech**, zejména s větším rozvojem vědeckých činností VŠB-TUO, stále však zdaleka nedosahuje průměrné úrovně ČR. Nedaří se přenášet výsledky výzkumu do praxe.
- **Zahraniční VaV byl dlouhodobě zanedbatelný,** výrazně pod průměrem ČR. Větší objemy prostředků jsou investovány až v posledních třech letech (v roce 2013 je MSK na třetím místě mezi kraji).
- **Počet výzkumných pracovníků v přepočtu na počet ekonomicky aktivních osob je dlouhodobě velmi nízký. V porovnání s JMK je téměř třikrát nižší, což znamená o více než 3 000 vysoce kvalifikovaných pracovníků méně.**
- Výrazněji roste v MSK zejména počet VaV pracovníků na vysokých školách. Nadprůměrný je podíl vysokoškolských výzkumníků (52,4 %), průměr ČR je 33,5 %.
- **Počet VaV pracovníků v podnikatelském sektoru v porovnání s dalšími kraji výrazně zaostává,** což je vzhledem k významu (produkci a zaměstnanosti) průmyslu v ekonomice MSK dáno zejména orientací na tradiční a méně sofistikovanou výrobu a služby, méně inovačně orientovanou.
- Výrazně podprůměrný je podíl vládního sektoru 2,4 %, průměr ČR je 20,3 %.

- **Výkonnost a efektivita vynakládaných prostředků VaV zjednodušeně měřená počtem patentů na 1 000 výzkumníků je na průměrné úrovni ČR.** V porovnání s JMK jsou celkové výstupy dlouhodobě výrazně nižší.

Obrázek 9 Výzkumní pracovníci na 1 000 ekonomicky aktivních osob v MSK a ČR 2013, (v osobách)

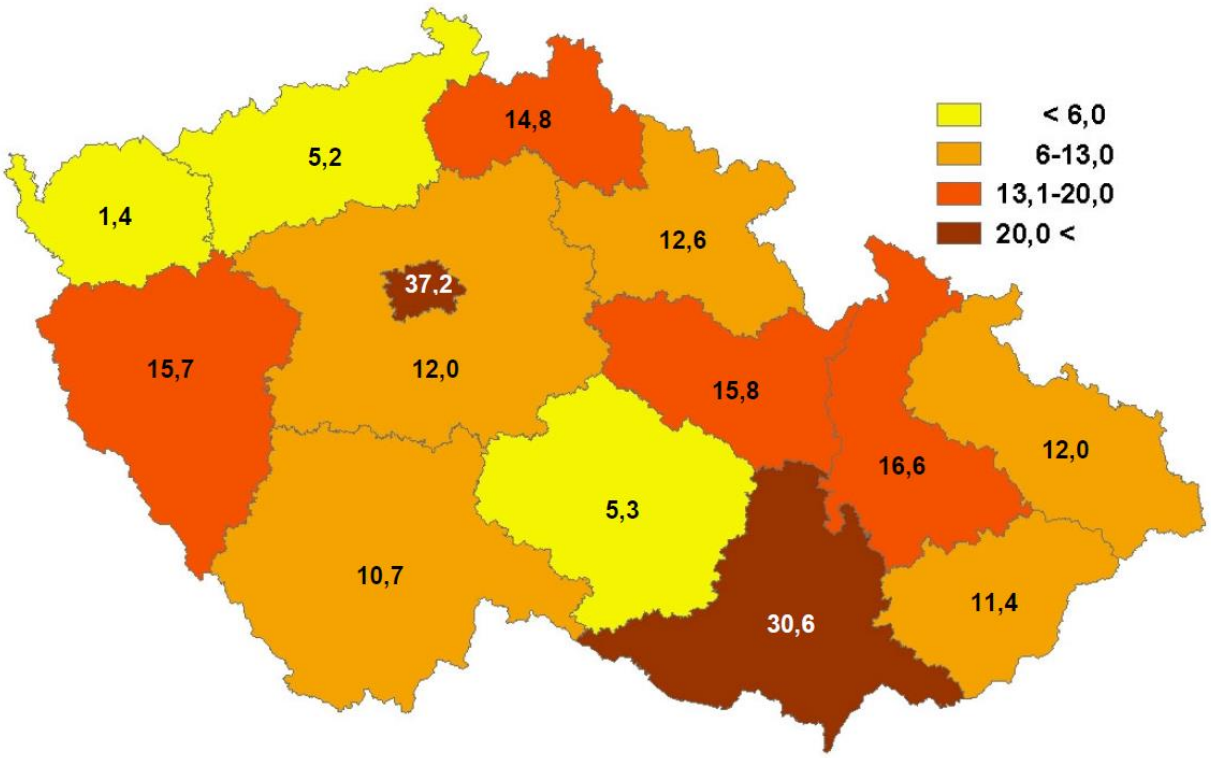

Zdroj: ČSÚ, statistiky Věda, výzkum, ČSÚ, statistiky Regionálních účtů

V Moravskoslezském kraji byly díky OP VaVaI realizovány v letech 2014 a 2015 významné nové projekty (IT4Innovations a další výzkumná centra). Výdaje na VaV v Moravskoslezském kraji dosahovaly podle aktuálních dat veřejné databáze Českého statistického úřadu v roce 2014 celkové výše 5,2 mld. Kč (meziročně nárůst o 430 mil. Kč). V ČR celkem 85,1 mld. Kč, z toho 29,6 mld. v Praze a 17 mld. v Jihomoravském kraji. Do konce roku 2014 vyúčtovali podle analýzy čerpání 2015 (MMR) příjemci OP VaVaI celkem 33 mld. Kč. Z tohoto objemu by poměrově odhadem mohlo proudit do Moravskoslezského kraje odhadem 6 – 10 %, tedy cca 2 - 3,3 mld. Kč. Při rychlejším čerpání (cca 20 % alokace) v roce 2014 můžeme odhadovat nárůst investic v MSK díky OP VaVaI okolo 0,4 – 0,7, optimisticky až 1 mld. Kč, z toho odhadem polovina mohla být směřována přímo do oblasti VaV.

3.1.4.5 Inovačně zaměřená ekonomika

- Dle posledních statistických šetření o inovacích ČSÚ je **v MSK podíl podniků, které se věnují inovacím nadprůměrný, 53,5 % podniků z celkového počtu.**
- Podniky, které se věnují inovacím, aplikují především marketingové a organizační inovace. **Počet inovačních podniků vytvářejících produktové inovace (zavádějících nové výrobky nebo služby) je nízký, pouze 22,7 %.**

Tabulka 4 Inovační podniky podle jednotlivých druhů inovací v období 2008 – 2010 (v %)

Poř.	Území, rok	Zkratka	Podniky s produktovou inovací	Podniky s procesní inovací	Podniky s marketingovou inovací	Podniky s organizační inovací
1	Praha	PRA	28,3	25,1	31,8	32,2
2	Severovýchod	SVV	25,4	25,1	31,1	31,6
3	Střední Čechy	STČ	24,7	25,9	29,5	28,9
průměr	Česká republika	ČR	24,1	22,9	29,6	30,9
4	Střední Morava	STM	24,0	20,5	25,1	28,6
5	Jihovýchod	JHV	23,6	23,2	32,6	30,4
6	Moravskoslezsko	MSK	22,7	21,5	31,8	33,2
7	Severozápad	SVZ	20,7	19,7	28,6	32,7
8	Jihozápad	JHZ	19,1	19,3	23,3	29,6

Zdroj: ČSÚ, statistické šetření o inovacích 2010

3.1.4.6 Podnikatelská infrastruktura

3.1.4.6.1 Brownfieldy

Metodická poznámka: Území ostravské aglomerace je v této podkapitole vymezeno územím 16 obcí s rozšířenou působností (tj. Bílovec, Bohumín, Český Těšín, Frýdek-Místek, Frýdlant /O, Havířov, Hlučín, Jablunkov, Karviná, Kopřivnice, Kravaře, Nový Jičín, Opava, Orlová, Ostrava a Třinec).

Celková rozloha brownfieldů v celé ČR se uvádí okolo 10 000 ha. V Moravskoslezském kraji je evidováno přes 2 450 ha území typu brownfield, z čehož 94,5 % je evidováno na území ostravské aglomerace. Rozloha brownfieldů v aglomeraci tak představuje cca 23 % celkové rozlohy brownfieldů v ČR.

Jedná se o objekty s různou mírou využití. Většina brownfieldů v ostravské aglomeraci pochází z průmyslu (41 %). Je to dáno strukturou odvětví v řešeném území ostravské aglomerace. Více než polovina brownfieldů neeviduje ekologickou zátěž. Brownfieldů s ekologickou zátěží je evidováno zhruba 19 %.

Největší podíl výměry brownfieldů na celkové výměře katastru ORP je v ORP Ostrava s podílem 8,8 %, následuje ORP Frýdek-Místek s podílem 0,9 % brownfieldů na výměře katastru, ORP Karviná dosahuje 0,5 % podílu a ORP Hlučín 0,3 %, ORP Frýdlant n. O. 0,1 %. **Největším problémem při řešení brownfieldů jsou majetkové vztahy, které často zcela znemožňují kroky k další regeneraci. Nejproblematičtější jsou brownfieldy v soukromém vlastnictví, kterých je také nejvíce. Navíc mají mnohé několik vlastníků, mnohdy jde již o aktivně nefungující společnosti.**

3.1.4.6.2 Zainvestované zóny

Rozloha průmyslových zón určených pro lehký a středně těžký průmysl v ostravské aglomeraci je ve srovnání s ostatními metropolitními regiony nejvyšší. Nejvýznamnější průmyslové zóny se v ostravské aglomeraci nacházejí v ORP Kopřivnice, Frýdek-Místek, Orlová a Ostrava. Průmyslové zóny neexistují v Bohumíně, Frýdlantu nad Ostravicí, Kravařích a Opavě.

Většina průmyslových zón je situována v aglomeraci (95,4 % z celkové plochy průmyslových zón v MSK).

Graf 17 Plocha průmyslových zón v ostravské aglomeraci

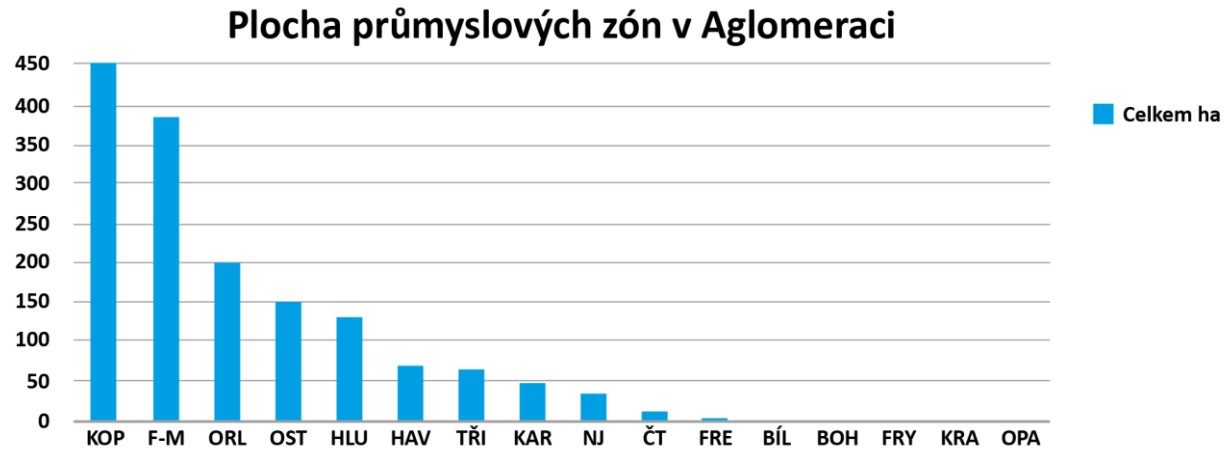

Zdroj: RISY, www.brownfieldy.cz, MSK, http://orloviny.cz/zona/index.php

Průměrná obsazenost průmyslových zón v MSK se pohybuje okolo 74 %. V ostravské aglomeraci představuje neobsazenou zónu Ostrava - Mošnov s celkovou volnou plochou 100 ha (50 % celkové plochy této zóny).

3.1.4.6.3 Podnikatelské inkubátory

Podnikatelské inkubátory hrají významnou roli pro start-ups a malé firmy v rané fázi jejich vývoje, přispívají ke konkurenceschopnosti firem.

Podnikatelské inkubátory vznikaly v malém měřítku od roku 1993. Hlavní výstavba však byla zahájena po roce 2004, díky možnostem financování z fondů EU. Vzhledem k velkému množství zakladatelů podnikatelských inkubátorů, nelze stanovit přesný výčet. V ČR existuje v současnosti 40 podnikatelských inkubátorů a další jsou v přípravě. 90 % podnikatelských inkubátorů Moravskoslezského kraje se nachází v ostravské aglomeraci a 3 nové podnikatelské inkubátory jsou v přípravné fázi. V řešeném území se rovněž nachází 25 % všech podnikatelských inkubátorů ČR.

Graf 18 Počet podnikatelských inkubátorů dle krajů

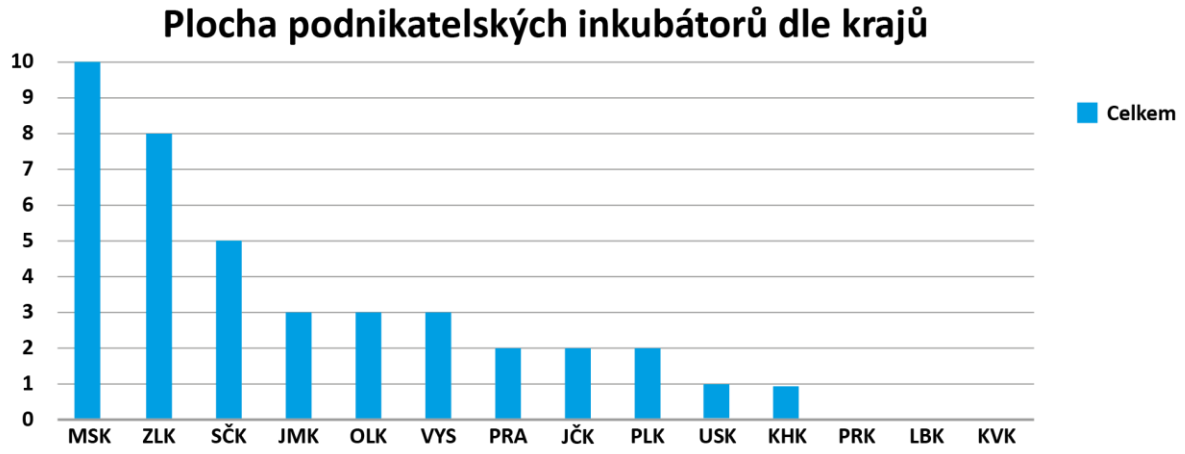

Zdroj: MSK, www.mujbiz.cz, jednotlivé stránky inkubátorů

Podnikatelské inkubátory zakládané ve velkých městech se silným inovačním potenciálem a ve spolupráci s vysokou školou představují motivaci v podobě snahy o posílení konkurenceschopnosti v rámci globálního trhu (v Ostravě funguje 5 inkubátorů). Snahou ostatních zařízení mimo velká města a v regionech s nižším inovačním potenciálem je rozvoj podnikání, konkurenceschopnosti a snížení nezaměstnanosti.

Dlouhodobé dopady podnikatelských inkubátorů představují vyšší konkurenceschopnost malých a středních firem, a s tím související tvorbu nových pracovních míst, snižování nezaměstnanosti. Obecným indikátorem úspěchu z hlediska sledování úspěšnosti těchto firem je počet nově vytvořených pracovních míst ve firmách zasídlených v podnikatelském inkubátoru. Problémem pro sledování úspěchu je skutečnost, že firmy s úspěšnou inkubací vytvoří obvykle mnohem více nových pracovních míst až po odchodu do standardního tržního prostředí. Právě neexistence monitoringu a dlouhodobého dopadu inkubátorů znemožňuje měřit výsledky a vyhodnocovat efektivitu vynaloženého úsilí a financí, i přínos pro region.

3.1.5 Zaměstnanost a vzdělávání

3.1.5.1 Trh práce

***Aglomerace se nachází v kraji s druhou nejvyšší mírou nezaměstnanosti (9,8 %** k 31. 12. 2014**),** což odpovídá míře nezaměstnanosti samotné aglomerace. Dlouhodobě nadprůměrná míra nezaměstnanosti souvisí zejména s koncentrací těžkého průmyslu v oblasti hutnictví, těžkého strojírenství a hornictví, obtížným vývojem a restrukturalizací, kterými tato odvětví prochází.*

*Aglomeraci stále **dominuje několik velkých zaměstnavatelů**, kteří se poměrně výrazně (cca 20 %) podílejí na celkové zaměstnanosti. Jejich případný pád, odchod či útlum činnosti by měl dalekosáhlé dopady na život obyvatel. Jedná se zejména o společnost OKD, a. s., Evraz Vítkovice Steel, a. s., Arcellor Mittal, a. s. a Třinecké železárny, a. s., přičemž první tři patří mezi nevíce rizikové zaměstnavatele.*

*Do aglomerace dlouhodobě **přicházejí investoři,** a vznikají tak nové pracovní příležitosti, které však zpravidla **odrážejí dlouhodobě nevhodnou kvalifikační strukturu.** Velký příliv investic do okresu Frýdek-Místek (okolo firmy HMMC) má zřetelný vliv na nižší míru nezaměstnanosti v této části aglomerace. I přes tento fakt je za hlavní příčinu vystěhovalectví z celého Moravskoslezského kraje považován **nedostatek atraktivních pracovních příležitostí**. Podle vyjádření Úřadu práce a expertů se jedná hlavně o selektivní migraci mladých lidí s vysokoškolským diplomem (tedy koncept brain-drain). **Nesoulad mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce** se projevuje zejména v oblasti technických a přírodovědných oborů, kde existují volná pracovní místa, nicméně není dostatek kvalifikovaných absolventů, s dostatečnou jazykovou vybaveností, kteří by byli pro zaměstnavatele atraktivní.*

***Významným problémem je dlouhodobá nezaměstnanost**, která je výrazně vyšší než průměr ČR a jejíž míra je druhá nejvyšší v Česku (50,4 %). Souvisí s kvalitou pracovní síly a současně také se strukturální nezaměstnaností, která dlouhodobě dosahuje v rámci ČR nejvyšších hodnot (nedostatek pracovníků v řemeslných a technických oborech). Právě dlouhodobě nezaměstnaní se do pracovního procesu vracejí obtížně a postupem času se zařazují mezi sociálně slabé obyvatelstvo, jehož počet dlouhodobě roste. Vysoký podíl dlouhodobé nezaměstnanosti tak ústí v sociální problémy.*

Mezi nejhůře umístitelné skupiny na trh práce patří osoby starší 50 let, osoby se zdravotním postižením (v MSK je jich v absolutních hodnotách nejvíce), osoby se středním vzděláním bez maturity nebo zcela bez kvalifikace či se základním vzděláním a osoby pečující o dítě do 15 let věku. Tato skladba odráží situaci aglomerace, kdy osoby starší, s nízkým vzděláním a dalšími omezeními nejsou schopny reagovat na dopady restrukturalizace.

3.1.5.1.1 Struktura zaměstnanosti – hlavní zaměstnavatelské obory/ zaměstnavatelé

- Dlouhodobě je míra zaměstnanosti v aglomeraci o 3 – 5 % nižší oproti průměru ČR (3Q 2014 – 55,9 % ČR, 53,0 % MSK).
- **Nejvíce zaměstnaných v ostravské aglomeraci je ve zpracovatelském průmyslu, dále pak v oblasti obchodu a dopravy, stavebnictví a v oblasti zdravotnictví a sociální péče. Dlouhodobě roste podíl zaměstnanosti v oblasti profesních, vědeckých a technických činnostech (z 1 % v 2001 na 2,7 % v 2011 a 3,6 % v roce 2014).**

Graf 19 Struktura zaměstnanosti v Moravskoslezském kraji dle odvětví v roce 2014

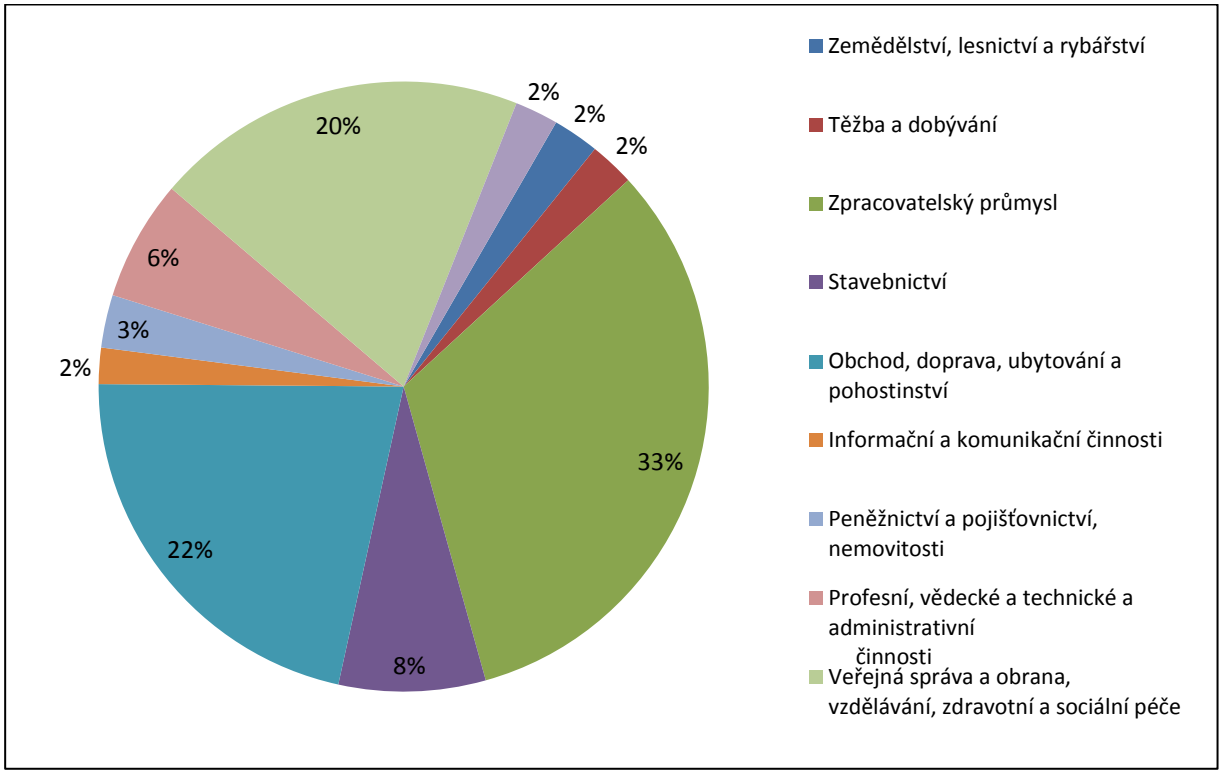

Zdroj: https://www.czso.cz/csu/czso/f-vyberove-setreni-pracovnich-sil4896 (tabulka F.2)

- Ostravská aglomerace se vyznačuje územní koncentrací velkých zaměstnavatelů (ArcelorMittal Ostrava, a. s., Evraz Vítkovice Steel, a. s., Třinecké železárny, a. s., OKD, a. s.) působících v oblasti těžkého průmyslu (metalurgie, strojírenství, těžba). Tyto subjekty a na ně navázané společnosti jsou nejvýznamnějšími zaměstnavateli zaměstnávající přes 33 000 tisíc kmenových zaměstnanců v aglomeraci. Pád či útlum výroby v některé ze společností by v kombinaci s nízkou mírou podnikavosti znamenal rychlé zvýšení nezaměstnanosti, propad ekonomiky s významným dopadem na sociálně-kulturní prostředí MSK. Největší dopad by se projevil právě v oblastech, které již dnes bojují s rostoucím počtem nízkopříjmových obyvatel a růstem sociálně vyloučených lokalit.

3.1.5.2 Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti

- **Podíl nezaměstnaných v obcích ostravské aglomerace je mírně příznivější než podíl nezaměstnaných celého Moravskoslezského kraje, trendy vývoje jsou ale shodné.** K 31. 12. 2014 dosahovala úrovně 9,6 %, přičemž míra nezaměstnanosti MSK činila 9,8 %.
- Míra nezaměstnanosti v aglomeraci dlouhodobě kopíruje hospodářský vývoj ČR.
- Míra nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných osob) je dlouhodobě **vyšší než je průměr ČR,** přičemž se tato odchylka v době ekonomické krize snížila a v roce 2014 se vrátila na předkrizový stav (o 28 % vyšší než průměr ČR). Přesto se situace na trhu práce – v porovnání s ostatními metropolitními regiony – výrazně nelepší.

- Dle aktuálních údajů MPSV míra nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných osob) v Moravskoslezském kraji po přechodném snížení na 8,31 % v roce 2011 stoupala až do kulminace v roce 2013 (10,4 %). V roce 2014 ale poklesl o 0,6 p.b. a dosáhl hodnoty 9,8 %.
- Tento stav je dán lokálními vlivy postavení kraje a aglomerace, kterými jsou kombinace dlouhodobé orientace na těžký průmysl, který prošel v posledních letech restrukturalizací, faktoru dlouhodobé nezaměstnanosti, spojeného se sociálním vyloučením, a odchodem vzdělanější a kvalifikovanější pracovní síly z regionu (brain-drain).

Tabulka 5 Podíl nezaměstnaných osob v ostravské aglomeraci, v MSK a ČR v letech 2007, 2011 a 2014 (%)

Území	2007	2011	2014
Ostravská aglomerace	6,94	8,02	9,57
Moravskoslezský kraj	6,87	8,31	9,80
ČR	4,49	6,77	7,46

Zdroj: MPSV, ČSÚ (2007, 2011, 2014)

Tabulka 6 Ukazatele ekonomické aktivity a ekonomického zatížení (2014)

	Počet obyvatel	Podíl obyvatel 15- 64 let	Míra ekonomické aktivity (%)	Index ekonomického zatížení (%)
AGL	966 866	67,67	56,43	47,79
MSK	1 217676	67,73	63,25	47,64
ČR	10 538 275	66,96	62,73	49,33

Zdroje: ČSÚ 2014, MPSV2014, vlastní výpočet

Graf 20 Podíl nezaměstnaných v MSK, ostravské aglomeraci, Moravskoslezském kraji a ČR 2007 - 14 (v %)

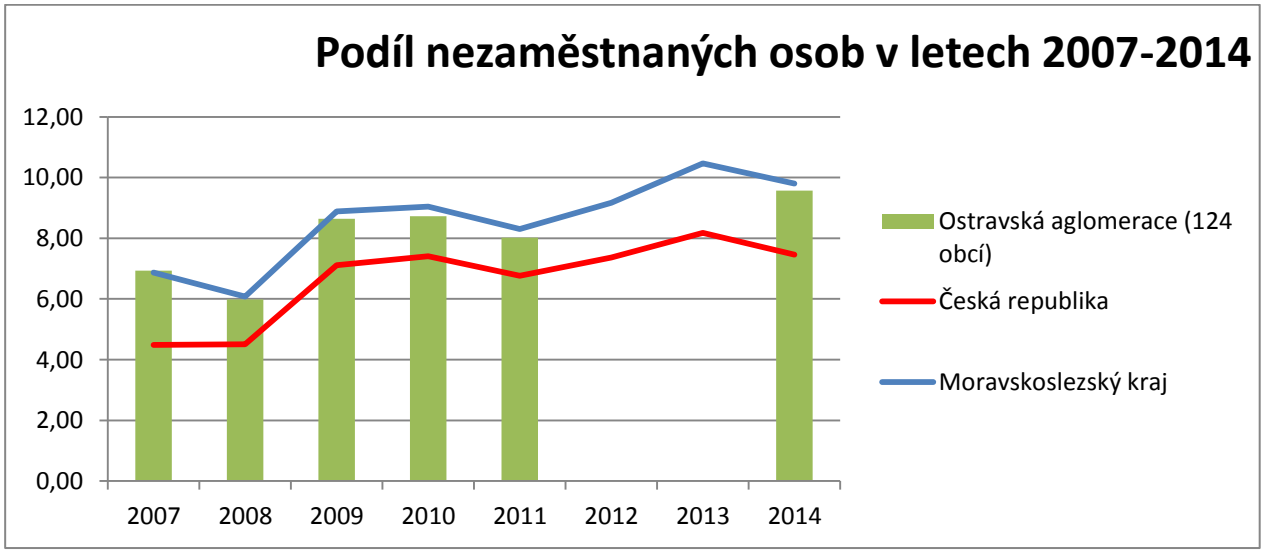

Zdroj: ČSÚ, 2007 – 2014

- Existují **velké rozdíly v registrované míře nezaměstnanosti uvnitř aglomerace.** Zatímco se míra nezaměstnanosti na jihu aglomerace (Novojičínsko, Kopřivnice, Frenštát) a na severovýchodě (Třinecko,

Frýdlant/O), resp. na severozápadě (Hlučínsko) pohybuje pod 7 %, nejvyšší míra nezaměstnanosti je zaznamenána v ORP Karviná (13,9 %), Orlová (12,2 %) a Havířov (11,9 %). Nad 10% míru nezaměstnanosti se ještě dostalo ORP Ostrava (10,4 %). Průměrná nezaměstnanost v ostravské aglomeraci (prosinec 2014) je 9,15 % (průměr MSK 9,52 %). **Výše uvedené vnitroaglomerační rozdíly souvisí s ekonomickou činností charakteristickou pro dané území.** V okolí Třince a okresu Frýdek-Místek fungují dlouhodobě stabilní zaměstnavatelé (TŽ, a. s.), navíc má na zaměstnanost vliv automobilového závodu Hyundai v Nošovicích, díky kterému i přes hospodářský vývoj zůstala míra nezaměstnanosti výrazně pod průměrem MSK. V průmyslových zónách na Novojičínsku firmy zaměstnávají kvalifikovanou pracovní sílu, zvláště v automobilovém průmyslu. Naopak ostravsko-karvinská část se potýká s dlouhodobým útlumem těžby i omezováním činnosti velkých průmyslových podniků, které jsou stěžejními zaměstnavateli v regionu, a s ochotou nových investorů k lokalizaci firem v této části regionu, aby i zde došlo ke zvýšení nabídky pracovních míst.

- Počet nezaměstnaných na jedno volné pracovní místo v ostravské aglomeraci je dlouhodobě 1,5 - 2násobný vůči průměru ČR. Počet nezaměstnaných na 1 volné pracovní místo v minulých letech v době hospodářské krize se výrazně zvýšil (až na rekordních 39,5 nezaměstnaných na jedno volné místo), v roce 2014 výrazně poklesl na hodnotu 15,5.
- Existuje dostatek dlouhodobě volných pracovních míst v určitých oborech, pro které zde neexistuje odpovídající pracovní síla. **Tato situace bohužel dokládá nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu** práce.
- **Dlouhodobě existuje největší počet volných pracovních míst v oborech „pracovníci ve službách a prodeji“, techničtí a odborní pracovníci, zdaleka největší poptávanou skupinou řemeslníci a opraváři.** Co se týče kvalifikační struktury volných pracovních míst, největší zájem je o osoby s kvalifikací střední odborné a střední odborné s maturitou (31 %).
- **Nesoulad nabídky a poptávky na trhu práce je dlouhodobý a pramení jednak z kvality pracovní síly a ochoty zaměstnavatelů je zaměstnat.** Druhým důvodem je pak také ochota pracovat a to zejména u nízko kvalifikovaných osob, pro které jsou sociální dávky zajímavější. Mnozí mladí lidé a absolventi bez pracovních návyků a s nepřiměřeným očekáváním výše mzdy, pak často po prvních neúspěších vítají výhody sociálního systému. Vyplývá to i ze vzorů z rodinného prostředí a vnímání života jejich okolím.

Obrázek 10 Míra nezaměstnanosti v SO ORP ostravské aglomerace v roce 2011

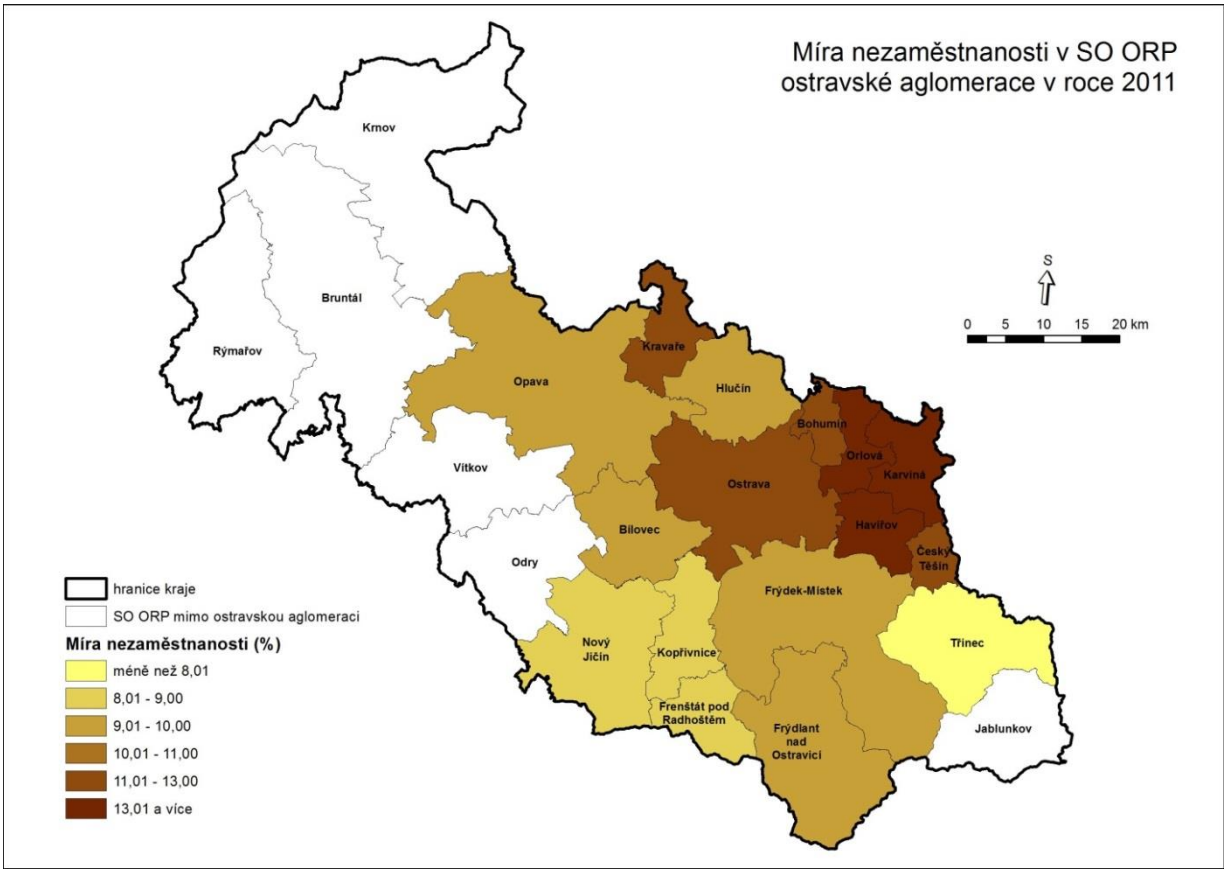

Zdroj: vlastní zpracování

Struktura nezaměstnaných - nejohroženější skupiny v roce 2014

- **Téměř 31 % všech nezaměstnaných v ostravské aglomeraci tvořily v roce 2014 osoby nad 50 let.** Jejich podíl na celkovém počtu nezaměstnaných se každoročně zvyšuje. Dlouhodobě mají nadprůměrnou nezaměstnanost věkové kohorty nad 50 let a 20 – 29 let – tedy osoby v předdůchodovém věku, absolventi škol nebo studenti předčasně opouštějící školský systém.
- Mezi nezaměstnanými osobami je absolutně nejvíce **lidí se středním odborným vzděláním** (45 %) a **lidí se základním vzděláním a bez vzdělání** (30 %)**.** Uvnitř jednotlivých kategorií podle stupně dosaženého vzdělání je třikrát vyšší nezaměstnanost u osob nekvalifikovaných a se základním vzděláním (30 %) oproti absolventům SŠ bez maturity (10 %), nezaměstnanost maturantů je 6 % a vysokoškoláků 3 %.
- V ostravské aglomeraci je v meziregionálním srovnání absolutně dlouhodobě nejvyšší počet **osob se zdravotním postižením**, v přepočtu na počet nezaměstnaných se pohybuje u průměru ČR 10 - 12 % z celkového počtu nezaměstnaných.
- 10,7 % se podílejí fyzické **osoby pečující o dítě do 15 let věku.**

Právě tyto skupiny obyvatel jsou na trhu práce nejhůře umístitelné, což souvisí s jejich kvalifikací (mnohdy jde o celoživotní práci v těžkém průmyslu), perspektivou pro zaměstnavatele, flexibilitou a schopností adaptability.

Dlouhodobá nezaměstnanost

- **Významným problémem je dlouhodobá nezaměstnanost** (uchazeči v evidenci déle než 12 měsíců). Právě v těchto případech je návrat po delší době do pracovního procesu obtížný. **Tento problém dokazuje podíl dlouhodobé nezaměstnanosti na celkové nezaměstnanosti, který dlouhodobě převyšuje průměr ČR.** V roce 2011 činil v ostravské aglomeraci 43 %, v roce 2014 již 50,5 %, přičemž průměr ČR je 35 % (2011), resp. 26 % (2014). Dlouhodobá nezaměstnanost aglomerace opět téměř kopíruje vývoj v celém MSK, přičemž ho i mírně převyšuje. Nejvyšší je v Karviné, Orlové a Havířově a nejnižší naopak v ORP Třinec, Frýdlant n. Ostravicí a Nový Jičín.
- Kategorii dlouhodobě evidovaných nezaměstnaných tvoří především:
    - uchazeči - OZP,
    - fyzické osoby starší 50 let věku,
    - lidé bez vzdělání, popřípadě pouze s ukončenou základní školní docházkou,
    - příslušníci národnostních menšin,
    - fyzické osoby pečující o malé dítě či o dlouhodobě zdravotně postiženého člena rodiny,
    - fyzické osoby společensky nepřizpůsobené.

Absolventi na trhu práce

- Míra nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol opět dlouhodobě převyšuje průměr ČR. V dubnu 2011 činila v ostravské aglomeraci 14,8 % (průměr ČR 12,2 %). **Nižší míry nezaměstnanosti v ostravské aglomeraci vykazují absolventi středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou** (kategorie M, bez praktického výcviku - cca 15 %) a gymnazisté. Na celkové nezaměstnanosti se podílejí absolventi v *ostravské aglomeraci* cca 6 %.
- **Nejnižší míra** nezaměstnanosti absolventů je v oborech hutnictví, hornictví a slévárenství (výrazně nižní než průměr ČR). Dobrá je také uplatnitelnost v oborech elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika. Právě však obory hutnictví, hornictví apod. jsou velmi rizikové z pohledu vývoje a působení v regionu.
- Co se týče oborů, nejvíce byli v roce 2011 i 2010 evidováni absolventi ze skupin oborů zaměřených na kuchařské práce, z oboru automechanik, dále se jednalo o absolventy ekonomie, podnikání v oborech stavebnictví, osobních a provozních služeb. Dalším významnějším oborem byl prodavač, zahradnické práce a pedagogika. **Tato skutečnost vypovídá o tom, že i přes vzdělání odborné, které je v kraji a v ostravské aglomeraci poptáváno, je pro absolventy bez praxe těžké nalézt uplatnění. Velkou mírou se ale na této situaci podílí ochota absolventů pracovat a vzory, se kterými vstupují do produktivního života.**

3.1.5.3 Vzdělávání

Údaje za vzdělávání jsou dostupné pouze za Moravskoslezský kraj.

Počet žáků v krajské vzdělávací soustavě (MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ) v souvislosti s demografickými trendy ČR klesá, byť v Moravskoslezském kraji o něco rychleji (ve školním roce 2012 - 2013 oproti 2010 - 2011 o 3 %, zatímco průměrný pokles za ČR bylo 1 %). Přestože na trhu práce v Moravskoslezském kraji dlouhodobě ***přetrvává vysoká poptávka po absolventech některých oborů středního technického vzdělávání,*** *zejména oborů strojírenských, hutnických, elektrotechnických a stavebních,* ***zájem uchazečů o tento typ vzdělání v uplynulých letech víceméně klesá.***

Od roku 2005 dochází v MSK i v souvislosti s demografickým trendem k postupnému poklesu počtu žáků středních škol, nejvíce v oborech středního vzdělání s maturitou (pokles studentů o 6,9 % - oproti demografickému propadu 15 - 18letých o 5,1 % mezi lety 2012/13 a 2013/14).

Vzdělanostní úroveň obyvatel MSK se naopak zvyšuje. ***V populaci Moravskoslezského kraje se zvyšuje podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí*** *a lidí s úplným středoškolským vzděláním, bohužel* ***právě tito lidé také území nejčastěji opouštějí****. Vzdělanostní úroveň obyvatel ostravské aglomerace nedosahuje úrovně té celorepublikové, ale oproti krajské dosahuje o něco málo lepších výsledků. Výrazným problémem jsou* ***stále se zhoršující dovednosti absolventů*** *a rovněž jejich* ***špatná jazyková vybavenost****. Tato negativa se následně promítají do kvality pracovní síly, která se z tohoto titulu jeví jako nedostatečná.*

Úroveň vzdělání obyvatel MSK koresponduje s jejich životní úrovní a odráží se na celkové konkurenceschopnosti kraje. Pro mladé lidi se stává standardem získání minimálně středního vzdělání s maturitou, či v poslední době i vysokoškolské vzdělání.

V Moravskoslezském kraji je nabídka škol a školských zařízení široká.

- Ve školním roce 2013/2014 na jeho území uskutečňovalo vzdělávání a poskytovalo školské služby 2991 škol a školských zařízení, z tohoto počtu bylo 1117 škol (o 13 škol méně ve srovnání s předchozím rokem) a 1 874 školských zařízení (o 21 méně než v předchozím roce).
- Celkový počet dětí, žáků a studentů, kteří se v MSK účastnili vzdělávání ve školách v uvedeném školním roce, byl 196 571, což je oproti předchozímu školnímu roku o 4503 méně, tj. o cca 2,3 %. **Největší pokles byl zaznamenán u počtu žáků vzdělávajících se ve středních školách**.[2]

Problémem však je systém školství, kdy přístup k žákům a studentům není dostatečně proaktivní a není zaměřen na vytváření vlastních názorů, nápadů, podnikavost apod. Stále převažuje přístup k osvojování předaných informací, než utváření vlastních názorů a práce s nimi.

3.1.5.3.1 Předškolní a základní vzdělávání

V období 2007 - 2012 docházelo k plynulému zvyšování počtu 3 - 5letých dětí, a tím i k plynulému **zvyšování počtu dětí ve třídách mateřských škol.** V roce 2013 poklesl meziročně počet dětí ve věku 3 - 5 let ze 40 932 na 39 937 dětí. Oproti minulému školnímu roku však ve školním roce 2013/14 narostl počet dětí v předškolních zařízeních o 475 na 40 856 dětí.

- Dle oficiální projekce demografického vývoje dané věkové skupiny se v oblasti předškolního vzdělávání předpokládá v příštích letech slabý vzestup a následná stabilizace počtu dětí.

U populační skupiny 6 - 14letých se v roce 2012 obrátila křivka a počet dětí v této věkové kohortě opět začíná růst. S demografickým trendem souvisí i počet žáků na základní škole – oproti minulému školnímu roku narostl počet dětí v základním školství o 2210 dětí (+2,2 %) na 104 050 dětí (započteni i žáci víceletých gymnázií a konzervatoří, kteří zde plní povinnou školní docházku). Očekává se, že v roce 2016/2017 se počet žáků bude přibližovat úrovni počtu žáků v roce 2007/2008 (109 tis. dětí).

[2] Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v moravskoslezském kraji za školní rok 2013/2014

3.1.5.3.2 Vzdělávání na středních školách

V celorepublikovém pohledu se MSK řadí dlouhodobě na 2. místo s celkovým počtem žáků středního vzdělávání (za Hl. městem Praha).

- Od školního roku 2006/2007 dochází **ve většině krajů k poklesu v počtu žáků středních škol,** a to v návaznosti na demografický vývoj ve věkové skupině 15 - 18 letých (2006 – 68 524, 2013 – 46 005).
- V Moravskoslezském kraji také pravidelně meziročně klesá počet žáků na středních školách. Oproti minulému školnímu roku byl ve školním roce 2013/14 zaznamenán 6% pokles na 54 730 studentů).

Odborné vzdělávání

Struktura vzdělanosti obyvatel ovlivňuje jejich uplatnitelnost na trhu práce. Na trhu práce v MSK dlouhodobě přetrvává **vysoká poptávka po absolventech některých oborů středního technického vzdělávání**, zejména oborů strojírenských, hutnických, elektrotechnických a stavebních, současně však **zájem uchazečů o tento typ vzdělání v uplynulých letech víceméně klesá.**

- Největší absolutní i relativní pokles žáků zaznamenala největší skupina oborů středního vzdělání s maturitou (ve školním roce 2013/14 meziroční pokles o 3067 studentů, tj. o 6,9 %),
- Naproti tomu počet žáků s výučním listem se snížil pouze o 1,5 % (191 studentů),

Podíl žáků odborného vzdělávání na celkovém počtu žáků v MSK pozvolna klesá již od roku 2005.

Graf 21 Vývoj žáků středního vzdělávání v MSK (včetně nástavbového studia)

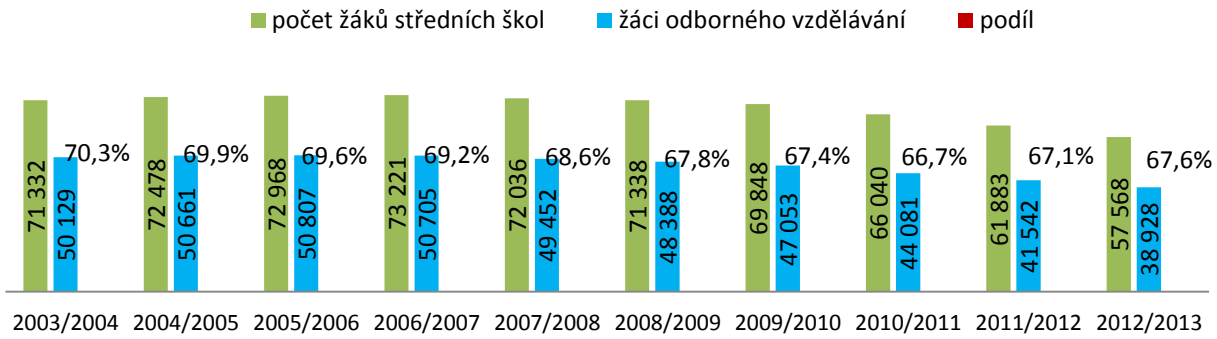

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

Oborová struktura vzdělanosti obyvatel ostravské aglomerace a zájem uchazečů o odborné vzdělávání v této oblasti ovlivňuje jejich možnou uplatnitelnost na trhu práce.

- **Nejnižší míra nezaměstnanosti absolventů SŠ v MSK je v oborech hutnictví, hornictví a slévárenství. Dobrá je také uplatnitelnost v oborech technická chemie, zdravotnictví nebo elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika**. Počet nezaměstnaných absolventů SŠ v MS kraji (stejně tak jako v ČR) se postupně snižuje, což je dáno zejména demografickými trendy, zvyšujícím se podílem absolventů SŠ odcházejících na vysoké školy a v posledních době také nárůstem nových pracovních příležitostí v ekonomice kraje.

- Podíl nezaměstnaných absolventů SŠ z MS kraje na celkovém počtu nezaměstnaných absolventů (tj. SŠ, VŠ i VŠ) se snižuje a naopak se významně zvyšuje počet nezaměstnaných absolventů vysokých škol. Např. v roce 2008 byl podíl nezaměstnaných absolventů VŠ na celkovém počtu nezaměstnaných absolventů okolo 13 %, zatímco v roce 2015 to bylo již přes 24 %.
- Míra nezaměstnanosti absolventů středních škol dlouhodobě převyšuje průměr ČR. V dubnu 2014 činila specifická míra nezaměstnanosti absolventů středních škol v MSK 14,6 % (průměr ČR 11,8 %), v dubnu 2015 to bylo v MSK 11,1 % (průměr ČR 9,7 %).
- Nižší míry nezaměstnanosti v MS kraji z hlediska kategorie vzdělání vykazují absolventi:
    - gymnázií (kategorie K – v dubnu 2015 4,1 %; tato hodnota samozřejmě ovlivněna vysokým podílem odchodů absolventů gymnázií na vysoké školy)
    - nástavbového studia (kategorie L5 – v dubnu 2015 8,2 %)
    - odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (kategorie M – v dubnu 2015 11 %).
- Naopak nadprůměrná je nezaměstnanost u absolventů:
    - nižšího středního vzděláni s výučním listem (kategorie E – v dubnu 2015 29,2 %)
    - středního odborného vzdělání s výučním listem (kategorie H - v dubnu 2015 15,7 %) a
    - úplného středního odborného vzdělání s maturitou i odborným výcvikem (kategorie L0 - v dubnu 2015 14,1 %).
- Nejnižší míra nezaměstnanosti absolventů z MS kraje je ve skupině oborů 21 Hutnictví, hornictví a slévárenství (hodnoty nezaměstnanosti v tomto oboru jsou nicméně ovlivněny malým počtem čerstvých absolventů a meziročně značně kolísají). Výrazně nižší specifická míra nezaměstnanosti a tím pádem vyšší uplatnitelnost absolventů z MS kraje je také v následujících vybraných skupinách oborů:
    - 28 Technická chemie a chemie silikátů (v dubnu 2015 nezaměstnanost 5,6 %)
    - 53 Zdravotnictví (v dubnu 2015 nezaměstnanost 6,8 %)
    - 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (v dubnu 2015 nezaměstnanost 8 %)
    - 23 Strojírenství a strojírenská výroba (v dubnu 2015 nezaměstnanost 11 %)
- Naopak nejvyšší míru nezaměstnanosti absolventů z MS kraje lze zaregistrovat ve skupině oborů:
    - 29 Potravinářství a potravinářská chemie (v dubnu 2015 nezaměstnanost 23 %)
    - 66 Obchod (v dubnu 2015 nezaměstnanost 22,5 %)
    - 16 Ekologie a ochrana životního prostředí (v dubnu 2015 nezaměstnanost 21,6 %)
    - 69 Osobní a provozní služby (v dubnu 2015 nezaměstnanost 20,2 %)
    - 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (v dubnu 2015 nezaměstnanost 19,7 %)
    - 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (v dubnu 2015 nezaměstnanost 18,8 %)
    - 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (v dubnu 2015 nezaměstnanost 17,6 %)
    - 41 Zemědělství a lesnictví (v dubnu 2015 nezaměstnanost 17,4 %)

Nově přijatí žáci přírodovědných a technických oborů s výučním listem:

- Zaznamenáváme stálý pokles v počtu těchto žáků od školního roku 2004/05, až v roce 2012/13 se pokles zastavil a o rok později došlo k prvnímu meziročnímu navýšení,
- Na celkovém počtu nově přijatých žáků s výučním listem se podílí v rozmezí 58 - 60 %, ve školním roce 2013/14 se dokonce podíl zvýšil na 62 %,

Nově přijatí žáci přírodovědných a technických oborů s maturitou:

- Pokles v počtu nově přijatých žáků přírodovědných a technických oborů s maturitou nastává od školního roku 2008/09 do roku 2012/13, kdy se absolutní počet začíná stabilizovat.
- Na celkovém počtu nově přijatých žáků s maturitou se podílí v rozmezí 26 - 29 %.

Tabulka 7 Podíl nově přijatých žáků přírodovědných a technických oborů na celkovém počtu v MSK

Školní rok	**03/04**	**04/05**	**05/06**	**06/07**	**07/08**	**08/09**	**09/10**	**10/11**	**11/12**	**12/13**	**13/14**
Celkem nově přijatých žáků přírodovědných a technických oborů s výučním listem *	3 453	3 763	3 722	3 479	3 207	2 855	3 010	2 753	2 666	2 665	2 716
Celkem nově přijatých žáků oborů s výučním listem	5 791	6 483	6 260	5 984	5 407	4 823	5 000	4 545	4 425	4 459	4 393
Podíl nově přijatých žáků přírodovědných a technických oborů s výučním listem na celkovém počtu (%)	**59,6**	**58,0**	**59,5**	**58,1**	**59,3**	**59,2**	**60,2**	**60,6**	**60,2**	**59,8**	**61,8**
Celkem nově přijatých žáků přírodovědných a technických oborů s maturitou **	4 142	4 296	3 985	4 136	3 908	4 311	4 028	3 680	3 223	2 922	2 910
Celkem nově přijatých žáků oborů s maturitou	14167	15493	14611	15273	14853	15183	14236	12641	11546	10 509	10 099
Podíl nově přijatých žáků přírodovědných a technických oborů s maturitou na celkovém počtu (%)	**29,2**	**27,7**	**27,3**	**27,1**	**26,3**	**28,4**	**28,3**	**29,1**	**27,9**	**27,8**	**28,9**

Poznámka: * skupina oborů č. 21, 23, 26, 29, 31, 33, 34, 36, 37, 39, 41
** skupina oborů č. 16, 18, 21, 23, 26, 28, 29, 31, 33, 34, 36, 37, 39, 41

Zdroj: KÚ MSK, odbor školství, mládeže a sportu, Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji (za jednotlivé šk. roky)

Oborová struktura absolventů SŠ v MSK

Absolventi přírodovědných a technických oborů s výučním listem:

- Největší počet absolventů mezi technickými a přírodovědnými obory s výučním listem zůstává – 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (netechnické obory 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus).
- Na celkovém počtu absolventů se podílí v rozmezí 55 - 62 %.

Pokles v celkovém počtu absolventů SŠ s výučním listem je patrný od počátku sledovaného období, tj. od šk. roku 2003/04, od školního roku 2009/2010 dodnes (i ve výhledu do roku 2016/17) kolísá mezi 2000 a 2200 absolventy a 61 - 63 % z celkového počtu absolventů.

Absolventi přírodovědných a technických oborů s maturitou:

- Největší počet absolventů mezi technickými a přírodovědnými obory s maturitou zůstává 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 18 Informatické obory a 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (z netechnických oborů 79 Obecná příprava, 63 Ekonomika a administrativa, 78 Obecně odborná příprava, 64 Podnikání v oborech a odvětví a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus)
- Na celkovém počtu absolventů se podílí v rozmezí 25 - 29 %

Zatímco počet absolventů SŠ s maturitou stále klesá, počet absolventů přírodovědných a technických oborů se stabilizoval kolem počtu 2000, a relativně tedy podíl těchto absolventů stoupá.

Tabulka 8 Podíl absolventů přírodovědných a technických oborů na celkovém počtu v MSK

Školní rok	**03/04**	**04/05**	**05/06**	**06/07**	**07/08**	**08/09**	**09/10**	**10/11**	**11/12**	**12/13**	**13/14**	**14/15**
Absolventi přírodovědných a technických oborů s výučním listem *	3 338	3 016	2 968	2 619	2 701	2 327	2 199	1 995	2 093	1 940	2 189	2 147
Celkový počet absolventů SŠ s výučním listem	5 471	5 169	5 028	4 682	4 569	3 882	3 625	3 263	3 380	3 098	3 412	3 430
Podíl absolventů přírodovědných a technických oborů s výučním listem na celkovém počtu (%)	**61,0**	**58,3**	**59,0**	**55,9**	**59,1**	**59,9**	**60,7**	**61,1**	**61,9**	**62,6**	**64,2**	**62,6**
Absolventi přírodovědných a technických oborů s maturitou **	3 014	3 165	3 199	3 188	3 131	3 046	2 912	2 600	2 658	2 065	2 227	2 034
Celkový počet absolventů SŠ s maturitní zkouškou	10627	10818	11526	11793	11681	11691	11643	10364	10229	8 262	7 792	7 204
Podíl absolventů přírodovědných a technických oborů s maturitou na celkovém počtu	**28,4**	**29,3**	**27,8**	**27,0**	**26,8**	**26,1**	**25,0**	**25,1**	**26,0**	**25,0**	**28,6**	**28,2**

Poznámka: * skupina oborů č. 21, 23, 26, 29, 31, 33, 34, 36, 37, 39, 41
** skupina oborů č. 16, 18, 21, 23, 26, 28, 29, 31, 33, 34, 36, 37, 39, 41

Zdroj: KÚ MSK, odbor školství, mládeže a sportu, Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji (za jednotlivé šk. roky), Odhad poptávky a nabídky lidských zdrojů v průmyslu v MSK 2013 - 2020 (pro školní rok 2012/13 a další roky – odhady odboru školství KÚ MSK, pouze denní forma vzdělávání bez nástavbového vzdělávání)

- Projekce vývoje počtu žáků do školního roku 2016/17 předpokládá další absolutní poklesy žáků ve všech formách středního vzdělávání. *Zájem o technické a přírodovědné vzdělání mezi žáky ZŠ a SŠ neodpovídá požadavkům zaměstnavatelů, je stále nutná podpora vzdělání v těchto oborech doplněná však o kvalitní praxi a dlouhodobou motivaci rodičů a dětí ve smyslu zdůraznění atraktivity zaměstnání v technickém oboru.*
- *Mnozí absolventi těchto oborů totiž nemají zájem o takto zaměřenou práci a hledají jiné uplatnění či zůstávají nezaměstnanými.*

3.1.5.3.3 Vysokoškolské vzdělávání

Hustota a kvalita sítě vysokého školství škol je jedním z důležitých faktorů, ovlivňujících vzdělanostní úroveň obyvatel a jejich uplatnění na trhu práce. Vysoké školy jsou také významným místem vědeckovýzkumných aktivit v kraji a mají tak zásadní význam v tzv. triple helix – tj. vztahu mezi veřejným, podnikatelským a univerzitním sektorem, jež vytváří potenciál pro inovace a ekonomický rozvoj regionu.

V Moravskoslezském kraji realizovaly v akademickém roce 2013/2014 vysokoškolské vzdělávání 3 veřejné univerzity (Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, Ostravská univerzita v Ostravě, Slezská univerzita v Opavě) a 2 soukromé vysoké školy neuniverzitního typu se sídlem v MSK (Vysoká škola podnikání, a. s. Vysoká škola sociálně-správní, Institut celoživotního vzdělávání Havířov o. p. s.).

- Na úrovni ČR má počet studentů i absolventů VŠ již dlouhodobě stoupající tendenci.

- Počet studentů VŠ v MSK stoupal až do školního roku 2010/2011, od školního roku 2011 začínají celkové počty studentů klesat (mezi školním rokem 2012/13 a 2013/14 byl pokles o 3,5 % na 38 740 studentů)
- Počty absolventů VŠ v MSK od roku 2006 stabilně stoupaly, přičemž vrcholu dosáhly v roce 2012, od té doby je zaznamenáván každoroční pokles (http://dsia.uiv.cz/vystupy/vu_vs_f4.html).

Vizí **Vysoké školy Báňské – Technické univerzity Ostrava** (17,3 tis. studentů) je směřovat mezi přední české a evropské univerzity nabízející technické a ekonomické vzdělání, produkující aplikovaný i základní výzkum a zajišťující potřebný odborný poradenský, konzultační a expertizní servis průmyslu, bankovnímu i podnikatelskému sektoru včetně nabídky celoživotního vzdělání. VŠB-TUO měla v roce 2014 akreditováno 116 akreditovaných studijních programů, z toho 77 v cizím jazyce (vzestupný trend).

Dle výroční zprávy VŠB-TUO za rok 2014 roste dynamika vědeckých výkonů (výsledky evidované v RIV) - v tomto ohledu patří VŠB-TUO v České republice mezi nejrychleji rostoucí univerzity (7. místo žebříčku v hodnocení VaV dle Metodiky pro období 2013 - 2015). Počet impaktovaných publikací dle WoS od roku 2009 roste téměř lineárně. V oblasti smluvního výzkumu v roce 2014 zaznamenala VŠB-TUO vzrůst výsledného objemu finančních prostředků (87 mil. Kč).

VŠB-TUO byla v roce 2014 zapojena do 109 projektů, financovaných ze strukturálních fondů EU, v objemu 5,1 mld. Kč, z toho 80 % objemu dotací bylo alokováno v projektech OP Věda a výzkum pro inovace (20 projektů) a 18 % v OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (69 projektů), univerzita se ale zapojila i do programu česko-polské a česko-slovenské přeshraniční spolupráce a do OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Univerzita se zapojuje i do ostatních programů EU – do 7. Rámcového programu výzkumu a technologického rozvoje, kdy se v roce 2014 podílela na řešení sedmi projektů, s jedním projektem pak do programu Research Fund for Coal and Steel (RFCS). Do navazujícího rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont 2020 bylo v roce 2014 podáno 22 projektových návrhů, 3 návrhy do programu RFCS a jeden návrh do programu COSME.

Byla ustavena nová výzkumná centra financovaná z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace 2007 až 2013, mezi nejvýznamnější patří Centrum Excelence IT4Innovations (prioritní osa 1) a tři výzkumná centra (ENET, ICT, INEF - prioritní osa 2). V současné době je na VŠB-TUO založeno šest výzkumných center, podpořených z evropských strukturálních fondů. Zároveň univerzita řeší projekty financované z Národního programu udržitelnosti i v oblasti mezinárodních projektů řešených na VŠB-TUO.

Ostravská univerzita (9,8 tis. studentů) je institucí, která svou roli spatřuje v rozvíjení humanitních, lékařských, přírodovědných a uměleckých oborů v regionu tradičně spojovaném zejména s průmyslovou a technickou sférou. Klade si za cíl přispívat k řešení naléhavých problémů Moravskoslezského kraje v oblastech sociálních, environmentálních i zdravotnických a formovat Ostravu jako skutečné univerzitní město. Ostravská univerzita měla v roce 2014 akreditováno 136 aktivních studijních programů (zvýšení oproti roku 2013). Celkem bylo řešeno na OU 64 projektů (bez uvedení rozvojových programů, operačních programů, IRP a projektů SGS), z toho byla OU jako spolupříjemce dotace u 14 projektů.

Jedním z hlavních cílů dlouhodobého záměru OU je podpora vytváření podmínek pro zvýšení vědeckých aktivit a vědeckých výstupů Ostravské univerzity v Ostravě. Proto byl také v roce 2014 kladen důraz na zvyšování vědecko-výzkumných aktivit na univerzitě, což povede k zisku vyššího podílu výstupů z celkového objemu výstupů z vědecké činnosti realizované na veřejných vysokých školách v ČR. Bodové hodnocení výsledků v rámci RIV se v letech 2011 - 2013 zvyšoval každoročně přibližně o čtvrtinu. Na OU bylo v roce 2014 řešeno 16 projektů GAČR, 2 TAČR, 6 projektů Ministerstva zdravotnictví, 1 projekt Ministerstva zemědělství a 11 projektů

MŠMT. Celkový objem těchto projektů je 132,7 mil. Kč, z toho institucionální podpora (poskytovatel – MŠMT) činila celkem 74,3 mil. Kč a účelová podpora (poskytovatelé – MŠMT, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo kultury, GA ČR, TA ČR, EU: 7. Rámcový program, USA) činila celkem 58,4 mil. Kč.

Slezská univerzita v Opavě (6,5 tis. studentů) patří v České republice, co do počtu studentů i vysokoškolských pracovišť mezi nejmenší veřejné vysoké školy. Přesto představuje významnou součást systému vysokoškolského vzdělávání v Moravskoslezském kraji a svým dosahem přesahuje rámec regionální struktury vysokoškolského vzdělávání. Je složena ze tří fakult a matematického ústavu. V roce 2014 nabízela 63 akreditovaných studijních programů, z toho 9 v cizím jazyce (zvýšení oproti předchozímu roku). Podíl vědy, výzkumu a inovacích (SGS, IS, GAČR, institucionální podpora) na celkových výdajích univerzity byl 14,6 %, v absolutní hodnotě 408 mil. Kč (z toho smluvní výzkum 335 tis. Kč). Univerzita se zapojila do 13 projektů OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (91,6 mil. Kč dotace), do projektu česko-polské přeshraniční spolupráce a jako partner do dalších čtyř projektů (3x OPVK a 1x OP VaVpI).

3.1.5.4 Struktura vzdělanosti obyvatel[3]

Podíl obyvatel s nejvyšším ukončeným vzděláním je v ostravské aglomeraci následující:

- 0,5 % podíl v počtu obyvatel starších 15 let bez vzdělání je shodný s celorepublikovým průměrem a nižší oproti krajskému.
- Podíl obyvatel pouze se základním vzděláním je v aglomeraci oproti celorepublikovému vyšší, ale nižší vůči hodnotě za celý kraj.
- Podíl osob s úplným středním a vysokoškolským vzděláváním je v rámci aglomerace vyšší vůči hodnotám za kraj, ale nižší než celorepublikový průměr.
- Vzdělanostní úroveň obyvatel ostravské aglomerace nedosahuje celorepublikové úrovně, ale oproti hodnotám za Moravskoslezský kraj dosahuje o něco málo lepších výsledků.

Graf 22 Nejvyšší ukončené vzdělání obyvatel daného území ve věku 15 let a více (podíl na 1 000 obyv.)

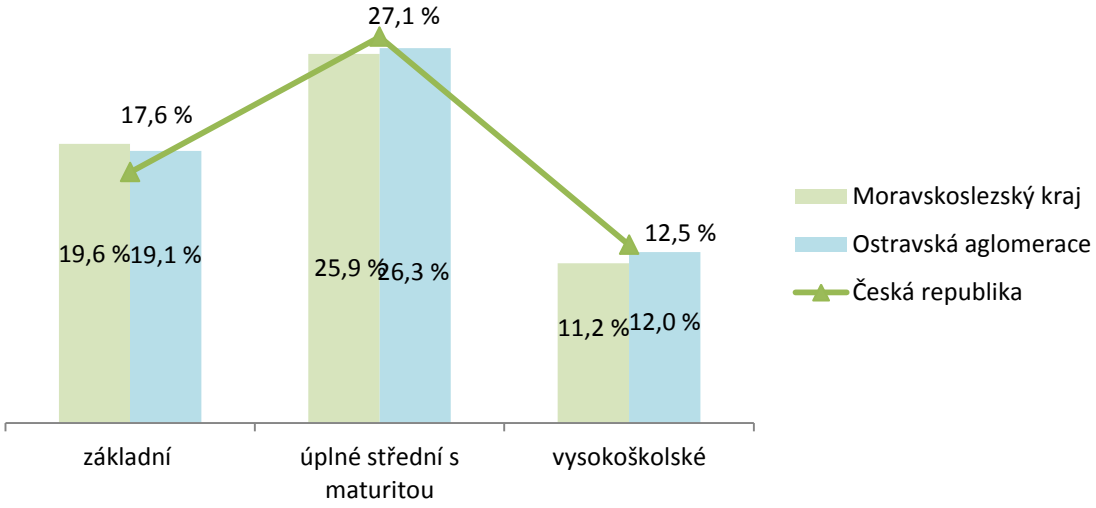

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, 2011, údaje k 26. 3. 2011

[3] Data pro skupinu obyvatel 15+

- K 26. 3. 2011 byl v rámci ostravské aglomerace procentuální podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel nad 15 let nejvyšší v ORP Ostrava a v ORP Frýdlant nad Ostravicí (více než 13 %). Nejnižší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel byl v ORP Karviná.
- U osob bez vzdělání zaujímá největší podíl (0,74 %) ORP Bohumín, nejmenší ORP Frenštát pod Radhoštěm.

Souvisí to s horší ekonomickou situací v oblasti a nedostatkem (nebo špatně placených) kvalifikovaných pracovních míst – z vystěhovalých obyvatel regionu je velký podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, naopak lidé s nízkou kvalifikací zůstávají.

- ***Riziko nezaměstnanosti roste s klesající úrovní vzdělání.***
- ***Vyšší vzdělanost společnosti je nutná pro zaměstnanost a růst životní úrovně obyvatel.***

Index vzdělanosti obyvatel ostravské aglomerace

Ke sledování vzdělanostní úrovně obyvatelstva byl použit **index vzdělanosti**, který se vztahuje k populaci starší 15 let. Stanovil se násobkem podílů jednotlivých skupin podle nejvyššího ukončeného vzdělání na celkovém počtu obyvatelstva. Výsledný index může nabývat hodnot od 1 do 4. **Hodnota indexu vzdělanosti řešeného území** se pohybuje v rozmezí 2,08 – 2,59. Nejnižší hodnotu mají obce Chlebičov a Doubrava, nejvyšší zase obec Dolní Lhota. Průměrná hodnota ukazatele celého řešeného území je 2,35.

3.1.5.5 Struktura zaměstnaných dle kvalifikační náročnosti

Data struktury zaměstnaných dle kvalifikační činnosti jsou dostupná pouze za Moravskoslezský kraj.

Kvalifikační náročnost rozdělujeme do čtyř základních skupin, kterými jsou bílé límečky s vysokou kvalifikací (KZAM zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci, vědečtí a odborní duševní pracovníci, techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci), bílé límečky s nízkou kvalifikací (KZAM nižší administrativní pracovníci, provozní pracovníci ve službách a obchodě), kvalifikované modré límečky (KZAM kvalifikovaní dělníci v zemědělství a lesnictví, řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé a opraváři) a nekvalifikované modré límečky (KZAM obsluha strojů a zařízení, pomocní a nekvalifikovaní pracovníci).

V podílu počtu zaměstnaných osob dle kvalifikační náročnosti na 1 000 obyv. je MSK na těchto úrovních:

- Bílé límečky s vysokou kvalifikací – 9. místo mezi kraji pod celorepublikovým průměrem.
- Bílé límečky s nízkou kvalifikací – 8. místo blížící se celorepublikovému průměru (o 2 p.b.).
- Kvalifikované modré límečky – předposlední 13. místo pod průměrem ČR.
- Nekvalifikované modré límečky – 12. místo ale již nad celorepublikovým průměrem.
    - Největší podíly v klasifikaci modrých límečků zaujímá v rámci ČR kraj Vysočina, bílé límečky s nízkou kvalifikací kraj Karlovarský. Naopak v klasifikaci bílé límečky s vysokou kvalifikací, se Karlovarský kraj umístil na posledním místě mezi jednotlivými kraji ČR, první místo s nejvyšším podílem osob této kategorie zaujímá Hlavní město Praha.

Graf 23 Podíly v počtech zaměstnaných dle kvalifikační náročnosti na 1 000 obyv. v jednotlivých krajích

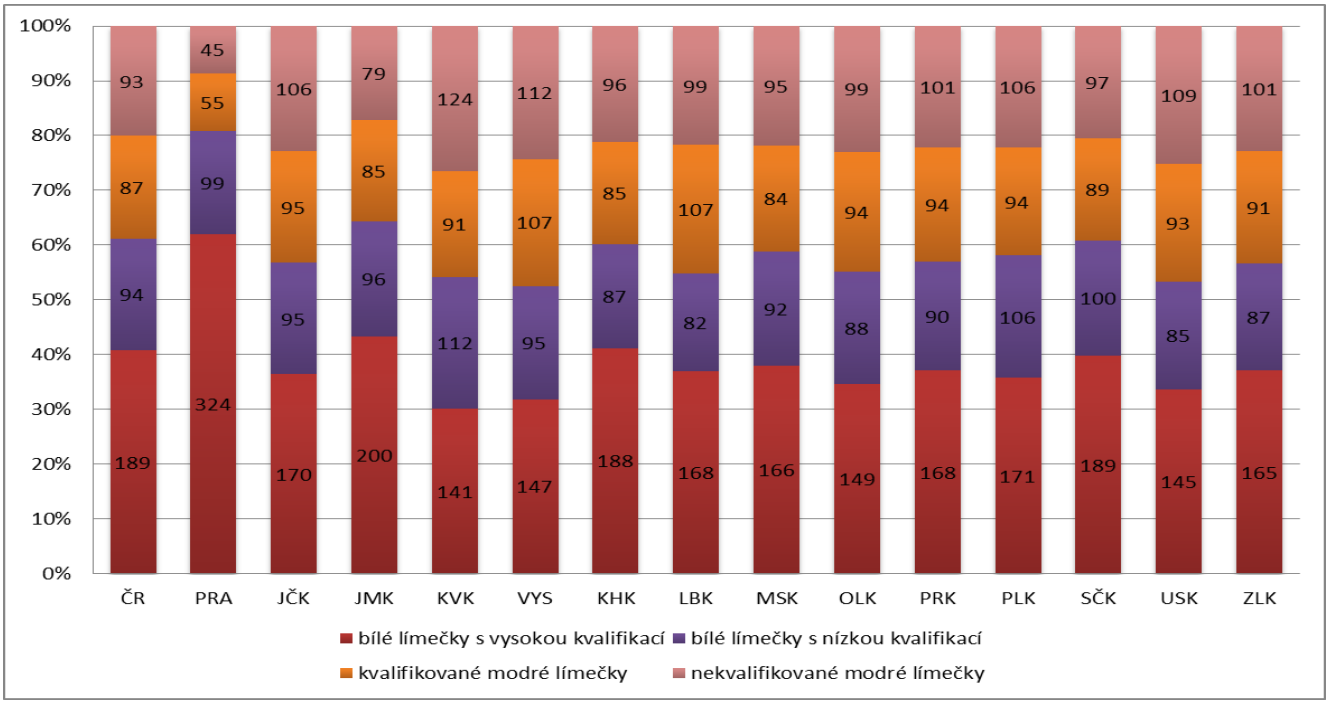

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

- Při podrobnějším zaměření v MSK došlo od roku 2009 k nárůstu počtu osob ve skupině nekvalifikované modré límečky, k mírnému poklesu osob v kvalifikované modré límečky. Skupina bílé límečky s nízkou kvalifikací stoupala až do roku 2009, od té doby se počty v této kategorii nemění.
- **Největší změnu zaznamenáváme u skupiny bílé límečky s vysokou kvalifikací, kdy do roku 2008 počet osob z této klasifikace měl stoupající tendenci. Poté začal výrazně klesat.**

3.1.6 Životní prostředí

Od 19. stol. patří ostravská aglomerace, resp. Moravskoslezský kraj, mezi nejdůležitější průmyslové regiony střední Evropy, v rámci ČR je centrem hutní výroby a těžby černého uhlí. Právě regionální **těžký průmysl a energetika, spolu s přeshraničním přenosem znečištění z Polska, doprava a lokální topeniště jsou největšími původci znečištění ovzduší**.

Oblast ostravské aglomerace je i z tohoto důvodu územím s nejzatíženějším životním prostředím, přestože se vlivem útlumu výroby, používáním šetrnějších technologií a značnými investicemi do environmentálních opatření situace postupně zlepšuje. Téměř celá aglomerace spadá do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší primárně způsobenou prachem. Z toho pramení i snížená kvalita života v aglomeraci. Oblast s relativně příznivějším ovzduším je v okolí Frýdlantu n. Ostravicí a Nového Jičína.

Mezi jednotlivými ORP aglomerace byla v roce 2013 nejhorší imisní situace v ORP Bohumín, Orlová a Karviná. Největší emisní zátěž (způsobená zejména průmyslem) je v okresech Ostrava-město, Frýdku-Místku a Karviné. Dlouhodobě je nejhorší situace ve městě Český Těšín a v ostravském městském obvodu Radvanice a Bartovice**. Největší podíl emisí TZL** (47,9 %) pocházel v roce 2013 z velkých stacionárních zdrojů. Malé stacionární zdroje (lokální topeniště) se podílejí na celkovém množství emisí TZL 39,3 %. Významným zdrojem znečištění jev MSK doprava, která se na celkovém množství emisí TZL podílela 12,6 %.

Na území Moravskoslezského kraje je provozováno v domácnostech téměř 55 000 kotlů na tuhá paliva (uhlí, koks, uhelné brikety nebo dřevo). V rámci ostravské aglomerace má nejvyšší hustotu lokálních topenišť (a to i v rámci celé České republiky) ORP Orlová (41 topenišť na km^2). MSK se snaží řešit problém lokálních topenišť prostřednictvím tzv. kotlíkových dotací. Kromě stavu ovzduší je velkou otázkou aglomerace také odpadové hospodářství, což rovněž souvisí s koncentrací průmyslu a obyvatelstva. Celková produkce odpadů v kraji od roku 2004 kolísá, má však klesající trend. Přesto MSK dlouhodobě zaujímá nejvyšší podíl v produkci odpadů v rámci celé ČR, přičemž velký vliv na absolutní hodnotu má průmyslový odpad. Vzhledem k této skutečnosti, a **to i přesto, že dlouhodobě roste podíl materiálově využívaného odpadu, je podíl skládkovaného odpadu obrovský**. Dlouhodobě negativně působí v krajině včetně všech souvisejících dopadů na životní prostředí.

3.1.6.1 Kvalita ovzduší na území ostravské aglomerace

V minulosti vydávalo MŽP každoročně seznam oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (tzv. OZKO). Do tohoto seznamu byl zařazen také MSK, jehož je ostravská aglomerace součástí, a to v naprosté většině **překročením denního imisního limitu** pro suspendované částice PM_{10}. Vydávání seznamů OZKO bylo nabytím účinnosti nového zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, dne 1. 9. 2012 zrušeno.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší stanovil imisní limity pro vybrané znečišťující látky bez dalšího rozlišení na imisní a cílové imisní limity. Pro rok 2012 tak byly poprvé vymezeny oblasti s překročením imisních limitů hromadně pro všechny znečišťující látky, které jsou sledovány z hlediska ochrany lidského zdraví[4].

V roce 2013 bylo 17,5 % území ČR vymezeno jako oblast s překročením alespoň jednoho imisního limitu znečišťujících látek, které jsou sledovány z hlediska ochrany lidského zdraví. V těchto oblastech žije přibližně 54,6 % obyvatel ČR. Oblasti s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví jsou uvedeny na obrázku níže.

[4] Vyhodnocuje se tedy překračování imisních limitů pro roční průměrné koncentrace PM_{10}, $PM_{2,5}$, NO_2, olova a benzenu, překračování 8hodinového limitu CO, překračování denních limitů pro PM_{10} a SO_2 a překračování hodinových imisních limitů pro SO_2 a NO_2.. Dále se vyhodnocuje překračování imisních limitů pro roční průměrné koncentrace benzo(a)pyrenu, kadmia, arsenu a niklu a pro nejvyšší max. denní 8hodinovou koncentraci přízemního ozonu. Dle uvedeného zákona se k posouzení, zda jsou překračovány imisní limity, použije pro čtverec území o velikosti 1 km^2 průměr hodnot koncentrací za posledních 5 let.

Z něj je patrné překročení imisních limitů v celé ostravské aglomeraci, což je významně nejhorší situace v celé ČR.

Obrázek 11 Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu v ČR (2013)

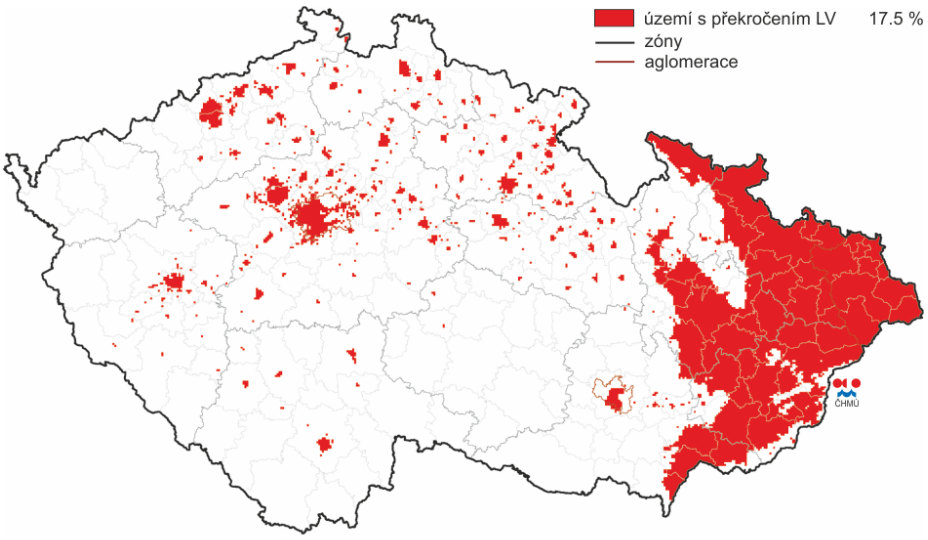

Zdroj: ČHMÚ, 2013

Zdravotní ústav, Český hydrometeorologický ústav a E-Expert Ostrava provedli v letech 2006 až 2011 hodnocení naměřených dat o kvalitě ovzduší za období šesti let s ohledem na možný původ prašného aerosolu s cílem odhadnout vliv **možných zdrojů imisní zátěže.** Hodnocení **PM_{10}** byl provedeno pro 22 dnů, ve kterých byla v letech 2006 - 11 alespoň na jedné z vybraných stanic překročena denní (24hodinová) průměrná koncentrace PM_{10} 200 $\mu g.m^{-3}$. Všechny tyto epizody byly v topné sezóně. Závěry hodnocení:

- Podstatný vliv na kvalitu ovzduší má přeshraniční přenos znečištění mezi Českou a Polskou republikou. Výsledky odhadů ukazují, že v rámci smogových epizod nebyl pouze ve čtyřech dnech zaznamenán možný vliv zdrojů z území Polské republiky na imisní situaci PM_{10} v Ostravě.
- Studie prokázala významný vliv lokálních topenišť na koncentrace PM $_{10}$ v Ostravě.

Uvedená studie reprezentuje i nadále imisní situaci ostravské aglomerace, resp. MSK a některé činitele, kteří mají vliv na stav znečištění ovzduší.

Koncentrace suspendovaných částic jsou dlouhodobě v ostravské aglomeraci, potažmo v MSK nejvyšší v rámci území ČR. V roce 2011 se zde vyskytovaly stejně jako v předchozích letech v chladných obdobích roku déletrvající epizody nadlimitních denních koncentrací částic PM_{10}, doprovázených zvýšenými koncentracemi dalších škodlivin. Výsledkem jsou nadlimitní roční koncentrace suspendovaných částic PM_{10} a $PM_{2,5}$, benzo(a)pyrenu a benzenu.

Z níže uvedeného obrázku je zřejmé, že nejvyšší úroveň znečištění v Moravskoslezském kraji je v ostravské aglomeraci.

Obrázek 12 Překročení 24hodinového imisního limitu PM_{10} v Moravskoslezském kraji, 2013

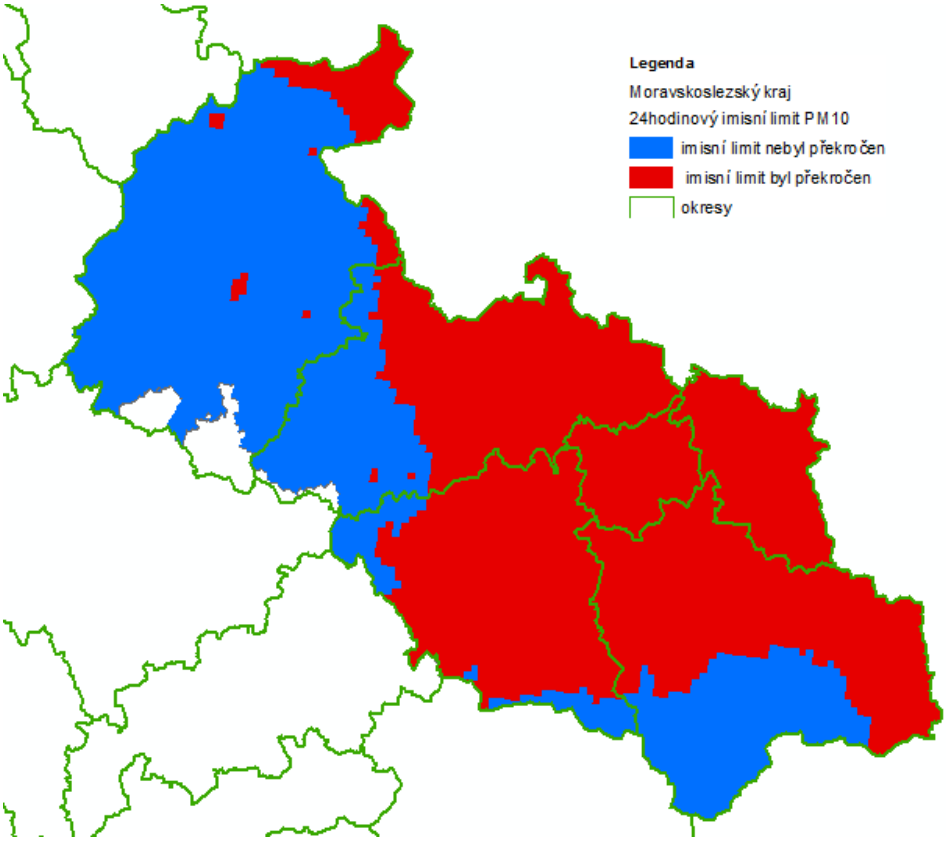

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav (2013), vlastní úprava pro širší území

Vysoká míra znečištění vyplývá z velké územní koncentrace průmyslu, obyvatelstva a související infrastruktury. Z velké části je ovlivněna také lokalizací ostravské aglomerace, neboť ke znečištění značně přispívá trans-hraniční přenos z Polska, kde sousedí aglomerace s průmyslovým regionem Katowic.

3.1.6.1.1 Struktura zdrojů emisí TZL – průmysl, domácnosti, doprava

Množství emisí základních znečišťujících látek (TZL, SO_2, NO_x, CO, VOC a NH_3) v posledních letech klesá jak na úrovni ČR, tak i v MSK a ostravské aglomeraci. Přesto byl v Moravskoslezském kraji a ostravské aglomeraci v roce 2013 produkován nejvyšší podíl emisí oxidu uhelnatého (CO), druhý nejvyšší podíl oxidu siřičitého (SO_2) a tuhých znečišťujících látek (TZL), oxidu dusíku (NO_x), těkavé organické sloučeniny (VOC) a amoniak (NH_3) v rámci celé republiky.

Podíl zastoupení jednotlivých zdrojů znečištění **v míře emisí TZL** v ostravské aglomeraci v roce 2013 uvádí následující graf, z něhož je patrné, že

- **Velké zdroje znečišťování** se podílejí na celkovém množství emisí TZL téměř z poloviny, tedy 47,9 **%**. Tato situace souvisí s historickým vývojem průmyslové části aglomerace. Jmenovitě se jedná především o zdroje společností ArcelorMittal Ostrava a. s., OKD a. s., OKK a. s., Dalkia Česká republika, a. s., EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a. s., Energetika Vítkovice, a. s. a VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY a. s.
- **Střední zdroje znečišťování** se podílely minimálním množstvím z celkové hodnoty emisí TZL. Vzhledem k vysoké hustotě osídlení je významným zdrojem znečištění i lokální vytápění. **Malé zdroje znečišťování** se podílejí **39,3 %** na celkovém množství emisí TZL.

- Třetí největší, 12,6 procentní podíl emisí TZL, vyprodukovaly v roce 2013 **mobilní zdroje znečišťování ovzduší (**především silniční motorová vozidla**).**

Graf 24 Podíl jednotlivých zdrojů znečištění na emisích tuhých znečišťujících látek v ostravské aglomeraci, 2013 (t/rok)

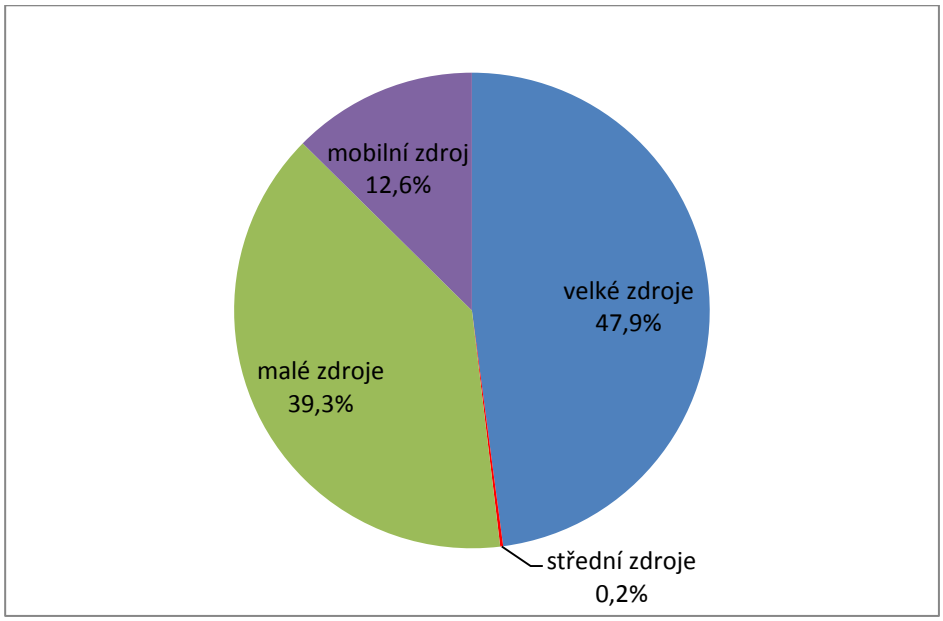

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav (2013), vlastní zpracování

3.1.6.1.2 Lokální topeniště

Lokální topeniště jsou energetické zdroje určené pro lokální vytápění prostor k individuálnímu bydlení (rodinné domy a byty). Tvoří významnou skupinu zdrojů znečišťování ovzduší s ohledem na jejich velké množství, umístění přímo v obytné zástavbě, relativně nízké komíny, tepelné výkony, použitá paliva a nižší kvalitu spalovacích zařízení.

- V rámci ostravské aglomerace má nejvyšší hustotu lokálních topenišť (a to i v rámci celé České republiky) ORP Orlová (41 topenišť na km^2) před Bohumínem (26 topenišť na km^2) a Havířovem (20 topenišť na km^2).

Obrázek 13 Počet domácností vytápěných tuhými palivy na km^2 v MSK

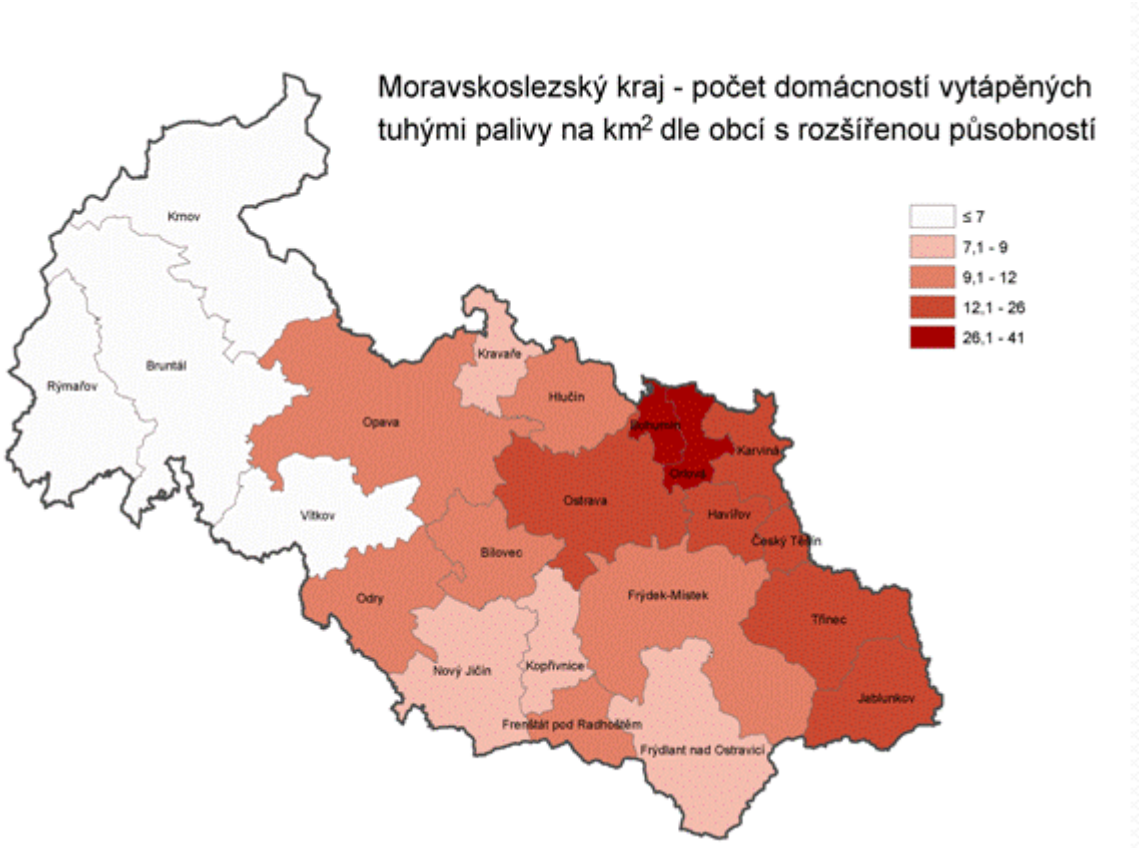

Zdroj: www.lokalni-topeniste.cz

Problém míry znečištění ovzduší lokálními topništi vzrůstá s tím, jak se podíly ostatních zdrojů emisí rok co rok snižují (hl. u velkých průmyslových zdrojů znečištění).

- Problém lokálních topenišť se řeší na úrovně MSK prostřednictvím tzv. **kotlíkových dotací** na základě dotačního programu Ministerstva ŽP a MSK.
- V uplynulých dvou letech bylo v rámci již vyhlášených **dotací v Moravskoslezském kraji** přiděleno celkem 2 333 dotací, díky kterým bylo vyměněno jen cca 5 % všech kotlů v MSK.
- Podle předběžných odhadů se očekává, že změna struktury vlastnictví bytového fondu (nárůst bytů v osobním vlastnictví) a způsobu jejich vytápění bude mít za následek pokles všech emisí základních znečišťujících látek, např. TZL o 10 %, SO_2 o 25 %, NO_x o 17 %.

3.1.6.2 Odpady a odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství (OH) ostravské aglomerace náleží OH Moravskoslezského kraje. Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje na svém zasedání dne 25. 2. 2016 usnesením schválilo Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje pro období 2016–2026 (dále jen POH MSK) a vydalo Obecně závaznou vyhlášku Moravskoslezského kraje č. 1/2016, kterou se vyhlašuje jeho závazná část. S ohledem na dostupnost dat byla data sbírána za územní celek Moravskoslezský kraj.

Odpadové hospodářství Moravskoslezského kraje je do značné míry ovlivněno poměrně vysokou hustotou zalidnění a velkým množstvím průmyslových zařízení.

Celková produkce všech odpadů v MSK od roku 2011 (po výkyvu v roce 2010) stagnuje. MSK dlouhodobě zaujímá nejvyšší podíl v produkci odpadů v rámci celé ČR (viz Graf 25). Dochází ke snižování celkového množství produkovaných nebezpečných odpadů a naopak dochází k mírnému nárůstu produkce ostatních odpadů.

Graf 25 Podíl jednotlivých krajů na celkové produkci odpadů v roce 2013

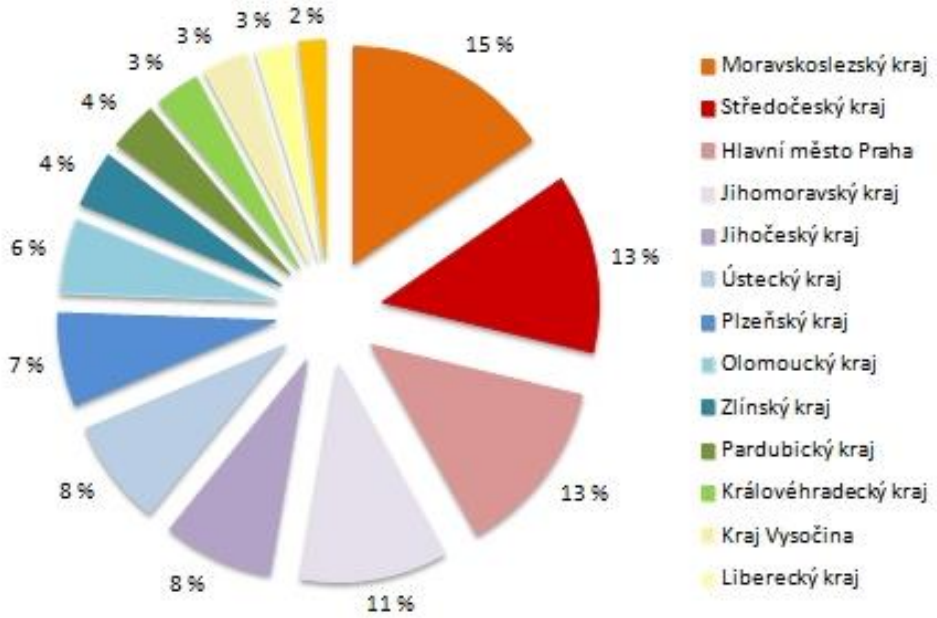

Zdroj: CENIA, 2013

V Moravskoslezském kraji dochází ke snižování podílu odpadů, které jsou likvidovány skládkováním. Podobný trend je patrný také v oblasti komunálního odpadu. Pozitivním trendem je růst množství materiálově využitého komunálního odpadu.

Množství vyprodukovaných průmyslových odpadů je v kraji nejvyšší v rámci celé ČR (tento stav koresponduje s produkcí velkých průmyslových podniků – v roce 2009 došlo k výraznému snížení objemu průmyslových odpadů a to vlivem hospodářské krize a následnému útlumu výroby).

3.1.6.2.1 Celková produkce odpadu

Materiálová náročnost ekonomiky se odráží na celkové produkci odpadů. ČR měla v roce 2009 o více než třetinu (39 %) vyšší materiálovou náročnost než průměr EU27 a o více než 50 % vyšší materiálovou náročnost ve srovnání s průměrem EU15. V budoucnu lze očekávat její pokles pouze pozvolný.

Z hlediska celkové produkce odpadu dochází v jednotlivých krajích ČR ke stejnému trendu jako na celorepublikové úrovni – k postupnému snižování produkce odpadů (v MSK od roku 2010). V některých případech dochází k výkyvům, které jsou mnohdy způsobené změnou metodiky sledování jednotlivých ukazatelů.

To platí i pro Moravskoslezský kraj, kde se celková produkce odpadů, i přes **dlouhodobý nejvyšší podíl odpadů v rámci celé ČR**, víceméně snižuje, zejména snahou o co největší opětovné využití stavebních materiálů a vedlejších průmyslových produktů, nicméně podíl produkce všech odpadů v přepočtu na obyvatele je v MSK stále výrazně vyšší, než je celorepublikový průměr.

Graf 26 Vývoj produkce všech odpadů na 1 obyvatele (kg/obyv./rok) v letech 2009 – 2014

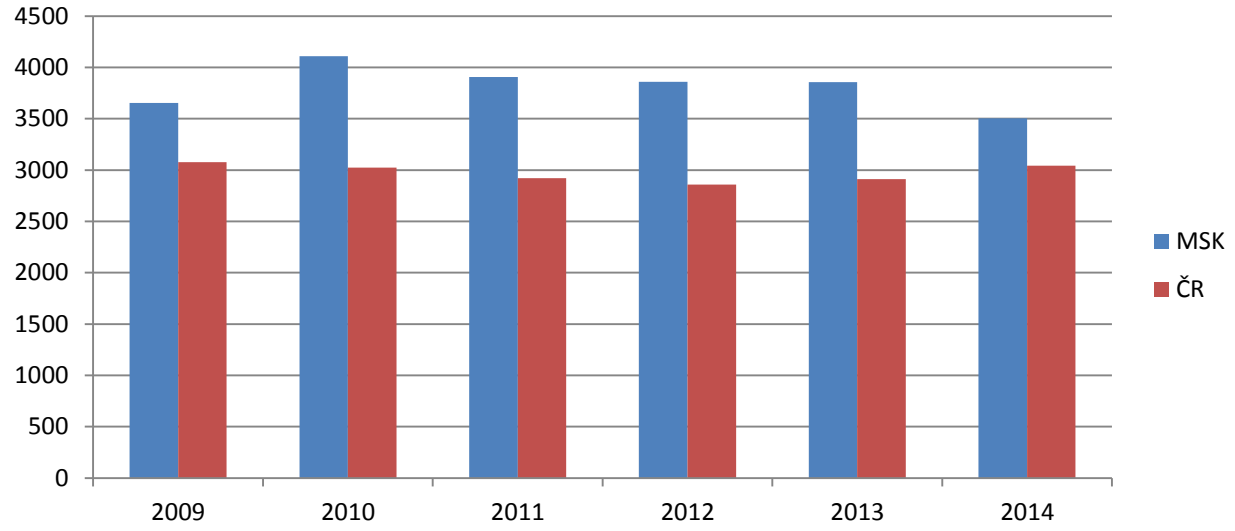

Zdroj: CENIA (2009 – 2014), vlastní zpracování, viz také POH MSK (data 2009-2013) a POH ČR (data 2009-2012)

Celková produkce odpadu v MSK v roce 2014 činila 4 275 tis. tun a podílela se na celkové produkci odpadu v ČR 13,3 %.

3.1.6.2.2 Produkce komunálního odpadu

Produkce komunálního odpadu (KO) kopíruje vývoj na celorepublikové úrovni - v letech 2007-2010 se produkce KO v MSK zvyšovala, v letech 2011-2013 stagnovala na úrovni hodnot let 2009 a 2010 (570-697 mil. t/rok). Od roku 2010 je produkce KO na obyv. v kraji vyšší než je celorepublikový průměr. Za období 2009-2012 je celorepublikový průměr dle POH ČR 506 kg/obyvatele, v případě Moravskoslezského kraje se jedná o 528 kg vyprodukovaného komunálního odpadu). Konkrétně v roce 2012 tento indikátor za ČR dosahoval hodnoty 494 kg/obyv. a v porovnání s rokem 2009 došlo k poklesu měrné produkce komunálních odpadů o 13 kg. Naopak v Moravskoslezském kraji došlo k jeho navýšení ze 457 kg/obyvatele v roce 2009 na 549 kg/obyvatele v roce 2012 (POH MSK 2016).

Graf 27 Vývoj produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg/obyv./rok) v letech 2009 – 2014

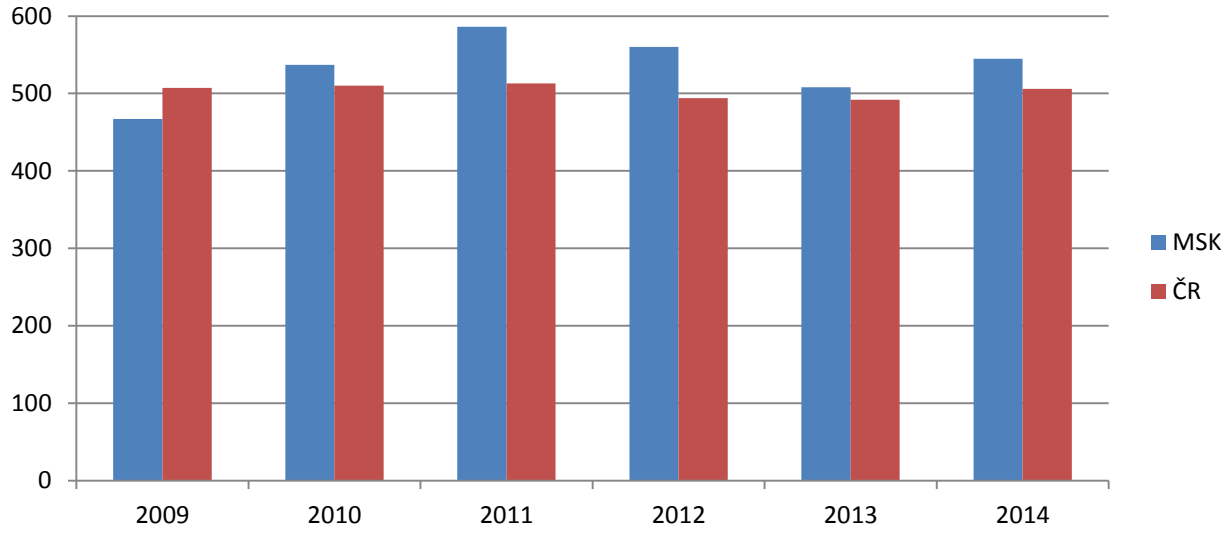

Zdroj: CENIA (2009 – 2014), vlastní zpracování, viz také POH MSK (data 2009-2013) a POH ČR (data 2009-2012)

3.1.6.2.3 Nakládání s odpady

V oblasti nakládání s odpady je zaznamenána rozmanitost v případě jednotlivých krajů, což je způsobeno distribucí zařízení nakládání s odpady a jejich zpracování. V důsledku ne vždy rovnoměrného rozložení těchto zařízení v regionu dochází k přepravě odpadů mezi kraji, což přináší různé environmentální dopady.

Tabulka 9 Základní způsoby nakládání se všemi odpady v Moravskoslezském kraji (v t)

Způsob nakládání	2009	2010	2011	2012	2013
Materiálové využití odpadů	4 599 048	5 027 087	5 140 353	4 854 117	4 969 485
Podíl na celkové produkci odpadů [%]	*101,2*	*98,4*	*111,5*	*103,7*	*105,7*
Energetické využití odpadů	58 230	23 886	22 884	20 397	6 197
Podíl na celkové produkci odpadů [%]	*1,3*	*0,5*	*0,5*	*0,4*	*0,1*
Odstranění odpadů spalováním	17 270	10 627	17 654	17 475	19 209
Podíl na celkové produkci odpadů [%]	*0,4*	*0,2*	*0,4*	*0,4*	*0,4*
Odstranění odpadů skládkováním	595 534	525 958	538 282	584 645	442 593
Podíl na celkové produkci odpadů [%]	*13,1*	*10,3*	*11,7*	*12,5*	*9,4*

Zdroj: Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje 2016-2026

Z podílu na celkové produkci odpadů je patrné (více než 100 %), že jsou v MSK využívány i odpady, které jsou dováženy z jiných krajů.

Dále je od roku 2009 evidentní stálý meziroční pokles skládkovaných odpadů. Oproti 13 % skládkovaných odpadů v roce 2009 to v roce 2013 bylo již jenom 9,4 %, tj. skládkováním bylo odstraněno pouze 442 593 tun odpadu. V roce 2000 bylo v MSK odstraněno skládkováním 958 769 tun odpadu a pokles mezi roky 2000 a 2010 činil 45 % (mezi lety 2000-2013 jde o pokles 54 %).

Energeticky bylo využito v roce 2009 celkem 58 230 tun odpadů, v roce 2013 už jen 6 197 tun odpadů. Naopak množství odpadů odstraněných spalováním mírně vzrostlo, a to na 19 209 tun odpadů v roce 2013.

Co se týče komunálního odpadu, energeticky (spalováním) bylo v roce 2011 v ČR využito 10,8 % jeho objemu. Podíl nakládání s odpady spalováním je sice zanedbatelný, nicméně je nutno poznamenat, že díky větší informovanosti veřejnosti se počáteční odpor proti výstavbě spaloven snížil. Výhodou spalování odpadů není pouze úleva skládkám, ale také vytváření nových alternativních zdrojů energie. V ČR se zatím nacházejí 3 spalovny komunálního odpadu: Praha-Malešice, Brno a Liberec.

Graf 28 Nakládání s odpady v jednotlivých krajích (2013)

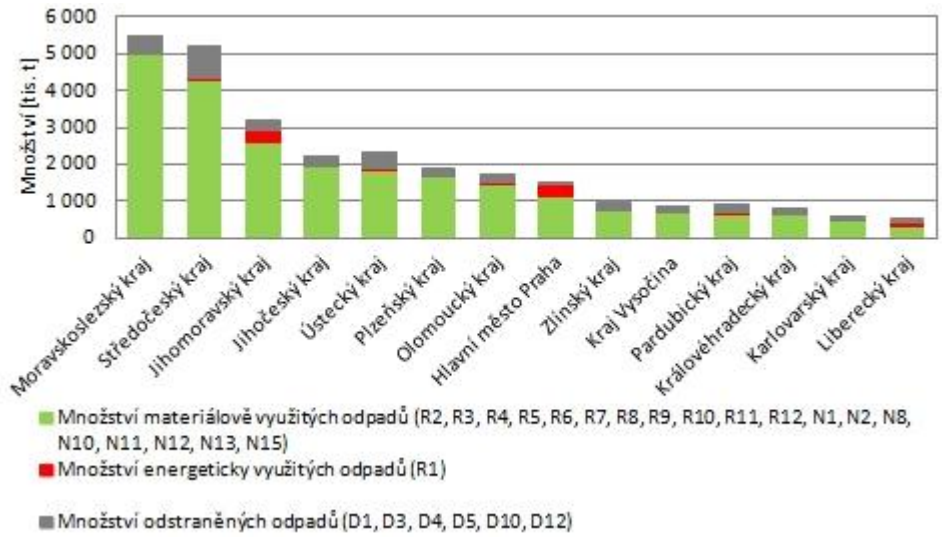

Zdroj: CENIA, 2013

3.1.6.2.4 Skládkovaný komunální odpad

V roce 2013 došlo ve srovnání s rokem 2010 k poklesu podílu komunálních odpadů odstraňovaných skládkováním v ČR o necelé 4 p. b. I přes tento pokles je však skládkování i nadále nejčastějším způsobem nakládání s komunálními odpady. V MSK pak bylo v roce 2013 odstraněno skládkováním 369 877 t, což činí 58,6 % celkové produkce komunálního odpadu v kraji.

Přestože celkové množství komunálních odpadů v kraji uložených na skládky od roku 2009 klesá, podíl množství komunálního odpadu, který je odstraněn skládkováním, na celkovém množství komunálního odpadu v MSK v roce 2011 mírně stoupl a od té doby hodnota stagnuje. Záměrem národního Plánu odpadového hospodářství na období 2015–2024 je od roku 2024 nepovolit skládkování komunálního odpadu, tudíž je důležité pracovat, kromě realizace projektů na předcházení vzniku odpadů a jejich opětovného využití, také na osvětě v oblasti třídění, recyklace a podpory jiných forem odstraňování odpadů.

3.1.6.2.5 Materiálově a energeticky využívaný komunální odpad

Podíl materiálově využitých komunálních odpadů z celkové produkce komunálních odpadů v ČR mezi roky 2003 a 2011 setrvale vzrůstal, od té doby se drží na setrvalé úrovni cca 30% podílu materiálově využitých komunálních odpadů.

V oblasti materiálového využití komunálního odpadu dochází na území Moravskoslezského kraje k pozvolnému zlepšení díky dlouhodobé osvětě obyvatel v oblasti třídění.

Od roku 2004, kdy začalo být plnění Plánu odpadového hospodářství MSK vyhodnocováno, je stanovený cíl plněn. Množství komunálního odpadu, které je materiálově využito, stoupá (2009 – 32,7 %, 2012 – 51,4 %, zdroj POH MSK 2016). U podílu materiálového využití komunálního odpadu jde v případě MSK o nadprůměrné hodnoty – hodnoty za celou ČR jsou nižší – 22 % (rok 2009), resp. 30 % (rok 2012) komunálního odpadu má následné materiálové využití (zdroj POH ČR).

Základním nástrojem v rámci svých systémů shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů disponují jednotlivé obce.

Energeticky bylo v roce 2012 v rámci celé republiky využito 11,8 % komunálních odpadů. ČR v tomto ohledu za ostatními zeměmi EU zaostává. Ještě hůř je na tom MSK, kde bylo v roce 2013 energeticky využito pouze 0,02 % komunálního odpadu.

3.1.6.2.6 Produkce průmyslového odpadu

Odpady je možné na základě jejich původu rozdělit do dvou základních skupin. Pro odpady, které jsou výsledkem výrobních procesů, se vžilo souhrnné označení **průmyslové odpady**, přičemž do této skupiny zařazujeme i odpady z těžby nerostných surovin, zemědělství, lesnictví a jiné. Druhou skupinou jsou pak odpady komunální vznikající činností fyzických osob na území obce.

Graf 29 Podíl základních druhů odpadů (2012)

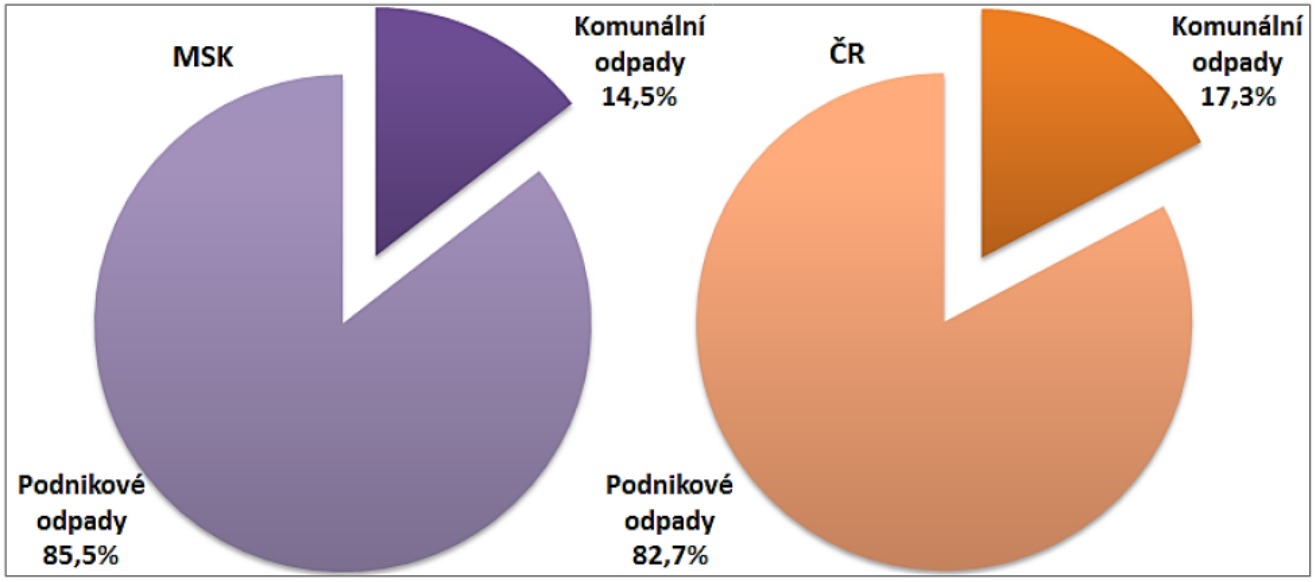

Zdroj: Studie odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje, VEC VŠB-TU (data: CENIA), 2012

Podnikové odpady[5] tvoří podstatně větší část ve srovnání s komunálními odpady. Jejich vzájemný poměr pro Moravskoslezský kraj a pro celou Českou republiku udává graf výše. V posledních letech dochází k mírnému zvyšování podílu komunálního odpadu, což je způsobeno skutečností, že produkce podnikových odpadů se vlivem snahy firem o úspory v oblasti odpadového hospodářství znatelně snížila, zatímco objem komunálních odpadů průběžně pozvolna roste. Svou roli hraje i ekonomická situace, jež se silně promítá do objemu průmyslové výroby, a tím do množství odpadů, ale už méně do chování spotřebitelů (domácností).

Průmyslové odpady v tom pravém smyslu slova zaujímají přední příčku se 41 % mezi podnikovými odpady vyprodukovanými na území MSK. Jedná se téměř o dvojnásobek celorepublikového průměru (22 %), což je dáno industriálním charakterem regionu. Druhým nejvýznamnějším původcem je stavebnictví (28 %), které je tradičně v jiných krajích největším přispěvatelem (průměr za ČR 43 %). Za zmínku stojí i výrazný vliv energetického sektoru v MSK (12 %), který se jinak v rámci ČR pohybuje na úrovni 5 %.

Jak již bylo uvedeno, v produkci průmyslového odpadu má v rámci České republiky jednoznačné prvenství Moravskoslezský kraj, který se podílí na celkové produkci průmyslového odpadu ČR 31 % a dosahuje hodnoty 1 483 tis. tun/rok. Situace je dlouhodobě způsobená koncentrací velkých průmyslových podniků.

Graf 30 Produkce průmyslového odpadu na 1 obyvatele (t), 2011

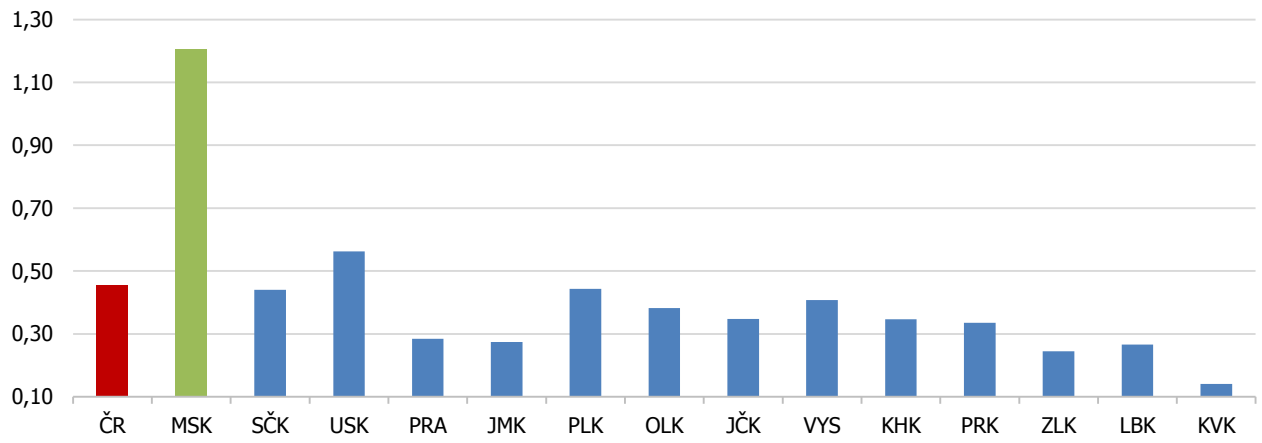

Zdroj: ČSÚ (2011), údaje zahrnují odpady z odvětví CZ-NACE 10-330

Situace v oblasti produkce průmyslových odpadů se v kraji razantně zlepšila v roce 2009, a to především díky útlumu výroby velkých průmyslových podniků. V roce 2009 došlo k výraznému úbytku průmyslových odpadů v MSK i celé ČR, od roku 2010 se situace opět mírně zhoršuje a produkce průmyslového odpadu opět roste.

Obecně lze konstatovat, že na hodnotách uvedených v tabulce se významně podílí nepřesnosti v evidenci a pohyby odpadů mezi kraji. Nicméně na základě podkladů z praxe lze konstatovat, že podíl využívaných odpadů dosahuje vysoké úrovně.

Příznivý trend zaznamenáváme ve způsobu nakládání s odpady produkovanými podniky v MSK, kdy podíl recyklace těchto odpadů stoupá, naopak podíl skládkování klesá.

[5] Český statistický úřad při svém hodnocení produkce odpadů používá specifičtější terminologii. Pod položkou průmyslové odpady eviduje jen ty odpady, které pocházejí ze zpracovatelského průmyslu, což jsou oblasti ekonomické činnosti 10 až 33 dle standardizované klasifikace NACE. Nadřazenou kategorií jsou podnikové odpady zahrnující i všechny ostatní oblasti ekonomických činností.

Graf 31 Podíl jednotlivých způsobů nakládání s odpady na celku podle sídla podniku (MSK), roky 2003 - 2011

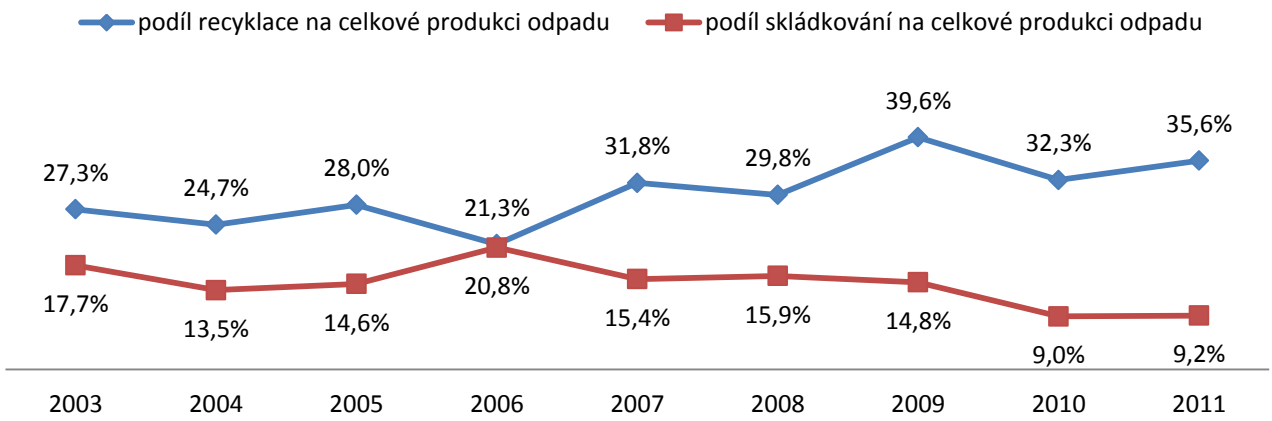

Zdroj: ČSÚ, data za roky 2003 – 2011

Vzhledem k opatřením, plynoucím ze závazné části Plánu odpadového hospodářství ČR pro období 2015-2024, který stanovuje, že směsný komunální odpad nesmí být od roku 2024 skládkován, je nutné podpořit mix opatření, vedoucí k lepšímu vytřídění odpadu a jeho materiálovému využití, materiálově nevyužitelné odpady pak následně energeticky využít.

3.1.6.3 Sídelní zeleň

Kvalitní zeleň je podmínkou udržení kulturní a estetické funkce krajiny, která pozitivně ovlivňuje jak kvalitu života, tak i image místa. Ostravská aglomerace patří k průmyslovým regionům, které se potýkají se znečištěným ovzduším a v jeho důsledku i se zhoršeným stavem zeleně. Přitom právě dřeviny jsou schopny účinně zachycovat znečišťující látky a polétavý prach z ovzduší.

V minulých letech byly realizovány projekty, zaměřené na revitalizaci stávajících a zakládání nových zelených ploch ve městech. Je však potřeba pokračovat na systematickém udržování (a leckdy ještě i zlepšování) kvality městské a příměstské zeleně.

Území Ostravské aglomerace je silně urbanizovanou oblastí. Zároveň je oblastí s pozůstatky důlní a průmyslové činnosti z minulých dekád a staletí. Z hlediska kvantity Ostravsko nemá nedostatek zelených ploch, ale téměř 80 % dřevin jsou náletové stromy. Druhová skladba stromů na významném území se omezuje hlavně na topoly, osiky a břízy, tedy méně hodnotné krátkověké druhy. Pro zajištění funkce zelených ploch je nutné rozšiřovat jejich druhovou skladbu, hlavně o původní dlouhověké druhy, např. duby, lípy, buky, javory a habry, vysazovat, revitalizovat a udržovat další funkční zeleň. Jednotlivé plochy je pak nutné propojovat do funkčních celků.

Kromě kvality sídelní zeleně hraje důležitou roli existence bývalých průmyslových nevyužívaných areálů na území měst – jen v Ostravě je vykazováno cca 15 % zastavěné plochy v kategorii brownfields. Některé brownfields jsou příležitostí pro využití jako zelené plochy právě pro posílení kulturní, estetické a přírodní funkce krajiny.

Příkladem koncepčního řešení problematiky sídelní zeleně v Ostravě je Strategický plán rozvoje systému zeleně na území města Ostravy (2011), který definuje prostorové vztahy mezi hodnocenými plochami v návaznosti na krajinu, lesy, plochy po těžbě či průmyslu. Na něj navazují další studie (podklady z roku 2015), které rozpracovávají náměty na projektové záměry.

3.1.7 Dopravní infrastruktura

Význam železniční a silniční sítě na území ostravské aglomerace spočívá zejména v napojení na mezinárodní sítě a v jejím **tranzitním charakteru**, což se projevuje hlavně v **dlouhodobě vysokém objemu přepravy zboží**, jak silniční, tak i železniční dopravou. Silniční síť tvoří vysoce hustá síť silnic I. třídy a v posledních letech také rostoucí síť dálnic a rychlostních komunikací, která je v roce 2011 mírně nad republikovým průměrem. Hustota silnic nižších tříd (II. a III.) je však ve srovnání s ostatními metropolitními oblastmi nižší.

Pro ostravskou aglomeraci je charakteristická, zejména díky velkému zalidnění, **také vysoká intenzita dopravy**, která se negativně projevuje na silnicích, které jsou jednopruhové a kapacitně tak nedostačují (hustota provozu, zhoršená kvalita povrchu silnic, apod.). Pro přepravu osob na území ostravské aglomerace je typická dlouhodobě stabilní přeprava osob železniční dopravou, **avšak klesající trend (až na výjimky např. Frýdek-Místek)** je zřejmý u osob cestujících **MHD či veřejnou autobusovou dopravou**. Tento trend je dán jednak klesajícím počtem obyvatel, jednak nárůstem individuální automobilové dopravy, umocněn je také kvalitou MHD. Větší využívání veřejné hromadné přepravy osob podpoří další zkvalitňování nabídky služeb v rámci integrovaného dopravního systému, který je zaveden ve většině obcí ostravské aglomerace.

3.1.7.1 Dostupnost infrastruktury

3.1.7.1.1 Hustota silniční a železniční sítě

Hustota a stav dopravní infrastruktury jsou významnými faktory, které mají vliv na dopravní dostupnost aglomerace. Dopravní dostupnost je jedním z klíčových faktorů ovlivňující rozvoj podnikatelského prostředí a příchod potenciálních investorů na území aglomerace. (S ohledem na dostupnost dat a celkovou dopravní a územní interakční provázanost MSK a ostravské aglomerace byly indikátory zjišťovány na úroveň Moravskoslezského kraje v porovnání s dalšími kraji v republice).

- Hustota železnic v Moravskoslezském kraji v roce 2011 **činila 12,2 km na 100 km^2, což je na úrovni hodnoty ostatních krajů**. V přepočtu délky železnic na 10 000 obyvatel se Moravskoslezský kraj pohybuje v podprůměrných hodnotách na úrovni 5,4 km. Tento výsledek je dán zejména faktem, že Moravskoslezský kraj patří z hlediska počtu obyvatel k nejlidnatějším v ČR.
- Ve srovnání s rokem 2007 významně vzrostla hustota dálnic a rychlostních komunikací na území Moravskoslezského kraje (z 0,9 km/100 km^2 na 1,6 km/ km^2). Tohoto stavu bylo dosaženo zejména díky dostavbě dílčích dálničních úseků. V mezikrajovém srovnání se jedná v posledním sledovaném roce o mírně nadprůměrnou hodnotu.

Graf 32 Mezikrajové srovnání vývoje hustoty dálnic a rychlostních komunikací na 100 km^2

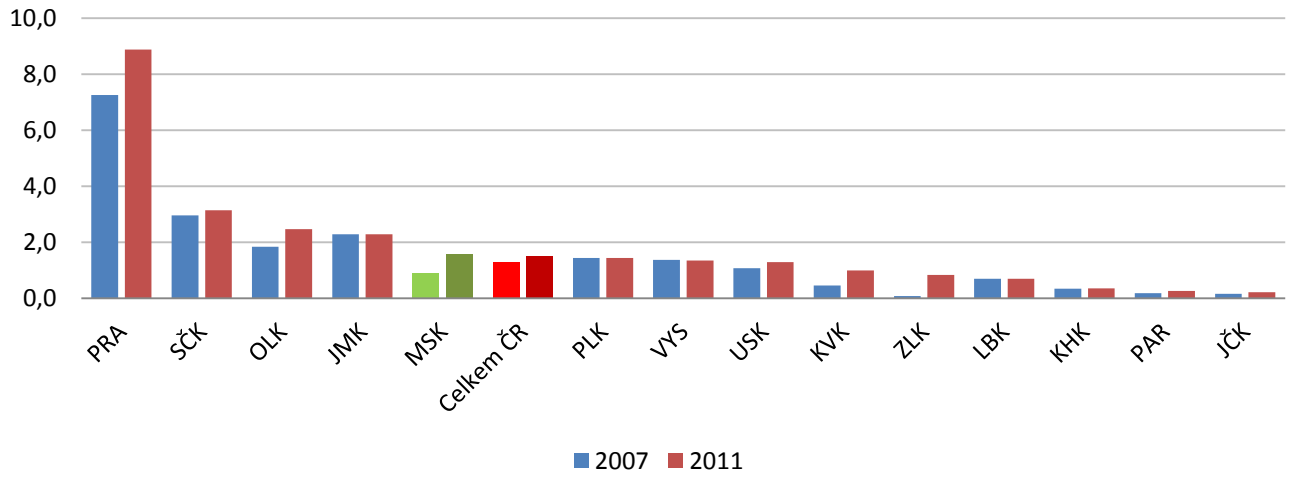

Zdroj: Ročenka dopravy – Ministerstvo dopravy ČR

- Vysokou hustotu vykazují v Moravskoslezském kraji a v ostravské aglomeraci silnice I. třídy (11,3 km / 100 km^2 - hodnota MSK), což je v mezikrajovém srovnání nejvyšší údaj. Spíše nižší hustota celkové silniční sítě a také silnic I., II. a III. třídy, která v roce 2011 činila 60,1 km / 100 km^2 (MSK) a v porovnání s ostatními kraji se řadila až na třetí nejnižší hodnotu (nižší hodnotu hustoty vykazuje jen kraj Praha a Zlínský kraj).

Tabulka 10 Mezikrajové srovnání hustoty silnic I. a II. třídy (1 km / 100 km^2)

Poř.	Území, rok	Hustota silnic I. třídy (1 km / 100 km^2)	Hustota silnic II. třídy (1 km / 100 km^2)
1	Moravskoslezský kraj	11,3	14,9
2	Pardubický kraj	10,0	20,2
3	Liberecký kraj	9,9	15,4
4	**Královéhradecký kraj**	**9,3**	**18,8**
5	Ústecký kraj	9,0	16,8
6	Zlínský kraj	8,7	14,5
Průměr	**Celkem ČR**	**7,4**	**18,5**
7	Olomoucký kraj	6,6	17,9
8	Jihočeský kraj	6,5	16,3
9	Karlovarský kraj	6,2	14,1
10	Kraj Vysočina	6,2	23,5
11	Středočeský kraj	6,0	21,6
12	Jihomoravský kraj	6,0	20,9
13	Plzeňský kraj	5,6	19,8
14	Hl. m. Praha	1,8	6,0

Zdroj: Ročenka dopravy – Ministerstvo dopravy ČR

- Problémem je často kvalita silniční sítě. Silnice spojující centra aglomerace jsou často označované jako silnice I. třídy, jedná se však o úzkou silnici s jedním pruhem v každém směru. (Typickým příkladem je mezinárodní tah na Slovensko I/11 či komunikace mezi Ostravou a Opavou). Vzhledem k velkému objemu přepravy osob i intenzitě dopravy je tato infrastruktura nedostatečná a vede k častým dopravním komplikacím. V současné době se však tato silniční infrastruktura zlepšuje (na výše uvedených kapacitně nevyhovujících úsecích jsou ve výstavbě čtyřproudé silnice). Významným problémem jsou však stále chybějící obchvaty obcí na frekventovaných silnicích I. a II třídy.

3.1.7.2 Přepravní výkony a intenzita dopravy

3.1.7.2.1 Přeprava osob

Silniční a železniční přeprava osob

- S ohledem na dostupnost dat jsou údaje týkající se přepravy osob vztaženy na úroveň MSK.
- Přepravní výkony silniční a železniční dopravy dosahují v absolutních číslech v Moravskoslezském kraji nadprůměrných hodnot. Ukazatel přepravy **cestujících veřejnou autobusovou dopravou ve výši 35 220 tisíc osob** a ukazatel přepravy **cestujících vlakem ve výši 15 181 tisíc osob v roce 2011** řadí Moravskoslezský kraj v mezikrajovém srovnání na třetí místo. Tyto hodnoty jsou dány především lidnatostí Moravskoslezského kraje.
- V přepočtených hodnotách počtu cestujících na 1000 obyvatel je lépe zohledněn vliv počtu obyvatel v daném území. Zejména u přepravy cestujících veřejnou autobusovou dopravou je zřejmé zhoršení výsledků u hodnot MSK v porovnání s dalšími kraji, když **v roce 2011 dosahuje hodnoty 28,6 tisíc cestujících na 1000 obyvatel**, která je pod republikovým průměrem (31,2 tisíc cestujících/ 1000 obyvatel) a v celkovém mezikrajovém srovnání je na sedmém místě. Vyšších hodnot dosahuje přeprava cestujících vlakem, která je i v přepočtených hodnotách na 1000 obyvatel nad republikovým průměrem a s hodnotou 12,3 tisíc cestujících vlakem / 1000 obyvatel dosahuje mezi kraji na čtvrté místo.
- Zatímco přeprava cestujících vlakem na 1000 obyvatel dosahuje dlouhodobě stabilních hodnot a v posledních dvou letech se pohybuje mírně nad republikovým průměrem, autobusová přeprava osob od roku 2006 na území MSK klesá a je pod úrovní hodnot v ČR. Tento trend je dán také nárůstem automobilové dopravy, který vyplývá z růstu počtu registrovaných osobních automobilů a rozšiřováním silniční a dálniční infrastruktury. V roce 2000 bylo v MSK registrováno na 1000 obyvatel **celkem 273 osobních automobilů**, v roce 2005 už **316 osobních automobilů** a v roce 2011 celkem **374 osobních automobilů**. V roce 2011 bylo v Moravskoslezském kraji registrováno celkem **459,6 tisíc osobních automobilů**.

Graf 33 Vývoj počtu přepravených osob autobusy a vlaky v MSK v porovnání s ČR (v tis. osobách/ 1000 obyv.)

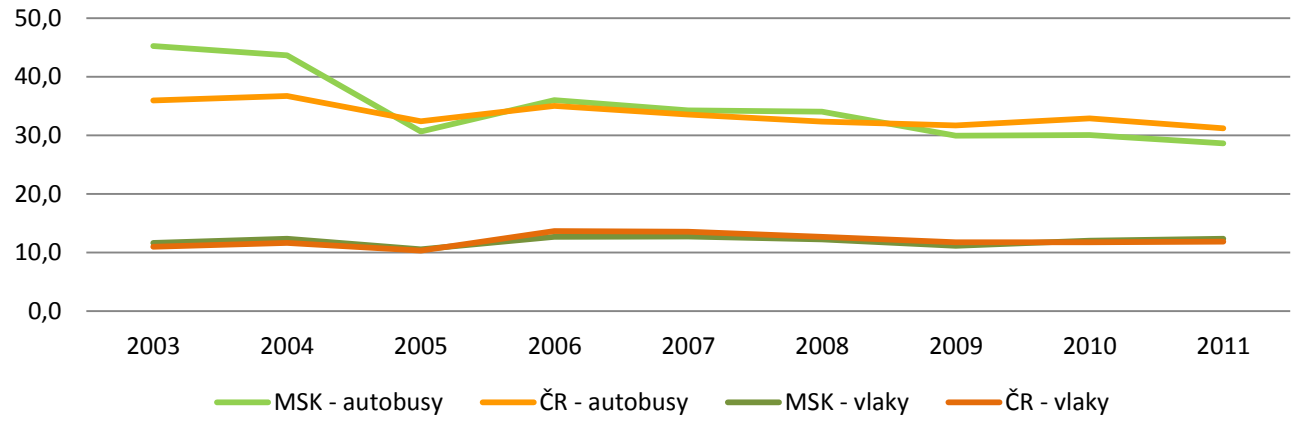

Zdroj: Ročenka dopravy – Ministerstvo dopravy ČR

Městská hromadná doprava

- Celkový počet cestujících MHD v Moravskoslezském kraji, resp. ve městech ostravské aglomerace, od roku 2004 každoročně klesá, s výjimkou např. města Frýdek-Místek, kde od roku 2011 stoupá. Výraznější pokles zaznamenává zejména autobusová přeprava cestujících MHD, v roce 2011 došlo poprvé ve sledovaném období k nárůstu u počtu cestujících tramvají. Celkový počet přepravených osob MHD v celém Moravskoslezském kraji činil 133,8 mil. obyvatel.

Graf 34 Vývoj počtu cestujících MHD dle trakce v MSK (v mil. osob)

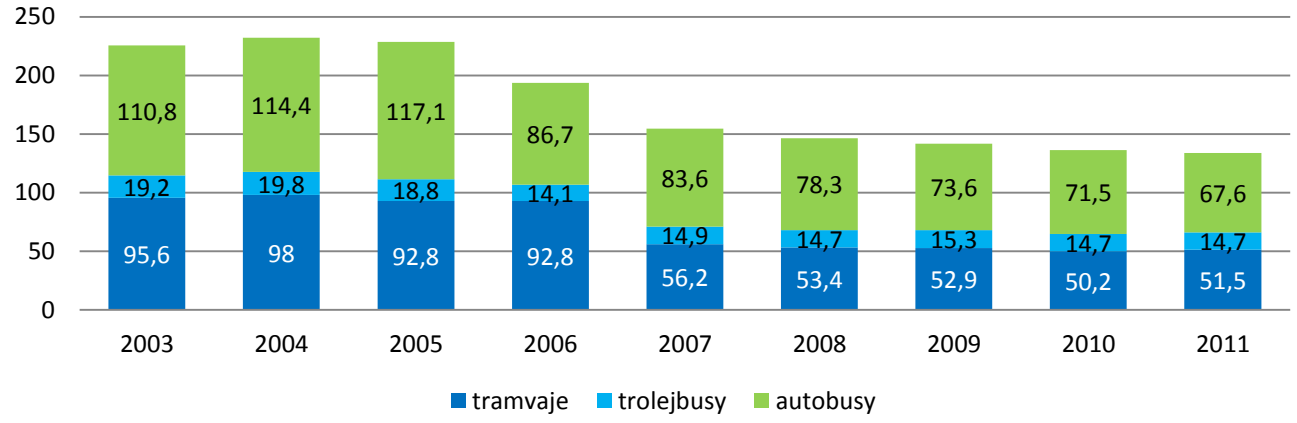

Zdroj: Ročenka dopravy – Ministerstvo dopravy ČR

- Na 1000 obyvatel Moravskoslezského kraje připadá v roce 2011 celkem 108,7 tisíc cestujících přepravených MHD. V mezikrajovém srovnání se jedná o podprůměrnou hodnotu (průměr za ČR je 203,6). Vyšší přepravní výkony MHD jsou dosahovány kromě Hl. města Prahy a obdobně lidnatého Jihomoravského kraje, také v kraji Plzeňském či Ústeckém, které mají výrazně nižší počet obyvatel. Tento údaj dokládá poměrně nízké využívání MHD v Moravskoslezském kraji, které je způsobeno zejména vyšším využíváním osobní přepravy vlastními automobily, což může souviset s dobrou dojezdovou vzdálenos-

tí, dobrou dostupností center velkých měst a ekonomicky výhodnějšímu způsobu dopravy, v případě, kdy společně cestuje více osob. Pokles cestujících a preferování osobní automobilové dopravy může být zapříčiněno nevhodně nastavenými tarify a omezenou nabídkou spojů v některých oblastech aglomerace. Vliv může mít i relativně dobrá možnost parkování ve městech a to jak po stránce výše poplatků za parkování, tak i po stránce počtu parkovacích míst. Vliv na pokles cestujících má i kvalita poskytované služby (hromadné přepravy osob), tj. chybějící klimatizace vozidel, četnost spojů, čas přepravy i z důvodu nedostatečné preference apod. Naopak na území regionu proběhla v posledních letech rozsáhlá modernizace vozového parku a infrastruktury (např. instalace inteligentních zastávek, rekonstrukce zastávek a terminálů, apod.) za účelem zvýšení konkurenceschopnosti hromadné dopravy.

Letecká doprava

- Nejvýznamnějším prvkem mezinárodní dopravy v ostravské aglomeraci je bezesporu letecká přeprava na Letišti Leoše Janáčka v Ostravě. Celkové přepravní výkony osob od roku 2008 do roku 2011 klesaly, v roce 2012 došlo poprvé k nárůstu, kdy bylo přepraveno **288 393 cestujících**. Kapacita letiště je však daleko vyšší, je zde možno odbavit až 500 osob za hodinu, za rok 2012 byla průměrná přepravní kapacita 35 osob za hodinu. Na pozitivním vývoji se podílí zejména zavedení pravidelných mezinárodních přepravních linek – v roce 2012 byla zavedena linka společnosti Smart Wings do Paříže operovaná letounem Boeing 737-800, která představuje první low-cost produkt dostupný na letišti Ostrava a rovněž došlo také k obnovení pravidelného spojení Ostrava – Vídeň. Od června 2013 byl spuštěn další low-cost produkt Ostrava - Londýn, provozovaný společností Ryanair. V roce 2015 bylo zprovozněno železniční napojení Letiště Leoše Janáčka v délce 2,9 km, jehož cílem je zlepšení dopravní dostupnosti letiště a rozvojových zón v Mošnově. Díky tomuto specifiku v rámci celé ČR, je možné dostat se z centra aglomerace na letiště do 30 minut.
- Při srovnání s počtem přepravených osob na letišti Brno-Tuřany vykazuje letiště Leoše Janáčka v Ostravě nižších hodnot. V roce 2011 dosahovala letecká přeprava v Ostravě pouze 54 % celkové přepravy cestujících na letišti v Brně-Tuřanech. Letiště Katowice v Polsku je nejbližším letištěm, jeho roční přepravní kapacita činí 3,6 miliónu cestujících ročně, reálně přepraví cca 2 milióny cestujících, tedy šestkrát více.

Graf 35 Srovnání počtu cestujících na letištích v Ostravě a v Brně-Tuřanech

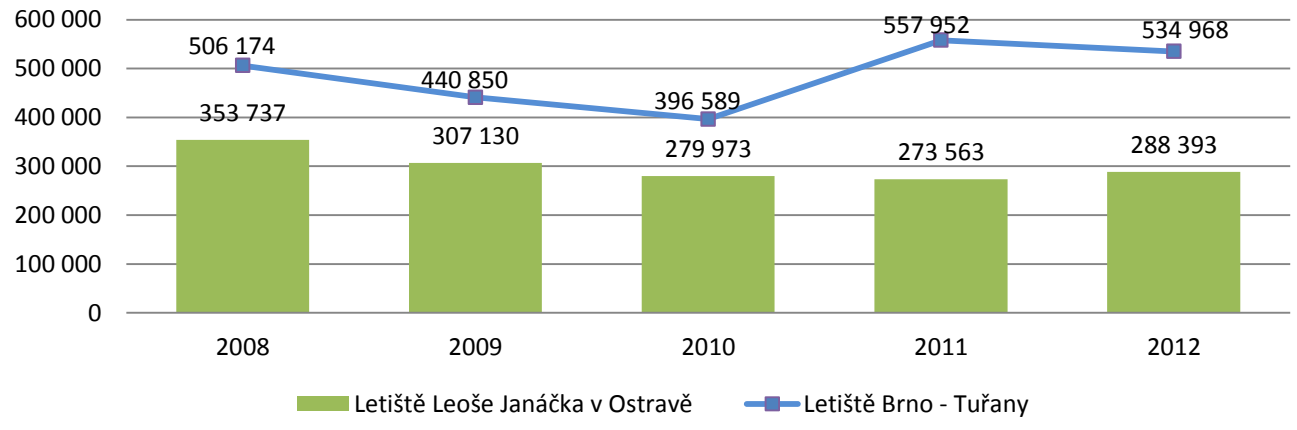

Zdroj: Letiště Leoše Janáčka v Ostravě, Letiště Brno-Tuřany

- Jednoznačná výhoda brněnského letiště je dána přímým napojením na dálnici D1 ve směru Brno – Praha. Pro zvýšení přepravních výkonů letiště v Ostravě bylo již dobudováno napojení na silniční i železniční síť.

Integrovaný regionální dopravní systém

- Na území Moravskoslezského kraje je již zaveden Integrovaný dopravní systém ODIS, který zahrnuje všechny železniční tratě obsluhované společností České dráhy a. s., linky MHD v Ostravě, Opavě, Krnově a Havířově a vybrané linky příměstské autobusové dopravy. Hlavním charakteristickým znakem je jednotný přestupní tarifní systém, umožňující cestu na jeden jízdní doklad s potřebnými přestupy a to bez ohledu na zvolený dopravní prostředek. Organizátorem integrovaného dopravního systému je Koordinátor ODIS s. r. o. (KODIS).
- Do integrovaného dopravního systému ODIS je zapojeno území všech 16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností ostravské aglomerace. Z celkového počtu 199 obcí v rámci těchto ORP, není zde (dle informací KODIS k 9. 6. 2013) zapojeno pouze 9 obcí v rámci ORP Frýdek-Místek a 4 obce ORP Frýdlant nad Ostravicí.

Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a do škol

- Moravskoslezský kraj patří k většině krajů v České republice, kde převažuje vyjížďka do zaměstnání a do škol nad dojížďkou (opačný jev je možné sledovat pouze u Jihomoravského kraje a hlavního města Prahy). Dle výsledků sčítání dopravy v roce 2011 vyjíždělo do zaměstnání celkem 170 615 obyvatel Moravskoslezského kraje, dojíždějících bylo 161 341 osob.
- Nejčastějším dopravním prostředkem pro dojížďku i vyjížďku je automobil (cca 43 %), dále pak veřejná autobusová doprava a následně kombinace několika druhů veřejné přepravy (např. autobus – vlak, vlak - MHD apod.). Z hodnot v následující tabulce vyplývá, že dopravní prostředky jsou využívány v obdobné struktuře jak pro vyjížďku, tak pro dojížďku.

Tabulka 11 Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a do škol v MSK v roce 2011 (v %)

Území, rok	automobil	autobus	Kombinace dopravy	MHD	vlak	Žádný	kolo	Jiný	motocykl
podíl vyjíždějících	42,1	19,2	9,8	7,7	6,4	2,4	1,1	0,2	0,1
podíl dojíždějících	43,4	20,3	10,1	5,9	6,0	1,9	1,1	0,2	0,1

Zdroj: SLDB 2011

- Obdobné podíly druhu přepravy do zaměstnání a do škol dosahují také jednotlivé okresy v rámci ostravské aglomerace. Je zde možné sledovat pouze drobné meziokresní rozdíly – např. v okrese Ostrava je významnější podíl u MHD (20 % u vyjížďky a 11,6 % u dojížďky), což svědčí o rozlehlejší síti MHD na území centra aglomerace oproti dalším okresům.

3.1.7.2.2 Přeprava zboží

- S ohledem na dostupnost dat jsou údaje týkající se přepravy zboží vztaženy na úroveň MSK.

- Přepravní výkony silniční i železniční dopravy vykazují při přepravě zboží na území Moravskoslezského kraje ve srovnání s ostatními kraji v ČR nadprůměrných hodnot.
- Tradičně nejvyšších hodnot dosahuje přeprava zboží silniční i železniční dopravou v rámci regionu. V roce 2011 bylo po železnici v rámci Moravskoslezského kraje přepraveno 7 400,1 tis. tun zboží a v mezikrajovém srovnání se jednalo o nejvyšší hodnotu. Silniční přepravou bylo v rámci Moravskoslezského kraje ve stejném roce přepraveno 28 023,2 tis. tun zboží a v mezikrajovém srovnání vyšší hodnoty dosáhl pouze Středočeský kraj. V přepočtu na 1 km silnice dosáhla v roce 2011 přeprava zboží v Moravskoslezském kraji 8,3 tisíc tun. Vyššího výkonu - 11,1 tisíc tun na 1 km železnice dosáhla železniční přeprava zboží (viz následující tabulka).

Tabulka 12 Mezikrajové srovnání přepravy zboží v rámci regionu (v tis. tun/ 1 km silnice, železnice)

Poř.	Území	Silniční přeprava zboží v rámci regionu	Železniční přeprava zboží v rámci regionu
1	**Moravskoslezský**	**8,3**	**11,1**
2	Ústecký	4,8	5,7
3	Karlovarský	3,2	3,1
průměr	**ČR**	**4,0**	**1,8**
4	Středočeský	3,4	1,0
5	Olomoucký	3,9	0,4
6	Plzeňský	4,1	0,3
7	Pardubický	2,9	0,1
8	Královéhradecký	3,7	0,1
9	Praha	185,0	0,1
10	Vysočina	2,0	0,1
11	Zlínský	3,9	0,1
12	Liberecký	2,6	0,0
13	Jihomoravský	4,6	0,0
14	Jihočeský	2,5	0,0

Zdroj: Ročenka dopravy – Ministerstvo dopravy ČR

- Pro Moravskoslezský kraj je charakteristický trend poklesu silniční přepravy zboží – od roku 2007 klesá dovoz zboží do Moravskoslezského regionu, zatímco klesá i přeprava zboží v rámci Moravskoslezského kraje (v roce 2011 byl zaznamenán opět mírný nárůst), poměrně stabilní je vývoz zboží z Moravskoslezského kraje do ostatních krajů.
- Železniční přeprava věcí vykazuje v posledních třech letech růst v dovozu zboží do Moravskoslezského kraje, v roce 2010 a 2011 vzrostl také vývoz zboží z Moravskoslezského regionu, naopak v posledních dvou letech mírně klesá přeprava zboží v rámci regionu.

3.1.7.2.3 Intenzita dopravy

- Z výsledků sčítání dopravy 2011 vyplývá, že v Moravskoslezském kraji byla naměřena roční průměrná denní intenzita více než 15 tisíc všech vozidel celkem na **73 úsecích, z nichž se téměř všechny nacházejí na území ostravské aglomerace**.

- Počet úseků s ročním průměrem denních intenzit nad 15 tisíc vozidel na silnicích II. a III. tříd je srovnatelný s Jihomoravským a Středočeským krajem, kde je obdobná hustota obyvatel. V krajích, kde žije méně obyvatel, jsou pak také intenzity dopravy nižší. Nejvyšších intenzit dopravy je dosahováno na silnicích I. třídy (I/11, I/56, I/48), na rychlostní komunikaci I/56 a také na silnicích II. tříd zejména v centru Ostravy.

Graf 36 Srovnání počtu úseků s ročním průměrem denních intenzit nad 15 tisíc vozidel na silnicích II. a III. tříd mezi vybranými kraji a ostravskou aglomerací (2010)

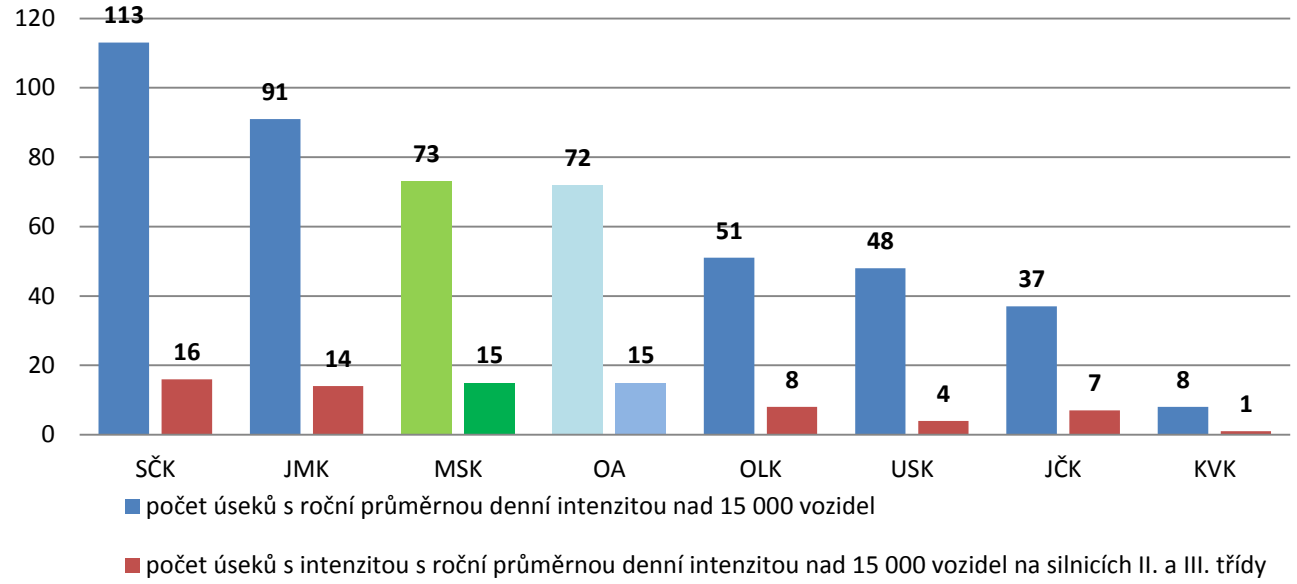

Zdroj: Výsledky sčítání dopravy 2010

3.1.8 Sociální oblast

Ostravská aglomerace, potažmo celý MSK, se vyznačuje vysokým počtem poskytovaných sociálních služeb, a to vysoce nad celorepublikovým průměrem. Celý MSK je při přepočtu sociálních služeb na 1 000 obyvatel mezi kraji na 4. místě.

***Současným trendem** jak na úrovni České republiky, tak i v ostravské aglomeraci je **transformace sociálních služeb.** V ostravské aglomeraci se kapacity v domovech pro osoby se zdravotním postižením snižují, naopak stoupá podpora samostatného bydlení, také se zvyšují kapacity chráněného bydlení. Pouze při porovnání kapacit u domovů se zvláštním režimem ještě zaznamenáváme rozdíl, kde v rámci ČR se kapacity mezi léty 2007 - 2011 zvýšily, naopak v rámci ostravské aglomerace se již snižují.*

Zaměříme-li se na kapacitu v domovech pro seniory, dochází v návaznosti na transformační proces k jejímu snižování. Přestože poptávka uživatelů po této službě klesá, je stále vysoká a kapacita nedostačující.

*Největší problém na území ostravské aglomerace v sociální oblasti **představuje značný výskyt sociálně vyloučených lokalit.***

Na základě Analýzy sociálně vyloučených lokalit (dále SVL) z roku 2006 se MSK řadí na 3. místo v podílu celkového počtu romských obyvatel v sociálně vyloučených romských lokalitách na celkovém počtu obyvatel v kraji. V ostravské aglomeraci bylo vymezeno 25 sociálně vyloučených lokalit s počtem 11 786 obyvatel, z toho 9 919 Romů, což představuje 84% zastoupení.

***Největší počet lokalit, obyvatel v nich i procentuální zastoupení Romů je v ORP Ostrava**. Dle posledních informací je v ORP Ostrava 15 těchto lokalit s odhadovaným počtem 6 000 obyvatel.*

Tyto odhadované počty jsou pouze orientační vzhledem k časté migraci příslušníků romských komunit i v návaznosti na sezónnost. Často během letních měsíců dochází k sestěhování celých rodin jak mezi jednotlivými městy, tak i z okolních států. Proto mohou během roku celkové počty osob žijících v podmínkách sociálního vyloučení značně kolísat.

*Proces sociálního vyloučení je primárně důsledkem chudoby a nízkých příjmů. Od roku 2005 má v MSK **počet i podíl domácností s čistými příjmy pod životním minimem stoupající tendenci.** Co do výše vyplacených dávek se MSK v roce 2011 umístil s necelými 4,7 mld. Kč na 1. místě v rámci všech krajů ČR (data dostupná pouze za kraj).*

3.1.8.1 Sociální služby v MSK

Současným trendem jak na úrovni České republiky, tak i v ostravské aglomeraci a potažmo v celém MSK je transformace sociálních služeb, kdy původní ústavní pobytové služby pro osoby se zdravotním postižením jsou nahrazovány jinými způsoby podpory. Cílem je integrace těchto osob do přirozeného prostředí, které se blíží životu jejich vrstevníků bez postižení.

Sociální služby jsou dle zákona o sociálních službách rozděleny na tři druhy: sociální poradenství, sociální péče a sociální prevence. Zaměříme-li se na služby sociální péče a poskytovaných služeb v nich, je vývoj jak v rámci celé ČR, tak i v jednotlivých regionech obdobný. Díky probíhajícím transformacím dochází ke snižování kapacit domovů pro osoby se zdravotním postižením, naopak kapacity v domovech se zvláštním režimem a v chráněných bydleních se navyšují.

3.1.8.1.1 Domovy pro seniory (DpS)

Kapacita domovů pro seniory se ve srovnání s předcházejícími lety snižuje, a to v souvislosti se snahou omezit velkokapacitní domovy pro seniory, které neumožňují individuální přístup ke klientům. Naopak snahou je ve větší míře rozvíjet zařízení s menším počtem osob a také terénní sociální služby (osobní asistence, pečovatelská služba), které umožní žít seniorům ve svém přirozeném domácím prostředí.

V ostravské aglomeraci a jednotlivých ORP největší podíl v počtu služeb v domovech pro seniory na 1 000 obyv. zaujímá ORP Orlová, o 3,5 p.b. nad průměrem MSK a ostravské aglomerace (ten je v obou případech totožný, 3,9 p.b.)

Graf 37 Sociální služby poskytované v domovech pro seniory v MSK (podíl na 1 000 obyv.)

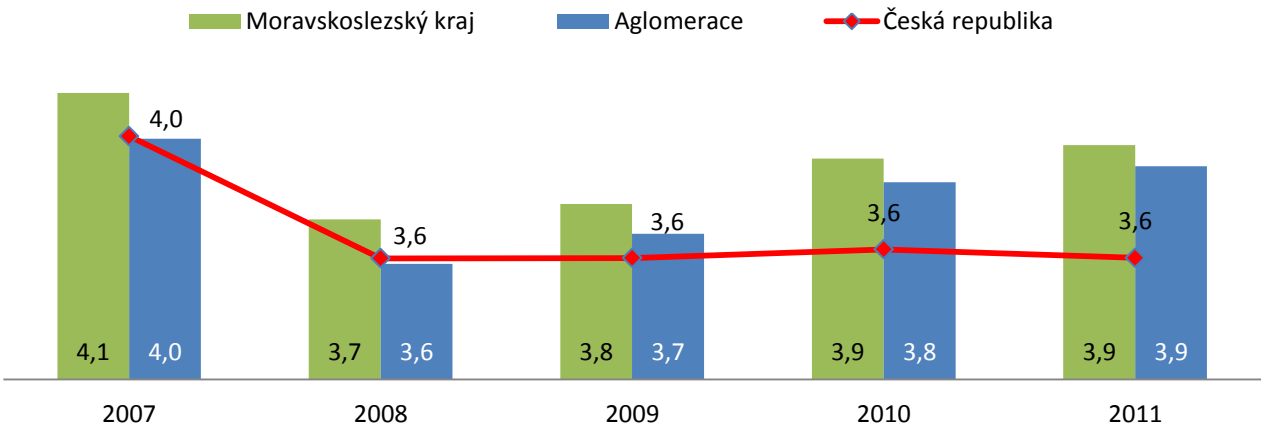

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Podle informací MPSV je existující kapacita pobytových služeb pro seniory v ČR dostatečná, ovšem je blokována lidmi, kteří s největší pravděpodobností tento typ služby nepotřebují, a je zcela nemožné počítat s tím, že by tato zařízení opustili. Místa se tak budou v domovech důchodců v následujících letech uvolňovat postupně[6].

Z hlediska mezikrajského srovnání nejvíce míst stále chybí v Moravskoslezském, Jihomoravském a Zlínském kraji.

- V roce 2014 bylo v MSK poskytováno 5 117 služeb v domovech pro seniory.
- **Poptávka po těchto službách ve stejném roce představovala necelý dvojnásobek**, kdy žadatelů o umístění v těchto zařízeních bylo evidováno 8 746.
- Do roku 2009 docházelo ke stálému nárůstu v počtu seniorů čekajících na umístění v DpS, nyní dochází k poklesu, přestože dle demografických údajů populace ve věku 65+ v MSK vzrostla v tomto období o 1,7 %.

Využitelnost těchto zařízení je dle dostupných informací téměř stoprocentní, nejvytíženější domovy pro seniory jsou v kraji Libereckém, Moravskoslezský kraj zaujímal v roce 2011 v rámci krajů ČR 5. místo s 97,9% využitelností.

[6] http://www.novinky.cz/domaci/182115-v-domovech-pro-seniory-chybi-pres-50-tisic-mist.html

3.1.8.1.2 Vývoj kapacit transformovaných sociálních služeb

Tento údaj je v této chvíli dohledatelný pouze u zařízení zřízených Moravskoslezským krajem a to z dokumentu Souhrnná zpráva o procesu transformace v MSK, 2012. Na úrovni celého kraje a všech sociálních služeb zde poskytovaných (všemi zřizovateli) informace poskytovány nejsou.

Kraj, jakožto zřizovatel, poskytoval k 1. 1. 2009 49 služeb sociální péče. V rámci všech zřizovatelů tímto zaujímá podíl 14,5 % na celkovém počtu poskytovaných služeb sociální péče v MSK.

Vývoj v kapacitách transformovaných sociálních služeb (v přepočteném počtu klientů služeb v daném roce), kde zřizovatelem je MSK, je následující:

Tabulka 13 Vývoj v kapacitách transformovaných sociálních služeb

Druh služby, rok	Zkratka	2007	2008	2009	2010	2011	2014
Domov pro osoby se zdravotním postižením	**DOZP**	865,4	863,9	884,9	788,3	712,1	1 305
Chráněné bydlení	**CHB**	44,8	53,0	112,0	161,9	187,5	511
Domov se zvláštním režimem	**DZR**	129,8	138,7	137,9	41,2	15,5	1 707
Podpora samostatného bydlení	**PSB**	0,0	0,0	3,0	4,0	8,5	81
Celkem přepočtený počet uživatelů v daném roce		**1 040,0**	**1 055,6**	**1 137,8**	**995,4**	**923,6**	**4 604**

Zdroj: Souhrnná zpráva o procesu transformace v MSK, 2012

Údaj za rok 2014: kapacity sociálních služeb k 15. 7. 2014, In: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015 – 2020 (http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/socialni_oblast/plan_rozvoje_ss_2015-2020.pdf)

Transformované sociální služby zřízené MSK se vyvíjí ve srovnání s celorepublikovým trendem.

- Kapacity v domovech pro osoby se zdravotním postižením se snižují, naopak stoupá podpora samostatného bydlení, také se zvyšují kapacity chráněného bydlení.
- Pouze při porovnání kapacit u domovů se zvláštním režimem ještě zaznamenáváme rozdíl, kde v rámci ČR se kapacity mezi léty 2007 - 2011 zvýšily, naopak v rámci MSK se již snižují.
- **Transformační proces sociálních služeb se v souhrnu dotkne cca tisíce osob žijících v příspěvkových organizacích kraje, v současné chvíli bylo v rámci transformace řešeno cca 750 osob (kapacita, která zahrnuje akce dokončené, v realizaci i plánované).**
- Díky procesu transformace sociálních služeb se mezi lety 2011 a 2014 zvýšily kapacity sociálních služeb – týká se to všech kategorií služeb, zvláště pak domovů se zvláštním režimem a chráněného bydlení.

3.1.8.2 Sociálně slabé oblasti

V ostravské aglomeraci zaznamenáváme **výskyt tzv. sociálně slabých oblastí**, které se vyznačují růstem nezaměstnanosti, a to především dlouhodobého charakteru, zvýšenou migrací obyvatel z této oblasti, negativním přirozeným přírůstkem, vysokou rozvodovostí, vyšším počtem výplat dávek v hmotné nouzi.

- Z ekonomického hlediska zde dochází ke snižování počtu pracovních míst – klesá význam oblasti v rámci hierarchii kraje.
- Profesní a sociální struktura obyvatel zde bývá nižší, což omezuje rozvojové možnosti oblasti.

V rámci Socioekonomického atlasu Moravskoslezského kraje (2012) byly za sociálně slabé oblasti ve sledované ostravské aglomeraci označeny tyto obce:

  - SO ORP Karviná – Karviná, Stonava, Dětmarovice, Petrovice u Karviné
  - SO ORP Orlová – Orlová, Doubrava, Dolní Lutyně
  - SO ORP Bohumín – Rychvald
  - SO ORP Havířov – Horní Suchá
  - SO ORP Opava – Jakartovice, Mladecko, Lhotka u Litultovic
- V sociálně slabých lokalitách dochází k jejich izolaci vůči okolí, k sociálnímu uzavírání, kumulaci sociálně problémového obyvatelstva a prohlubujícím se sociálním problémům.
- Tyto oblasti či objekty jsou často situované v prostorově vyloučených částech obcí, ztrácejí své původní rezidenční využití.

Tyto oblasti jsou označovány jako **sociálně vyloučené lokality (dále SVL).**

Uvedené lokality bývají nejčastěji spojovány s romskou problematikou, ale ne všichni Romové žijí v SVL a naopak ne všichni obyvatelé těchto oblastí jsou Romové.

- Kvalifikované odhady z minulých let uvádějí, že **etnická skupina Romů na území České republiky čítá cca 150 000 až 300 000 lidí (podle údajů Rady Evropy se jedná o 200 tis. Romů).**
- **Moravskoslezský kraj je druhým krajem s největším počtem příslušníků romských komunit** žijících na jeho území v rámci celé České republiky.
- Romští poradci na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností odhadují, že v současné době na území kraje žije přibližně **40 000 - 50 000 příslušníků romské etnické skupiny**, tj. 3 – 4 % obyvatel kraje (některé údaje hovoří až o 80 000 Romech). Dle těchto údajů je **cca 30 000 z nich sociálně vyloučených**, nebo sociálním vyloučením ohrožených[7].

Podíl Romů v sociálně vyloučených lokalitách ve srovnání s rokem 2006 klesá:

- Analýza sociálně vyloučených lokalit stanovuje **počet sociálně vyloučených Romů na cca 10 - 11 tis. osob v MSK (cca 80 % z celkového počtu obyvatel vyloučených lokalit).**
- Z šetření sociálně vyloučených lokalit v Moravskoslezském kraji (Augur 2014) vyplývá, že romský etnický původ obyvatel SVL uvedlo 64,3 % respondentů.

Z nejnovější Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR (tzv. Gabalova zpráva) z května 2015[8] vyplývají tyto závěry pro Moravskoslezský kraj:

- Celkový počet lokalit se v roce 2015 - v porovnání s rokem 2006 - téměř zdvojnásobil (z 310 na 606), v Moravskoslezském kraji se téměř ztrojnásobil – z 28 na 72 lokalit.
- Počet obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách se zvýšil téměř o polovinu; v absolutních číslech přibylo nejvíce sociálně vyloučených v Ústeckém a Moravskoslezském kraji - zde z 10 - 10,5 tisíce (2006) na 19 - 23 tisíc (2014). Sociální vyloučení tak má tendenci k replikaci v regionech, kde se nadprůměrně vyskytovalo již v roce 2006.

[7] Strategie integrace romské komunity Moravskoslezského kraje na období 2015-2020
[8] http://www.gac.cz/userfiles/File/nase_prace_vystupy/Analyza_socialne_vyloucenych_lokalit_GAC.pdf

- sociálně vyloučené lokality se rozpadají do většího počtu menších celků, sociálně vyloučení se stěhují nebo jsou stěhováni do více odlehlých obcí s málo funkční infrastrukturou - sociální vyloučení v České republice přestává mít svůj dominantně městský charakter.
- Podíl nezaměstnaných v sociálně vyloučených lokalitách je v průměru přibližně 80 až 85 procent; nejvyšší průměrnou nezaměstnanost vykazovaly obce v Moravskoslezském kraji.
- na území ORP Ostrava se nachází 13 sociálně vyloučených lokalit (5. ORP v ČR) s asi 7 800 obyvateli (3. místo v ČR).
- Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR (2015) identifikovala ORP, ve kterých se nenacházejí sociálně vyloučené lokality dle zvolené definice: v Moravskoslezském kraji se jedná o ORP Bílovec, Kravaře, Hlučín, Český Těšín, Frýdlant n/O a Jablunkov.

3.1.8.2.1 Sociálně vyloučené lokality v ostravské aglomeraci

Stěžejním dokumentem pro identifikaci sociálně vyloučených lokalit v aglomeraci je již zmiňovaná Analýza sociálně vyloučených lokalit provedená firmou GAC v roce 2006 a opět v roce 2014 (na podkladě krajských studií - v Moravskoslezském kraji provedené firmou Augur v roce 2014), z nichž vyplynulo následující:

Obrázek 14 Mapa sociálně vyloučených lokalit v obcích s rozšířenou působností v Moravskoslezském kraji

Zdroj: *Augur (2014): Analýza sociálně vyloučených lokalit v Moravskoslezském kraji. Zadavatel: Krajský úřad Moravskoslezského kraje.*

Tabulka 14 Odhad počtu sociálně vyloučených lokalit a počtu obyvatel v sociálně vyloučených lokalitách ostravské aglomerace (vybrané obce s rozšířenou působností – ORP)

Pořadí	Území	Kvalifikovaný odhad počtu sociálně vyloučených lokalit	Odhadovaný počet obyvatel sociálně vyloučených lokalit	Kvalifikovaný odhad počtu sociálně vyloučených lokalit	Odhadovaný počet obyvatel sociálně vyloučených lokalit
průměr	**Aglomerace celkem**	**25**	**11 786**	**52/69***	**13 099 – 14 219**
1	ORP Ostrava	10	6 516	11/28	6 680 – 7 800
2	ORP Frýdek-Místek	1	451	3	756
3	ORP Bohumín	3	674	3	820
4	ORP Nový Jičín	2	365	7	470
5	ORP Opava	2	272	9	220
6	ORP Karviná	3	1 088	5	2 367
7	ORP Orlová	2	1 444	10	736
8	ORP Havířov	2	976	4	1 050

* rozchází se údaje za ORP Ostrava mezi obr. 14 a 15

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti, GAC, 2006 a Augur (2014): Analýza sociálně vyloučených lokalit v Moravskoslezském kraji. Zadavatel: Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

Obrázek 15 Sociálně vyloučené lokality v ostravské aglomeraci

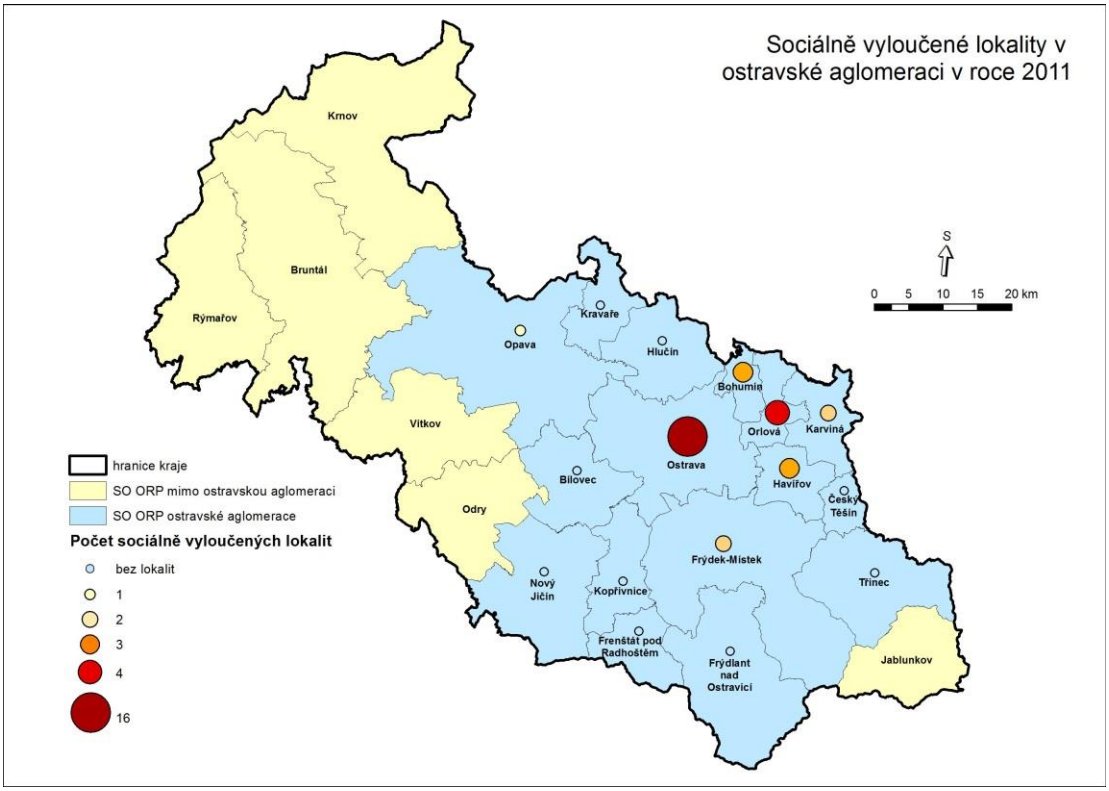

Zdroj: Aktuální informace o výskytu SVL byly získány z dostupných studií, popř. byly konzultovány na příslušných odděleních úřadů ORP.

Studiem sociálně vyloučených lokalit v Ostravě se v poslední době zabývala i Kvasničkova studie z roku 2010 (Kvasnička, 2010), která vymezila 14 sociálně vyloučených lokalit.

- V SO ORP je kromě vyloučených lokalit i řada ubytoven a hotelových domů, ve kterých je ubytována také mnoho nepřizpůsobivých obyvatel. Dle Studie o stavu bezdomovectví z roku 2012 v nich žije cca 1 797 osob bez trvalého bydliště (tzv. skryté bezdomovectví).
- Na základě dat této studie žilo ve vyloučených lokalitách SO ORP Ostrava k 1. 1. 2011 celkem 6 877 obyvatel, přibližně 2 % obyvatel Statutárního města Ostrava.
- Na základě původní Gabalovy analýzy z roku 2006 byl počet obyvatel odhadován na 6 516.
- Dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v Moravskoslezském kraji, zpracované firmou Augur, žilo v 28, resp. 11 (dle zvolené metodiky) sociálně vyloučených lokalitách ORP Ostravy v roce 2014 celkem minimálně 6 680 obyvatel, Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR (2015) uvádí 13 lokalit se 7 800 obyvateli.
- **Počet obyvatel v sociálně vyloučených oblastech ORP Ostrava tedy stále stoupá.**

3.1.8.3 Podíl nízkopříjmových obyvatel

- Ekonomická data tohoto druhu jsou dostupná pouze za kraje a ČR.
- V roce 2010 i v roce 2013 stále dosahovala ČR nejnižší procentuální hodnotu populace žijící pod hranicí chudoby (9 %, resp. 8,6 %) v rámci celé EU, kdy průměr EU byl okolo 16,5 %. Nejvyšší podíl populace pod hranicí byl v roce 2010 v Lotyšsku (21,3)[9], v roce 2013 v Řecku (23,1 %).[10] Region NUTS 2 Moravskoslezsko zaznamenal mezi ostatními českými regiony soudržnosti nejvyšší podíl populace žijící pod hranicí chudoby – 15,3 % obyvatelstva regionu.
- Podle vztahu příjmů k životnímu minimu bylo v roce 2010 v ČR 3,3 % domácností pod jeho hranicí, v roce 2013 už 4,2 % všech domácností.
- **V Moravskoslezském kraji počet i podíl domácností s čistými příjmy pod životním minimem má od roku 2005 stoupající tendenci. V roce 2013 se tento podíl zdvojnásobil na 7,5 % domácností, což výrazně přesahuje průměr ČR (4,3 %).**
- Co do výše vyplacených dávek se MSK v roce 2014 umístil s necelými 5,2 mld. Kč na 1. místo v rámci všech krajů ČR (zároveň zaznamenal největší meziroční nárůst). V podílu na 1 000 obyvatel zaujímá 2. místo těsně za Ústeckým krajem (Ústecký kraj 4,22 tis. Kč / obyvatele, Moravskoslezský kraj 4,15 tis. Kč / obyvatele).

[9] http://www.mpsv.cz/files/clanky/13360/ukazatele.pdf

[10] At-risk-of-poverty rate by poverty threshold and tenure status (source: SILC), Eurostat

Graf 38 Vyplacené dávky státní sociální podpory v krajích na obyvatele (v tis. Kč)

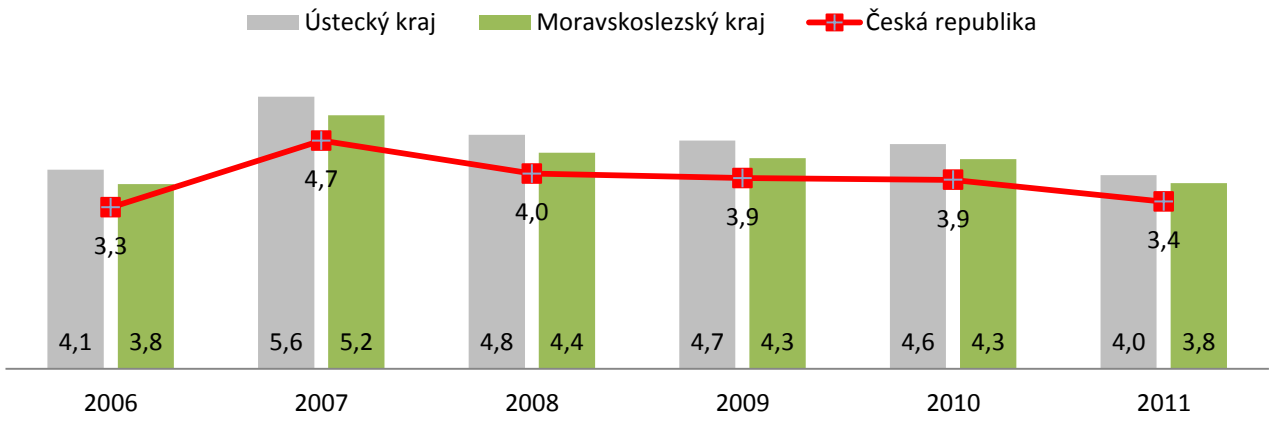

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní zpracování

3.1.8.4 Dávky hmotné nouze

- Zatímco bylo v roce 2012 v ČR zaznamenáno 56% meziroční navýšení dávek pomoci v hmotné nouzi (bylo vyplaceno 7,75 mld. Kč), v roce 2014 už absolutní částka činila 11,29 mld. Kč (navýšení o 45 % mezi lety 2012 a 2014).
- V Moravskoslezském kraji i na celostátní úrovni lze zaznamenat trend poklesu dávek „Mimořádná okamžitá pomoc“, naopak dochází k nárůstu doplatku na bydlení a příspěvku na živobytí (v případě MSK je nárůst výše dávek nad průměrem ČR).

Následující graf znázorňuje stoupající tendenci jak u podílu osob ohrožených chudobou tak u míry materiální deprivace v ČR.

Graf 39 Vývoj podílu osob ohrožených chudobou a materiální deprivací v ČR (v %)

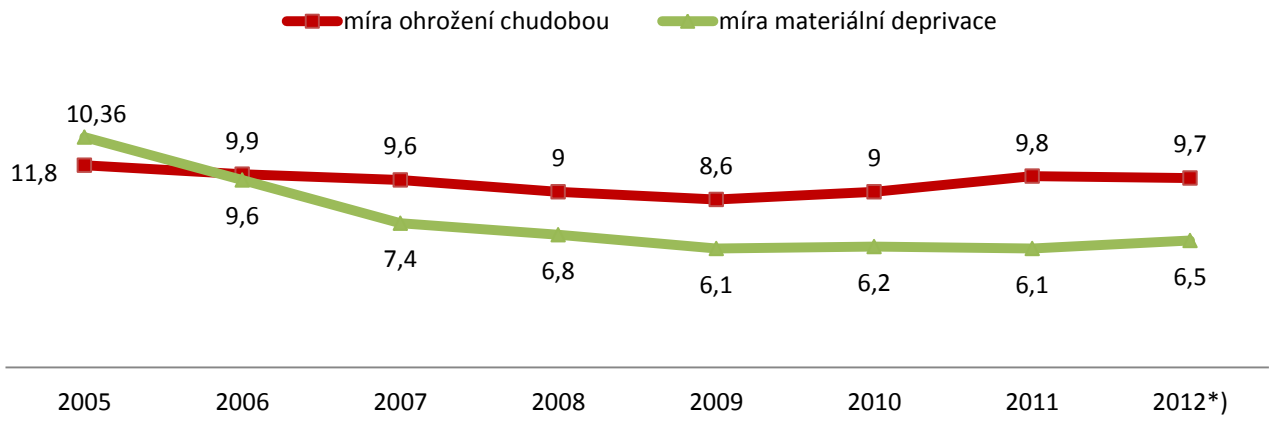

Pozn.: *) předběžné údaje ČSÚ
Zdroj: MPSV

- V roce 2010 byla v rámci ostravské aglomerace vyplacena nejvyšší částka za dávky hmotné nouze v SO ORP Ostrava (219 738 tis. Kč), naopak nejnižší v SO ORP Frenštát pod Radhoštěm (9 452 tis. Kč).

- V podílu částky hmotné nouze vyplacené v dané SO ORP na 1 000 obyvatel se v roce 2010 umístila na první místo Karviná před Ostravou a Českým Těšínem.

3.1.8.5 Kriminalita

- Data týkající se počtu trestných činů (TČ) jsou z hlediska Policie ČR sbírána za jednotlivé územní odbory a obvodní oddělení PČR. Město Ostrava spadá do Městského ředitelství v Ostravě, ostatní obce do následujících územních odborů: Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín a Opava.
- V Ostravské aglomeraci, potažmo v celém Moravskoslezském kraji, kriminalita pozvolna stoupá (s výjimkou let 2010 a 2012).
- V roce 2013 bylo zjištěno nejvíce TČ na území Městského ředitelství Ostrava (18 060 TČ), následují ÚO Karviná (9 010 TČ), ÚO Frýdek-Místek (5 170 TČ), ÚO Opava (4 029 TČ) a nakonec ÚO Nový Jičín (3 823 TČ).
- Index kriminality, který udává počet TČ na 10 000 obyvatel, byl v roce 2013 největší v MŘ Ostrava (549,3), následují ÚO Karviná (340,4), ÚO Nový Jičín (251), ÚO Frýdek-Místek (241,5) a nejnižší byl zaznamenán v ÚO Opava (227,4). Zdroj: www.mapakriminality.cz

- V meziokresním srovnání došlo mezi rokem 2005 a 2013 k nejvyššímu nárůstu v počtu zjištěných trestných činů v okrese Ostrava-město (o 30 %), naopak nejnižší v okrese Karviná (nárůst o 11 %). Na 1000 obyvatel je nejvíce zjištěných trestných činů v okrese Ostrava-město (55,5) a Karviné (35), naopak nejméně v Opavě (23).
- Celkově lze konstatovat, že od roku 2007 dochází v celém MSK k poklesu v počtu stíhaných, vyšetřovaných nezletilých a mladistvých osob.

3.1.9 Závěrečné shrnutí

Ostravská aglomerace se v posledních letech výrazně vylidňuje. Úbytek počtu obyvatel je dán jak přirozeným úbytkem, tak zejména vystěhovalectvím do jiných regionů ČR. Hlavním důvodem vystěhovalectví je nedostatek pracovních příležitostí související s restrukturalizací těžkého průmyslu a dlouhodobou kvalifikační orientací obyvatel, dále pak stav životního prostředí, zejména v podobě znečištěného ovzduší. Výrazně vystěhovalectví přispívá obecné negativní vnímání aglomerace, které mnohdy není založeno na faktech. Pro obyvatele aglomerace je zde málo atraktivního místa pro život, což dosvědčuje i vystěhovalectví do sousedních či okrajových částí aglomerace.

Vzhledem k ochotě lidí odejít za prací a jejich adaptabilitě nejvíce odcházejí zejména lidé mladí a vzdělaní. Zvyšuje se tak zde podíl osob nízko kvalifikovaných a sociálně slabších. Především v jádru aglomerace se výrazně koncentruje počet obyvatel s nízkými příjmy, vznikají nové sociálně vyloučené lokality. Rostou sociální problémy doprovázené zvýšenou kriminalitou, atraktivita života v takové společnosti pak klesá více a více.

Aglomerace je dlouhodobě výrazně závislá na několika málo silných zaměstnavatelích v těžkém průmyslu, potýkajících se průběžně s většími či menšími ekonomickými problémy, které mohou vyústit k omezení či zastavení činnosti. Z toho pramení obrovské riziko ztráty zaměstnání velké masy lidí, s jeho souvisejícími katastrofálními dopady na socioekonomický vývoj ostravské aglomerace.

3.2 ANALÝZA STAKEHOLDERŮ

Při přípravě strategie ITI byla nejprve provedena identifikace všech subjektů v ostravské aglomeraci, dotčených připravovanou strategií ITI. Poté byli zástupci relevantních subjektů (tedy subjektů s vlivem či zájmem na přípravě ITI) osloveni k zapojení na přípravě strategie ITI.

Následně byla provedena analýza klíčových stakeholderů pro implementaci Strategie ITI.
Klíčoví aktéři pro Integrovanou teritoriální investici ostravské aglomerace byli posuzováni z hlediska:

1. cílů a nástrojů komunikace
2. vlivu na realizaci strategie a zájmu o realizaci strategie.

Seznam stakeholderů byl identifikován a následně validován společně se zástupci statutárních měst a experty pracovních skupin ITI a Regionální stálé konference.

3.2.1 Seznam identifikovaných klíčových aktérů z hlediska vlivu na plánování a realizace strategie ITI a z hlediska zájmu

		VLIV	
		nízký	**vysoký**
ZÁJEM	**nízký**	*Jedná se o organizace i jednotlivce, žijící na území nebo vně území aglomerace, bez vlivu na implementaci ITI, ale s určitým zájmem o výsledky ITI.* Veřejnost MMR-NOK Správci dopravní infrastruktury Cyklokoordinátor	Jedná se o organizace s vysokým vlivem na implementaci strategie, ale spíše s malým zájmem o ITI Úřad práce Média Státní instituce (CHKO, Národní památkový ústav, Finanční úřad)
	vysoký	*Jedná se o organizace se silným zájmem o zapojení do realizace ITI v roli nositelů projektů (příjemců integrovaných projektů), příp. i zpracovatelů projektu, avšak se spíše nižším vlivem na plánování samotné strategie.* Obce mimo území ITI Příspěvkové organizace Provozovatelé veřejné dopravy Neziskový sektor Malé a střední podniky Základní a střední školy Místní akční skupiny Zpracovatelé projektů (dotační agentury)	*Jedná se o organizace se silným vlivem na rozvoj aglomerace a strategie ITI a se silným zájmem o její výslednou podobu, řízení a případné změny strategie ITI.* Nositel ITI Řídící výbor ITI Statutární města Moravskoslezský kraj Pakt zaměstnanosti Řídící orgány a jejich zprostředkující subjekty Významní zaměstnavatelé ARR, Hospodářská komora a další regionální inst. Střední města a obce Vlastníci bytů a Asental Group (RPG) Ekologická sdružení Regionální stálá konference / Národní stálá konference

3.2.2 Seznam identifikovaných klíčových aktérů z hlediska cílů a nástrojů komunikace

Výše popsaným cílovým skupinám byly přiřazeny vhodné komunikační nástroje a oblasti jejich zájmu a potřeby ve vztahu ke strategii ITI.

Klíčoví stakeholdeři	**Co hledají, potřebují?**	**Jak chceme s cílovou skupinou pracovat?**	**Nástroje**	**Forma**
Nositelé projektů Poradenské agentury	Obecné informace	Poskytnout očekávané informace (Kdo jsme? Co děláme? Proč to děláme? **Můžeme Vám pomoci zde získat finance na projekt?)** Usnadnit orientaci v tématu Vysvětlit cíle „projektu“ ITI	Webová stránka Infografika Brožury ke stažení Prezentace Zápisy z jednání, oficiální dokumenty, smlouvy, apod.	Stručné informace na webu Obrázky na webu a ke stažení v .pdf Dokument ke stažení PPT nebo Prezi Dokumenty ke stažení
	Informace o výzvách a podmínkách podpory projektů	Pravidelně aktualizovat informace Umožnit snadnou orientaci **Podat specifické informace o výzvách a podmínkách podpory** Poskytnout povinné a obecné informace	Web Email, Telefon Semináře Konzultace	Aktuality na webu Plán výzev mailem a v dokumentech na webu Emailový a telefonický kontakt Seminář Kontaktní online formulář (fórum, FAQ) CRM
	Kontaktní informace	Být připraveni na dotazy všeho druhu Být připraven poskytnout v předem stanovené době odpov. na zvídavé otázky	Telefon Mail Web	Telefonní číslo Emailová adresa Online formulář (fórum, FAQ)
Organizační struktura ITI Členové Řídícího výboru ITI, RSK a pracovních skupin RSK / ITI	Všechno stejně jako výše Odkaz na sdílené pracovní prostředí a úložiště	Všechno jako výše **Důraz na oficiální dokumenty a kontaktní informace** Sdílení souborů Možnost sdílet rozpracovaný soubor	Webová stránka Infografika Brožury ke stažení Prezentace Zápisy z jednání, oficiální dokumenty, smlouvy, apod. Web Email, Telefon Semináře Konzultace Google Drive, Docs, Calendar atd.	Link nebo propojení přihlášení do Google Drive
Zajímající se veřejnost Studenti Potenciální příjemci mimo území ITI Místní akční skupiny	Všechno stejné jako v prvním případě	**Důraz na usnadnění orientace a vysvětlení cíle „projektu“ ITI**	Jako výše	Jako výše

3.3 SWOT ANALÝZA

Podstatou SWOT analýzy je identifikace hlavních rozvojových faktorů působících na rozvoj aglomerace v každém problémovém okruhu (S – silných stránek, W – slabých stránek, O – příležitostí, T – případných hrozeb).

Na analýzu ekonomické a sociální situace navazuje souhrnná SWOT analýza, která na základě předchozích poznatků identifikuje silné a slabé stránky, hrozby a příležitosti rozvoje území. Cílem SWOT analýzy je vytvořit východisko pro formulování cílů a strategie ITI, z nichž vyplynou možnosti řešení vybraného území, a to s ohledem na způsobilost jejich financování z ESIF.

3.3.1 Úvod

Cílem této kapitoly je na základě výstupů z časově předcházejících etap (S-E analýza, Vyhodnocení cílů strategických dokumentů ostravské aglomerace) připravit souhrnný podklad pro strategickou část ITI strategie - **SWOT analýzu**. Důvodem pro doplnění předchozích analytických etap o další výstup byla zejména potřeba jasnějšího utřídění nejen klíčových problémů a jejich příčin v ostravské aglomeraci, ale také **potenciálních vnějších příležitostí pro další rozvoj**.

Příležitosti pro další rozvoj ostravské aglomerace lze určit jednak na základě souhrnného stromu problémů, kde jsou negativní tvrzení a identifikované problémy přeformulovány pozitivně jako příležitosti pro další rozvoj. Takto jsou však identifikovány především „vnitřní příležitosti“ – příležitosti pramenící ze specifických podmínek ostravské aglomerace.

S cílem jasně identifikovat také vnější příležitosti pro rozvoj byly proto dosavadní výstupy doplněny o SWOT analýzu ostravské aglomerace. Ta jednak shrnuje dosavadní výstupy formou silných a slabých stránek, jednak je doplňuje o vnější analýzu příležitostí, ale také hrozeb pro další rozvoj ostravské aglomerace.

3.3.2 Náš přístup

Klíčové poznatky z analýzy ekonomické a sociální situace se velmi často prezentují ve formě **SWOT analýzy**. SWOT analýza je standardní metodou, jejímž principem je jednoduchá, avšak výstižná a pokud **možno objektivní charakteristika silných a slabých stránek** zkoumaného regionu a jeho **možných příležitostí a ohrožení**.

Hlavním cílem analýzy SWOT je utřídění podstatných informací získaných předchozími analytickými pracemi – v případě přípravy strategie ITI ostravské aglomerace se jedná o výstupy předchozích tří etap projektu. Ačkoliv je metoda SWOT nazývána analýzou, je potřeba si uvědomit, že se de facto jedná o určitou syntézu problémů z dílčích oblastí do konzistentního systému rozvojových bariér a potenciálu. Zejména pak má tento nástroj sloužit k orientaci v identifikovaných problémech.

Základem SWOT analýzy je rozčlenění na vnitřní analýzu (silné a slabé stránky – S a W) a vnější analýzu (příležitosti a hrozby – O a T):

- **Vnitřní analýza** se zabývá tématy, která se týkají vnitřních dispozic a podmínek rozvoje daného regionu a jsou, či by měly být, přímo ovlivnitelné jeho intervencemi, zatímco vnější analýza se zabývá tématy, která jsou mimo bezprostřední působnost intervencí na úrovni ostravské aglomerace. Vnitřními podmínkami se rozumí, že se jedná o podmínky ovlivnitelné na úrovni analyzovaného území.

- Naproti tomu Příležitosti a Hrozby představují z hlediska území, pro které je analýza tvořena, **podmínky vnější a tudíž neovlivnitelné**. Příležitosti a Hrozby mají de facto charakter vnějšího prostředí a vlivů, přičemž jejich vymezení by mělo být orientováno jak do současnosti, tak do budoucnosti. Měly by tedy říkat, jaké neovlivnitelné podmínky působí či budou působit na identifikované silné a slabé stránky.

Tento přístup ke SWOT analýze ostravské aglomerace shrnuje následující schéma.

Obrázek 16 Schéma přístupu ke SWOT analýze ostravské aglomerace

Zdroj: Koncept ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2013)

Toto členění by mělo pomoci při plánování dalších intervencí tak, že opatření a další nástroje ITI by měly být zaměřeny na řešení vnitřních problémů (s využitím silných stránek), a záležitosti vyplývající z vnější analýzy jsou pro tato řešením podpůrnými či naopak omezujícími faktory, které musí být při plánování a realizaci intervencí brány v úvahu.

Základním vstupem do SWOT analýzy a identifikaci silných a slabých stránek ostravské aglomerace a příležitostí a hrozeb pro její další rozvoj jsou výstupy předchozích etap projektu, tedy:

- socioekonomická analýza ostravské aglomerace;
- stromy problémů a workshopy s klíčovými aktéry;
- vyhodnocení strategických cílů strategických dokumentů ostravské aglomerace.

Takto připravená SWOT analýza identifikuje klíčové rozvojové příležitosti i problémy ostravské aglomerace, které by měla strategie ITI řešit. Představuje tak jedno z klíčových východisek pro formulování cílů a strategie a je určitým můstkem mezi potřebami a rozvojovým potenciálem definovaným v S-E analýze a stromě problémů a strategickou částí.

3.3.3 SWOT analýza ostravské aglomerace

Tato kapitola představuje konečný návrh SWOT analýzy ostravské aglomerace, připravená podle výše popsaného postupu.

3.3.3.1 Silné a slabé stránky

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Ekonomika a podnikání	
• Unikátní know-how spojené s dlouhou tradicí těžebního průmyslu, výrobou železa a oceli a těžkého strojírenství, které lze využít pro výrobu s vyšší přidanou hodnotou. • Dostupnost a kapacita vysokých škol přímo v aglomeraci – v aglomeraci studuje přibližně 35 tis. VŠ studentů. • Diverzifikovaná infrastruktura na podporu podnikům a podnikatelům (inovační centra, klastry, inkubátory, průmyslové nemovitosti). • Zvyšující se vstupy aktivit VaVaI a nově budovaná výzkumná centra.	• Ekonomická krize zastavila pozitivní vývoj aglomerace (ekonomický růst a snižování nezaměstnanosti) a došlo opět k nárůstu nezaměstnanosti. Zároveň se zvyšuje délka nezaměstnanosti, resp. podíl dlouhodobě nezaměstnaných. • Nedostatečná produktová inovační aktivita podniků, nízká spolupráce veřejného výzkumu s podniky. • Diverzifikace ekonomiky táhnou zatím zejména zahraniční investoři a velké firmy, které v regionu umístily aktivity spíše s nižší přidanou hodnotou. • Vznik a růst domácích MSP je omezený – v aglomeraci vzniká nízký počet nových MSP. • Hustota infrastruktury na podporu podnikům a podnikatelům neodpovídá dosavadním výstupům – monitoring. • Zatím nevyužitý potenciál letiště v Ostravě pro osobní i nákladní dopravu, a tedy jeho omezený příspěvek k atraktivitě regionu pro obyvatele, pracovníky i investory. • Preference zaměstnaneckého vztahu, před samostatným podnikáním - nízká úroveň podnikatelské aktivity. • Nedostatek technicky vzdělané pracovní síly na trhu práce (neefektivní spolupráce školství a

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	podnikatelského sektoru). • Vysoká energetická náročnost průmyslu v ostravské aglomeraci.
Obyvatelstvo a sociální služby	
• Ustavení partnerství mezi aktéry na trhu práce a nastartování vzájemné komunikace díky vzniku a zahájení fungování v Česku unikátní platformy „MS Pakt zaměstnanosti“, který by měl přispět k řešení problémů na trhu práce. • V ostravské aglomeraci se podařilo významně snížit míru nezaměstnanosti a snížit odstup za průměrem Česka. • Nabídka sociálních služeb a jejich dostupnost je z kvantitativního pohledu v ostravské aglomeraci poměrně dobrá.	• Míra nezaměstnanosti sice kopíruje vývoj na národní úrovni, podíl dlouhodobě nezaměstnaných je však v regionu výrazně vyšší. • V ostravské aglomeraci je vysoké procento obyvatel se základním vzděláním a vysoký podíl obtížně rekvalifikovatelné a adaptovatelné pracovní síly. • Nedostatečně kvalitní lidské zdroje (slabá jazyková vybavenost, zhoršující se dovednosti absolventů). • Dlouhodobý úbytek obyvatel, především obyvatel mladých a kvalifikovaných a s tím související posílení trendu stárnutí obyvatel. • Průměrné mzdy v aglomeraci jsou poměrně vysoké – nepříznivý faktor pro strategii založenou na lákání nových, velkých zahraničních investorů. • Rostoucí podíl obyvatel, kteří jsou ohroženi chudobou a sociálním vyloučením - vznik sociálně vyloučených lokalit. • Zvýšená míra kriminality.
Městské a životní prostředí	
• Kvalitní životní prostředí a „příroda“ v bezprostředním zázemí aglomerace. • Zlepšující se kvalita ovzduší za posledních 25 let v důsledku přijatých opatření. • Zlepšení dopravního napojení regionu díky dálničnímu a kvalitnějšímu železničnímu spojení. • Možnost zhodnocení a posílení městské zeleně pro rekreační a ekologickou funkci.	• V posledních letech zpomalení zlepšování znečištěného ovzduší a přetrvávající negativní image aglomerace v této oblasti, která neodpovídá skutečným údajům. • Velmi nízké využití veřejné dopravy a omezená dostupnost některých oblastí aglomerace, které znamenají vyšší využití individuální dopravy negativně přispívající ke znečištění ovzduší a hlukem v aglomeraci. • Nedobudované silniční obchvaty některých měst • Nedostatečná preference MHD, cyklo a pěší dopravy ve městech. • Omezený pokrok revitalizace zanedbaného městského prostředí a významná rozloha stále zanedbaných území (průmyslových i neprůmyslových). • Zvyšování podílu emisí z malých zdrojů znečišťo-

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	vání, které se jen obtížně kontrolují (topení tuhými palivy). • Nadprůměrná produkce komunálního odpadu oproti průměru ČR • Množství vyprodukovaných průmyslových odpadů je nejvyšší v rámci celé ČR. • Přetrvávající vysoký podíl odstraňování komunálního odpadu skládkováním. • Nevyužitý potenciál využívání obnovitelných zdrojů energie. • Přetrvávající negativní image aglomerace.

3.3.3.2 Příležitosti a hrozby

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Politické, legislativní, administrativní a správní	
• Důraz na „place-based“ podporu v rámci Kohezní politiky EU v období 2014+ - větší důraz na to, aby podpora byla šitá na míru místním potřebám a z toho vyplývající posílení územní a integrované dimenze Kohezní politiky (nástroj ITI, JAP, CLLD apod.). • Zpřísnění limitů v oblasti životního prostředí i v sousedním Polsku, a s tím související další zlepšení znečištění ovzduší v ostravské aglomeraci • Větší důraz na dosažené výsledky projektů podpořených z prostředků EU, namísto prostého čerpání prostředků. • Vyšší využití finančních nástrojů v budoucím programovém období – vyšší důraz na motivaci příjemců a dlouhodobě udržitelné nástroje podpory i za horizont období 2014-2020. • Přijetí zákona o státní službě a na něj navázané dlouhodobé zlepšení fungování veřejné správy • Zavedení duálního vzdělávání. • Změna řízení středního školství – větší vliv samosprávy, hospodářské komory, MPO – sladění s potřebami trhu práce. • Snížení administrativní náročnosti a procesů spojených s využitím fondů EU.	• Politická nestabilita Česka a pokračování ekonomické recese znamenající hrozbu nižších příjmů městských rozpočtů, nedostatečnou tvorbu nových pracovních míst apod. • Nestabilita (a neakceschopnost) legislativního prostředí ovlivňujícího ekonomiku i veřejný sektor. • Přetrvání nemotivujícího sociálního systému a neflexibilního trhu práce. • Chybějící reforma vysokého školství – snižování úrovně jeho kvality na úkor kvantity.
Ekonomické, finanční	
• Specifické programy čistě na podporu tohoto regionu. Zvýšená pozornost věnovaná ostravské aglomeraci v souvislosti s ekonomickými pro-	• Odchod největších zaměstnavatelů z regionu – uzavření jejich aktivit v regionu a s tím zánik významného počtu pracovních míst pro specificky

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
blémy a potenciálně významné investice směřující do regionu. • Využití „chytrých“ řešení a nejmodernějších technologií v dopravě, které umožní snížit podíl individuální dopravy a zvýhodní dopravu veřejnou nebo jiné alternativní formy dopravy. • Intenzivnější využití ostravského letiště a využití ostravského letiště pro nákladní dopravu ze strany leteckých společností či investorů. • Rostoucí zájem o využití starých unikátních průmyslových areálů a budov i jako atraktivita nejen v oblasti cestovního ruchu. • Sanace a rekultivace území brownfieldů - vznik nových rozvojových ploch pro podnikání a nová pracovní místa. • Reforma financování vědy a výzkumu – posílení podpory kvality na úkor kvantity. • Podpora příchodu/ návratu špičkových vědeckých pracovníků do nově budovaných výzkumných center – program podpory na národní úrovni. • Vyšší podpora v oblasti VaVaI směřující na uplatnění výsledků výzkumu v praxi – potenciál pro vznik nových podniků, růst vlastních příjmů regionálních VŠ. • Stoupající podpora start-upů a zakládání nových firem v Česku jako příležitost pro rozvoj podnikání i v ostravské aglomeraci. • Vyšší podíl prostředků v budoucím programovém období 2014+ bude směřován na revitalizaci ploch pro podnikání namísto budování ploch na zelené louce. • Významnější podpora odpovědného vztahu obyvatel a firem k životnímu prostředí v EU i v ČR. • Rostoucí význam CSR aktivit – rostoucí soukromé investice podniků do vývoje čistých a ekonomicky únosných technologií pro odstranění/omezení negativních dopadů na životní prostředí a dalších sociálních problémů. • Možnost nalákání vzdělaných cizinců, zejména z východní Evropy. • Zvýšení poptávky po inovacích ze strany nadnárodních firem. • Odeznívání krize – obnovení důvěry ve finanční trhy – rozvoj developerských aktivit – nová pracovní místa, obnova území (brownfieldů).	kvalifikované pracovníky. • Nedostatek prostředků pro oblast VaVaI v důsledku jejich stagnace na národní úrovni a nárůstu počtu a kapacit výzkumných organizací, které se o ně ucházejí. • Zpomalení nárůstu a zaostávání za dynamičtějšími regiony v ukazateli výdajů VaV v poměru k HDP. • Nevyužití vybudované VaVaI infrastruktury. • Rostoucí konkurence z Polska v příhraničním regionu a vytlačování místních firem a podniků. • Pokračování existence nejednotných pravidel v Česku a Polsku a z toho plynoucí výhodnější podmínky pro některé polské podniky. • Podpora podnikání a inovací bude dále zaměřena spíše na kvantitu a fyzickou infrastrukturu spíše než na kvalitu nabízených služeb. • Úbytek kvalifikovaných pracovních sil (v technických oborech) přesunem do hospodářsky stabilnějších regionů a odchodem do penze. • Odliv kvalitních vědeckých pracovníků do zahraničí. • Nezachycení globálních trendů v oblasti VaVaI. • Chybné nasměrování peněz ze strukturálních fondů EU a podmínky pro jejich využití neodpovídající potřebám regionu.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Sociální, demografické	
• Rostoucí důraz na podporu sociálního podnikání. • Systémové řešení hazardu. • Změna nastavení sociálního systému a podpora tak, aby zahrnovala důraz na motivaci k návratu do aktivního života a podporovala setrvání či návrat do aktivního života, včetně trhu práce. • Změna systému podpory bydlení pro chudé nebo chudobou ohrožené obyvatele. • Využití moderních technologií, které sníží náklady na sociální služby a umožní sociálně slabým či handicapovaným obyvatelům a seniorům setrvávat v přirozeném prostředí a více se zapojovat do aktivního života. • Zahájení účinnosti nového Občanského zákoníku – větší práva a možnosti ochrany seniorů a sociálně slabých osob, lepší ochrana spotřebitelů. • Větší podpora transformace sociálních služeb z centrální a evropské úrovně.	• Přetrvání nekoncepčního řešení problémů souvisejících s chudobou a sociální exkluzí na národní úrovni – zvýšení podílu chudých a sociálně vyloučených obyvatel v aglomeraci a s tím související nárůst dalších negativních jevů (kriminalita, zanedbání prostředí, nízká koupěschopnost, růst šedé ekonomiky ad.). • Podcenění aktuálních demografických trendů (zejm. stárnutí populace), a odložení potřebných reforem. • Zachování stávajícího nemotivačního sociálního systému a podpory, včetně spíše „reaktivní“ podpory nezaměstnaných.
Technologické	
• Rozvoj technologií a podpory pro „chytrá města“ (Smart cities). • Posilování využití moderních IT a větší potřeba dostatečných výpočetních kapacit i expertů v této oblasti – příchod investorů a rozšíření spolupráce v návaznosti na rozvoj činnosti nových výzkumných center v kraji zaměřených na IT. • Modernizace v oblasti efektivnějšího využívání energií a s tím spojený rozvoj ekoinovací a technologií orientovaných na energetickou účinnost a ochranu prostředí (průmysl, veřejná správa, domácnosti).	• Zaostání využití moderních technologií mezi staršími a méně kvalifikovanými obyvateli a z toho plynoucí snížení jejich konkurenceschopnosti a uplatnitelnosti na trhu práce. • Podpora aplikovaného výzkumu na úkor (nikoli navíc k) výzkumu základního. • Zpomalení (zastavení) trendu modernizace průmyslových provozů a technické infrastruktury.

3.4 ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB

3.4.1 Současný výchozí stav aneb čeho již bylo dosaženo

Moravskoslezský kraj se v posledních deseti letech dotáhl z 53 % na necelých 80 % průměru ekonomické výkonnosti Evropské unie. Ekonomika se po dvaceti pěti letech obohacuje o nové obory podnikání, region je napojen na zásadní dopravní tepny, informačně propojen prostřednictvím optických sítí, kvalita ovzduší je nesrovnatelně lepší oproti stavu před dvaceti pěti lety. Energetické zdroje jsou relativně snadno dostupné, příležitostí může být větší orientace na jejich účinnější využívání, včetně využití alternativních zdrojů energie.

Do nových průmyslových zón přibyla řada nových investorů, kteří vytvořili tisíce nových pracovních míst a významně zmírnili dopad restrukturalizace ekonomiky. Obyvatelé aglomerace mohou těžit z přítomnosti tří univerzit, přitom Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava disponuje unikátním know-how a vybavením, plynoucí z historické průmyslové orientace a ze spolupráce univerzity s místními firmami. V regionu fungují nové technologické parky, podnikatelské inkubátory a výzkumná centra.

Ostravsko se dostává do povědomí veřejnosti jako místo konání kulturních a sportovních událostí mezinárodního významu. Kvalita veřejných služeb od školství až po zdravotnictví se za posledních dvacet pět let nepoměrně zvýšila, vzrostla průměrná délka života obyvatel. Území postižené těžbou a těžkým průmyslem prochází postupnou regenerací a obyvatelům je k dispozici stále více atraktivit cestovního ruchu, jak přírodního, tak kulturního nebo technického charakteru. Blízkost potenciálních a rostoucích trhů na straně Polska a Slovenska, přítomnost mezinárodního letiště a relativně snadná dostupnost Prahy, Vídně, Krakova, Katovic, Brna nebo Bratislavy skýtá regionu dosud ne zcela využitou velkou konkurenční výhodu.

3.4.2 Socioekonomická analýza

Samotnému zpracování analýzy problémů a potřeb předcházelo definování rozhodujících ukazatelů, na základě kterých byla zpracována socioekonomická analýza a zhodnoceny vývojové trendy aglomerace. Výčet těchto oblastí, jako je demografie, podnikání a ekonomika, zaměstnanost, vzdělávání, sociální začleňování, životní prostředí a dopravní infrastruktura, vyplynul z diskuze s klíčovými regionálními aktéry.

Obrázek 17 Schéma procesu zpracování socioekonomické analýzy

Zdroj: Návrh ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2014)

Analýza potřeb byla sestavena z výsledků sekundárních dat socioekonomické analýzy a následně projednána (verifikována) v diskusi s územními partnery. Pro ověření závěrů a tvrzení uváděných v socioekonomické analýze byly jednotlivé její výstupy konzultovány s experty a odborníky na dané téma v rámci pořádaných workshopů.

Hlavní závěry socioekonomické analýzy

Jedním z klíčových problémů ostravské aglomerace je přetrvávající ekonomické zaostávání za průměrem Česka. Tato skutečnost je zapříčiněna nízkou mírou ekonomické participace, nízkým využitím nových znalostí a znalostně náročnějších aktivit a vyšším podílem obtížně adaptovatelné pracovní síly.

Výsledky socioekonomické analýzy ukázaly několik klíčových závěrů. Zároveň umožnily identifikovat hlavní problémy a potřeby, se kterými se potýká ostravská aglomerace. Identifikované problémy a potřeby tvoří základ pro nastavení intervenční logiky ITI a koncipování jednotlivých strategických cílů. V podobě manažerského shrnutí byla hlavní zjištění socioekonomické analýzy definována následovně:

Ostravská aglomerace se v posledních letech výrazně vylidňuje.

- Úbytek počtu obyvatel je dán jak přirozeným úbytkem, tak zejména vystěhovalectvím do jiných regionů ČR. Ubývá obyvatel - 37 544 za posledních 10 let, nejvyšší migrační úbytek v celé ČR (vystěhovávání tvoří 75 % z celkového úbytku), odcházejí zejména vzdělaní a mladí lidé, zatímco skupina sociálně slabších a málo adaptabilních roste. Nejvýznamnější je úbytek v centru aglomerace, jedním z hlavních důvodů vystěhovávání je uváděna atraktivita nabídky práce.

Hlavním důvodem vystěhovalectví je nedostatek pracovních příležitostí.

- Ten souvisí s restrukturalizací těžkého průmyslu a dlouhodobou kvalifikační orientací obyvatel, dále pak stav životního prostředí, zejména v podobě znečištěného ovzduší. Výrazně k vystěhovalectví přispívá obecné negativní vnímání aglomerace, které mnohdy není založeno na faktech. Pro obyvatele aglomerace je zde málo atraktivního místa pro život.

V regionu je nejnižší ochota obyvatel podnikat z celé republiky.

- I přes relativně kvalitní a dostupnou podnikatelskou infrastrukturu včetně možností využití brownfieldů je v aglomeraci nejnižší ochota podnikat, což vyplývá z dlouhodobé zaměstnanecké tradice v aglomeraci, nízká je i míra inovačních aktivit, kvalifikační úroveň MSK se zásadně nemění.

Vzhledem k ochotě lidí odejít za prací a jejich adaptabilitě nejvíce odcházejí zejména lidé mladí a vzdělaní.

- V aglomeraci se tak zvyšuje podíl osob nízko kvalifikovaných a sociálně slabších. Především v užším jádru aglomerace (vymezeno obcemi s nejvyšší koncentrací ekonomických aktivit - obce Ostrava, Havířov, Karviná) se výrazně koncentruje počet obyvatel s nízkými příjmy, vznikají nové sociálně vyloučené lokality. Rostou sociální problémy doprovázené zvýšenou kriminalitou, atraktivita života v takové společnosti pak klesá více a více.

Aglomerace je dlouhodobě výrazně závislá na několika málo silných zaměstnavatelích v těžkém průmyslu.

- Ty se průběžně potýkají s většími či menšími ekonomickými problémy, které mohou vyústit k omezení či zastavení činnosti. Z toho pramení obrovské riziko ztráty zaměstnání velké masy lidí, s jeho souvise-

jícími katastrofálními dopady na socioekonomický vývoj ostravské aglomerace. Pokud svou činnost ukončí 3 největší zaměstnavatelé, ocitne se najednou bez práce minimálně 50 000 lidí.

Aglomerace je součástí kraje s třetí nejvyšší mírou nezaměstnanosti.

- Tento stav míry nezaměstnanosti platí zároveň u samotné aglomerace. Dlouhodobě nadprůměrná míra nezaměstnanosti souvisí zejména s koncentrací těžkého průmyslu v oblasti hutnictví, těžkého strojírenství a hornictví, obtížným vývojem a restrukturalizací, kterými tato odvětví prochází. Míra zaměstnanosti aglomerace i MSK se pohybuje o 3-4 % pod průměrem ČR, z pohledu nezaměstnanosti je problémem dlouhodobá nezaměstnanost (43 %) a nezaměstnanost absolventů, důvodem však dle tvrzení mnohých expertů není jen kvalifikační úroveň ale i ochota pracovat, ovlivněná sociálním systémem, rodinnými vzory apod.

Dnes jsou pro ostravskou aglomeraci typické trendy většiny velkých městských regionů průmyslového zaměření.

- Deindustrializace a restrukturalizace, a s tím spojená ztráta pracovních příležitostí.
- Populační ztráty a růst sociálních problémů. Pokles počtu obyvatel způsobuje především migrace obyvatelstva za prací do ekonomicky atraktivnějších měst ČR, přičemž jako hlavní příčina vystěhovalectví z Moravskoslezského kraje se uvádí nedostatek atraktivních pracovních příležitostí. Dle Úřadu práce a vyjádření expertů v průběhu zpracovávání socioekonomické analýzy se jedná hlavně o selektivní migraci mladých lidí s vysokoškolským diplomem (tedy koncept „brain-drain“). Na vystěhovávání obyvatel má vliv také stav životního prostředí, který je i přes zlepšování zejména v oblasti ovzduší v ostravské aglomeraci velmi špatný. Zároveň je tato skutečnost značně (a mnohdy neprávem) medializována a podporuje negativní vnímání kraje.
- Špatná kvalita životního prostředí, zejména ovzduší, související s koncentrací průmyslu a obyvatelstva v území, což souvisí s velkým znečištěním z dopravy a lokálních topenišť (nejvyšší hustota v ČR vyplývající do značné míry z velkého počtu nízkopříjmových obyvatel). Téměř 100 % obyvatel žije v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší. Znečištěné ovzduší spolu s pracovními příležitostmi jsou obecně vnímány jako stěžejní faktory ovlivňující odchod lidí z kraje.
- V případě krachu průmyslových podniků se z historicky budovaných průmyslových areálů stávají brownfieldy, v řadě případů s ekologickou zátěží. Přibližně polovina obyvatel aglomerace žije v území ovlivněných těžbou, třetina obyvatel v územích, kde dosud těžba probíhá.

V posledních letech výrazně roste podíl obyvatel žijících pod hranicí životního minima.

- Tento stav je dán zejména vysokou nezaměstnaností, způsobenou ale nejen nedostatkem pracovních příležitostí, bohužel však také ochotou pracovat. Právě u takto postižené skupiny obyvatel je ochota migrace za prací nejmenší, tudíž dlouhodobě tento podíl stále poroste na úkol vzdělaných lidí, kteří odcházejí.
- Dle ekonomické situace a příjmů domácností se dá říci, že obyvatelé, kteří mají práci, si žijí dobře. Nicméně celkový pohled na život v aglomeraci ovlivňuje masa obyvatel nezaměstnaných a sociálně ohrožených. Podíl domácností s čistými příjmy pod životním minimem je nejvyšší v ČR – 6,9 % domácností s příjmy pod životním minimem (za posledních 7 let se tento podíl téměř zdvojnásobil, o 91 % více domácností od roku 2005). Ekonomická aktivita obyvatel je nízká a sociální systém nepřispívá k její aktivizaci. Situace v jižní, jihozápadní a severozápadní části aglomerace je dlouhodobě podstatně lepší,

a to jak v oblasti nezaměstnanosti a životního prostředí, tak i sociálních problémů. Na rozdíl od centra aglomerace není toto území až tak spjato s těžkým průmyslem, jeho projevy a důsledky.

3.4.3 SWOT analýza

SWOT analýza je koncipována za dílčí oblasti (témata), které byly předmětem analytických prací[11]. V této subkapitole je uvedena souhrnná SWOT analýza.

SILNÉ STRÁNKY

- Příliv investic
- Diverzifikace ekonomiky
- Technické know-how
- Přítomnost univerzit a výzkumných center
- Dopravní napojení
- Společenské kulturní akce mezinárodního významu
- Dostupnost a kvalita veřejných služeb
- Partnerství
- Regenerace dolní oblasti Vítkovice
- Krajinné bohatství

SLABÉ STRÁNKY

- Odliv vzdělaných obyvatel v produktivním věku
- Strukturální a dlouhodobá nezaměstnanost
- Malý podíl malých a středních podniků na ekonomice a tvorbě nových pracovních míst
- Negativní image
- Klesající úroveň vzdělanosti
- Sociálně vyloučené lokality
- Zvyšující se podíl osob ohrožených chudobou

PŘÍLEŽITOSTI

- Vyšší efektivita služeb veřejného sektoru
- Inovativní finanční nástroje
- Evropské investice
- Efektivnější propojení vědy, výzkumu a komerční sféry
- Efektivnější nakládání se zdroji a energiemi
- Investice v technologických a kreativních oborech
- Užší spolupráce firem a vysokých škol

HROZBY

- Dopady dalšího útlumu tradičních odvětví
- Chybějící nebo neúčinné koncepce na centrální úrovni
- Stárnutí obyvatelstva
- Odliv investic s vyšší přidanou hodnotou
- Pokles koupěschopnosti obyvatel
- Sociální napětí
- Vzdělanost a kompetence neodpovídající požadavkům trhu práce, novým technologiím a měnícím se podmínkám v globální ekonomice

Zdroj: Návrh ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2014)

3.4.4 Strom problémů a strom cílů

Agregovaný strom problémů představuje **klíčový podklad pro koncipování strategické části**. Přiřazením cíle ke každému problému byl formulován **souhrnný strom cílů** jako logické **východisko pro nastavení intervenční logiky ITI**. Strom cílů byl dále podkladem pro diskuzi s partnery, experty a odborníky pro návrh strategické části ITI ostravské aglomerace.

Na základě výstupů **z analytických prací** a jednání **s klíčovými zástupci** statutárních měst ostravské aglomerace a dalších významných aktérů byly identifikovány následující **tři společné problémy** (problémové oblasti) na území ostravské aglomerace, které jsou příčinou negativního vnímání života v aglomeraci. Problémové oblasti byly vydefinovány z hlavních závěrů socioekonomické analýzy.

[11] Podrobná SWOT analýza je součástí předchozí kapitoly

Obrázek 18 Identifikované klíčové problémové oblasti ostravské aglomerace

Zdroj: Návrh ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2014)

Zpracováním stromu problémů [12] byly u výše uvedených problémových oblastí identifikovány jejich klíčové příčiny a důsledky, včetně vzájemných vazeb.

Díky tomu bylo možné navrhnout tři strategické oblasti intervencí – PRÁCE, PODNIKÁNÍ a PROSTŘEDÍ a dílčí strategické cíle, které společně naplňují vizi partnerů v aglomeraci.

Strom cílů přitom musel zohlednit:
- výsledky socioekonomické analýzy
- výsledky jednání pracovních skupin
- výsledky dosavadních jednání s řídícími orgány a plánované intervence v operačních programech ESI Fondů

12 Struktura stromu problémů odráží následující hierarchii:
1. 2 spodní vrstvy vizualizace („kořeny“) – historicky dané, prvotní příčiny nepříznivého vývoje, které ústí v hlavní (aktuální) příčiny klíčového problému.
2. Střed vizualizace („kmen“) – stěžejní, hlavní, klíčový problém. Je vyvolán hlavními (aktuálními) příčinami.
3. Vrchní vrstva/vrstvy vizualizace („koruna“) – přímé (bezprostřední) následky uvedeného jevu, které mohou vyvolat dlouhodobé negativní trendy.

Obrázek 19 Strom problémů ostravské aglomerace; Zdroj: Návrh ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2014)

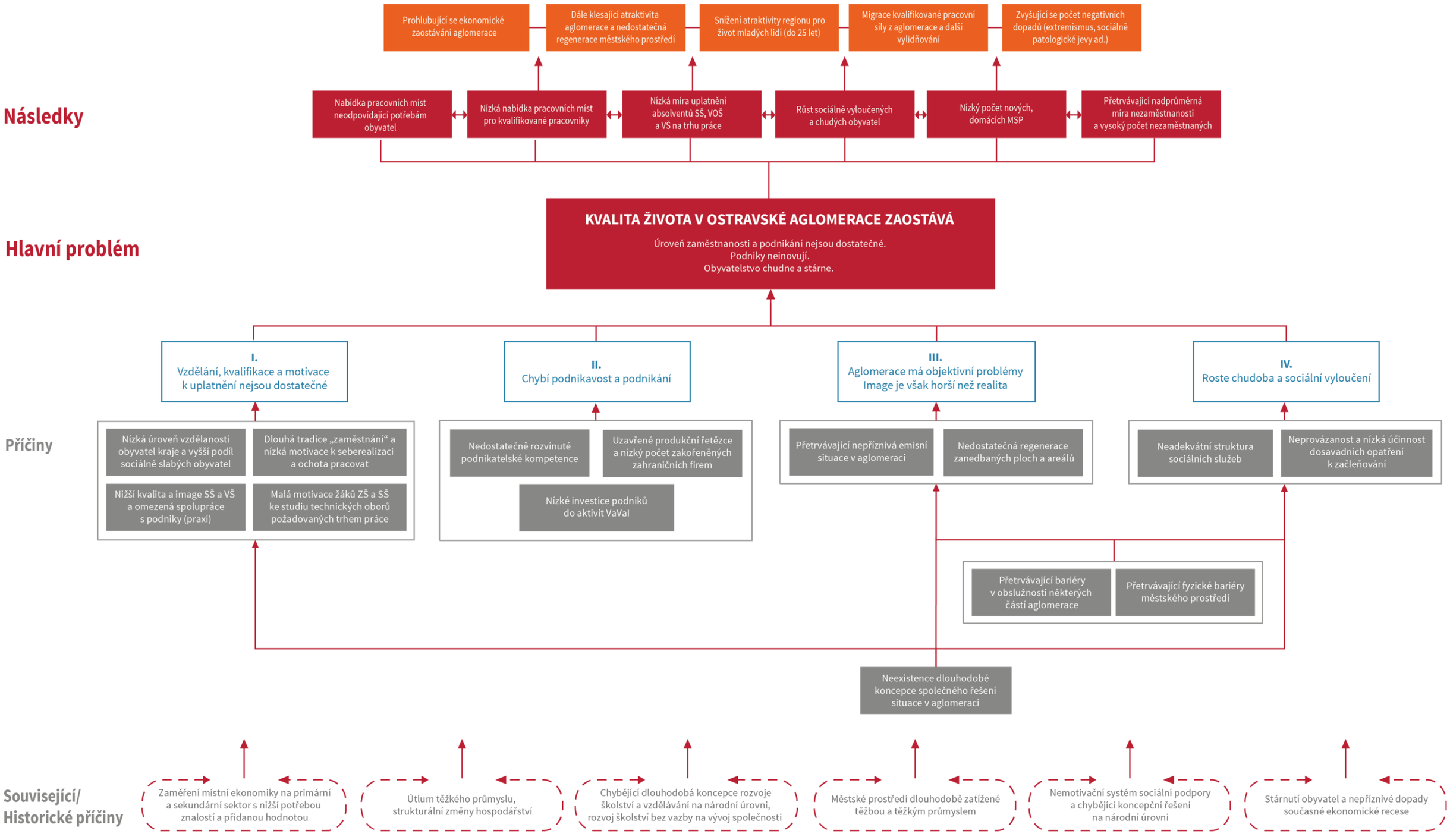

Obrázek 20 Strom cílů ostravské aglomerace; Zdroj: Návrh ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2014)

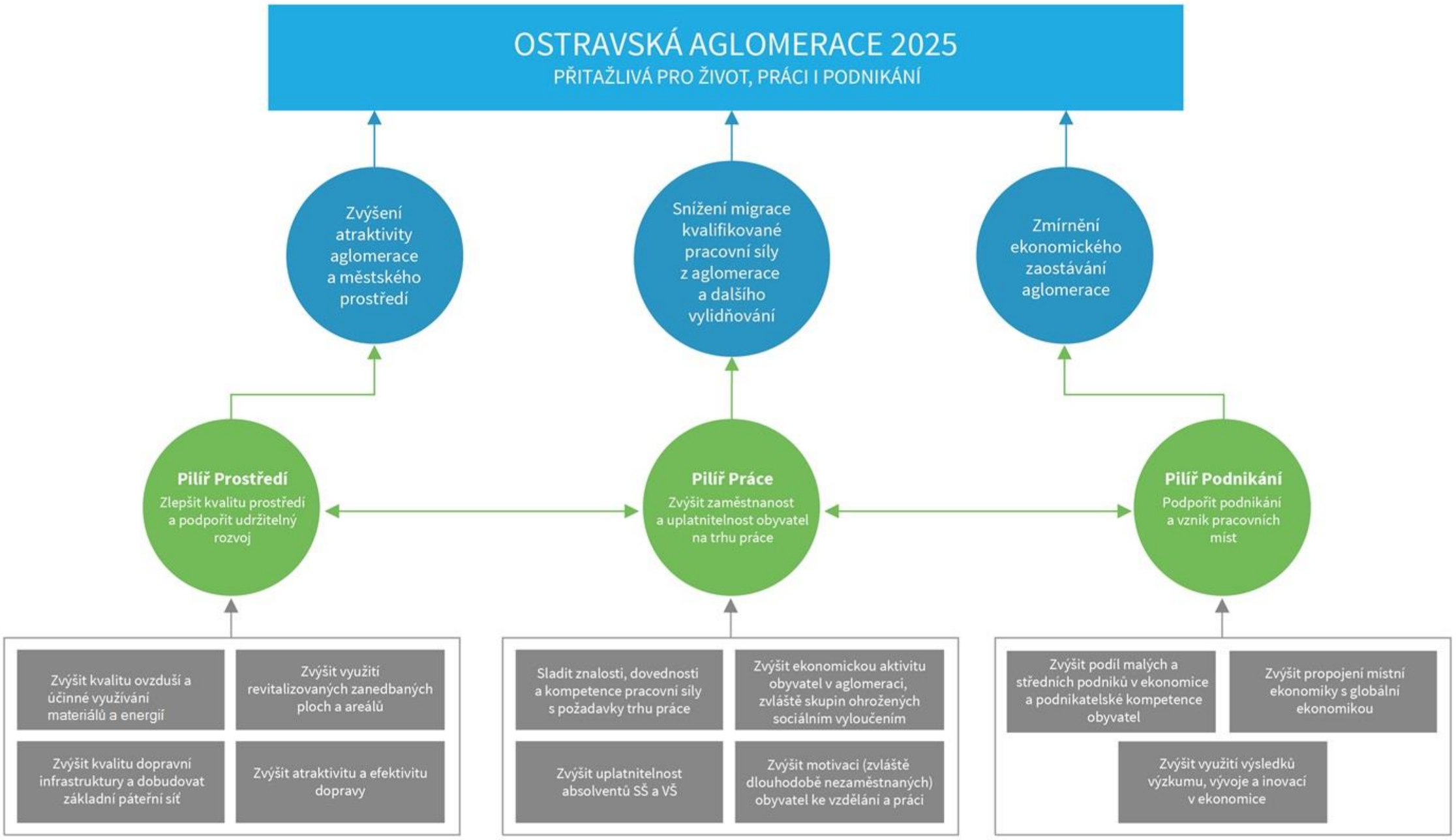

4 STRATEGICKÁ ČÁST

4.1 METODICKÝ PŘÍSTUP KE STRATEGICKÉ ČÁSTI

Strategií ITI chceme otevřít ostravské aglomeraci prostor ke komplexnějšímu, provázanému řešení jejích problémů a k realizaci koordinovaných investic.

Při tvorbě strategické části ITI ostravské aglomerace jsme primárně vycházeli z analýzy potřeb ostravské aglomerace a sestaveného souhrnného stromu problémů, na základě čehož bylo možné určit existující či potenciální problémy. Následně jsme u relevantních příčin a následků dílčích problémů identifikovali cíle, které přispějí k řešení problémů, resp. povedou k jejich pozitivní změně. Tento zvolený přístup, jenž prostupuje třemi strategickými cíli ITI, je označován jako teorie změny.

Prostřednictvím teorie změny odpovídáme na tři otázky:

1. **Co chceme změnit?**
   - **Zjištěné problémové oblasti** – ty vyplývají především z analytické části (graficky promítnuté do stromu problémů) a ukazují, v jakých oblastech (tématech) se koncentrují problémy území a na co je nutné při plánování jeho dalšího rozvoje a naplňování vize zaměřit pozornost. Problémové oblasti pro nás zároveň představují klíčové oblasti, kde v současnosti existuje rozpor mezi žádoucím stavem (vyjádřeným jako vize) a stavem současným (popsaným v analýze). Problémové oblasti byly v celém procesu přípravy ITI validovány s partnery při diskuzích, jednáních a workshopech. Takto identifikovaná témata představují zjednodušeně maximální šíři strategie ostravské aglomerace, která odpovídá identifikovaným problémům, příležitostem a vymezené vizi.

2. **Jak toho chceme dosáhnout?**
   - Naplněním vize, strategických a specifických cílů ITI a navrženými opatřeními a aktivitami, reagujícími na problémové oblasti s ohledem na tyto aspekty:
     - zacílení specifických cílů ITI, opatření a aktivit s ohledem na komplexnost, provázanost řešení napříč specifickými cíli operačních programů,
     - předkládané integrované projekty musejí - vedle cílů ITI - současné naplňovat specifické cíle jednotlivých operačních programů 2014-2020.
     - opatření a aktivity jsou navrhovány s ohledem na vhodnost/způsobilost použití konkrétních specifických cílů operačních programů 2014-2020 pro řešení tímto typem integrovaného nástroje (pro vyloučení překryvů či duplicit s jinými formami podpory nebo použitím jiných integrovaných nástrojů).

3. **Jak ověříme, že jsme byli úspěšní?**
   - Monitorováním a hodnocením ITI – tj. aktivním a systematickým dohledem nad plněním harmonogramu (věcných a finančních ukazatelů). Systém hodnocení plnění strategických cílů bude sledován pomocí předem nastavené indikátorové soustavy a finančního plánu. Vzhledem k tomu, že integrovaná řešení budou naplňována konkrétními projekty z různých operačních programů, systém hodnocení bude odpovídat zvoleným indikátorům operačních programů.

Všechna navržená opatření a aktivity Strategie ITI jsou v souladu se zaměřením operačních programů Evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014 - 2020. Nicméně, z důvodu postupně definované územní dimenze operačních programů, stanovené jak Národním dokumentem k územní dimenzi, tak i samotnými řídícími orgány operačních programů, nebude probíhat implementačními postupy ITI, popsanými v kapitole 16 tohoto dokumentu, naplňování celé Strategie ITI, ale pouze její část – tj. Nástroj ITI.

V zásadě lze rozlišit:

1. **Strategii ITI** jako ucelený soubor opatření a aktivit, vedoucích k naplnění vize a zvolených strategických a specifických cílů.
2. **Nástroj ITI** jako podmnožinu Strategie ITI, kde - ve shodě Nositele ITI s řídícími orgány operačních programů – je realizována část Strategie ITI prostřednictvím implementačního mechanismu, nastaveného na národní úrovni (vyčleněná alokace ITI v daných specifických cílech operačního programu, specifické výzvy pro předkládání projektů a specificky nastavený způsob hodnocení a monitorování těchto projektů)[13]. Nástroj ITI je definován finančním plánem a indikátory (viz příloha) a jeho implementace je předmětem dohody mezi Nositelem ITI a příslušným řídícím orgánem operačního programu.

Strategická část Integrované teritoriální investice stojí na vizi, rozpracované ve třech pilířích, vycházejících z identifikovaných klíčových problémů aglomerace. Těmi pilíři jsou **PRÁCE, PODNIKÁNÍ** A **PROSTŘEDÍ.**

K těmto třem pilířům byly definovány příslušné strategické cíle:

- pro pilíř PRÁCE strategický cíl **1 Zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost obyvatel na trhu práce**
- pro pilíř PODNIKÁNÍ strategický cíl **2 Podpořit podnikání a vznik pracovních míst**
- pro pilíř PROSTŘEDÍ strategický cíl **3 Zlepšit kvalitu prostředí a podpořit udržitelný rozvoj.**

Ve strategické části je popsána struktura strategie ITI ostravské aglomerace z těchto hledisek:

- popis vize
- popis pilířů a pro ně definovaných strategických cílů
- popis specifických cílů ITI a opatření, přispívajících k naplnění jednotlivých strategických cílů
- 3 x 7 důvodů pro volbu výše uvedených pilířů / strategických cílů
- synergie a komplementarity mezi pilíři / strategickými cíli.

Naplňování vize a dosažení strategických cílů v jednotlivých pilířích strategie bude prováděno prostřednictvím investic v celkem jedenácti navržených specifických cílech ITI (viz obrázek Struktura strategie). Specifické cíle ITI představují integrovaná řešení pro specifický okruh problémů a potřeb v aglomeraci a jsou vzájemně provázány k naplnění strategických cílů aglomerace a v návaznosti na pilíře strategie – PRÁCE, PODNIKÁNÍ a PROSTŘEDÍ. Následné kapitoly konkrétně popisují specifické cíle ITI a opatření u jednotlivých pilířů / strategických cílů.

Každý navržený specifický cíl ITI obsahuje výčet potřebných intervencí pro naplnění cíle, včetně slovního vyjádření očekávaných přínosů těchto intervencí pro cílové skupiny v aglomeraci. Jednotlivé navržené aktivity, ze kterých se tyto intervence skládají, jsou provázány na podporované aktivity ze specifických cílů operačních

[13] V následujících kapitolách strategické části jsou specifické cíle operačních programů, určené pro implementaci prostřednictvím integrovaného nástroje ITI, označeny komentářem *„územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI“*

programů 2014 - 2020. Integrovaná řešení a podporované aktivity budou měřeny sadou indikátorů výsledků a výstupů, které jsou požadovány také řídícími orgány a které tvoří v každém specifickém cíli ITI ucelený systém monitoringu a hodnocení naplňování cílů v čase.

Specifické cíle ITI ostravské aglomerace byly v návaznosti na zjištění v analytické části a na Koncept ITI projednány s klíčovými zástupci aglomerace na jednání 6. května 2014 v Čeladné. Na tomto jednání bylo ve třech pilířích odsouhlaseno devět prioritních oblastí, na které by se měla strategie ITI zaměřit.

Investiční priority podle dohody klíčových aktérů aglomerace v Čeladné 6. května 2014

1. Zvýšit kvalitu vzdělávání a zvýšit uplatnitelnost (podpora přírodovědných a technických oborů, vyšší kvalita služeb, restrukturalizace průmyslu, jazyková vybavenost).
2. Zvýšit kvalitu dopravní infrastruktury a mobility v aglomeraci.
3. Podpora investic a vzniku pracovních míst.
4. Výzkum, vývoj, inovace a podpora uplatnění v praxi (vč. podpory MSP a třetí role univerzit).
5. Snížit emise v ovzduší a zefektivnit nakládání s energiemi a odpady.
6. Podpora inovativního podnikání a podnikavosti (vč. orientace na sociální služby).
7. Revitalizovat zanedbané plochy a areály.
8. Zvýšit zaměstnanost, zlepšit soulad nabídky a poptávky na trhu práce a zapojit dlouhodobě nezaměstnané a znevýhodněné skupiny na trh práce.
9. Propagovat a využít kulturní dědictví.

4.2 STRATEGIE ITI OSTRAVSKÉ AGLOMERACE

4.2.1 Vize ITI ostravské aglomerace 2014 – 2020

Přitažlivé místo pro život, práci a podnikání.

Ostravská aglomerace je ekonomicky prosperující a vyspělou průmyslovou oblastí. Umí využít svůj unikátní technický um, znalosti, tradici a partnerství. Obyvatelé aglomerace mají chuť a možnosti se zde kvalitně vzdělávat, mají dostatek atraktivních pracovních příležitostí a takové podmínky pro život, díky kterým zde mají důvod žít.

Globálním cílem Strategie ITI je zmírnit vylidňování aglomerace stěhováním obyvatel mimo region a dosáhnout do roku 2023 pozitivního ročního migračního salda na území ostravské aglomerace.

4.2.2 Strategické cíle a pilíře ITI ostravské aglomerace

Strategie ostravské aglomerace reagující na identifikované problémy a potřeby je koncipována na třech klíčových pilířích a k nim přiřazeným strategickým cílům. V každém ze strategických cílů je potřeba provázanosti investic z více než jedné osy více než jednoho operačního programu.

Obrázek 21 Strategické cíle a pilíře ITI ostravské aglomerace

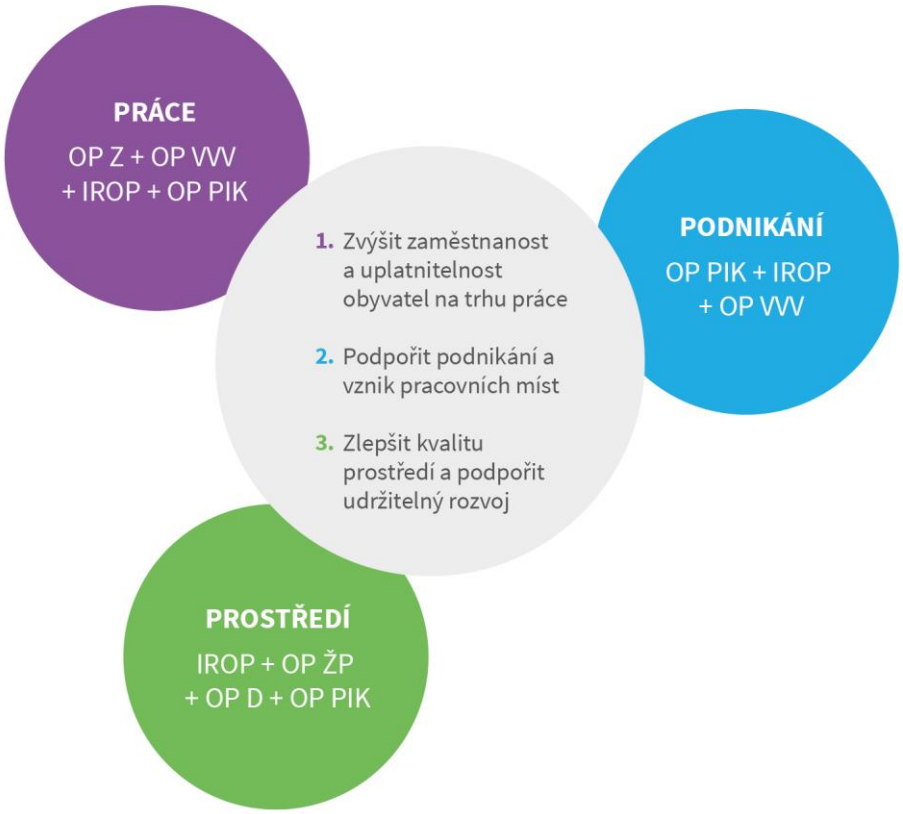

Zdroj: Návrh ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2014)

4.2.3 Specifické cíle ITI ostravské aglomerace 2014 – 2020

V návaznosti na jednání s řídícími orgány a dosavadní strukturu operačních programů byly uvedené investiční priority ostravské aglomerace promítnuty do tří strategických cílů a jedenácti specifických cílů strategie ITI:

Strategický cíl ITI 1 – Zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost obyvatel na trhu práce

- Specifický cíl ITI 1.1: Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce
- Specifický cíl ITI 1.2: Zapojit znevýhodněné skupiny obyvatel na trh práce
- Specifický cíl ITI 1.3: Zvýšit efektivitu řízení a vyhodnocování situace na trhu práce

Strategický cíl ITI 2 – Podpořit podnikání a vznik pracovních míst

- Specifický cíl ITI 2.1: Podpořit podnikavost obyvatel a rozvoj malých a středních podniků
- Specifický cíl ITI 2.2: Zvýšit atraktivitu pro investice
- Specifický cíl ITI 2.3: Realizovat aktivity na podporu strategie inteligentní specializace pro Moravskoslezský kraj

Strategický cíl ITI 3 – Zlepšit kvalitu prostředí a podpořit udržitelný rozvoj

- Specifický cíl ITI 3.1: Podpořit rozvoj udržitelné mobility
- Specifický cíl ITI 3.2: Snížit znečištění ovzduší
- Specifický cíl ITI 3.3: Zvýšit energetickou účinnost
- Specifický cíl ITI 3.4: Zefektivnit nakládání s odpady
- Specifický cíl ITI 3.5: Revitalizovat zeleň v sídlech

Obrázek 22 Grafické zobrazení struktury strategie ITI ostravské aglomerace 2014 – 2020

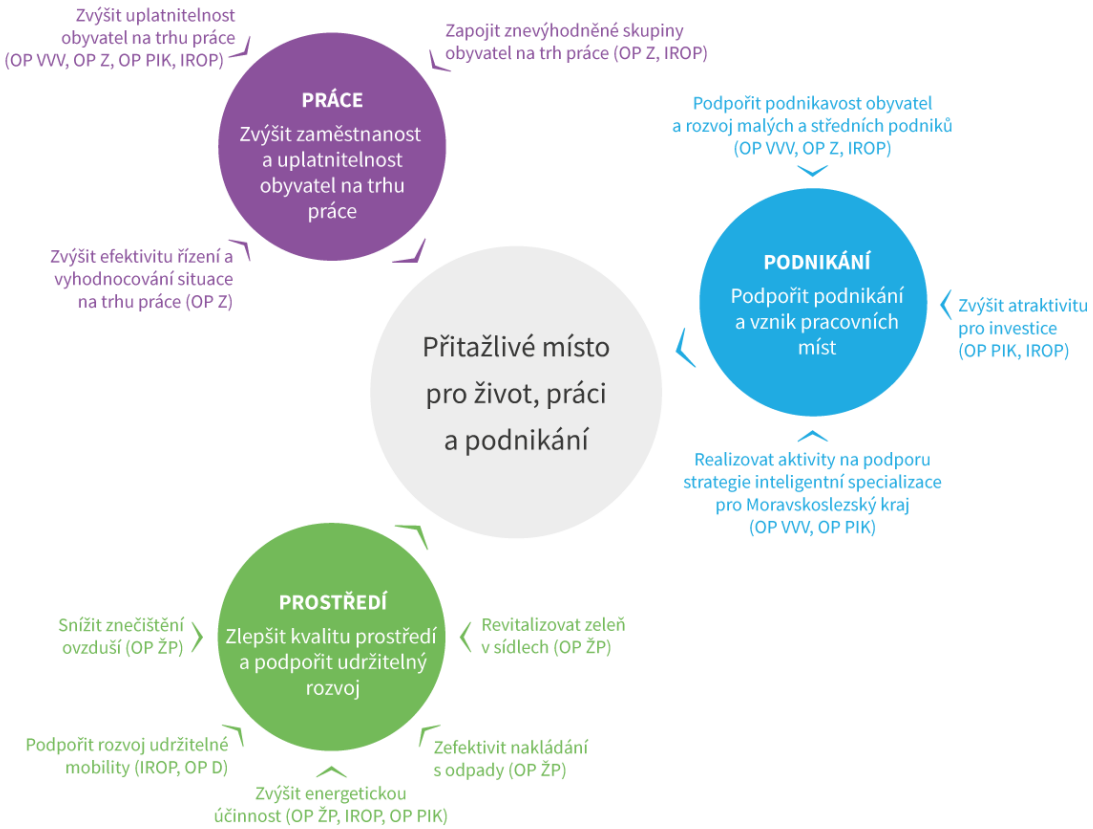

Zdroj: Návrh ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2014)

4.2.4 Integrovanost a synergie strategických cílů a specifických cílů ITI

Z pohledu formulování strategické části je pro naplnění základních parametrů ITI klíčové zdůvodnění integrovaného řešení. Proto je intervenční logika ITI založena na dvou vzájemně propojených rovinách:

1. Provázanost pilířů a jejich strategických cílů ITI – jednotlivé strategické a specifické cíle ITI jsou koncipovány nikoli samostatně jako extrapolace pro odstranění identifikovaných nedostatků nebo disparit, ale především jako syntéza mezi jejich vzájemným působením a očekávanými vývojovými tendencemi. To umožnuje vnímat přesah jednotlivých strategických cílů a určit komplementární a synergické vazby a také odstranit potenciální překryvy.

2. Integrovanost uvnitř jednotlivých strategických cílů a specifických cílů ITI – ty budou realizovány prostřednictvím tří integrovaných řešení, ve kterých jsou definovány opatření a aktivity, v konečné podobě prostřednictvím projektů - viz koincidenční matice. V intervenční logice na sebe (i uvnitř) tyto specifické cíle ITI navazují a doplňují se, ať už tematicky či formou/typem podpory. Integrovanost toho přístupu umožní zvýšit koncentraci očekávaných výsledků. Aktivity prioritních oblastí jsou koncipovány tak, aby svým zaměřením odpovídaly specifickým cílům relevantních operačních programů. Následující schéma graficky znázorňuje provázanost strategie do úrovně navržených specifických cílů ITI.

Obrázek 23 Provázanost a synergie strategických priorit ITI

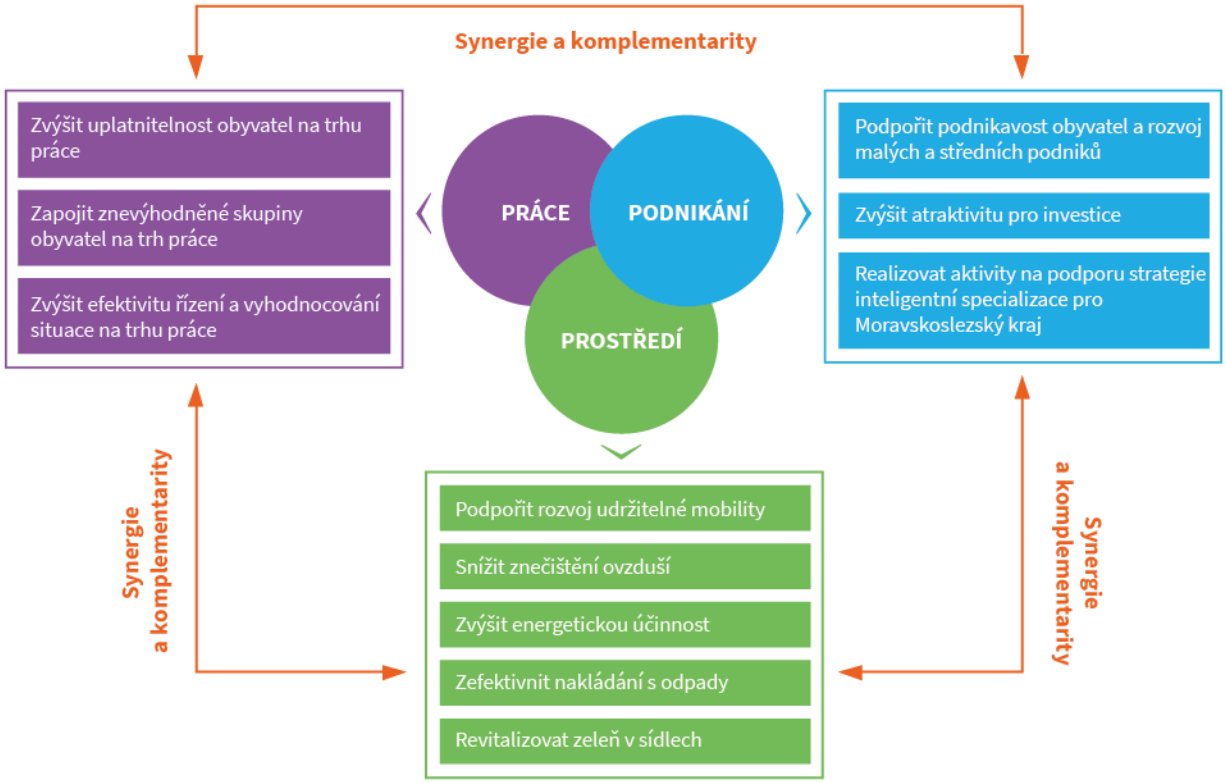

Zdroj: Návrh ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2014)

Níže uvedená matice znázorňuje synergie a komplementarity mezi jednotlivými pilíři/strategickými cíli. Podrobnější popis integrovanosti uvnitř strategických cílů ITI (a specifických cílů ITI) je pak zachycen v rámci zdůvodnění provázanosti dílčích integrovaných řešení (strategická část dokumentu).

Obrázek 24 Synergie a komplementarity navržené strategie ITI ostravské aglomerace; Zdroj: Návrh ITI (PricewaterhouseCoopers, s. r. o., 2014)

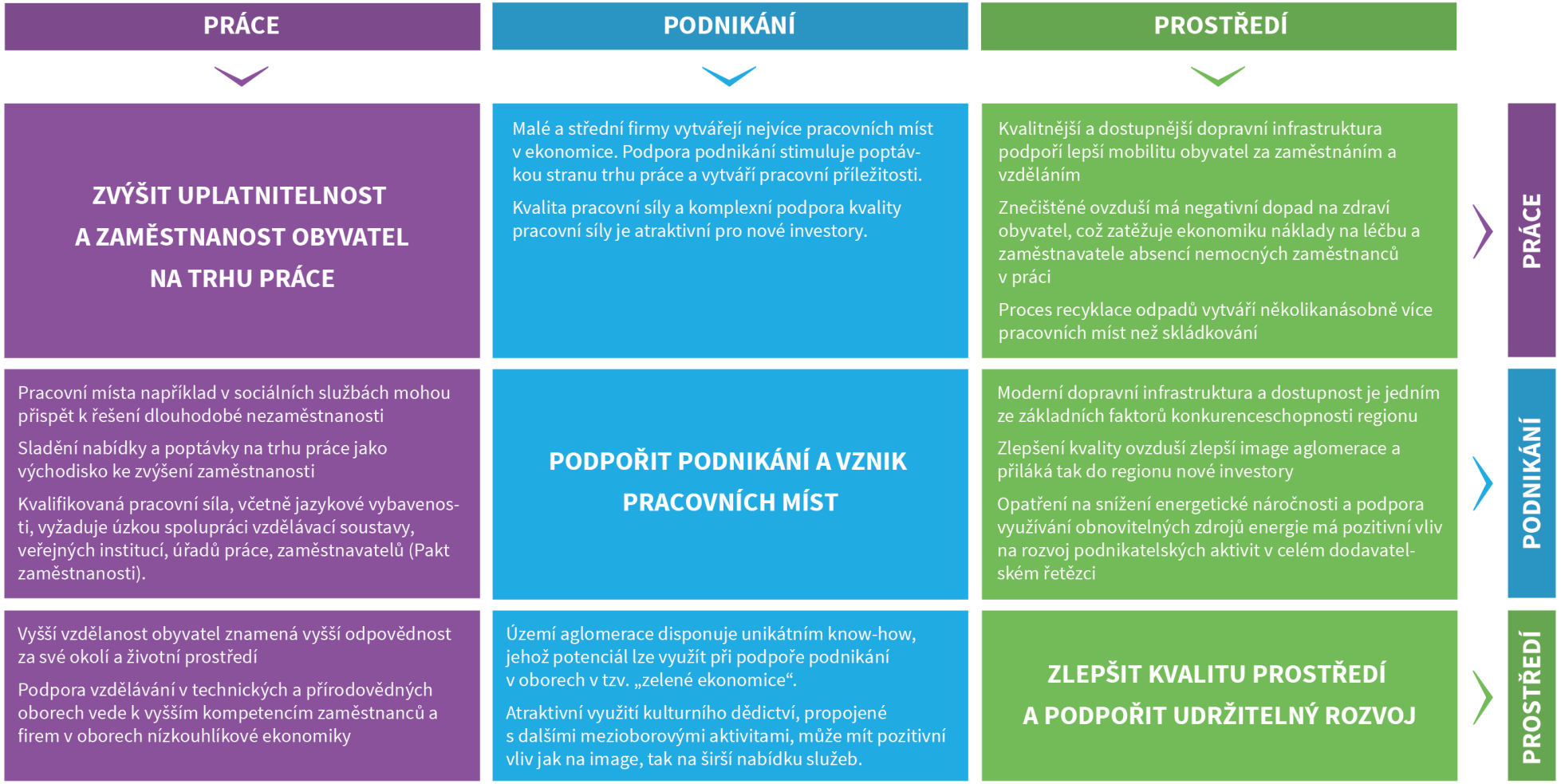

4.2.5 Koincidenční matice

Koincidenční matice je metodický nástroj, jehož hlavním aplikačním přínosem je poznání, nakolik jsou vzájemně provázána opatření ITI ostravské aglomerace v rámci specifických cílů definovaných strategií ITI. Vzájemná vazba, resp. intenzita vazeb mezi opatřeními strategie je v koincidenční matici vyjádřena v několika úrovních. Zobrazení vztahů v matici je doplněno o slovní popis identifikovaných silných vazeb.

Tabulka 15 Koincidenční matice s vazbou mezi jednotlivými opatřeními ITI

Matice ITI		SC 1.1			SC 1.2			SC 1.3	SC 2.1		SC 2.2		SC 2.3	SC 3.1			SC 3.2			SC 3.3			SC 3.4			SC 3.5
		1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.2.1	1.2.2	1.2.3	1.3.1	2.1.1	2.1.2	2.2.1	2.2.2	2.3.1	3.1.1	3.1.2	3.1.3	3.2.1	3.2.2	3.2.3	3.3.1	3.3.2	3.3.3	3.4.1	3.4.2	3.4.3	3.5.1
SC 1.1	1.1.1		2	2	2	1	0	2	2	2	2	0	1	2	2	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1
	1.1.2	2		2	1	2	1	2	2	2	1	0	2	2	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	1.1.3	2	2		1	1	1	2	2	2	2	0	1	2	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
SC 1.2	1.2.1	2	1	1		2	2	2	2	1	1	0	0	2	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
	1.2.2	1	2	1	2		2	2	2	1	1	0	1	2	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	1.2.3	0	1	1	2	2		1	2	2	1	1	1	2	2	1	0	1	0	2	0	2	0	0	0	1
SC 1.3	1.3.1	2	2	2	2	2	1		2	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SC 2.1	2.1.1	2	2	2	2	2	2	2		2	2	1	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1
	2.1.2	2	2	2	1	1	2	1	2		2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2
SC 2.2	2.2.1	2	1	2	1	1	1	1	2	2		2	2	2	2	1	0	1	1	2	0	2	1	2	1	1
	2.2.2	0	0	0	0	0	1	0	1	2	2		0	2	2	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
SC 2.3	2.3.1	1	2	1	0	1	1	1	2	2	2	0		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
SC 3.1	3.1.1	2	2	2	2	2	2	0	0	2	2	2	1		2	2	0	0	2	2	0	0	0	0	0	2
	3.1.2	2	2	2	2	2	2	0	0	2	2	2	1	2		2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1
	3.1.3	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	2	1	2	2		0	0	2	0	0	0	0	0	0	1
SC 3.2	3.2.1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0		2	2	0	2	0	1	0	0	1
	3.2.2	0	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	1	0	0	0	2		2	1	0	0	0	1	1	1
	3.2.3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	2	2	2	2	2		2	2	2	0	2	0	2
SC 3.3	3.3.1	1	1	1	1	1	2	0	1	2	2	0	1	2	0	0	0	1	2		2	2	1	0	0	1
	3.3.2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	2	0	2	2		2	1	0	0	1
	3.3.3	0	0	0	0	0	2	0	1	2	2	0	1	0	0	0	0	0	2	2	2		2	2	0	0
SC 3.4	3.4.1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	2		2	2	1
	3.4.2	1	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	2	0	0	0	0	1	2	0	0	2	2		2	1
	3.4.3	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	2		2
SC 3.5	3.5.1	1	1	1	1	1	1	0	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	2	1	1	0	1	1	2	

Legenda: 0 – žádná vazba, 1 – slabá vazba, 2 – silná vazba=vzájemná podmíněnost

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 16 Popis silných vazeb (2) jednotlivých opatření ITI

Opatření 1	Opatření 2	Popis silných vazeb koincidenční matice
1.1.1	1.1.2	Opatření se vzájemně synergicky podporují. Technické a přírodovědné obory, jejichž nedostatek hlásí každá studie trhu práce v MS kraji a vyučování cizích jazyků, IT a dalších klíčových kompetencí se neobejdou bez kvalitně vzdělaných a kompetentních pedagogických pracovníků.
1.1.1	1.1.3	Očekávaný synergický dopad a využití výstupů opatření SpC 1.1.1 na specifickou cílovou skupinu v SpC 1.1.3.
1.1.1	1.2.1	Kvalitní výukou předcházet dlouhodobé nezaměstnanosti a vzniku sociálně vyloučených obyvatel.
1.1.1	1.3.1	Monitorovaní aktuálních trendů na trhu práce má přímou vazbu na změny v přípravě technických a řemeslných oborů.
1.1.1	2.1.1	Synergické efekty v řemeslných, v technických a v přírodovědných oborech na jedné straně a podnikatelských kompetencí na straně druhé.
1.1.1	2.1.2	Synergické efekty v řemeslných, v technických a v přírodovědných oborech na jedné straně a podnikatelských aktivit na straně druhé.
1.1.1	2.2.1	Komplementarita opatření pro přípravu obyvatel pro trh práce na regenerovaných územích.
1.1.1	3.1.1	Pro přesun do podpořených zařízení a zpět je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.1.1	3.1.2	Pro přesun do podpořených zařízení a zpět je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.1.2	1.1.3	Očekávaný synergický dopad a využití výstupů opatření SpC 1.1.2 na specifickou cílovou skupinu v SpC 1.1.3.
1.1.2	1.2.2	Očekávaný synergický dopad a využití výstupů opatření SpC 1.1.2 na specifickou cílovou skupinu v SpC 1.2.2.
1.1.2	1.3.1	Monitorovaní aktuálních trendů na trhu práce má přímou vazbu na osvojení měkkých a jazykových kompetencí.
1.1.2	2.1.1	Synergické efekty klíčových přenositelných kompetencí na jedné straně a podnikatelských kompetencí na straně druhé.
1.1.2	2.1.2	Synergické efekty klíčových přenositelných kompetencí na jedné straně a podnikatelských kompetencí na straně druhé.
1.1.2	2.3.1	Zvyšováním klíčových přenositelných kompetencí zaměstnanců podniků a V a V institucí dojde ke kvalitnějšímu přenosu znalostí a vyšší inovační výkonnosti.
1.1.2	3.1.1	Pro přesun do podpořených zařízení a zpět je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.1.2	3.1.2	Pro přesun do podpořených zařízení a zpět je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.1.3	1.3.1	Monitorování aktuálních trendů na trhu práce má přímou vazbu na zmírnění dopadů restrukturalizace tradičních průmyslových oborů.
1.1.3	2.1.1	Synergická vazba mezi programy rekvalifikace zaměstnanců tradičních průmyslových oborů a programu zvýšení motivace k podnikání.
1.1.3	2.1.2	Synergická vazba mezi programy rekvalifikace zaměstnanců tradičních průmyslových oborů a finanční dostupnosti prostředků k rozjezdu podnikání.
1.1.3	2.2.1	Synergická vazba mezi programy rekvalifikace zaměstnanců tradičních průmyslových oborů a rozvojem podnikatelského zázemí na regenerovaných plochách a areálech.

Opatření 1	Opatření 2	Popis silných vazeb koincidenční matice
1.1.3	3.1.1	Pro dojížďku rekvalifikovaných zaměstnanců do nových míst zaměstnání a zpět je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.1.3	3.1.2	Pro dojížďku rekvalifikovaných zaměstnanců do nových míst zaměstnání a zpět je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.2.1	1.2.2	Provázanost v úrovni dopadů, sdílení dobrých praktik a kapacit nositelů projektů pro podporu cílových skupin 1.2.1 a 1.2.2.
1.2.1	1.2.3	Zvýšená uplatnitelnost dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených obyvatel po absolvování vzdělávacího programu v nových či stávajících sociálních podnicích.
1.2.1	1.3.1	Monitorovaní aktuálních trendů na trhu práce má přímou vazbu na zvýšení zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených obyvatel.
1.2.1	2.1.1	Synergická vazba mezi programy pro dlouhodobě nezaměstnané a sociálně vyloučené obyvatele a programu zvýšení motivace k podnikání.
1.2.1	3.1.1	Pro dojížďku dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených obyvatel do míst rekvalifikace a následně do místa zaměstnání je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.2.1	3.1.2	Pro dojížďku dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených obyvatel do míst rekvalifikace a následně do místa zaměstnání je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.2.2	1.2.3	Zvýšená uplatnitelnost cílových skupin 1.2.2 po absolvování vzdělávacího programu v nových či stávajících sociálních podnicích.
1.2.2	1.3.1	Monitorování aktuálních trendů na trhu práce má přímou vazbu na zvýšení zaměstnanosti cílových skupin.
1.2.2	2.1.2	Synergická vazba mezi programy pro cílové skupiny a programu zvýšení motivace k podnikání.
1.2.2	3.1.1	Pro dojížďku cílových skupin do míst vzdělávání a následně do místa zaměstnání je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.2.2	3.1.2	Pro dojížďku cílových skupin do míst vzdělávání a následně do místa zaměstnání je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.2.3	2.1.1	Zvyšování kompetencí k podnikání ve vazbě na rozvoj sociálního podnikání.
1.2.3	3.1.1	Pro dojížďku do zaměstnání v sociálních podnicích je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.2.3	3.1.2	Pro dojížďku do zaměstnání v sociálních podnicích je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
1.2.3	3.3.1	Synergické efekty - snížení energetické náročnosti veřejných budov určených pro sociální podnikání.
1.2.3	3.3.3	Synergické efekty - snížení energetické náročnosti budov v podnikatelském sektoru určených pro sociální podnikání.
1.3.1	2.1.1	Synergická vazba mezi monitorováním aktuálních trendů a potřeb na trhu práce a zvýšením podnikatelských kompetencí a motivace k podnikání.
2.1.1	2.1.2	Podnikatelské kompetence jsou předpokladem kvalitního podnikatelského prostředí podporujícího vznik nových firem.
2.1.1	2.2.1	Komplementarita opatření na podnikatelské kompetence a příprava podnikatelské infrastruktury na regenerovaném území.
2.1.1	2.3.1	Zvýšení podnikatelských kompetencí jsou podmínkou pro zvýšení inovační výkonosti podniků a pro efektivní spolupráci s V aV sektorem.

Opatření 1	Opatření 2	Popis silných vazeb koincidenční matice
2.1.2	2.2.1	Komplementarita opatření na zvýšení kvality podpory a dostupnosti podpory a příprava podnikatelské infrastruktury na regenerovaném území.
2.1.2	2.2.2	Kvalitní silniční infrastruktury je podmínkou pro rozvoj MSP.
2.1.2	2.3.1	Rozvíjející a konkurenceschopné MSP jsou podmínkou pro zvýšení inovační výkonosti podniků a pro efektivní spolupráci s V aV sektorem.
2.1.2	3.1.1	Pro dojížďku do zaměstnání je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
2.1.2	3.1.2	Pro dojížďku do zaměstnání je nezbytné zajistit kvalitní a udržitelnou mobilitu.
2.1.2	3.2.1	Příležitosti pro MSP v oblasti modernizaci a náhrady stacionárních spalovacích zdrojů.
2.1.2	3.2.2	Příležitosti pro MSP v oblasti modernizaci a náhrady stacionárních zdrojů znečištění.
2.1.2	3.3.1	Příležitosti pro MSP v oblasti snižování energetické náročnosti veřejných budov.
2.1.2	3.3.2	Příležitosti pro MSP v oblasti snižování energetické náročnosti v sektoru bydlení.
2.1.2	3.3.3	Příležitosti pro MSP v oblasti nakládání s energiemi.
2.1.2	3.4.1	Příležitosti pro MSP v oblasti předcházení vzniku odpadů.
2.1.2	3.4.2	Příležitosti pro MSP v oblasti energetického a materiálového využití odpadů.
2.1.2	3.4.3	Příležitosti pro MSP v oblasti rekultivace starých skládek.
2.1.2	3.5.1	Příležitosti pro MSP v oblasti revitalizace sídelní zeleně.
2.2.1	2.2.2	Regenerace a revitalizace území pro investory úzce souvisí s kvalitním a rychlým napojením na páteřní dopravní infrastrukturu.
2.2.1	2.3.1	Vytvořením ploch pro podnikání na regenerovaném území mohou být vytvořeny podmínky inovativní firmy a spolupráci s VaV sektorem.
2.2.1	3.1.1	Zajištění dopravy obyvatel do revitalizovaných míst se vznikem zázemí pro nové investice pomocí udržitelných forem dopravy.
2.2.1	3.1.2	Zajištění dopravy obyvatel do revitalizovaných míst se vznikem zázemí pro nové investice pomocí drážní dopravy.
2.2.1	3.3.1	Synergický efekt – investice do snižování energetické náročnosti veřejných budov na regenerovaném území.
2.2.1	3.3.3	Synergický efekt – investice do snižování energetické náročnosti v podnikatelském sektoru na regenerovaném území.
2.2.1	3.4.2	Na regenerovaném území mohou být vybudovány technologie pro energetické a materiálové využití odpadů.
2.2.2	3.1.1	Kvalitní regionální páteřní silniční infrastruktura souvisí s plynulým a bezpečným provozem ve veřejné dopravě.
2.2.2	3.1.2	Kvalitní regionální páteřní silniční infrastruktura napomáhá plynulé a efektivní veřejné dopravě v aglomeraci.
2.2.2	3.1.3	Pro bezpečný a plynulý provoz na silniční infrastruktuře ve městech je zapotřebí implementace telematických technologií.
2.2.2	3.2.2	Modernizace silniční infrastruktury přispívá ke snížení emisí z dopravy.
2.2.2	3.5.1	Podél silnic bude osázena izolační zeleň, která spolu se sídelní zelení napomáhá snížení negativních dopadů z dopravy (znečištění výfukovými plyny, hluk).
2.3.1	3.4.2	Využití výstupů VaV pro výstavbu a modernizaci zařízení pro energetické a materiálové využití odpadů.
3.1.1	3.1.2	Nákup trakčních vozidel městské dopravy (tramvaje, trolejbusy) v návaznosti na výstavbu a modernizaci drážní infrastruktury.

Opatření 1	Opatření 2	Popis silných vazeb koincidenční matice
3.1.1	3.1.3	Rozvoj inteligentních dopravních systémů ve městech má návaznost na organizaci dopravy v souvislost s budováním terminálů, záchytných parkovišť i nákupu nových vozidel.
3.1.1	3.2.3	Efektivní a ekologická veřejná doprava má vliv na snížení emisí v ovzduší. Měřením emisí je možné vyhodnotit dopady podpory udržitelné dopravy.
3.1.1	3.3.1	Snížení energetické náročnosti terminálů veřejné dopravy.
3.1.1	3.5.1	Synergické efekty – budování cyklo a pěší infrastruktury v sídelní zeleni, nebo ji napojující na ostatní části města.
3.1.2	3.1.3	Rozvoj inteligentních dopravních systémů ve městech v souvislosti s drážní městskou dopravou.
3.1.2	3.2.3	Efektivní a ekologická veřejná doprava má vliv na snížení emisí v ovzduší. Měřením emisí je možné vyhodnotit dopady výstavby či modernizace drážní infrastruktury.
3.1.3	3.2.3	Opatření v dopravní telematice má vliv na snížení emisí v ovzduší. Měřením emisí je možné vyhodnotit dopady zaváděných opatření na čistotu ovzduší.
3.2.1	3.2.2	Plošné snížení imisních koncentrací je realizovatelné pouze za předpokladu snížení emisí ze stacionárních zdrojů v domácnostech i v podnicích.
3.2.1	3.2.3	Sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší v návaznosti na náhradu spalovacích zdrojů v domácnostech.
3.2.1	3.3.2	Synergické efekty – náhrada stávajících spalovacích zdrojů v kombinaci s opatřeními na energeticky efektivní provoz domácností.
3.2.2	3.2.3	Sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší v návaznosti na modernizaci zdrojů znečištění v provozech.
3.2.3	3.3.1	Sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší v návaznosti na snížení energetické náročnosti veřejných budov.
3.2.3	3.3.2	Sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší v návaznosti na snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení.
3.2.3	3.3.3	Sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší v návaznosti na nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru.
3.2.3	3.4.2	Sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší v návaznosti na efektivnější energetické a materiální využívání odpadů.
3.2.3	3.5.1	Sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší v návaznosti na revitalizaci funkčních ploch a prvků sídelní zeleně.
3.3.1	3.3.2	Opatřeními ke snížení spotřeby energie a využíváním obnovitelných zdrojů energie ve veřejných budovách i v sektoru bydlení dojde k synergickému efektu pro zvýšení energetické účinnosti v regionu.
3.3.1	3.3.3	Opatření k efektivnějšímu nakládání s energiemi v podnicích (distribuce energie z OZE, instalace smart grids, rozvoj soustav zásobování teplem) má pozitivní vliv na snížení energetické náročnosti ve veřejných budovách.
3.3.2	3.3.3	Opatření k efektivnějšímu nakládání s energiemi v podnicích (distribuce energie z OZE, instalace smart grids, rozvoj soustav zásobování teplem) má pozitivní vliv na snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení.
3.3.3	3.4.1	Snížení energetické náročnosti v průmyslových provozech přímo souvisí s prevencí vzniku průmyslových odpadů.
3.3.3	3.4.2	Snížení energetické náročnosti v průmyslových provozech přímo souvisí s energetickým využitím vlastních odpadů.
3.4.1	3.4.2	Opatřeními k předcházení vzniků odpadů a zvýšení množství materiálového a energetického využití odpadů dojde k synergickému efektu na snížení množství skládkovaného odpadu.

Opatření 1	Opatření 2	Popis silných vazeb koincidenční matice
3.4.1	3.4.3	Opatřeními k předcházení vzniků odpadů a rekultivací starých skládek dojde k synergickému efektu na snížení množství skládkovaného odpadu.
3.4.2	3.4.3	Opatřeními ke zvýšení množství materiálového a energetického využití odpadů a rekultivací starých skládek dojde k synergickému efektu na snížení množství skládkovaného odpadu.
3.4.3	3.5.1	Rekultivace starých skládek přispívá k ekologizaci veřejného i městského prostoru

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 STRATEGICKÝ CÍL ITI 1: ZVÝŠIT ZAMĚSTNANOST A UPLATNITELNOST OBYVATEL NA TRHU PRÁCE - PILÍŘ PRÁCE

4.3.1 Zdůvodnění strategického cíle ITI PRÁCE

1. **PRŮMYSLOVÝ CHARAKTER REGIONU, RESTRUKTURALIZACE A ZAMĚSTNANOST**
   Trendy deindustrializace a restrukturalizace průmyslu v aglomeraci se za posledních 20 letech negativně projevily zejména v oblasti zaměstnanosti. Především v jádru aglomerace se pak výrazně koncentruje počet obyvatel s nízkými příjmy a vznikají nové sociálně vyloučené lokality, které doprovází zvýšená kriminalita, čímž se atraktivita bydlení v těchto lokalitách dále snižuje.

2. **VYSOKÁ NEZAMĚSTNANOST**
   Klíčovým problémem ostravské aglomerace je celkový počet nezaměstnaných (přibližně 17 % z ČR, přičemž zde žije 11,5 % obyvatel ČR) a vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných (43 % oproti průměru ČR 35 %). Hrozí úplné ukončení těžby v regionu, což má i dopad na stavy zaměstnanců. Přitom v hutnictví, strojírenství a automobilovém průmyslu existují provázané výrobní řetězce, což má vliv na zaměstnanost i v dodavatelských firmách.

3. **NÍZKÁ MÍRA ZAMĚSTNANOSTI, OSOBY ZNEVÝHODNĚNÉ NA TRHU PRÁCE**
   V regionu je nízká míra zaměstnanosti (51 %) pod průměrem ČR (54 %). Nezaměstnanost postihuje (kromě nízkokvalifikovaných osob) také lidi se zdravotním postižením, ohrožuje matky na rodičovské dovolené, studenty předčasně opouštějící studium střední či vysoké školy apod.

4. **NEDOSTATEK ABSOLVENTŮ V TECHNICKÝCH OBORECH**
   Na trhu práce v regionu dlouhodobě přetrvává vysoká poptávka po absolventech středního technického vzdělávání, zejména strojírenských, hutnických, elektrotechnických a stavebních oborů. Nízký zájem o tyto obory mezi žáky a studenty je jedním z důvodů nesouladu mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce.

5. **AGLOMERACE SE VYLIDŇUJE A STÁRNE – BRAIN-DRAIN**
   Moravskoslezský kraj zaznamenal od roku 2000 nejvyšší úbytek obyvatel mezi kraji, a to zejména mladých a vzdělaných (nejvyšší migrační úbytek v celé ČR). Je nutné nahradit značné množství zaměstnanců v průmyslu, kteří odchází do důchodu, mladými kvalifikovanými lidmi.

6. **VZDĚLÁVÁNÍ A VZDĚLANOST V INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI**
   Vzdělaní a kompetentní lidé jsou klíčovým zdrojem konkurenceschopnosti firem a organizací v regionu, avšak lidé v kraji mají nízkou úroveň vzdělanosti (9. místo v ČR), s čímž je spojeno riziko nezaměstnanosti a poklesu životní úrovně. Důležité jsou nejen odborné, ale také jazykové a počítačové dovednosti. Je nutné pracovat s talenty, školy by měly více spolupracovat se zaměstnavateli a lidé se celoživotně vzdělávat.

7. **USTAVENÉ PARTNERSTVÍ – PAKT ZAMĚSTNANOSTI**
   Moravskoslezský pakt zaměstnanosti představuje lídra v ustavování teritoriálních partnerství na poli zaměstnanosti v ČR. Jedná se o platformu pro široké spektrum aktérů v daném regionu. Strategické partnerství významných zaměstnavatelů, podnikatelských subjektů, škol a dalších veřejných institucí a organizací s cílem změnit nepříznivou situaci na regionálním trhu práce. Důležitá je efektivní spolupráce všech klíčových aktérů při tvorbě a realizaci strategických priorit.

4.3.2 Struktura strategického cíle ITI PRÁCE

Strategický cíl ITI 1: Zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost obyvatel na trhu práce

Specifické cíle ITI a opatření:

1.1 Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce
1.1.1 Vytvoření podmínek pro kvalitní přípravu na zaměstnání v technických, řemeslných a přírodovědných oborech a rozvoj klíčových přenositelných kompetencí pro uplatnění na trhu práce
1.1.2 Zvýšení kvality vzdělávání a kompetencí budoucích i současných pedagogických pracovníků
1.1.3 Aktivní řešení dopadů pokračující restrukturalizace tradičních průmyslových oborů

1.2 Zapojit znevýhodněné skupiny obyvatel na trh práce
1.2.1 Zvýšení zaměstnatelnosti dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených obyvatel

1.2.2 Zvýšení zaměstnatelnosti obyvatel se zdravotním znevýhodněním a osob pečujících o děti a jiné závislé osoby
1.2.3 Podpora sociálního podnikání

1.3 Zvýšit efektivitu řízení a vyhodnocování situace na trhu práce
1.3.1 Vznik a rozvoj nástrojů pro vyhodnocení a řízení situace na trhu práce

4.3.3 Vazba strategického cíle ITI PRÁCE na analytickou část

Trh práce v ostravské aglomeraci prošel v posledních 20 letech hospodářskou transformací – útlumem hornické činnosti, ekologizací velkých průmyslových podniků – největších zdrojů znečištění, více či méně úspěšnou konverzí velkých strojírenských podniků, ale i příchodem nových firem, hlavně z oblasti automobilového průmyslu nebo informačních technologií. Situace na trhu práce je obtížná – v regionu je zaznamenán vysoký podíl nezaměstnaných, na druhou stranu firmy postrádají vzdělané, jazykově vybavené a motivované pracovníky, zvláště v technických a přírodovědných oborech.

Proto je nezbytné podpořit kvalitní proces vzdělávání pro žáky a studenty, zvláště ve vztahu k technickým a přírodovědným oborům, jazykovému vybavení a podpořit kontakty škol s firmami. Dále je nutné podporovat celoživotní učení a možnosti pro aktivní lidi na trhu práce rozšiřovat či změnit svou kvalifikaci. Na druhou stranu je třeba také soustavně pracovat s lidmi, ohrožených vyloučením nebo vyloučených z trhu práce, ať již z důvodu dlouhodobé nezaměstnanosti nebo zdravotního postižení, a pomoci jim k návratu do práce. Pro úspěšné splnění cílů zaměstnanosti a zaměstnatelnosti obyvatel je nezbytné vytvoření integrovaných řešení, ať už se jedná o systematickou motivaci žáků a studentů k technickým a přírodovědným oborům v celém žebříčku vzdělávacího systému, o systémové řešení nabídky a poptávky na trhu práce, nebo provázaný komplex služeb, provázející nezaměstnaného zpět na trh práce.

Pilíř Práce má logickou vazbu na ostatní pilíře ITI. Vzdělaní a motivovaní lidé s potřebnou kvalifikací naleznou uplatnění na trhu práce u tradičních velkých firem i u rozvíjejících se malých a středních firem, ve vědecko-výzkumném sektoru, v kreativních oborech nebo ve vznikajících sociálních podnicích. Kromě perspektivy získání a udržení zaměstnání očekávají obyvatelé aglomerace příznivé podmínky pro život, tj. dostupnou veřejnou dopravu, snížení emisí v ovzduší a šetrné a rozumné hospodaření veřejné správy, vyznačující se úsporami energií ve veřejných budovách nebo ekologickým odpadovým hospodářstvím apod.

4.3.4 Specifický cíl ITI PRÁCE 1.1 Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce

Hlavní zjištění:

- Spolupráce škol v aglomeraci s podniky a zaměstnavateli je omezená a výuka na školách neodpovídá současným potřebám trhu práce.
- Nedostatečně kvalitní lidské zdroje (slabá jazyková vybavenost - komunikace v cizích jazycích, zhoršující se dovednosti absolventů).
- Strukturální změny spojené s útlumem těžkého průmyslu.

Návrh opatření:

1.1.1 Vytvoření podmínek pro kvalitní přípravu na zaměstnání v technických, řemeslných a přírodovědných oborech a rozvoj klíčových přenositelných kompetencí pro uplatnění na trhu práce
1.1.2 Zvýšení kvality vzdělávání a kompetencí budoucích i současných pedagogických pracovníků
1.1.3 Aktivní řešení dopadů pokračující restrukturalizace tradičních průmyslových oborů

Zaměstnavatelé v ostravské aglomeraci hledají motivované a vzdělané zaměstnance, jazykově vybavené, nejlépe se zkušenostmi, nabytými praxí ve firmách. Studenti, absolventi a mladí lidé předčasně opouštějící vzdělávací systém, ale i lidé měnící zaměstnání jsou významnými cílovými skupinami, na které je nutné zaměřit pozornost. Níže uváděná opatření a aktivity poskytují komplexní podporu pro naplnění cíle – od motivačních programů pro studenty přes odborné praxe a stáže až po rozvoj měkkých kompetencí. Mezi klíčové kompetence je považována oblast komunikace v cizích jazycích, oblast technických a řemeslných oborů, přírodních věd, schopnost práce s digitálními technologiemi. Cílem je zvýšení kvality vzdělávání ve vazbě na budoucí uplatnění na trhu práce a potřeby sladění nabídky a poptávky na regionálním trhu práce.

Pro možnost zapojení žáků a studentů do různých praxí, výměn a spolupráce s firmami, a aby byla podnícena jejich zvědavost po technických a přírodovědných oborech, vyvstává požadavek vzdělávání pedagogů z důvodu potřeby jejich dalších kompetencí. Tato potřeba nevyplynula z analýzy dat, ale jedná se o zjištění potřeby z kulatých stolů se stakeholdery k problematice vzdělávání.

4.3.4.1 Opatření specifického cíle ITI 1.1: Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce

Tabulka 17 Specifický cíl ITI 1.1 – Opatření specifického cíle ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa OP	Specifický cíl OP
1.1.1 Vytvoření podmínek pro kvalitní přípravu na zaměstnání v technických, řemeslných a přírodovědných oborech a rozvoj klíčových přenositelných kompetencí pro uplatnění na trhu práce	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání	3 – Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání	3.1.1 Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			3.1.5 Zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
	Integrovaný regionální operační program	2 – Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů	2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
1.1.2 Zvýšení kvality vzdělávání a kompetencí budoucích i současných pedagogických pracovníků	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání	3 – Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání	3.1.2 Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			3.1.4 Zkvalitnění přípravy budoucích a začínajících pedagogických pracovníků *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
1.1.3 Aktivní řešení dopadů pokračující restrukturalizace tradičních průmyslových oborů	Operační program Zaměstnanost	1 – Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	1.1.1 Zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
			1.3.1 Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	2 – Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	2.4 Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP *(naplňováno v rámci opatření Strategie ITI 2.1.2)*

4.3.4.2 Podporované aktivity z operačních programů ve specifickém cíli ITI 1.1

OPATŘENÍ ITI 1.1.1 VYTVOŘENÍ PODMÍNEK PRO KVALITNÍ PŘÍPRAVU NA ZAMĚSTNÁNÍ V TECHNICKÝCH, ŘEMESLNÝCH A PŘÍRODOVĚDNÝCH OBORECH A ROZVOJ KLÍČOVÝCH PŘENOSITELNÝCH KOMPETENCÍ PRO UPLATNĚNÍ NA TRHU PRÁCE

OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ, SC 3.1.1 ZVÝŠENÍ KVALITY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ VČETNĚ USNADNĚNÍ PŘECHODU DĚTÍ NA ZŠ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Zvýšit kvalitu předškolního vzdělávání.
- Spolupráce MŠ a ZŠ, všeobecná spolupráce mezi pedagogy, s rodiči, odborníky aj.
- Profesní podpora pedagogů.

OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ, SC 3.1.5 ZVYŠOVÁNÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY VČETNĚ POSÍLENÍ JEJICH RELEVANCE PRO TRH PRÁCE *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Zvýšení spolupráce škol a zaměstnavatelů při podpoře kreativity a zájmu o přírodní a technické obory.
- Rozšíření spolupráce mezi školami vzájemně, a s dalšími vzdělávacími zařízeními a organizacemi, sdílení dobré praxe a propojení neformálního, zájmového a odborného vzdělávání zaměřené na inovace technologií a efektivní výuku odborných a podnikatelských kompetencí a podporu žáků s vynikajícími výsledky v praktických předmětech.

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM, SC 2.4 ZVÝŠENÍ KVALITY A DOSTUPNOSTI INFRASTRUKTURY PRO VZDĚLÁVÁNÍ A CELOŽIVOTNÍ UČENÍ *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Podpora infrastruktury pro základní vzdělávání v základních školách.
- Podpora infrastruktury škol a školských zařízení pro střední a vyšší odborné vzdělávání.
  Ve výše uvedených oblastech budou podporovány následující aktivity:
  - Stavební úpravy a pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí v oblastech komunikace v cizích jazycích, technických a řemeslných oborů, přírodních věd a ve schopnosti práce s digitálními technologiemi.

  Doplňková aktivita:
  - Rekonstrukce a stavební úpravy stávající infrastruktury ve vazbě na budování bezbariérovosti škol.
  - Zajištění vnitřní konektivity škol a připojení k internetu – rozvoj vnitřní konektivity v prostorách škol a školských zařízení a připojení i internetu.

- Podpora infrastruktury pro celoživotní vzdělávání v klíčových kompetencích.
- Podpora infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže.

  Ve výše uvedených oblastech budou podporovány následující aktivity:
  - Stavební úpravy a pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí v oblastech komunikace v cizích jazycích, technických a řemeslných oborů, přírodních věd a ve schopnosti práce s digitálními technologiemi.

- Jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy a zahrady.

OPATŘENÍ ITI 1.1.2 ZVÝŠENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A KOMPETENCÍ BUDOUCÍCH I SOUČASNÝCH PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ, SC 3.1.2 ZLEPŠENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Zavedení a rozšíření postupů a nástrojů individuální podpory pedagogů.
- Rozvoj kultury sdílení pedagogických zkušeností.
- Zavedení a rozvoj postupů a nástrojů individuální podpory žáků.

OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ, SC 3.1.4 ZKVALITNĚNÍ PŘÍPRAVY BUDOUCÍCH A ZAČÍNAJÍCÍCH PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Zvýšení kompetencí budoucích pedagogických pracovníků.
- Vytvoření sítí fakult a ostatních vzdělávacích institucí a organizací pro přípravu a realizaci vzdělávacích programů, zvýšení podílu praxe, posílení didaktické transformace odborných témat, rozvoj aktuálních poznatků oboru na odborných fakultách a spolupráci se školami, školskými zařízeními pro zájmové vzdělávání a organizacemi neformálního vzdělávání – rozvoj zájmu žáků o studium technických a přírodovědných předmětů.
- Spolupráce ŠVU (škola vzdělávající učitele) a dalších vzdělávacích organizací.
- Rozvoj lidských zdrojů ŠVU – posílení pedagogické kompetence pracovníků ŠVU i organizací ve vzdělávání ve spolupráci se školskou praxí, s organizacemi poskytujícími DVPP a se zahraničím zapojením učitelů z praxe do ŠVU.

OPATŘENÍ ITI 1.1.3 AKTIVNÍ ŘEŠENÍ DOPADŮ POKRAČUJÍCÍ RESTRUKTURALIZACE TRADIČNÍCH PRŮMYSLOVÝCH OBORŮ

OP ZAMĚSTNANOST, SC 1.1.1 ZVÝŠIT ZAMĚSTNANOST PODPOŘENÝCH OSOB, ZEJMÉNA STARŠÍCH, NÍZKOKVALIFIKOVANÝCH A ZNEVÝHODNĚNÝCH *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Realizace poradenských činností a programů, jejichž cílem je zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů osob pro volbu povolání.
- Bilanční a pracovní diagnostika.
- Rekvalifikace.
- Rozvoj základních kompetencí.
- Realizace nových či inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.

OP ZAMĚSTNANOST, SC 1.3.1 ZVÝŠIT ODBORNOU ÚROVEŇ ZNALOSTÍ, DOVEDNOSTÍ A KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ A SOULAD KVALIFIKAČNÍ ÚROVNĚ PRACOVNÍ SÍLY S POŽADAVKY TRHU PRÁCE *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Další profesní vzdělávání zaměstnanců podporované zaměstnavateli, zaměřené na odborné i klíčové kompetence.
- Tvorba a realizace podnikových vzdělávacích programů, včetně přípravy podnikových lektorů a instruktorů
- Podpora zavádění age managementu.
- Podpora odborné praxe a stáží v podnicích.
- Podpora spolupráce podniků a vzdělávacích institucí za účelem slaďování kvalifikační úrovně a kvalifikační struktury pracovní síly s požadavky trhu práce.
- Budování kapacit sociálních partnerů zejména prostřednictvím vzdělávání, opatření na vytváření sítí a posílení sociálního dialogu a činnosti společně uskutečňované sociálními partnery.

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 2.4 ZVÝŠIT KAPACITU PRO ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ V MSP *(naplňováno v rámci opatření Strategie 2.1.2)*

- Zajištění a rozvoj kvalitní infrastruktury pro realizaci, organizaci a řízení odborného vzdělávání a další aktivity související s rozvojem lidských zdrojů v podnicích.

4.3.5 Specifický cíl ITI PRÁCE 1.2: Zapojit znevýhodněné skupiny obyvatel na trh práce

Hlavní zjištění:

- V ostravské aglomeraci je vysoké procento obyvatel se základním vzděláním a vysoký podíl obtížně rekvalifikovatelné a adaptovatelné pracovní síly.
- Míra nezaměstnanosti sice kopíruje vývoj na národní úrovni, podíl dlouhodobě nezaměstnaných je však v regionu výrazně vyšší.
- Z hlediska kvantity poměrně dobrá nabídka sociálních služeb v ostravské aglomeraci, která však neodpovídá plně aktuálním potřebám obyvatel, a zejména není zaměřena na podporu aktivního života znevýhodněných osob.

Návrh opatření:

1.2.1 Zvýšení zaměstnatelnosti dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených obyvatel
1.2.2 Zvýšení zaměstnatelnosti obyvatel se zdravotním znevýhodněním a osob pečujících o děti a jiné závislé osoby
1.2.3 Podpora sociálního podnikání

V ostravské aglomeraci je nadprůměrný počet lidí v ekonomicky aktivním věku, kteří jsou z různých důvodů vyloučeni z trhu práce, ať už se jedná o dlouhodobě nezaměstnané a sociálně vyloučené, nebo osoby se zdravotním znevýhodněním či osoby pečující o děti a jiné závislé osoby. S těmito cílovými skupinami je nutné specificky pracovat, aby se mohli vrátit na trh práce.

Uvedené aktivity poskytují komplexní podporu vzájemně návazných a provázaných aktivit pro naplnění cíle, tedy návrat na trh práce.

4.3.5.1 Opatření specifického cíle ITI 1.2: Zapojit znevýhodněné skupiny obyvatel na trh práce

Tabulka 18 Specifický cíl ITI 1.2 – Opatření specifického cíle ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa OP	Specifický cíl OP
1.2.1 Zvýšení zaměstnatelnosti dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených obyvatel	Operační program Zaměstnanost	1 – Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	1.1.1 Zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			1.3.1 Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa OP	Specifický cíl OP
1.2.2 Zvýšení zaměstnatelnosti obyvatel se zdravotním znevýhodněním a osob pečujících o děti a jiné závislé osoby	Operační program Zaměstnanost	1 – Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	1.1.1 Zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
			1.2.1 Snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			1.3.1 Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání	3 – Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání	3.1.1 Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
	Integrovaný regionální operační program	2 – Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů	2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení *(naplňováno v rámci opatření Strategie 1.1.1)*
1.2.3 Podpora sociálního podnikání	Operační program Zaměstnanost	2 – Sociální začleňování a boj s chudobou	2.1.2 Rozvoj sektoru sociální ekonomiky *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
	Integrovaný regionální operační program	2 – Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů	2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

4.3.5.2 Podporované aktivity z operačních programů ve specifickém cíli ITI 1.2

OPATŘENÍ ITI 1.2.1 ZVÝŠENÍ ZAMĚSTNATELNOSTI DLOUHODOBĚ NEZAMĚSTNANÝCH A SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH OBYVATEL

OP ZAMĚSTNANOST, SC 1.1.1 ZVÝŠIT ZAMĚSTNANOST PODPOŘENÝCH OSOB, ZEJMÉNA STARŠÍCH, NÍZKOKVALIFIKOVANÝCH A ZNEVÝHODNĚNÝCH *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Zprostředkování zaměstnání – sdílené zprostředkování zaměstnání prostřednictvím agentur práce.
- Poradenské a informační činnosti a programy – realizace poradenských činností a programů, jejichž cílem je zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů osob pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání; příprava k práci osob se zdravotním postižením.
- Rekvalifikace.

- Podpora vytváření nových pracovních míst nebo míst vyhrazených pro určitou skupinu osob náležejících k ohroženým skupinám na trhu práce.
- Podpora umístění na uvolněná pracovní místa – bude podporováno nejenom vytváření či vymezování nových pracovních míst, ale rovněž umisťování ohrožených skupin osob na ta místa, která budou z různých příčin (např. odchod do důchodu, atd.) na trhu práce uvolňována.
- Podpora aktivit k získání pracovních návyků a zkušeností.
- Podpora flexibilních forem zaměstnání jako způsobu vytváření podmínek zejména pro uplatnění žen, mladých lidí, starších osob a dalších osob znevýhodněných na trhu práce (zkrácený úvazek, rotace na pracovním místě, sdílení pracovního místa, práce na dálku apod.).
- Doprovodná opatření umožňující začlenění podpořených osob na trh práce.
- Pracovní rehabilitace – podpora souvislé činnosti zaměřené na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením.

OP ZAMĚSTNANOST, SC 1.3.1 ZVÝŠIT ODBORNOU ÚROVEŇ ZNALOSTÍ, DOVEDNOSTÍ A KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ A SOULAD KVALIFIKAČNÍ ÚROVNĚ PRACOVNÍ SÍLY S POŽADAVKY TRHU PRÁCE *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Tvorba a realizace vzdělávacích programů pro zaměstnance, kteří jsou ohroženi propouštěním.
- Poradenské a informační aktivity v oblasti kariérového poradenství, orientace na trhu práce, možností služeb zaměstnanosti atd., vzdělávací a rekvalifikační programy pro zaměstnance podniků procházejících restrukturalizací nebo končících svoji činnost, včetně propouštěných zaměstnanců.

OPATŘENÍ ITI 1.2.2 ZVÝŠENÍ ZAMĚSTNATELNOSTI OBYVATEL SE ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM A OSOB PEČUJÍCÍCH O DĚTI A JINÉ ZÁVISLÉ OSOBY

OP ZAMĚSTNANOST, SC 1.1.1 ZVÝŠIT ZAMĚSTNANOST PODPOŘENÝCH OSOB, ZEJMÉNA STARŠÍCH, NÍZKOKVALIFIKOVANÝCH A ZNEVÝHODNĚNÝCH *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Zprostředkování zaměstnání – sdílené zprostředkování zaměstnání prostřednictvím agentur práce.
- Poradenské a informační činnosti a programy – realizace poradenských činností a programů, jejichž cílem je zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů osob pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání; příprava k práci osob se zdravotním postižením.
- Rekvalifikace.
- Podpora vytváření nových pracovních míst nebo míst vyhrazených pro určitou skupinu osob náležejících k ohroženým skupinám na trhu práce.
- Podpora umístění na uvolněná pracovní místa – bude podporováno nejenom vytváření či vymezování nových pracovních míst, ale rovněž umisťování ohrožených skupin osob na ta místa, která budou z různých příčin (např. odchod do důchodu, atd.) na trhu práce uvolňována.
- Podpora aktivit k získání pracovních návyků a zkušeností.
- Podpora flexibilních forem zaměstnání jako způsobu vytváření podmínek zejména pro uplatnění žen, mladých lidí, starších osob a dalších osob znevýhodněných na trhu práce (zkrácený úvazek, rotace na pracovním místě, sdílení pracovního místa, práce na dálku apod.).
- Doprovodná opatření umožňující začlenění podpořených osob na trh práce.
- Pracovní rehabilitace – podpora souvislé činnosti zaměřené na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením.

OP ZAMĚSTNANOST, SC 1.2.1 SNÍŽIT ROZDÍLY V POSTAVENÍ ŽEN A MUŽŮ NA TRHU PRÁCE *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Další profesní vzdělávání pro ženy a osoby pečující o jiné závislé osoby zaměřené na zlepšení jejich přístupu na trh práce.
- Vzdělávání a poradenské aktivity pro osoby na mateřské a rodičovské dovolené a pečující o závislé osoby či že-

ny ve starším věku.
- Vzdělávání, zvyšování povědomí, poradenství v oblasti rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce za účelem odstraňování genderových stereotypů a diskriminace na základě pohlaví.
- Advokátní služby pro oběti diskriminace na trhu práce z hlediska rovnosti žen a mužů včetně psychologického a právního poradenství.
- Podpora zavádění flexibilních forem práce a jejich využívání v praxi jako nástroje podpory slučitelnosti pracovního a soukromého života.
- Podpora a rozvoj služeb péče o děti za účelem zvýšení zaměstnanosti pečujících osob a usnadnění slučitelnosti pracovního a soukromého života.
- Podpora aktivit zaměřených na vyšší míru zapojení mužů do péče o děti a další závislé osoby.
- Doprovodná opatření vedoucí k podpoře rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce s cílem usnadnění přístupu cílových skupin k hlavní formě podpory.

OP ZAMĚSTNANOST, SC 1.3.1 ZVÝŠIT ODBORNOU ÚROVEŇ ZNALOSTÍ, DOVEDNOSTÍ A KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ A SOULAD KVALIFIKAČNÍ ÚROVNĚ PRACOVNÍ SÍLY S POŽADAVKY TRHU PRÁCE *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
- Tvorba a realizace vzdělávacích programů pro zaměstnance, kteří jsou ohroženi propouštěním.
- Poradenské a informační aktivity v oblasti kariérového poradenství, orientace na trhu práce, možností služeb zaměstnanosti atd., vzdělávací a rekvalifikační programy pro zaměstnance podniků procházejících restrukturalizací nebo končících svoji činnost, včetně propouštěných zaměstnanců.

OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ, SC 3.1.1 ZVÝŠENÍ KVALITY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ VČETNĚ USNADNĚNÍ PŘECHODU DĚTÍ NA ZŠ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
- Zvýšit kvalitu předškolního vzdělávání.
- Spolupráce MŠ a ZŠ, všeobecná spolupráce mezi pedagogy, s rodiči, odborníky aj.
- Profesní podpora pedagogů.

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM, SC 2.4 ZVÝŠENÍ KVALITY A DOSTUPNOSTI INFRASTRUKTURY PRO VZDĚLÁVÁNÍ A CELOŽIVOTNÍ UČENÍ *(naplňováno v rámci opatření Strategie 1.1.1)*
- Rekonstrukce a stavební úpravy stávající infrastruktury ve vazbě na budování bezbariérovosti škol a školských zařízení.

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM, SC 2.4 ZVÝŠENÍ KVALITY A DOSTUPNOSTI INFRASTRUKTURY PRO VZDĚLÁVÁNÍ A CELOŽIVOTNÍ UČENÍ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
- Podpora infrastruktury pro předškolní vzdělávání – podpora zařízení péče o děti do 3 let, dětských skupin a mateřských škol.

OPATŘENÍ ITI 1.2.3 PODPORA SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ

OP ZAMĚSTNANOST, SC 2.1.2 ROZVOJ SEKTORU SOCIÁLNÍ EKONOMIKY *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Aktivity k posílení postavení sociálně vyloučených osob na trhu práce prostřednictvím aktivního začleňování osob v sociálně-podnikatelských subjektech.
- Vznik a rozvoj podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání, zavedení systému podpory startu, rozvoje a udržitelnosti sociálních podniků (zapojení i soukromého sektoru), včetně aktivit vedoucích k zajištění snadnějšího přístupu k jejich financování.
- Zavedení vzdělávacích programů, vzdělávání a poradenství související s podporou vzniku, založením, provozem a marketingem sociálního podniku.
- Podpora a vytváření podmínek pro vznik a rozvoj sociálních podniků, včetně společensky odpovědného zadávání zakázek; zvyšování povědomí a informovanosti o sociálním podnikání a spolupráce všech relevantních aktérů.

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM, SC 2.2 VZNIK NOVÝCH A ROZVOJ EXISTUJÍCÍCH PODNIKATELSKÝCH AKTIVIT V OBLASTI SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Výstavba, rekonstrukce, rozšíření a vybavení sociálních podniků.

4.3.6 Specifický cíl ITI PRÁCE 1.3: Zvýšit efektivitu řízení a vyhodnocování situace na trhu práce

Hlavní zjištění:

- Hrozba zachování stávajícího nemotivačního sociálního systému a podpory, včetně spíše „reaktivní“ podpory nezaměstnaných.
- Ustavení regionálního partnerství mezi aktéry na trhu práce a zahájení fungování v Česku unikátní platformy „MS Pakt zaměstnanosti“, který by měl přispět k řešení problémů na trhu práce.

Návrhy opatření:

1.3.1 Vznik a rozvoj nástrojů pro vyhodnocení a řízení situace na trhu práce

Pro správně řízenou politiku zaměstnanosti v regionu je nezbytné disponovat analýzami a prognózami stavu a vývoje na regionálním trhu práce a zejména kompetencemi pro jejich správnou interpretaci a předávání a šíření těchto výstupů zainteresovaným regionálním subjektům a „policy makerům“.

4.3.6.1 Opatření specifického cíle ITI 1.3: Zvýšit efektivitu řízení a vyhodnocování situace na trhu práce

Tabulka 19 Specifický cíl ITI 1.3 – Opatření specifického cíle ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa OP	Specifický cíl OP
1.3.1 Vznik a rozvoj nástrojů pro vyhodnocení a řízení situace na trhu práce	Operační program Zaměstnanost	1 – Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	1.4.1 Zvýšit kapacitu, komplexnost a kvalitu služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
		1 – Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	1.4.2 Zvýšit kvalitu systému dalšího vzdělávání *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
		3 – Sociální inovace a mezinárodní spolupráce	3.1.1 Zvýšit kvalitu a kvantitu využívání sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

4.3.6.2 Podporované aktivity z operačních programů ve specifickém cíli ITI 1.3

OPATŘENÍ ITI 1.3.1 VZNIK A ROZVOJ NÁSTROJŮ PRO VYHODNOCENÍ A ŘÍZENÍ SITUACE NA TRHU PRÁCE

OP ZAMĚSTNANOST, SC 1.4.1 ZVÝŠIT KAPACITU, KOMPLEXNOST A KVALITU SLUŽEB POSKYTOVANÝCH INSTITUCEMI VEŘEJNÝCH SLUŽEB ZAMĚSTNANOSTI *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Podpora rozvoje a kapacit institucí trhu práce (analytických, metodických a řídicích) s ohledem na potřeby trhu práce.
- Podpora a rozvoj spolupráce a partnerství při realizaci politiky zaměstnanosti jak na národní, tak zejména regionální úrovni se všemi relevantními aktéry na trhu práce.
- Tvorba, rozvoj a realizace informačních a monitorovacích systémů, vyhodnocování účinnosti realizace aktivních opatření na trhu práce, podpora analytické činnosti za účelem zvýšení efektivnosti služeb zaměstnanosti.

OP ZAMĚSTNANOST, SC 1.4.2 ZVÝŠIT KVALITU SYSTÉMU DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Tvorba a kontinuální provádění systému krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých analýz a prognóz kvalifikačních potřeb na trhu práce, produkce konkrétních informačních produktů dle potřeb jednotlivých uživatelů.
- Realizace systémového kariérového poradenství v celoživotní perspektivě, zejména na základě profilace uchazečů dle vzdálenosti od trhu práce, včetně informačních a poradenských systémů podporujících volbu povolání, vyhledávání zaměstnání s cílem dosažení souladu mezi požadavky trhu práce a kvalifikací nabízené pracovní síly, podpory nástrojů pro párování potřeb trhu práce a nabízené pracovní síly.

OP ZAMĚSTNANOST, SC 3.1 ZVÝŠIT KVALITU A KVANTITU VYUŽÍVÁNÍ SOCIÁLNÍCH INOVACÍ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE V TEMATICKÝCH OBLASTECH OPZ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Podpora inovací v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti.
- Vytvoření a rozvoj kapacit pro inovační nabídku a poptávku (vzdělávání aktérů na straně poptávky i nabídky, vznik inovační platformy – podpora síťování a spolupráce aktérů, apod.).
- Mezinárodní spolupráce v oblasti zaměstnanosti.

4.3.7 Soulad strategického cíle ITI PRÁCE s tematickými cíli EU

Tematický cíl EU (TC)	**Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce**	**Zapojit znevýhodněné skupiny obyvatel na trh práce**	**Zvýšit efektivitu řízení a vyhodnocování situace na trhu práce**
TC 3 Zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků	●		●
TC 8 Podpora udržitelné zaměstnanosti, kvalitních pracovních míst a mobility pracovních sil	●	●	●
TC 9 Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě a diskriminaci	●	●	●
TC 10 Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení	●		
TC 11 Posilování institucionální kapacity veřejných orgánů a zúčastněných stran a přispívání k účinné veřejné správě	●		●

Zdroj: vlastní zpracování

4.4 STRATEGICKÝ CÍL ITI 2: PODPOŘIT PODNIKÁNÍ A VZNIK PRACOVNÍCH MÍST - PILÍŘ PODNIKÁNÍ

4.4.1 Struktura strategického cíle ITI PODNIKÁNÍ

Strategický cíl ITI 2: Podpořit podnikání a vznik pracovních míst

Specifické cíle ITI a opatření

2.1 Podpořit podnikavost obyvatel a rozvoj malých a středních podniků (OP VVV, OP Z, IROP, OP PIK)
2.1.1 Zvýšit podnikatelské kompetence obyvatel a zvýšit motivaci k podnikání
2.1.2 Zvýšit počet a podpořit růst malých a středních firem

2.2 Zvýšit atraktivitu pro investice (OP PIK, IROP)
2.2.1 Revitalizace a regenerace zanedbaných ploch a areálů a objektů kulturního dědictví za účelem využití pro zvýšení atraktivity měst a jejich zázemí a podporu nových investic
2.2.2 Rekonstrukce, modernizace, popř. výstavba silnic a budování obchvatů sídel na vybrané regionální silniční síti s cílem zvýšit konektivitu k síti TEN-T

2.3 Realizovat aktivity na podporu strategie inteligentní specializace pro Moravskoslezský kraj (OP VVV, OP PIK)

2.3.1 Zvýšení intenzity transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti (RIS3 MSK: Cíl A1, horizontální priorita A: Transfer technologií)

4.4.2 Zdůvodnění strategického cíle ITI PODNIKÁNÍ

1. **NÍZKÁ EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEL**
   Jedním z klíčových problémů ekonomiky aglomerace je nízká ekonomická aktivita obyvatel, která pramení z nedostatku atraktivních pracovních příležitostí a vytváří tak nepříznivé podmínky pro podnikání. Lidnatost regionu se zahrnutím okolních regionů přitom znamená potenciálně dostatečný zdroj pracovní síly a podnikavých lidí.

2. **POTENCIÁL MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ PRO TVORBU PRACOVNÍCH MÍST**
   Malé a střední podniky vytvářejí většinu pracovních míst v ekonomice. Jejich podíl na celkovém počtu podniků je větší než 99 %. Z hlediska ekonomických aktivit narůstá Ostrava rychleji než zbytek Moravskoslezského kraje, v ostravské aglomeraci je největší koncentrace pracovních míst (cca 40 % MS kraje), což vytváří příznivé podmínky pro další rozvoj podnikání.

3. **POMALU ROSTOUCÍ PODNIKATELSKÁ AKTIVITA**
   I přes relativně kvalitní a dostupnou podnikatelskou infrastrukturu (vysoká koncentrace podnikatelských inkubátorů), včetně možnosti využití brownfieldů, je v aglomeraci nejnižší ochota podnikat a podnikatelská aktivita v regionu roste nejpomaleji v ČR.

4. **NEDOSTATEK PODNIKATELSKÝCH KOMPETENCÍ**
   Jednou z brzd většího rozvoje podnikání v regionu jsou omezené manažerské a podnikatelské kompetence místních podnikatelů a mladých absolventů. Nezbytné je také zlepšení kvality dostupných služeb pro malé a střední podniky. Pro rozvoj podnikání v ostravské aglomeraci hraje skutečnost, že se území metropolitní oblasti nachází v blízkosti perspektivně velmi zajímavých trhů v sousedních krajích nejen Česka, ale i Polska a Slovenska.

5. **NÍZKÁ MÍRA INOVATIVNOSTI**
   Ekonomické aktivity, včetně malého a středního podnikání v ostravské aglomeraci, jsou jen omezeně založené na vlastních, zcela nových inovacích. Převládá přejímání existujících řešení a technologií. Pro větší podíl výroby s vyšší přidanou hodnotou přitom lze využít stále přítomné unikátní know-how, spojené s dlouhou tradicí těžebního průmyslu, výrobou železa a oceli a těžkého strojírenství.

6. **NEDOSTATEČNÉ VYUŽÍVÁNÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU A VÝVOJE V PRAXI**
   V podnikatelském sektoru zaostává podíl výdajů na výzkum a vývoj. Malé a střední podniky jsou zde ve větší míře závislé na výzkumu a vývoji velkých a zahraničních firem. To zapříčiňuje mimo jiné výrobu produktů s nižší přidanou hodnotou. Výdaje do výzkumu a vývoje v podnikatelském sektoru jsou ve srovnání především s Prahou a Brnem, ale i Plzní, výrazně nižší.

7. **INTEGROVANOST S PILÍŘI PRÁCE A PROSTŘEDÍ A SE STRATEGIÍ INTELIGENTNÍ SPECIALIZACE**
   Ekonomická výkonnost aglomerace, zejména malých a středních podniků, a atraktivita pro začínající

podnikatele a pro nové investice je úzce svázána s kvalitní dopravní infrastrukturou, kvalitními službami, přívětivým prostředím pro život a s dostatkem vzdělané a adaptabilní pracovní síly.

4.4.3 Vazba strategického cíle ITI PODNIKÁNÍ na analytickou část

Kvalita a intenzita podnikatelského prostředí významně ovlivňuje ekonomický rozvoj ve městech, aplikaci a využití nových technologií a tvorbu pracovních míst, s čímž úzce souvisí také ochota obyvatel setrvat v regionu a seberealizovat se.

Cílem ITI je posílit kulturu podnikání v každé fázi životního cyklu firem a podpořit předpoklady, které vedou k rozhodnutí postavit se na vlastní nohy a realizovat své nápady a sny na komerčních trzích.

Partneři v aglomeraci potřebují zacílit podporu podnikání na zlepšení podmínek pro vytváření znalostí a podnikavého ducha, kvas nápadů a myšlenek a ambicí místních obyvatel, které jsou nezbytné pro vznik malých firem bez ohledu na oborové zaměření. Již existující firmy a živnosti potřebují kvalitní služby a podpůrnou infrastrukturu, které jim pomohou v dalším rozvoji.

ITI podpoří programy pro rozvíjení podnikatelského potenciálu a změnu zaměstnanecké kultury obyvatel v aglomeraci. Pro řešení chybějících kompetencí a zkušenosti k podnikání a řízení firmy, budou nabídnuty vzdělávací programy, programy pro výměnu zkušeností a znalostí, školení se zkušenými podnikateli, programy (a opatření) šité na míru umožňující dostatečnou flexibilitu a rychlost reakce na změny na trhu. Informace o možných podnikatelských příležitostech nebo dostupném kapitálu či inovacích nebudou jen pasivně čekat na internetových stránkách veřejných institucí, budou aktivně šířeny prostřednictvím dostupných komunikačních a informačních nástrojů odpovídajících 21. století a věku sociálních sítí a internetových komunit. Služby podnikatelům budou poskytovat profesionálové, kteří mají sami chuť nebo dovednost podnikat a jsou schopni pružně reagovat na potřeby koncových uživatelů a zákazníků. Veřejná správa, akademické instituce a firmy budou společně vytvářet vzájemně se inspirující mezioborové komunity a prostředí, ve kterém bují podnika-

telský duch, ve kterém důvěra a vzájemná spolupráce nasměřuje rozvoj podnikatelského prostředí směrem k vyšší zaměstnanosti, větší inovativnosti a stejně dobrému jménu, jakému se dnes těší například Brno, díky koordinované podpoře a spolupráci.

Města a partneři budou na svém území připraveni podpořit rozvoj firem investicemi do služeb a infrastrukturou pro lákání nových investic. Firmám bude poskytnuta podpora při získávání informací a poradenství pro rozšiřování svých provozů, zavádění nových technologií, přípravy pracovní síly, ruku v ruce se snahou o zajištění udržitelnosti kvality životního prostředí (např. snížením energetické náročnosti ekonomiky).

Bude potřeba i nadále posilovat image přívětivého regionu pro investory a připravovat v území dostupnou infrastrukturu k rozvoji malých a středních podniků, ale zároveň vyvíjet maximální snahu o to, aby se do regionu podařilo přilákat atraktivní investice v perspektivních oborech s vysokou přidanou hodnotou a schopností rozvíjet i výzkum a vývoj a vytvářet nová pracovní místa a stát se nedílnou součástí místní ekonomiky s chutí reinvestovat své výnosy do místních obyvatel a firem.

Kvalitní podpora internacionalizace podniků, vstup na zahraniční trhy a zapojení do globálních sítí vyžaduje komplexní integrovaná řešení, ke kterým je nutná úzká spolupráce veřejných, soukromých a znalostních institucí s vazbou na koncové uživatele komerčních produktů (tzv. Quadruple helix).

Rozvoj podnikatelů a řemeslníků má potenciál využívat unikátního know-how historického průmyslového zaměření, přítomnost rozvíjejících se technických oborů na středních školách a univerzitách s obecnou podporou místních i národních politik, zaměřených na podporu technického a řemeslného vzdělávání. Technické obory a průmysl má potenciál do budoucna zajistit pracovní místa v mnoha rozvíjejících se i nově se utvářejících se oborech v kombinaci s ICT technologiemi nebo důrazem na prosazování zelené ekonomiky.

Ostravská aglomerace se nachází na území perspektivního mezinárodního trhu (Česko – Polsko – Slovensko) a má potenciál stát se pólem růstu širšího území. Nezanedbatelnou roli hraje i osobní vztah obyvatel k ostravskému regionu či přímo k ostravské metropoli.

Strategický cíl PODNIKÁNÍ a jeho specifické cíle jsou úzce provázány s naplňováním ostatních strategických cílů. Na rozvoj podnikání má přímý vliv dopravní dostupnost, kvalita vzdělání a nabídka pracovního trhu atd. Podnikání má vliv na životní prostředí, přitom může vytvářet trhy na poli zelených technologií nebo při snižování ekologické zátěže těžby a materiálové produkce.

4.4.4 Specifický cíl ITI PODNIKÁNÍ 2.1 Podpořit podnikavost obyvatel a rozvoj malých a středních podniků

Hlavní zjištění:

- Nízká ochota podnikat a založit novou firmu, přetrvávající zaměstnanecká mentalita.
- Nedostatek podnikatelských kompetencí.
- Pomalu rostoucí podnikatelská aktivita v aglomeraci.
- Omezená a nekoordinovaná podpora pro malé a střední podniky v aglomeraci, zejména v řemeslných a technických oborech.

Návrh opatření:

2.1.1 Zvýšit podnikatelské kompetence obyvatel a zvýšit motivaci k podnikání
2.1.2 Zvýšit počet a podpořit růst malých a středních firem

Ekonomika v aglomeraci vyžaduje účinné impulsy do zvýšení ekonomické aktivity a produktivity obyvatel a do rozvoje místních firem. Úspěšné a fungující firmy vytvářejí produkty a služby uplatňující se na nových a rostoucích trzích, vytvářejí díky své aktivitě pracovní místa a generují inovace, posouvající kvalitu života a spokojenost koncových uživatelů díky svým produktům a službám.

Každá firma projde již mnohokrát popsanými fázemi vývoje. Od prvotní myšlenky, nápadu nebo zjištěné technologie, přes ověření životaschopnosti a komerčního potenciálu připravovaného produktu nebo služby, až po založení firmy, ochranu obchodního vlastnictví, vytváření vztahů mezi dodavateli a mezi zákazníky, řízení organizace, řízení lidských zdrojů a plánování dalšího rozvoje.

Ostravská aglomerace trpí již v zárodku přerodu nápadu na historicky zatíženou mentalitu místních obyvatel. Většina obyvatel v produktivním věku byla vychována a vzdělána v prostředí, kde byl zaměstnanecký poměr běžnou formou uplatnění v ekonomice. Měkké kompetence a dovednosti žádoucí v podnikatelském prostředí nebyly a mnohde stále nejsou standardní součástí vzdělávacího systému na všech jeho stupních. Informace o příležitostech, formy podpory a služby pro podnikavé lidi v aglomeraci zaostávají za dynamickými regiony, nejsou dostatečně atraktivní a jsou poskytovány nekoordinovaně s absencí měření jejich výsledků nebo skutečných dopadů na podnikatelský ekosystém.

V aglomeraci je řada technicky a řemeslně kvalitně vybavených obyvatel, kterým chybí potřebné znalosti a podpora, která by jim pomohla realizovat své nápady a schopnosti v podnikatelském prostředí. Počáteční rizika, nedostatek zkušeností a neprovázanost podpory ve všech fázích cyklu života malé firmy mají za důsledek pocit nejistoty a obavy z neúspěchu, který je vyvažován alternativou jistot zaměstnaneckého poměru ve velkých firmách.

Řada již založených firem se ve svých počátečních fázích rozvoje oceňuje možnost získávat a sdílet informace, znalosti a zkušenosti s jinými firmami. Majitelé a manažeři malých a středních podniků se učí za pochodu a vyžadují flexibilní systém podpory a networkingové prostředí, ve kterém bude možné vytvářet pocit důvěry a spolupráce.

Úspěšné rozvíjející se firmy potřebují podporu při hledání kvalitní pracovní síly, řízení kapitálu a investic, řízení firmy jako rostoucí organizace, rady a informace při rozšiřování na nové trhy u nás i v zahraničí.

Cílem opatření v rámci prioritní oblasti je zvýšit motivaci a ochotu podnikavých lidí založit a rozvíjet vlastní podnikání, vytvářet nové pracovní příležitosti a přispět tak ke zvýšení ekonomické výkonnosti aglomerace. K tomu je potřeba investovat do zvyšování podnikatelských kompetencí a dovedností absolventů škol a manažerů malých a středních firem. K tomuto účelu napomáhají investice do budování školicích středisek v malých a středních firmách. Investice jsou potřebné také k vytváření příznivých podmínek pro zakládání a rozvoj firem, včetně zjednodušení přístupu ke kapitálu, vybavení začínajících firem a k akceleračním službám. Pro akceleraci rozvoje podpořených firem je potřeba podpořit síťování a spolupráci podnikatelů a poskytnout mentoring a koučing ze strany úspěšných podnikatelů na mezinárodních trzích. Cílem je také podpořit orientaci a schopnost malých a středních podniků uchytit se na exportních trzích a zesílit schopnost oslovit globálního zákazníka.

Cílem opatření ITI zaměřeného na malé a střední podniky je podpořit:
- Programy a aktivity podporující motivaci a ochotu podnikat
- Programy a aktivity zvyšující podnikatelské kompetence a dovednosti obyvatel
- Programy a aktivity podporující zakládání a rozvoj malých a středních firem
- Aktivity na podporu rozvoje kreativních oborů a vyšší kvality služeb podpůrné podnikatelské infrastruktury

V rámci specifického cíle je potřeba zajistit soulad se Strategií inteligentní specializace Moravskoslezského kraje (RIS 3).

4.4.4.1 Opatření a aktivity specifického cíle ITI 2.1

Tabulka 20: Specifický cíl ITI 2.1 – Doporučené opatření a aktivity ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa	Specifický cíl OP
2.1.1 Zvýšit podnikatelské kompetence obyvatel a zvýšit motivaci k podnikání	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (ESF)	2 – Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj	2.1.1 Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
		3 – Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání	3.1.2 Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			3.1.5 Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa	Specifický cíl OP
	Operační program Zaměstnanost (ESF)	1 – Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	1.1.1 Zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných *(územní dimenze dle NDÚD - bude řešeno nástrojem ITI)*
	Integrovaný regionální operační program (ERDF)	2 - Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů	2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení *(naplňováno v rámci opatření Strategie 1.1.1)*
2.1.2 Zvýšit počet a podpořit růst malých a středních firem	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (ERDF)	2 – Rozvoj konkurenceschopnosti malých a středních podniků	2.1 Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
			2.2 Zvýšit internacionalizaci malých a středních podniků *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			2.4 Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

4.4.4.2 Podporované aktivity ze specifických cílů OP ve specifickém cíli ITI 2.1

OPATŘENÍ ITI 2.1.1 ZVÝŠIT PODNIKATELSKÉ KOMPETENCE OBYVATEL A ZVÝŠIT MOTIVACI K PODNIKÁNÍ

OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ, SC 2.1.1. ZVÝŠENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH A JEHO RELEVANCE PRO POTŘEBY TRHU PRÁCE *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Podpora podnikavosti a dalších moderních dovedností studentů, podpora výuky tzv. soft skills dovedností (vč. výuky realizované odborníky z aplikační sféry).

.

OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ, SC 3.1.2 ZLEPŠENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ, SC 3.1.5 ZVÝŠENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY VČETNĚ POSÍLENÍ JEJICH RELEVANCE PRO TRH PRÁCE *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Podpora polytechnického vzdělávání, aktivit rozvíjejících podnikavost a kompetence k podnikání na všech stupních škol.
- Zvýšení spolupráce škol a zaměstnavatelů při podpoře kreativity a zájmu o přírodní a technické obory.
- Zlepšení spolupráce škol a školských zařízení a zaměstnavatelů NNO, ostatních aktérů ve vzdělávání a institucí VaV.
- Zvýšení motivace žáků studovat a v praxi uplatnit odborné dovednosti a zároveň zvýšit informovanost žáků, rodičů a učitelů o požadavcích na výkon povolání, o pracovním prostředí a perspektivě uplatnění.

OP ZAMĚSTNANOST, SC 1.1.1 ZVÝŠIT ZAMĚSTNANOST PODPOŘENÝCH OSOB, ZEJMÉNA STARŠÍCH, NÍZKOKVALIFIKOVANÝCH A ZNEVÝHODNĚNÝCH *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Poradenské a informační činnosti a programy – realizace poradenských činností a programů, jejichž cílem je zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů osob pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání; příprava k práci osob se zdravotním postižením a při výběru vhodných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (za možného využití profilace uchazečů o zaměstnání a targetingu), podpora JOB klubů, řízené poradenství ke změně kvalifikace.
- Rekvalifikace – podpora při získání nové kvalifikace, při zvyšování, rozšiřování nebo prohlubování dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování a obnovování. Za rekvalifikaci se považuje i získání kvalifikace pro pracovní uplatnění osoby, která dosud žádnou kvalifikaci nezískala.
- Rozvoj základních kompetencí za účelem snazšího uplatnění na trhu práce (např. čtenářská gramotnost, numerická gramotnost či rozvoj digitálních kompetencí apod.).
- Podpora vytváření nových pracovních míst nebo míst vyhrazených pro určitou skupinu osob náležejících k ohroženým skupinám na trhu práce, včetně podpory začínajících OSVČ z řad uchazečů o zaměstnání či jiných skupin osob znevýhodněných na trhu práce.
- Realizace nových či inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti v souladu s aktuálními potřebami trhu práce, včetně podpory principů sociální ekonomiky.

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM, SC 2.4 ZVÝŠENÍ KVALITY A DOSTUPNOSTI INFRASTRUKTURY PRO VZDĚLÁVÁNÍ A CELOŽIVOTNÍ UČENÍ *(naplňováno v rámci opatření Strategie 1.1.1)*

- Podpora infrastruktury pro základní vzdělávání v základních školách.
- Podpora infrastruktury škol a školských zařízení pro střední a vyšší odborné vzdělávání.
  Ve výše uvedených oblastech budou podporovány následující aktivity:
  - Stavební úpravy a pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí v oblastech komunikace v cizích jazycích, technických a řemeslných oborů, přírodních věd a ve schopnosti práce s digitálními technologiemi.
- Doplňková aktivita:
  - Rekonstrukce a stavební úpravy stávající infrastruktury ve vazbě na budování bezbariérovosti škol.
  - Zajištění vnitřní konektivity škol a připojení k internetu – rozvoj vnitřní konektivity v prostorách škol a školských zařízení a připojení i internetu.

- Podpora infrastruktury pro celoživotní vzdělávání v klíčových kompetencích.
- Podpora infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže.

Ve výše uvedených oblastech budou podporovány následující aktivity:

- Stavební úpravy a pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí v oblastech komunikace v cizích jazycích, technických a řemeslných oborů, přírodních věd a ve schopnosti práce s digitálními technologiemi.

- Jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy a zahrady.

OPATŘENÍ ITI 2.1.2 ZVÝŠIT POČET A PODPOŘIT RŮST MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 2.1 ZVÝŠIT KONKURENCESCHOPNOST A ZAČÍNAJÍCÍCH A ROZVOJOVÝCH MSP *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Realizace podnikatelských záměrů začínajících podniků (do 3 let) a rozvojových podniků prostřednictvím vhodných finančních nástrojů a dotací pro MSP – pořízení nových strojů, technologických zařízení a vybavení.
- Poskytování poradenských služeb a služeb pro začínající podniky (např. prostřednictvím podnikatelských inkubátorů).

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 2.2 ZVÝŠIT INTERNACIONALIZACI MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Služby pro MSP zaměřené na mezinárodní konkurenceschopnost usnadňující vstup na zahraniční trhy (účast na zahraničních výstavách a veletrzích, včetně organizace seminářů/akcí se zaměřením na konkrétní problematiku týkající se mezinárodní konkurenceschopnosti, např. právní aspekty daného teritoria aj.).
- Sofistikované poradenské služby expertů se znalostí mezinárodního prostředí (se specifickou teritoriální znalostí) a poradenské služby pro strategické řízení a management inovací (mentoring, koučing, foresight ad.).

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 2.4 ZVÝŠIT KAPACITU PRO ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ V MSP *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Zajištění a rozvoj kvalitní infrastruktury pro realizaci, organizaci a řízení odborného vzdělávání pracovníků v malých a středních podnicích.
- Pořízení nových zařízení, vybudování/rozšíření školicích středisek, v rámci kterých budou mít zaměstnavatelé, jejich zaměstnanci, žáci a studenti spolupracujících škol možnost proškolení a seznámení se s rozvíjejícími se novými technologiemi, odbornostmi a procesy v daném oboru a novou legislativou související s podnikáním i s efektivním marketingem, který je nutnou součástí konkurenceschopnosti.

4.4.5 Specifický cíl ITI PODNIKÁNÍ 2.2: Zvýšit atraktivitu pro investice

Hlavní zjištění:

- Hrozící odliv stávajících investorů a velkých zaměstnavatelů v aglomeraci.
- Na území aglomerace zůstávají nevyužité plochy a areály s potenciálem komerčního využití pro podnikání a investice.
- Dopravní infrastruktura v aglomeraci, jako jeden z klíčových faktorů konkurenceschopnosti při lákání nových investic, vyžaduje vyšší kvalitu a napojení na mezinárodní dopravní sítě.

Návrh opatření:
2.2.1 Revitalizace a regenerace zanedbaných ploch a areálů a objektů kulturního dědictví za účelem využití pro zvýšení atraktivity měst a jejich zázemí a podporu nových investic
2.2.2 Rekonstrukce, modernizace, popř. výstavba silnic a budování obchvatů sídel na vybrané regionální silniční síti s cílem zvýšit konektivitu k síti TEN-T

Cílem opatření v rámci této prioritní oblasti je zvýšit atraktivitu aglomerace pro nové investice, které jsou jedním z nejvýznamnějších zdrojů nových pracovních míst. Aktivity v rámci prioritní oblasti směřují do regenerace a revitalizace zanedbaných ploch a areálů na území aglomerace za účelem zvýšit atraktivitu ve vazbě na rozvoj investičních aktivit a tvorbu nových pracovních míst. Regenerační a revitalizační aktivity spojené s podporou podnikavosti pomohou odbourat současné bariéry růstu dané mnohdy také fyzickou infrastrukturou ve městech a jejich okolí, posílí roli komunit a vrátí puls ekonomickému a společenskému životu, především v centrech měst.

Jednou z možností, jak dlouhodobě udržet rozvoj ekonomického potenciálu v aglomeraci, je zajištění dlouhodobého využití prostředků z ERDF prostřednictvím rozvojového revolvingového fondu, zaměřeného na podporu a rozvoj podnikání. Pro uvedené lze využít aplikaci příslušných nařízení EU, týkající se vytvoření finančního nástroje.

Zvýšit dostupnost aglomerace na mezinárodní trhy prostřednictvím napojení silniční infrastruktury na síť TEN-T je jedním z klíčových faktorů konkurenceschopnosti regionu. Opatření mají za cíl podpořit kvalitní a celistvé územní plánování v aglomeraci podporující investiční aktivity v území.

Návrh typových opatření:

- Rekonstrukce, modernizace, popř. výstavba silnic a budování obchvatů sídel na vybrané regionální silniční síti s cílem zvýšit konektivitu k síti TEN-T.
- Revitalizace kulturního dědictví za účelem zvýšení atraktivity měst a jejich zázemí a podporu nových investic.
- Revitalizace a regenerace zanedbaných ploch a areálů za účelem využití pro zvýšení atraktivity měst a jejich zázemí a podporu nových investic.
- Pořizování územně analytických podkladů, územních plánů a studií.

4.4.5.1 Opatření a aktivity specifického cíle ITI 2.2

Tabulka 21: Specifický cíl ITI 2.2 – Doporučené opatření a aktivity ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa	Specifický cíl OP
2.2.1 Revitalizace a regenerace zanedbaných ploch a areálů a objektů kulturního dědictví za účelem využití pro zvýšení atraktivity měst a jejich zázemí a podporu nových investic	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (ERDF)	2 - Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	2.3 Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
	Integrovaný regionální operační program (ERDF)	3 – Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí	3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
2.2.2 Rekonstrukce, modernizace, popř. výstavba silnic a budování obchvatů sídel na vybrané regionální silniční síti s cílem zvýšit konektivitu k síti TEN-T	Integrovaný regionální operační program (ERDF)	1 – Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony	1.1 Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoj sítí regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
		3 – Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů	3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

4.4.5.2 Podporované aktivity ze specifických cílů OP ve specifickém cíli ITI 2.2

OPATŘENÍ ITI 2.2.1 REVITALIZACE A REGENERACE ZANEDBANÝCH PLOCH A AREÁLŮ A OBJEKTŮ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ ZA ÚČELEM VYUŽITÍ PRO ZVÝŠENÍ ATRAKTIVITY MĚST A JEJICH ZÁZEMÍ A PODPORU NOVÝCH INVESTIC

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST , SC 2.3 ZVÝŠIT VYUŽITELNOST INFRASTRUKTURY PRO PODNIKÁNÍ *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Rekonstrukce brownfieldů (bez výdajů na odstranění ekologických zátěží) a jejich přeměna na moderní podnikatelské objekty a vznik nově zrekonstruovatelných podnikatelských ploch.

Bude prozkoumána možnost vytvoření rozvojového fondu (revolvingového nástroje) na podporu investičních aktivit v rámci aglomerace.

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM, SC 3.1 ZEFEKTIVNĚNÍ PREZENTACE, POSÍLENÍ OCHRANY A ROZVOJE KULTURNÍHO DĚDICTVÍ *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Revitalizace souboru vybraných památek
  - památek zapsaných na Seznam světového dědictví UNESCO,
  - památek zařazených na Indikativní seznam světového dědictví UNESCO v kategorii kulturní dědictví,
  - národních kulturních památek k 1. 1. 2014,
  - památek evidovaných v Indikativním seznamu národních kulturních památek k 1. 1. 2014 (Indikativní seznam NKP).

Bude podporována revitalizace kulturních památek pro zvýšení atraktivity měst a jejich zázemí a podporu nových investic.

Z tohoto opatření nelze podporovat komerční turistická zařízení.

Podpořeny mohou být pouze projekty, které jsou v souladu s pravidly veřejné podpory (zvláště s blokovou výjimkou na podporu kultury a zachování kulturního dědictví).

OPATŘENÍ ITI 2.2.2 REKONSTRUKCE, MODERNIZACE, POPŘ. VÝSTAVBA SILNIC A BUDOVÁNÍ OBCHVATŮ SÍDEL NA VYBRANÉ REGIONÁLNÍ SILNIČNÍ SÍTI S CÍLEM ZVÝŠIT KONEKTIVITU K SÍTI TEN-T

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM, SC 1.1 ZVÝŠENÍ REGIONÁLNÍ MOBILITY PROSTŘEDNICTVÍM MODERNIZACE A ROZVOJE SÍTÍ REGIONÁLNÍ SILNIČNÍ INFRASTRUKTURY NAVAZUJÍCÍ NA SÍŤ TEN-T *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Rekonstrukce, modernizace vybraných úseků silnic II. a III. třídy.
- Doplňkově bude podporováno technické zhodnocení a výstavba protihlukových zdí a bariér, veřejného osvětlení v intravilánech obcí, senzory a aktivní prvky ITS a výsadba doplňující zeleně podél silnic a prvky silniční infrastruktury za účelem snížení fragmentace krajiny.

Projekty budou realizovány na prioritní regionální silniční síti a budou obsaženy v Regionálním akčním plánu Moravskoslezského kraje.

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM, SC 1.1 ZVÝŠENÍ REGIONÁLNÍ MOBILITY PROSTŘEDNICTVÍM MODERNIZACE A ROZVOJE SÍTÍ REGIONÁLNÍ SILNIČNÍ INFRASTRUKTURY NAVAZUJÍCÍ NA SÍŤ TEN-T *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Výstavba vybraných úseků silnic II. a III. třídy.
- Budování obchvatů sídel a vybraných úseků silnic III. třídy.

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM, SC 3.3 PODPORA POŘIZOVÁNÍ A UPLATŇOVÁNÍ DOKUMENTŮ ÚZEMNÍHO ROZVOJE *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Pořízení územních plánů, pořízení regulačních plánů, pořízení územních studií.

4.4.6 Specifický cíl ITI PODNIKÁNÍ 2.3 Realizovat aktivity na podporu strategie inteligentní specializace pro Moravskoslezský kraj

Hlavní zjištění:

- Nízká míra inovační aktivity malých a středních firem.
- Nedostatečné předpoklady pro zvýšení inovační výkonnosti (kompetence, zkušenosti, služby, kultura podnikání).
- Potřeba zintenzívnit transfer výsledků výzkumu a vývoje do komerční aplikace.

Návrh opatření

2.3.1 Zvýšení intenzity transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti

Cílem investic do aplikace výsledků výzkumu, vývoje a inovací je zvýšit inovační výkonnost a konkurenceschopnost místních podniků a univerzit a podpora vytváření pracovních míst v oborech s vyšší přidanou hodnotou. Spolupráce firem a znalostních institucí a podpora inovační výkonnosti vychází ze zaměření Regionální inovační strategie kraje, resp. Strategie inteligentní specializace Moravskoslezského kraje pro programové období 2014 – 2020 a je v souladu s podporou územní dimenze Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, ve specifickém cíli 1.2 a Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost ve specifických cílech 1.1 a 1.2 (viz Národní dokument k územní dimenzi ESIF v ČR).

Ostravská aglomerace disponuje výzkumným potenciálem pro řešení řady výzev, které se objevují v souvislosti s problémy, kterým čelí současná společnost. V některých případech jsou tyto výzvy umocněny specifickou, historicky danou situací ostravské aglomerace (ekologické zátěže, zdravotní stav obyvatelstva ad.). Klíčovou podmínkou pro realizaci tohoto potenciálu je možnost propojit jednotlivé aktéry, zejména pak výzkumné organizace a firmy, a nabídnout jim příležitost k rozvoji dlouhodobější výzkumné spolupráce. Tento rozvoj spolupráce musí probíhat pokud možno ve všech fázích technologické připravenosti, počínaje úrovní spolupráce na strategické (dlouhodobé) úrovni, konče aplikovaným výzkumem na komerční úrovni (služby smluvního výzkumu). Důležitou fázi představuje předaplikační výzkum, v rámci kterého dochází k formulaci technologického konceptu daného aplikačního řešení.

V tomto ohledu se jeví jako vhodné využít nástroj ITI Ostravské aglomerace prostřednictvím aktivit zaměřených na posilování dlouhodobé mezisektorové spolupráce a podpory předaplikačního výzkumu definovaných v rámci OP VVV.

V minulém období proběhl screening tohoto potenciálu u hlavních výzkumných organizací, nacházejících se na území Ostravské aglomerace, který vyústil v požadovanou finanční alokaci a prokázal soulad plánovaných výzkumných záměrů s Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací ČR (tj. včetně priorit národní a regionální RIS3 strategie).

4.4.6.1 Opatření a aktivity specifického cíle ITI 2.3

Tabulka 22: Specifický cíl ITI 2.3 – Doporučené opatření a aktivity ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa	Specifický cíl OP
2.3.1 Zvýšení intenzity transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (ERDF)	1 – Posilování kapacit pro kvalitní výzkum	1.2 Budování kapacit a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (ERDF)	1 – Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace	1.1 Zvýšit inovační výkonnost podniků *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
			1.2 Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

4.4.6.2 Podporované aktivity ze specifických cílů OP ve specifickém cíli ITI 2.3

OPATŘENÍ ITI 2.3.1 ZVÝŠENÍ INTENZITY TRANSFERU A KOMERCIALIZACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉ A VÝVOJOVÉ ČINNOSTI

OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ, SC 1.2 BUDOVÁNÍ KAPACIT A POSÍLENÍ DLOUHODOBÉ SPOLUPRÁCE VÝZKUMNÝCH ORGANIZACÍ S APLIKAČNÍ SFÉROU *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Příprava a realizace projektů dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s podniky a mezioborových partnerství využívajících existující výzkumnou infrastrukturu (typu evropských kompetenčních center, kolokačních center apod.).
- Budování kapacit a realizace výzkumných projektů v předaplikační fázi, na základě dlouhodobých potřeb trhu i společnosti s velkým potenciálem pro dosažení průlomových výsledků.

Cílem opatření 2.3.1, podpořeného prostředky ze specifického cíle 2 prioritní osy 1 OP VVV je zvýšit praktické přínosy výzkumu pro řešení společenských výzev a obecně pro společnost, čehož bude dosaženo zejména prostřednictvím budování a posílení kapacit pro efektivní spolupráci mezi výzkumnou a aplikační sférou v předaplikačním výzkumu. Výsledky přispějí ke zvýšení kvality života obyvatel a k řešení velkých společenských témat. Výše zmíněný výzkum bude naplňovat strategické dlouhodobé potřeby trhu s využitím stávajících výzkumných infrastruktur. Na tento cíl synergicky navazují intervence Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost zaměřené na transfer technologií a průmyslový výzkum ve spolupráci výzkumných organizací a podniků.

Výsledkem intervencí bude:
1. Vytvoření mezioborových výzkumných týmů realizujících předaplikační výzkum v průlomových oblastech s potenciálem širokého uplatnění výsledků. Intenzivní výzkumná spolupráce napříč obory a sektory přispěje k posílení výzkumných kapacit pro zapojení do mezinárodních výzkumných projektů v aplikačních oblastech

identifikovaných v národní nebo krajské RIS3 strategii nebo v generických znalostních doménách.

2. Posílení orientace výzkumu na společenské výzvy v souladu s prioritními oblastmi stanovenými v RIS3.

3. Zvýšení potenciálu pro využití výsledků výzkumu v praxi, zvýšení počtu mezinárodních patentových přihlášek a společných publikací veřejného a soukromého sektoru.

4. Zintenzivnění dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou, a to zejména podnikovou.

Projekty, předkládané v rámci ITI, musí být v souladu s Národní výzkumnou a inovační strategií pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS3 strategie) a/nebo jejími příslušnými krajskými přílohami – projekt je realizován v souladu s alespoň jednou generickou znalostní doménou nebo s alespoň jedním klíčovým odvětvím aplikací a aplikačním tématem uvedenými v Národní RIS3 strategii či regionální příloze.

Klíčová odvětví aplikací a aplikační témata – určená Národní RIS 3 strategií:

1. Výroba dopravních prostředků, udržitelnost a bezpečnost dopravy
2. Pokročilé a úsporné strojírenství a automatizace
3. Úsporná řešení v elektronice a elektrotechnice
4. IT služby, software a IT bezpečnost
5. Udržitelná a bezpečná výroba a distribuce elektrické energie
6. Léčiva a zdravotnické prostředky a metody pro zdravé stárnutí
7. Přírodní zdroje, udržitelné zemědělství a potravinová bezpečnost a dostatečnost

Oblasti výzkumné specializace – technologické domény – určené krajskou přílohou k národní RIS3 strategii za Moravskoslezský kraj:

1. Pokročilé materiály a materiály s nízkou energetickou náročností, jejich vývoj, výroba a technologie zpracování (vč. využití nanotechnologií) a vzájemného spojování (slitiny, ušlechtilé oceli, kompozity, hliník, plasty, přírodní materiály)
2. Speciální stroje, zařízení a technologické postupy průmyslové automatizace pro výrobu a zkušebnictví
3. Mechatronické systémy a zařízení (vč. souvisejícího modelování a simulací)
4. Regenerativní medicína, genomika a nové přístupy při analýze dat
5. Zpracování a využití druhotných surovin a odpadů v podmínkách ostravské aglomerace (s využitím infrastruktury původních těžebních zařízení, bývalých průmyslových objektů – brownfields, aj.), vývoj bezodpadových výrobních technologií
6. Smart grids a smart cities s využitím specifik MSK v procesu změn jeho technologického profilu - geotermální energie, metan, kogenerace a akumulace, podzemní infrastruktura
7. Integrované bezpečnostní systémy (vývoj komplexních bezpečnostních systémů pro soukromý i veřejný sektor) se zahrnutím prvků environmentální prevence a ochrany (škodliviny, epidemiologické jevy)
8. Superpočítačové metody pro řešení inženýrských úloh, aplikace v přírodních a technických vědách, modelování a simulace jevů a situací s dopadem na lidskou činnost

Generické znalostní domény (KETs + netechnologické domény):

1. Pokročilé materiály
2. Nanotechnologie
3. Mikro a nanoelektronika
4. Pokročilé výrobní technologie
5. Fotonika
6. Průmyslové biotechnologie
7. Znalosti pro digitální ekonomiku, kulturní a kreativní průmysl
8. Společenskovědní znalosti pro netechnické inovace

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 1.1 ZVÝŠIT INOVAČNÍ VÝKONNOST PODNIKŮ *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- průmyslový výzkum a vývoj

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 1.2 ZVÝŠIT INTENZITU A ÚČINNOST SPOLUPRÁCE VE VÝZKUMU, VÝVOJI A INOVACÍCH *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Tvorba nových a rozšiřování a zvyšování kvality současných služeb podpůrné infrastruktury, tj. vědecko-technických parků, podnikatelských inovačních center, podnikatelských inkubátorů, inovativní řešení při podpoře řemesel, například vznik Svět řemesel).
- rozvoj sítí spolupráce, vč. klastrů a technologických platforem (zejména kolektivní výzkum, založený na potřebách většího počtu MSP i větších firem, rozvoj mezisektorové spolupráce a internacionalizace),
- rozvoj komunikace a sdílení poznatků mezi podnikovou a výzkumnou sférou,
- rozšiřování/výstavba sdílené infrastruktury pro průmyslový výzkum.

4.4.7 Soulad strategického cíle ITI PODNIKÁNÍ s tematickými cíli EU

Tematický cíl EU (TC)	**Podpořit podnikavost obyvatel a rozvoj malých a středních MSP**	**Zvýšit atraktivitu pro investice**	**Realizovat aktivity na podporu strategie inteligentní specializace pro MSK**
TC 3 Zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků.	●	●	●
TC 7 Podpora udržitelné dopravy a odstraňování překážek v klíčových síťových infrastrukturách		●	
TC 10 Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení	●		●
TC 11 Posilování institucionální kapacity veřejných orgánů a účastněných stran a přispívání k účinné veřejné správě		●	

Zdroj: vlastní zpracování

4.5 STRATEGICKÝ CÍL ITI 3: ZLEPŠIT KVALITU PROSTŘEDÍ A PODPOŘIT UDRŽITELNÝ ROZVOJ - PILÍŘ PROSTŘEDÍ

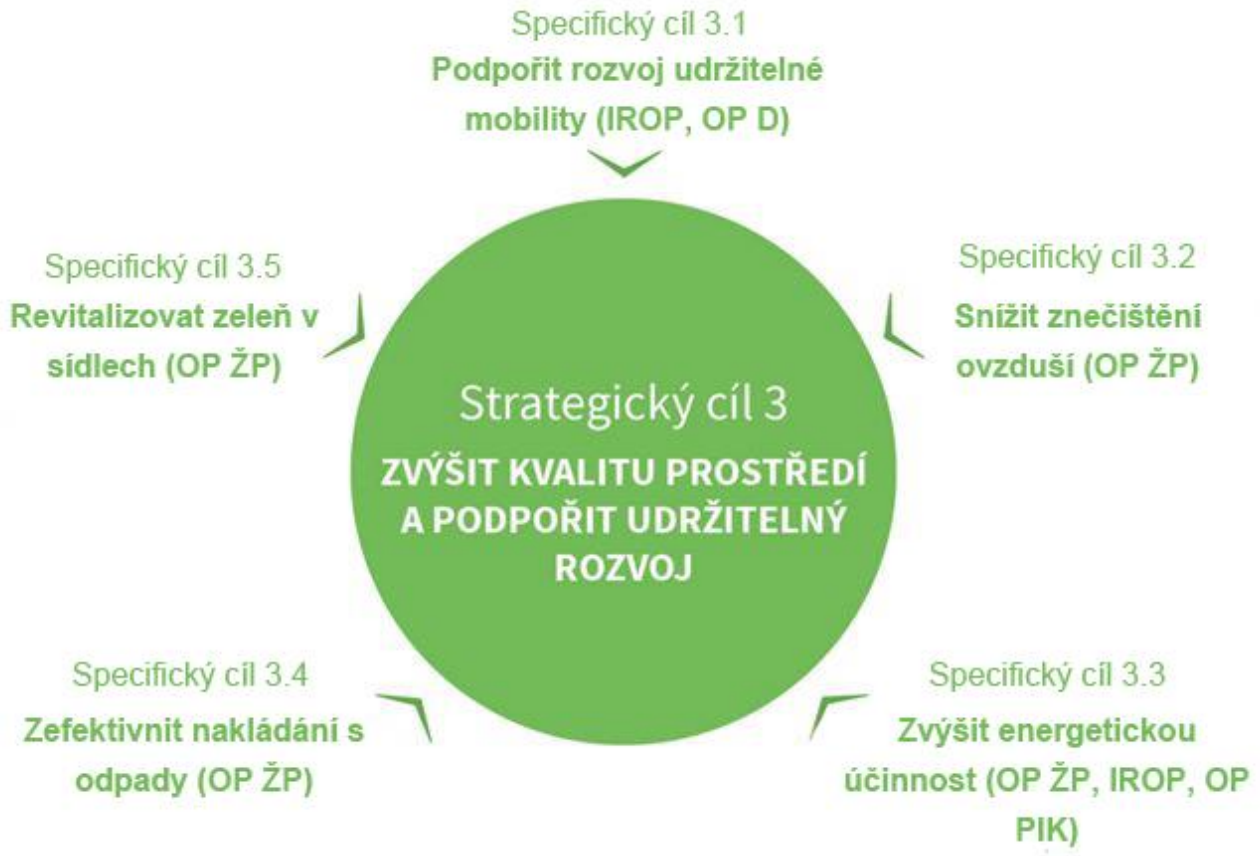

4.5.1 Zdůvodnění strategického cíle ITI PROSTŘEDÍ

1. **ŠPATNÁ IMAGE**
   Region je dlouhodobě stavěn do pozice jednoho z nejvíce problémových a postižených regionů se znečištěným životním prostředím a omezenými pracovními příležitostmi, což snižuje jeho atraktivitu. Mediální image regionu je však méně příznivá, než co ukazují dostupná data a statistiky.

2. **VYLIDŇOVÁNÍ CENTER MĚST**
   Pro obyvatele ostravské aglomerace je málo atraktivní bydlení v centrech měst. Stěhují se do suburbánních zón nebo mimo aglomeraci.

3. **ŠPATNÁ KVALITA OVZDUŠÍ**
   Emise z průmyslových provozů platí spolu s přeshraničním přenosem znečištění z Polska, dopravou a lokálními topeništi za největší původce znečištění ovzduší. Oblast ostravské aglomerace je územím s nejzatíženějším životním prostředím v ČR, přestože se díky útlumu výroby, používání šetrnějších technologií a velkým investicím do environmentálních opatření situace postupně zlepšuje.

4. **NÍZKÉ VYUŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉ DOPRAVY**
   Veřejná doprava je stále nedostatečně efektivní a atraktivní, což dokazuje i podprůměrný počet obyvatel využívajících městskou hromadnou dopravu a veřejnou autobusovou dopravu v celorepublikovém srovnání. Vzhledem k vybavení některých částí aglomerace dopravní infrastrukturou a dopravní dostupností některých lokalit vychází jako časově úspornější využití automobilu. Proto je nezbytné podpořit větší využívání hromadné přepravy osob pomocí dalšího zkvalitňování nabídky služeb v rámci integrovaného dopravního systému.

5. **POTENCIÁL EFEKTIVNĚJŠÍHO VYUŽÍVÁNÍ ENERGIÍ**
   Příležitostí pro snížení zátěže ovzduší a zvyšování životní úrovně domácností je účinnější nakládání s energiemi. Snížení energetické náročnosti povede k významnému snížení dodávané energie a konečné energetické spotřebě budov ve srovnání s dosavadní úrovní spotřeby. Energetické úspory podpoří posun k nízkouhlíkovému hospodářství regionu.

6. **POTENCIÁL EFEKTIVNĚJŠÍHO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY**
   Moravskoslezský kraj dlouhodobě zaujímá přední příčky v produkci odpadů v rámci ČR, na což má kromě komunálního odpadu vliv také průmyslový a nebezpečný odpad. Mezi nejčastější způsoby nakládání s komunálními odpady stále patří skládkování, které však meziročně snižuje svůj podíl na celkovém nakládání s odpady. Naopak zde narůstá význam energetického a materiálového využívání odpadů. Výhodou tohoto způsobu výroby alternativních zdrojů energie není pouze úleva skládkám, ale i úspora spalování fosilních paliv, což má pozitivní vliv na kvalitu ovzduší v aglomeraci.

7. **INTEGROVANOST S PILÍŘI PRÁCE A PODNIKÁNÍ**
   Vyšší atraktivita prostředí má vliv na cílovou skupinu mladých či vysoce kvalifikovaných lidí, kteří mají nejvyšší tendenci opouštět region. Atraktivita regionu jako místa k životu má význam při ochotě lidí začít zde podnikat a investovat, zvlášť jedná-li se o jádro perspektivně zajímavého mezinárodního trhu (ČR – Polsko – Slovensko). Investice do zvýšení kvality životního prostředí („green technologies“) může být podnětem pro vznik „zelených“ pracovních míst v technických nebo přírodovědných oborech s využitím znalostí místních vzdělávacích institucí.

4.5.2 Struktura strategického cíle ITI PROSTŘEDÍ

Strategický cíl ITI 3: Zlepšit kvalitu prostředí a podpořit udržitelný rozvoj

Specifické cíle ITI a opatření:

3.1 Podpořit rozvoj udržitelné mobility
3.1.1 Výstavba a modernizace infrastruktury pro rozvoj udržitelné mobility
3.1.2 Výstavba a modernizace drážní infrastruktury městské a příměstské dopravy
3.1.3 Rozvoj inteligentních dopravních systémů

3.2 Snížit znečištění ovzduší
3.2.1 Náhrada stávajících stacionárních spalovacích zdrojů v domácnostech
3.2.2 Náhrada a rekonstrukce stacionárních zdrojů znečištění a modernizace jejich technologií
3.2.3 Výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší

3.3 Zvýšit energetickou účinnost
3.3.1 Snížení energetické náročnosti veřejných budov
3.3.2 Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení
3.3.3 Efektivnější nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru

3.4 Zefektivnit nakládání s odpady
3.4.1 Předcházení vzniku komunálních a průmyslových odpadů
3.4.2 Výstavba a modernizace zařízení pro energetické a materiálové využití odpadů
3.4.3 Rekultivace starých skládek

3.5 Revitalizovat zeleň v sídlech
3.5.1 Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně

4.5.3 Vazba strategického cíle ITI PROSTŘEDÍ na analytickou část

Kvalita prostředí je jedním ze základních předpokladů atraktivity ostravské aglomerace a ochoty obyvatel v tomto regionu žít, pracovat a trávit volný čas. Image ostravské aglomerace je uvnitř i navenek obecně velmi špatná. Hlavním důvodem je především špatná kvalita životního prostředí (znečištěné ovzduší, množství brownfieldů apod.). Realita však tak špatná zdaleka není a i kvůli významnému zlepšení kvality prostředí v poslední době je hlavním důvodem, kvůli kterému se lidé z regionu stěhují pryč, nedostatek kvalitních pracovních míst, příp. podnikatelských příležitostí. Tento stěžejní a pro řadu obyvatel existenční problém ostravské aglomerace budou zaměřením svých aktivit a opatření v rámci ITI řešit strategické cíle Práce a Podnikání, jejichž cílovými skupinami jsou nezaměstnaní lidé nebo lidé hledající lepší uplatnění, resp. malí a střední podnikatelé zvyšující svou konkurenceschopnost v rámci lokální i globální ekonomiky.

Zjednodušeně lze říci, že opatření strategického cíle Prostředí cílí především na obyvatele aglomerace, kteří neřeší existenční problém (mají práci) a mohou profitovat z výstupů a výsledků realizovaných intervencí jednotlivých specifických cílů (např. snadnější dopravní dostupnost do zaměstnání, lepší kvalita ovzduší, nižší

náklady na energie v domácnosti, efektivnější systém třídění a zpracování odpadů nebo revitalizované městské parky pro trávení volného času). Hlavním cílem je podporovat rozvojové aktivity, které jsou v souladu s konceptem nízkouhlíkové ekonomiky a udržitelného rozvoje měst a vedou ke zvýšení kvality prostředí pro život, práci a podnikání obyvatel. Cílovou skupinou jsou tak v podstatě všichni obyvatelé aglomerace a hlavním dopadem, které zvýšení kvality prostředí přinese, je kromě zlepšení image regionu a snížení negativního migračního salda ostravské aglomerace i snížení emisí skleníkových plynů. Řada opatření v rámci tohoto strategického cíle dále přináší synergický efekt na strategické cíle ITI Práce a Prostředí v souladu s konceptem zelené ekonomiky a tvorbou zelených pracovních míst.

Snaha o realizaci projektů v oblasti strategického cíle prostředí vychází především z klíčového problému, kterým je špatná kvalita ovzduší v regionu a jeho celková image. Atraktivita bydlení v aglomeraci je velmi nízká, oblast ostravské aglomerace je územím s nejzatíženějším životním prostředím v ČR, přestože se díky útlumu výroby, používání šetrnějších technologií a velkým investicím do environmentálních opatření situace postupně zlepšuje. Stále se však jedná spíše o přetrvávání negativní image aglomerace v souvislosti s průmyslovou historií regionu, která neodpovídá skutečné situaci – mediální obraz aglomerace je daleko méně příznivý, než co ukazují dostupná data a statistiky.

Nad regionem tak stále visí hrozba pokračujícího vylidňování – pro obyvatele ostravské aglomerace je málo atraktivní bydlení v centrech měst, stěhují se do suburbánních zón nebo ještě častěji mimo aglomeraci, což je negativní jev, který je přirozeně potřeba zvrátit. V oblasti strategického cíle ITI Prostředí je vhodné stavět na silných stránkách a příležitostech regionu, jako je kvalitní dopravní infrastruktura, potenciál investic do čistých technologií, modernizace průmyslových provozů a technické infrastruktury a revitalizace zanedbaných míst ve městech.

Region má dobré dispozice sídelního uspořádání z hlediska dopravních systémů a zlepšení dopravního napojení regionu díky dálničnímu a kvalitnějšímu železničnímu spojení a také výrazně se zlepšující stav ovzduší a životního prostředí. Snahou realizace integrované územní investice je navázat na tyto silné stránky a příležitosti integrovanými řešeními s přesahem v rámci jednotlivých oblastí životního prostředí, zároveň i se synergickým dopadem na stav zaměstnanosti (strategický cíl ITI Práce) a podnikatelského prostředí (strategický cíl ITI Podnikání).

Vyšší atraktivita prostředí má pozitivní vliv na cílovou skupinu mladých či vysoce kvalifikovaných lidí, kteří mají nejvyšší tendenci opouštět region. Atraktivita regionu jako místa k životu má význam při ochotě lidí začít zde podnikat a investovat. Investice do zvýšení kvality životního prostředí (green technologies) mohou být podnětem pro vznik "zelených“ pracovních míst v technických nebo přírodovědných oborech s využitím znalostí místních vzdělávacích institucí. Na významu nabývá také podpora odpovědného vztahu obyvatel a firem k životnímu prostředí v EU i v ČR a rostoucí význam CSR aktivit (společenská odpovědnost firem), což se projevuje rostoucími soukromými investicemi podniků do vývoje čistých a ekonomicky únosných technologií pro odstranění/omezení negativních dopadů na životní prostředí a sociálních problémů. V kompetenci měst (ale i

občanů a podnikatelů) by měly realizované projekty sledovat koncept Smart Cities („chytrých měst“), především v oblastech řízení spotřeby energií, dosahování energetických úspor a snižování produkce CO_2.

4.5.4 Specifický cíl ITI PROSTŘEDÍ 3.1 Podpořit rozvoj udržitelné mobility

Hlavní zjištění:

- Zvyšující se ekologická zátěž dopravních prostředků na život obyvatel měst.
- Klesající počet cestujících využívajících veřejnou dopravu a její nízká atraktivita.
- Potenciál k uplatnění konceptu chytrých měst a udržitelné mobility.

Návrh opatření:

3.1.1 Výstavba a modernizace infrastruktury pro rozvoj udržitelné mobility
3.1.2 Výstavba a modernizace drážní infrastruktury městské a příměstské dopravy
3.1.3 Rozvoj inteligentních dopravních systémů

Veřejná doprava v aglomeraci má stále pro řadu obyvatel nízkou atraktivitu (což dokazuje i podprůměrný počet obyvatel využívajících městskou hromadnou dopravu a veřejnou autobusovou dopravu v celorepublikovém srovnání). Dlouhodobě klesající počet cestujících využívajících veřejnou dopravou pak znamená nárůst využívání individuální dopravy a dopravní kongesce, což mj. negativně přispívá ke znečištění ovzduší a hlukem v aglomeraci. Z analýz také vyplynulo, že ve velkých městech je nedostatečná preference MHD, cyklo a pěší dopravy, což vytváří tlak na dopravní infrastrukturu a parkovací místa. Kromě modernizace veřejné dopravy a doprovodné infrastruktury je v tomto specifickém cíli ITI prostor pro využití „chytrých“ řešení a nejmodernějších technologií v dopravě, které pomohou snížit podíl individuální dopravy a zvýhodní dopravu veřejnou nebo jiné alternativní formy dopravy a jejich vzájemné doplňování. Jedním z opatření inteligentního řízení dopravy je odklon individuální automobilové dopravy mimo zastavěná sídla. Dojde tak ke zlepšení průjezdových časů a plynulosti provozu, a tím i k nižší emisní zátěži u všech druhů dopravy (veřejné i individuální) a zvýšení průjezdnosti emergency složek.

Aby vznikl udržitelný dopravní systém měst, musí být podpořena například opatření pro podporu cyklodopravy nebo optimalizace parkovacích míst ve městech. V rámci veřejné dopravy je třeba ve městech a obcích aglomerace klást důraz na obnovu a ekologizaci vozových parků dopravců, zvýšení bezbariérovosti dopravní infrastruktury, snahy o zapojení do integrovaného dopravního systému v rámci ostravské aglomerace, vybudování dopravních a přestupních terminálů nebo instalace inteligentních dopravních systémů. Tato opatření by měla přispět k poklesu využívání automobilové dopravy, nárůstu přepravních výkonů veřejné a udržitelné dopravy a ke snížení ekologické zátěže. Velmi významný dopad má realizace těchto opatření na přínosy v rámci specifického cíle ITI 3.2: Snížit znečištění ovzduší.

4.5.4.1 Opatření specifického cíle ITI 3.1: Podpořit rozvoj udržitelné mobility

Tabulka 23 Specifický cíl ITI 3.1 – Opatření specifického cíle ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa OP	Specifický cíl OP
3.1.1 Výstavba a modernizace infrastruktury pro rozvoj udržitelné mobility	Integrovaný regionální operační program	1 – Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony	1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
3.1.2 Výstavba a modernizace drážní infrastruktury městské a příměstské dopravy	Operační program Doprava	1 – Infrastruktura pro železniční a další udržitelnou dopravu	1.4 Vytvoření podmínek pro zvýšení využívání veřejné hromadné dopravy ve městech v elektrické trakci *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
3.1.3 Rozvoj inteligentních dopravních systémů		2 – Silniční infrastruktura na síti TEN-T a veřejná infrastruktura pro čistou mobilitu	2.3 Zlepšení řízení dopravního provozu a zvyšování bezpečnosti dopravního provozu *(územní dimenze dle NDÚD - bude řešeno nástrojem ITI)*

4.5.4.2 Podporované aktivity z operačních programů ve specifickém cíli ITI 3.1

OPATŘENÍ ITI 3.1.1 VÝSTAVBA A MODERNIZACE INFRASTRUKTURY PRO ROZVOJ UDRŽITELNÉ MOBILITY

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OP, SC 1.2 ZVÝŠENÍ PODÍLU UDRŽITELNÝCH FOREM DOPRAVY *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Výstavba a modernizace přestupních terminálů, souvisejících záchytných parkovišť a parkovacích domů v přímé návaznosti na veřejnou hromadnou dopravu (VHD) - systém P+R (parkoviště pro osobní vozy s možností přestupu na VHD), K+R (forma kombinované přepravy s návazností individuální automobilové dopravy na VHD), zázemí pro VHD, výstavba návazných systémů B+R (prostor pro bezpečné uschování kola s možností přestupu na VHD), včetně zvyšování bezpečnosti dopravy v souvislosti s výstavbou a modernizací přestupních terminálů (v případě samostatných projektů na parkovací systémy (P+R, P+G, B+R) je nezbytné přizpůsobit velikost projektu očekávané vytíženosti a využitelnosti pro podporu multimodality a využití VHD.)
- Nákup nízkoemisních a bezemisních vozidel, využívajících alternativní zdroje paliv jako je elektřina, CNG a další, splňujících normu EURO 6 pro přepravu osob, nákup trakčních vozidel městské dopravy (tramvaje, trolejbusy) pro zajištění základní dopravní obslužnosti v rámci závazku veřejné služby. Vozidla zohledňují specifické potřeby účastníků dopravy se ztíženou možností pohybu a orientace.

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OP, SC 1.2 ZVÝŠENÍ PODÍLU UDRŽITELNÝCH FOREM DOPRAVY *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Výstavba, zavedení, rekonstrukce nebo modernizace inteligentních dopravních systémů (ITS) a dopravní telematiky pro veřejnou dopravu, zavádění nebo modernizace informačních systémů pro cestující, komunikačních systémů řidičů veřejné dopravy s dispečinkem, rezervačních, odbavovacích a platebních systémů pro veřejnou dopravu.
- Zvyšování bezpečnosti dopravy, např. bezbariérový přístup zastávek, zvuková a jiná signalizace pro nevidomé, přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu osobám s omezenou pohyblivostí nebo orientací.
- Výstavba a modernizace cyklostezek sloužící k dopravě do zaměstnání, škol a za službami v podobě stavebně upravených a dopravním značením vymezených komunikací, na kterých je vyloučena automobilová doprava. Výstavba a modernizace cyklotras se zaměřením na podporu integrovaných řešení, např. cyklistické pruhy na komunikacích nebo víceúčelové pruhy.

OPATŘENÍ ITI 3.1.2 VÝSTAVBA A MODERNIZACE DRÁŽNÍ INFRASTRUKTURY MĚSTSKÉ A PŘÍMĚSTSKÉ DOPRAVY

OP DOPRAVA, SC 1.4 VYTVOŘENÍ PODMÍNEK PRO ZVÝŠENÍ VYUŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉ HROMADNÉ DOPRAVY VE MĚSTECH V ELEKTRICKÉ TRAKCI *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Výstavba a modernizace infrastruktury systémů městské a příměstské dopravy na drážním principu (metro, tramvaje, tram-train, trolejbusy).

OPATŘENÍ ITI 3.1.3 ROZVOJ INTELIGENTNÍCH DOPRAVNÍCH SYSTÉMŮ

OP DOPRAVA, SC 2.3 ZLEPŠENÍ ŘÍZENÍ DOPRAVNÍHO PROVOZU A ZVYŠOVÁNÍ BEZPEČNOSTI DOPRAVNÍHO PROVOZU *(územní dimenze dle NDÚD -bude řešeno nástrojem ITI)*

- Rozvoj systémů a služeb včetně ITS na síti TEN-T a ve městech pro řízení dopravy a ovlivňování dopravních proudů na městské silniční síti.
- Rozvoj systémů a služeb ITS, GIS a infrastruktur prostorových dat (SDI), sítí a služeb elektronických komunikací pro poskytování informací o dopravním provozu a o cestování v reálném čase, pro dynamické řízení dopravy, ovlivňování dopravních proudů a poskytování informací a služeb řidičům a cestujícím ve městech a v rámci sítě TEN-T a související infrastruktury.

4.5.5 Specifický cíl ITI PROSTŘEDÍ 3.2: Snížit znečištění ovzduší

Hlavní zjištění:

- Ostravská aglomerace je jedním z nejvíce postižených regionů v oblasti kvality ovzduší v Evropě, jejímiž původci jsou emise z průmyslových provozů, doprava, lokální topeniště a přeshraniční přenos znečištění z Polska.

Návrh opatření:

3.2.1 Náhrada stávajících stacionárních spalovacích zdrojů v domácnostech
3.2.2 Náhrada a rekonstrukce stacionárních zdrojů znečištění a modernizace jejich technologií
3.2.3 Výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší

Ostravská aglomerace je jedním z nejvíce postižených regionů v oblasti kvality ovzduší v Evropě, původci znečištění jsou emise z průmyslových provozů, doprava, lokální topeniště a přeshraniční přenos znečištění z Polska. Vysoká míra znečištění vyplývá z velké územní koncentrace průmyslu, obyvatelstva a související infrastruktury. I když se od devadesátých let situace postupně výrazně zlepšuje, celé území ostravské aglomerace spadá do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, kde pravidelně dochází k překračování imisních limitů pro ochranu zdraví obyvatel. V průběhu posledních let klesá podíl průmyslových zdrojů na znečištění ovzduší, spolu s tím se naopak zvyšuje podíl individuálního vytápění domácností a také podíl dopravy.

Aktéři v území by měli usilovat o snížení emisí do ovzduší z průmyslových podniků, snižování negativních vlivů lokálních topenišť a podporu využívání obnovitelných zdrojů energie. To bude mít pozitivní vliv na imisní situaci v řadě lokalit uvnitř ostravské aglomerace. Výsledkem podporovaných opatření by mělo být snížení podílu obyvatel aglomerace žijících v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší. Zlepšení kvality ovzduší bude dosaženo i realizací aktivit uvnitř ostatních specifických cílů v rámci strategického cíle ITI Prostředí (podpora udržitelné dopravy, snižování energetické náročnosti a využívání obnovitelných zdrojů, energetické a materiálové využívání odpadů a revitalizace městské zeleně), což na strategické úrovni ilustruje integrovanost specifického cíle ITI 3.2: Snížit znečištění ovzduší s ostatními oblastmi v ostravské Integrované územní investici.

4.5.5.1 Opatření specifického cíle ITI 3.2: Snížit znečištění ovzduší

Tabulka 24 Specifický cíl ITI 3.2 – Opatření specifického cíle ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa OP	Specifický cíl OP
3.2.1 Náhrada stávajících stacionárních spalovacích zdrojů v domácnostech	Operační program Životní prostředí	2 – Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech	2.1 Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
3.2.2 Náhrada a rekonstrukce stacionárních zdrojů znečištění a modernizace jejich technologií			2.2 Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
3.2.3 Výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší			2.3 Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

4.5.5.2 Podporované aktivity z operačních programů ve specifickém cíli ITI 3.2

OPATŘENÍ ITI 3.2.1 NÁHRADA STÁVAJÍCÍCH STACIONÁRNÍCH SPALOVACÍCH ZDROJŮ V DOMÁCNOSTECH

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, SC 2.1 SNÍŽIT EMISE Z LOKÁLNÍHO VYTÁPĚNÍ DOMÁCNOSTÍ PODÍLEJÍCÍ SE NA EXPOZICI OBYVATELSTVA NADLIMITNÍM KONCENTRACÍM ZNEČIŠŤUJÍCÍCH LÁTEK *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Náhrada stávajících stacionárních spalovacích zdrojů v domácnostech.

OPATŘENÍ ITI 3.2.2 NÁHRADA A REKONSTRUKCE STACIONÁRNÍCH ZDROJŮ ZNEČIŠTĚNÍ A MODERNIZACE JEJICH TECHNOLOGIÍ

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, SC 2.2 SNÍŽIT EMISE STACIONÁRNÍCH ZDROJŮ PODÍLEJÍCÍ SE NA EXPOZICI OBYVATELSTVA NADLIMITNÍM KONCENTRACÍM ZNEČIŠŤUJÍCÍCH LÁTEK *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Náhrada a rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů znečišťování.
- Pořízení a rozvoj technologií a postupů vedoucí ke snížení úrovně znečištění ovzduší.

OPATŘENÍ ITI 3.2.3 VÝSTAVBA A OBNOVA SYSTÉMŮ SLEDOVÁNÍ KVALITY OVZDUŠÍ

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, SC 2.3 ZLEPŠIT SYSTÉM SLEDOVÁNÍ, HODNOCENÍ A PŘEDPOVÍDÁNÍ VÝVOJE KVALITY OVZDUŠÍ A SOUVISEJÍCÍCH METEOROLOGICKÝCH ASPEKTŮ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší a rozvoj infrastruktury pro zpracování dat z těchto systémů.

4.5.6 Specifický cíl ITI PROSTŘEDÍ 3.3: Zvýšit energetickou účinnost

Hlavní zjištění:

- Stále relativně vysoká energetická náročnost ekonomiky.
- Nevyužitý potenciál využívání obnovitelných zdrojů energie.

Návrhy opatření:

3.3.1 Snížení energetické náročnosti veřejných budov
3.3.2 Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení
3.3.3 Efektivnější nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru

Energetická náročnost regionu není "viditelným" problémem, který by vyvstal v rámci socioekonomické analýzy k řešení. Potřeba zařadit tento specifický cíl do integrované strategie ostravské aglomerace vznikla až v rámci debat s odborníky v rámci tvorby SWOT analýzy a cílů aglomerace, protože v regionu existuje vysoký potenciál úspor energií v energetice (a v odpadovém hospodářství) – energetická náročnost ekonomiky ČR (a regionu) je stále jedna z největších v EU. V primárních zdrojích energie je v aglomeraci z důvodu průmyslové orientace regionu vysoký podíl pevných paliv, což zvyšuje emisní náročnost tvorby HDP. Širšímu zavedení výroby z obnovitelných zdrojů energií pak často brání vyšší nákladovost prvotní investice, která je stále vyšší než náklady na konvenční zdroje.

Účinnější nakládání s energiemi a využívání obnovitelných zdrojů energií je tak pro aglomeraci velkou příležitostí. Snížení energetické náročnosti povede k významnému snížení dodávané energie a konečné energetické spotřebě budov ve srovnání s dosavadní úrovní spotřeby. Modernizace v oblasti efektivnějšího využívání energií a energetické úspory podpoří posun k nízkouhlíkovému hospodářství regionu, zvýší konkurenceschopnost místních firem a provozů v globální ekonomice a umožní rozvoj ekoinovací a technologií orientovaných na energetickou účinnost a ochranu životního prostředí. Specifický cíl ITI 3.3 tak má úzkou integrovanou vazbu na specifický cíl ITI 3.2 Snížit znečištění ovzduší (využíváním obnovitelných zdrojů energie a úsporou fosilních paliv), specifický cíl ITI 3.4 Zefektivnit nakládání s odpady (materiálovým a energetickým využitím odpadů) i na specifický cíl ITI 3.1 Podpořit rozvoj udržitelné mobility (zaváděním inovativních technologií v elektromobilitě).

Aktivity subjektů v regionu by se v rámci zvyšování energetické účinnosti měly zaměřit na tvorbu energetických auditů, snižování energetické náročnosti budov, výstavbu nových pasivních budov, instalaci kogeneračních jednotek a tepelných čerpadel pro vytápění budov a rozšíření využívání obnovitelných zdrojů energie. Efektivně se dá realizovat snižování energetické náročnosti provozu úřadů, příspěvkových organizací a objektů v majetku jednotlivých měst a obcí. Aktivity v rámci specifického cíle budou mít pozitivní vliv na kvalitu životního prostředí v podobě snížení emisí skleníkových plynů, snížení konečné spotřeby energie a úspory disponibilních prostředků na výdaje za elektřinu a teplo pro firmy, veřejné instituce i domácnosti.

4.5.6.1 Opatření specifického cíle ITI 3.3: Zvýšit energetickou účinnost

Tabulka 25 Specifický cíl ITI 3.3 – Opatření specifického cíle ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa OP	Specifický cíl OP
3.3.1 Snížení energetické náročnosti veřejných budov	Operační program Životní prostředí	5 – Energetické úspory	5.1 Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			5.2 Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
3.3.2 Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení	Integrovaný regionální operační program	2 – Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů	2.5 Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
3.3.3 Efektivnější nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	3 – Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání s energiemi a druhotnými surovinami	3.1 Zvýšit podíl výroby energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě ČR *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			3.2 Zvýšit energetickou účinnost podnikatelského sektoru *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			3.3 Zvýšit aplikaci prvků inteligentních sítí v distribučních soustavách *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			3.4 Uplatnit inovativní nízkouhlíkové technologie v oblasti nakládání s energiemi a při využívání druhotných surovin *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			3.5 Zvýšit účinnost soustav zásobování teplem *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
			3.6 Posílit energetickou bezpečnost přenosové soustavy *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

4.5.6.2 Podporované aktivity z operačních programů ve specifickém cíli ITI 3.3

OPATŘENÍ ITI 3.3.1 SNÍŽENÍ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI VEŘEJNÝCH BUDOV

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, SC 5.1 SNÍŽIT ENERGETICKOU NÁROČNOST VEŘEJNÝCH BUDOV A ZVÝŠIT VYUŽITÍ OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Snižování spotřeby energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov, včetně dalších opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov.
- Realizace technologií na využití odpadního tepla.
- Realizace nízkoemisních a obnovitelných zdrojů tepla.

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, SC 5.2 DOSÁHNOUT VYSOKÉHO ENERGETICKÉHO STANDARDU NOVÝCH VEŘEJNÝCH BUDOV *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Vícenáklady na dosažení pasivního energetického standardu v případě výstavby nových budov.

OPATŘENÍ ITI 3.3.2 SNÍŽENÍ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI V SEKTORU BYDLENÍ

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OP, SC 2.5 SNÍŽENÍ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI V SEKTORU BYDLENÍ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Snižování spotřeby energie zlepšením tepelných vlastností budov.
- Zařízení pro vytápění nebo přípravu teplé vody, využívající místo pevných nebo kapalných fosilních paliv efektivní, ekologicky šetrné zdroje.
- Přechod na šetrné, ekologické zdroje.

OPATŘENÍ ITI 3.3.3 EFEKTIVNĚJŠÍ NAKLÁDÁNÍ S ENERGIEMI V PODNIKATELSKÉM SEKTORU

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 3.1 ZVÝŠIT PODÍL VÝROBY ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ NA HRUBÉ KONEČNÉ SPOTŘEBĚ ČR *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Výstavba nových a rekonstrukce / modernizace stávajících výroben elektřiny a tepla z OZE s tím, že výroba bude určena primárně pro distribuci, nikoli vlastní spotřebu.

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 3.2 ZVÝŠIT ENERGETICKOU ÚČINNOST PODNIKATELSKÉHO SEKTORU *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Modernizace a rekonstrukce rozvodů elektřiny, plynu a tepla v budovách a v energetických hospodářstvích výrobních závodů za účelem zvýšení účinnosti.
- Zavádění a modernizace systémů měření a regulace.
- Modernizace, rekonstrukce stávajících zařízení na výrobu energie pro vlastní spotřebu vedoucí ke zvýšení její účinnosti.
- Modernizace soustav osvětlení budov a průmyslových areálů (pouze v případě náhrady zastaralých technologií za nové vysoce efektivní osvětlovací systémy, např. světelných diod (LED).
- Realizace opatření ke snižování energetické náročnosti budov v podnikatelském sektoru (zateplení obvodového pláště, výměna a renovace otvorových výplní, další stavební opatření mající prokazatelně vliv na energetickou náročnost budovy, instalace vzduchotechniky s rekuperací odpadního tepla).
- Využití odpadní energie ve výrobních procesech.
- Snižování energetické náročnosti/zvyšování energetické účinnosti výrobních a technologických procesů.
- Instalace OZE pro vlastní spotřebu podniku.
- Instalace kogenerační jednotky s maximálním využitím elektrické a tepelné energie pro vlastní spotřebu podniku.
- Výstavba budov s téměř nulovou spotřebou před datem, od něhož je takováto výstavba vyžadována právními předpisy provádějícími směrnici o energetické účinnosti budov; podpora bude poskytnuta na pokrytí části vícenákladů s cílem motivovat investory při výstavbě nových budov k vyššímu standardu.

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 3.3 ZVÝŠIT APLIKACI PRVKŮ INTELIGENTNÍCH SÍTÍ V DISTRIBUČNÍCH SOUSTAVÁCH *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Nasazení automatizovaných dálkově ovládaných prvků v distribučních soustavách.
- Nasazení technologických prvků řízení napětí a výběrové osazení měření kvality elektrické energie v distribučních soustavách.
- Řešení lokální bilance řízením toků výkonu mezi odběrateli a provozovatelem distribuční sítě.

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 3.4 UPLATNIT INOVATIVNÍ NÍZKOUHLÍKOVÉ TECHNOLOGIE V OBLASTI NAKLÁDÁNÍ S ENERGIEMI A PŘI VYUŽÍVÁNÍ DRUHOTNÝCH SUROVIN *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Zavádění inovativních technologií v oblasti nízkouhlíkové dopravy (elektromobilita silničních vozidel), pilotní projekty zavádění technologií akumulace energie (např. akumulace elektřiny v rámci inteligentních sítí a v budovách, akumulace tepla a chladu v budovách, aplikace vodíkových technologií).
- Zavádění nízkouhlíkových technologií v budovách (inteligentní prvky řízení budov, integrace OZE do budov, aplikace nových energeticky šetrných materiálů, využití druhotných surovin k udržitelné výstavbě).
- Zavádění inovativních technologií v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů (např. využití biometanu).
- Zavádění off-grid systémů (městské a komunitní sítě, ostrovní systémy dodávek energií v budovách).
- Zavádění systémů řízení spotřeby energií.
- Zavádění inovativních nízkouhlíkatých technologií v oblasti zpracování a využívání druhotných surovin, zavádění technologií k získávání druhotných surovin v kvalitě vhodné pro další využití v průmyslové výrobě např. z použitého papíru, skla, kovů, pneumatik, textilu, plastů, stavebních a demoličních odpadů, vedlejších energetických produktů a řady dalších výrobků s ukončenou životností.
- Zavádění technologií, kterými se budou z použitých výrobků získávat efektivním způsobem cenné druhotné suroviny, které jsou v ČR i v EU deficitní (zejména kritické suroviny).
- Zavádění technologií na výrobu inovativních výrobků vyrobených z druhotných surovin, včetně náhrad primárních zdrojů druhotnými surovinami, tam kde je to ekonomicky výhodné.

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 3.5 ZVÝŠIT ÚČINNOST SOUSTAV ZÁSOBOVÁNÍ TEPLEM *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Rekonstrukce a rozvoj soustav zásobování teplem, resp. rozvodných tepelných zařízení.
- Zavádění a zvyšování účinnosti systémů kombinované výroby elektřiny a tepla.

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST, SC 3.6 POSÍLIT ENERGETICKOU BEZPEČNOST PŘENOSOVÉ SOUSTAVY *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Výstavba, posílení, modernizace a rekonstrukce vedení přenosové soustavy a transformoven (v souladu s konceptem chytrých sítí).

4.5.7 Specifický cíl ITI PROSTŘEDÍ 3.4: Zefektivnit nakládání s odpady

Hlavní zjištění

- Vysoký podíl produkce komunálních a průmyslových odpadů.
- Vysoká míra skládkování a nízký podíl energeticky a materiálově využitelného odpadu.
- Potenciál využití inovativních technologií pro efektivní nakládání s odpady.

Návrhy opatření:

3.4.1 Předcházení vzniku komunálních a průmyslových odpadů
3.4.2 Výstavba a modernizace zařízení pro energetické a materiálové využití odpadů
3.4.3 Rekultivace starých skládek

Nakládání s odpady (podobně jako využívání energií) není v ostravské aglomeraci považováno za závažný problém k řešení. Skládkování odpadu v celkové produkci odpadů za posledních 15 let výrazně pokleslo a systém svozu komunálního i tříděného odpadu všeobecně funguje. A tak například obce nejsou příliš motivovány k dalším aktivitám směřujícím k předcházení vzniku odpadů nebo zlepšení situace s jejich nakládáním. Investice do oblasti odpadového hospodářství jsou však pro ostravskou aglomeraci významnou příležitostí, jak být s pomocí evropských dotací motivován k zavádění inovačních technologií v oblasti nakládání s odpady a realizací projektů na efektivní využití odpadu v regionu posouvat směrem k základně odpadové pyramidy - předcházení vzniků odpadů, opětovné využití a recyklace, resp. kompostování.

Investovat na území ostravské aglomerace do tohoto odvětví je důležité i z důvodu, že Moravskoslezský kraj dlouhodobě zaujímá nejvyšší podíl v produkci komunálních a průmyslových odpadů v rámci celé ČR a množství vyprodukovaného komunálního a bioodpadu každoročně roste. I přes relativní nárůst stále přetrvává nízký podíl energeticky a materiálově využitého odpadu a vysoká míra skládkování, navíc řada nepovolených a starých nerekultivovaných skládek představuje riziko pro životní prostředí měst a obcí. Při pokračování nárůstu významu energetického a materiálového využívání odpadů, je výraznou výhodou tohoto způsobu výroby alternativních zdrojů energie (kromě úlevy skládkám) také úspora spalování fosilních paliv, což má pozitivní vliv na kvalitu ovzduší v aglomeraci. Z těchto důvodů se nabízí opatření a aktivity s integrovaným dopadem do oblastí snížení znečištění ovzduší (specifický cíl ITI 3.2) a zvýšení energetické účinnosti (specifický cíl ITI 3.3) řešit v ostravské aglomeraci skrze integrovanou územní investici.

Investiční záměry měst a obcí v aglomeraci by měly směřovat ke snížení produkce odpadů, zvýšení podílu využívaných odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů, ke snižování množství odstraňovaných odpadů a energetickému využití odpadů. Rovněž budou podporovány technologie k využívání odpadů a projekty ke snižování produkce nebezpečných odpadů, včetně zařízení k nakládání s nimi. Budou také podporovány aktivity na snížení nebezpečnosti a odstraňování skládek. Aktivity v rámci specifického cíle ITI 3.4 na celém území aglomerace povedou k podpoře kvalitní recyklace odpadu, nakládání s ním jako se surovinou, energetickému využívání již jen nerecyklovatelných materiálů a výraznému omezení skládkování odpadu.

V rámci nástroje ITI (prostřednictvím alokace ve Finančním plánu strategie) budou podporovány projekty opatření 3.4.2 na výstavbu a modernizaci zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů a zařízení na energetické využití odpadů a související infrastruktury.

Plánovaná opatření jsou v souladu s Plánem odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje 2016-2026, zvláště s Opatřením pro snižování množství odpadů ukládaných na skládky, zejména biologicky rozložitelných odpadů:

a. Podporovat výstavbu a modernizaci systémů odděleného sběru a zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů.
b. Podporovat výstavbu a modernizaci zařízení pro materiálové využívání odpadů, zejména zařízení koncová, jejichž výstupem je výrobek k přímému využití spotřebiteli.
c. Podporovat zařízení na energetické využívání odpadů.
d. Ve vztahu k biologicky rozložitelným odpadům jsou a budou podporována zařízení k jejich zpracování s výstupem jak pro využití na půdě tak pro energetiku. Zejména budou podporována zařízení, jejichž výstupem bude produkt v režimu zákona o hnojivech využitelný na zemědělské půdě.
e. Podporovat výstavbu bioplynových stanic pro zpracování bioodpadů (toto zařízení může odpad využívat jak energeticky tak materiálově).

4.5.7.1 Opatření specifického cíle ITI 3.4: Zefektivnit nakládání s odpady

Tabulka 26 Specifický cíl ITI 3.4 – Opatření specifického cíle ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa OP	Specifický cíl OP
3.4.1 Předcházení vzniku komunálních a průmyslových odpadů	Operační program Životní prostředí	3 – Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika	3.1 Prevence vzniku odpadů *(nebude řešeno nástrojem ITI)*
3.4.2 Výstavba a modernizace zařízení pro energetické a materiálové využití odpadů			3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*
3.4.3 Rekultivace starých skládek			3.3 Rekultivovat staré skládky *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

4.5.7.2 Podporované aktivity z operačních programů ve specifickém cíli ITI 3.4

OPATŘENÍ ITI 3.4.1 PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU KOMUNÁLNÍCH A PRŮMYSLOVÝCH ODPADŮ

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, SC 3.1 PREVENCE VZNIKU ODPADŮ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Předcházení vzniku komunálních a průmyslových odpadů.
- Předcházení vzniku průmyslových odpadů (např. aplikace technologií, které sníží měrné množství odpadů vznikajících ve výrobě).

OPATŘENÍ ITI 3.4.2 VÝSTAVBA A MODERNIZACE ZAŘÍZENÍ PRO ENERGETICKÉ A MATERIÁLOVÉ VYUŽITÍ ODPADŮ

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, SC 3.2 ZVÝŠIT PODÍL MATERIÁLOVÉHO A ENERGETICKÉHO VYUŽITÍ ODPADŮ *(územní dimenze dle NDÚD – bude řešeno nástrojem ITI)*

- Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů
- Výstavba a modernizace zařízení na energetické využití odpadů a související infrastruktury.

Podpora aktivit pro energetické využití odpadů z nástroje ITI bude podmíněna posouzením souladu POH ČR a POH MSK se směrnicí 2008/98/ES Evropskou komisí.

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, SC 3.2 ZVÝŠIT PODÍL MATERIÁLOVÉHO A ENERGETICKÉHO VYUŽITÍ ODPADŮ *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů.

OPATŘENÍ ITI 3.4.3 REKULTIVACE STARÝCH SKLÁDEK

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, SC 3.3 REKULTIVOVAT STARÉ SKLÁDKY *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Rekultivace starých skládek technicky nezabezpečených, které byly provozovány před účinností zákona č. 238/1991 Sb.

4.5.8 Specifický cíl ITI PROSTŘEDÍ 3.5: Revitalizovat zeleň v sídlech

Hlavní zjištění:

- Potřeba zkvalitnění městského prostředí a ekologické funkce městského prostoru.

Návrhy opatření:

3.5.1 Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně

Revitalizace městské zeleně je jedna z mála možností ve stávajících operačních programech, jak zkvalitnit veřejný prostor ve městech a zároveň tím podpořit udržitelný rozvoj v území a zkvalitnit životní prostředí. Jako jedna ze slabých stránek městského a životního prostředí v aglomeraci byl definován omezený pokrok revitalizace zanedbaného městského prostředí a významná rozloha stále zanedbaných území (průmyslových i neprůmyslových). Při absenci podpory revitalizace brownfieldů z operačních programů (bez nutnosti následného využití pro podnikatelské účely) je příležitostí tohoto specifického cíle ITI zhodnocení a posílení městské zeleně a vodních ploch pro rekreační a ekologickou funkci.

Řešením problematiky veřejné zeleně může být vytvoření a udržení rovnováhy příměstské krajiny s potřebnou biodiverzitou ekosystému, dosažení vysokého standardu městské zeleně a jeho udržení, regulace využívání živé přírody na území města a jeho okolí v zájmu zachování ekologické rovnováhy krajiny a příjemného prostředí pro obyvatele a návštěvníky regionu.

4.5.8.1 Opatření specifického cíle ITI 3.5: Revitalizovat zeleň v sídlech

Tabulka 27 Specifický cíl ITI 3.5 – Opatření specifického cíle ve vazbě na operační programy

Opatření ITI	Název OP	Prioritní osa OP	Specifický cíl OP
3.5.1 Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně	Operační program Životní prostředí	4 – Ochrana a péče o přírodu a krajinu	4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

4.5.8.2 Podporované aktivity z operačních programů ve specifickém cíli ITI 3.5

OPATŘENÍ ITI 3.5.1 REVITALIZACE FUNKČNÍCH PLOCH A PRVKŮ SÍDELNÍ ZELENĚ

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, SC 4.4 ZLEPŠIT KVALITU PROSTŘEDÍ V SÍDLECH *(nebude řešeno nástrojem ITI)*

- Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně.

4.5.9 Soulad strategického cíle ITI PROSTŘEDÍ s tematickými cíli EU

Tematický cíl EU (TC)	**Podpořit rozvoj udržitelné mobility**	**Snížit znečištění ovzduší**	**Zvýšit energetickou účinnost**	**Zefektivnit nakládání s odpady**	**Revitalizovat zeleň v sídlech**
TC 4 Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích	●	●	●	●	
TC 6 Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů		●	●	●	●
TC 7 Podpora udržitelné dopravy a odstraňování překážek v klíčových síťových infrastrukturách	●				

Zdroj: vlastní zpracování

4.6 SEZNAM OPATŘENÍ STRATEGIE ITI A JEJICH NÁVAZNOST NA OPERAČNÍ PROGRAMY

Vysvětlivky: Opatření pilíře ITI Práce Opatření pilíře ITI Podnikání Opatření pilíře ITI Prostředí

Opatření, jež budou řešena nástrojem ITI (jsou zahrnuta do přílohy 1 Finanční plán a indikátory s alokací a cílovými hodnotami indikátorů OP) – na základě územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí (dle NDÚD), alokací pro ITI v operačních programech a absorpční kapacity v aglomeraci.

Název OP	Prioritní osa OP	Specifický cíl OP	Opatření ITI
Integrovaný regionální operační program	1 – Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony	1.1 Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoj sítí regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T	2.2.2 Rekonstrukce, modernizace, popř. výstavba silnic a budování obchvatů sídel na vybrané regionální silniční síti s cílem zvýšit konektivitu k síti TEN-T.
		1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy	3.1.1 Výstavba a modernizace infrastruktury pro rozvoj udržitelné mobility
	2 – Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů	2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání	1.2.3 Podpora sociálního podnikání
		2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	1.1.1 Vytvoření podmínek pro kvalitní přípravu na zaměstnání v technických, řemeslných a přírodovědných oborech a rozvoj klíčových přenositelných kompetencí pro uplatnění na trhu práce
			1.2.2 Zvýšení zaměstnatelnosti obyvatel se zdravotním znevýhodněním a osob pečujících o děti a jiné závislé osoby
			2.1.1 Zvýšit podnikatelské kompetence obyvatel a zvýšit motivaci k podnikání
		2.5 Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení	3.3.2 Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení

	3 – Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí	3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví	2.2.1 Revitalizace a regenerace zanedbaných ploch a areálů a objektů kulturního dědictví za účelem využití pro zvýšení atraktivity měst a jejich zázemí a podporu nových investic.
		3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje	2.2.2 Rekonstrukce, modernizace, popř. výstavba silnic a budování obchvatů sídel na vybrané regionální silniční síti s cílem zvýšit konektivitu k síti TEN-T.
Operační program Doprava	1 – Infrastruktura pro železniční a další udržitelnou dopravu	1.4 Vytvoření podmínek pro zvýšení využívání veřejné hromadné dopravy ve městech v elektrické trakci	3.1.2 Výstavba a modernizace drážní infrastruktury městské a příměstské dopravy
	2 – Silniční infrastruktura na síti TEN-T a veřejná infrastruktura pro čistou mobilitu	2.3 Zlepšení řízení dopravního provozu a zvyšování bezpečnosti dopravního provozu	3.1.3 Rozvoj inteligentních dopravních systémů
Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	1 – Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace	1.1 Zvýšit inovační výkonnost podniků	2.3.1 Zvýšení intenzity transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti
		1.2 Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích	2.3.1 Zvýšení intenzity transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti
	2 – Rozvoj konkurenceschopnosti malých a středních podniků	2.1 Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP	2.1.2 Zvýšit počet a podpořit růst malých a středních firem
		2.2 Zvýšit internacionalizaci malých a středních podniků	2.1.2 Zvýšit počet a podpořit růst malých a středních firem
		2.3 Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání	2.2.1 Revitalizace a regenerace zanedbaných ploch a areálů a objektů kulturního dědictví za účelem využití pro zvýšení atraktivity měst a jejich zázemí a podporu nových investic.
		2.4 Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP	1.1.3 Aktivní řešení dopadů pokračující restrukturalizace

			tradičních průmyslových oborů
			2.1.2 Zvýšit počet a popořit růst malých a středních firem
	3 – Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin	3.1 Zvýšit podíl výroby energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě ČR	3.3.3 Efektivnější nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru
		3.2 Zvýšit energetickou účinnost podnikatelského sektoru	3.3.3 Efektivnější nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru
		3.3 Zvýšit aplikaci prvků inteligentních sítí v distribučních soustavách	3.3.3 Efektivnější nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru
		3.4 Uplatnit inovativní nízkouhlíkové technologie v oblasti nakládání energií a při využívání druhotných surovin	3.3.3 Efektivnější nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru
		3.5 Zvýšit účinnost soustav zásobování teplem	3.3.3 Efektivnější nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru
		3.6 Posílit energetickou bezpečnost přenosové soustavy	3.3.3 Efektivnější nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání	1 – Posilování kapacit pro kvalitní výzkum	1.2. Budování kapacit a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou	2.3.1 Zvýšení intenzity transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti
	2 – Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj	2.1.1 Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce	2.1.1 Zvýšit podnikatelské kompetence obyvatel a zvýšit motivaci k podnikání
	3 – Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání	3.1.1 Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ	1.1.1 Vytvoření podmínek pro kvalitní přípravu na zaměstnání v technických, řemeslných a přírodovědných oborech a rozvoj klíčových přenositelných kompetencí pro uplatnění na trhu práce

			1.2.2 Zvýšení zaměstnatelnosti obyvatel se zdravotním znevýhodněním a osob pečujících o děti a jiné závislé osoby
		3.1.2 Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích	1.1.2 Zvýšení kvality vzdělávání a kompetencí budoucích i současných pedagogických pracovníků
			2.1.1 Zvýšit podnikatelské kompetence obyvatel a zvýšit motivaci k podnikání
		3.1.4 Zkvalitnění přípravy budoucích a začínajících pedagogických pracovníků	1.1.2 Zvýšení kvality vzdělávání a kompetencí budoucích i současných pedagogických pracovníků
		3.1.5 Zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce	1.1.1 Vytvoření podmínek pro kvalitní přípravu na zaměstnání v technických, řemeslných a přírodovědných oborech a rozvoj klíčových přenositelných kompetencí pro uplatnění na trhu práce
			2.1.1 Zvýšit podnikatelské kompetence obyvatel a zvýšit motivaci k podnikání
Operační program Zaměstnanost	1 – Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	1.1.1 Zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných	1.1.3 Aktivní řešení dopadů pokračující restrukturalizace tradičních průmyslových oborů
			1.2.1 Zvýšení zaměstnatelnosti dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených obyvatel
			1.2.2 Zvýšení zaměstnatelnosti obyvatel se zdravotním znevýhodněním a osob pečujících o děti a jiné závislé osoby
			2.1.1 Zvýšit podnikatelské kompetence obyvatel a zvýšit motivaci k podnikání

		1.2.1 Snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce	1.2.2 Zvýšení zaměstnatelnosti obyvatel se zdravotním znevýhodněním a osob pečujících o děti a jiné závislé osoby
		1.3.1 Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce	1.1.3 Aktivní řešení dopadů pokračující restrukturalizace tradičních průmyslových oborů
			1.2.1 Zvýšení zaměstnatelnosti dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených obyvatel
			1.2.2 Zvýšení zaměstnatelnosti obyvatel se zdravotním znevýhodněním a osob pečujících o děti a jiné závislé osoby
		1.4.1 Zvýšit kapacitu, komplexnost a kvalitu služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti	1.3.1 Vznik a rozvoj nástrojů pro vyhodnocení a řízení situace na trhu práce
		1.4.2 Zvýšit kvalitu systému dalšího vzdělávání	1.3.1 Vznik a rozvoj nástrojů pro vyhodnocení a řízení situace na trhu práce
	2 – Sociální začleňování a boj s chudobou	2.1.2 Rozvoj sektoru sociální ekonomiky	1.2.3 Podpora sociálního podnikání
	3 - Sociální inovace a mezinárodní spolupráce	3.1.1 Zvýšit kvalitu a kvantitu využívání sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ	1.3.1 Vznik a rozvoj nástrojů pro vyhodnocení a řízení situace na trhu práce
Operační program Životní prostředí	2 – Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech	2.1 Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	3.2.1 Náhrada stávajících stacionárních spalovacích zdrojů v domácnostech
		2.2 Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	3.2.2 Náhrada a rekonstrukce stacionárních zdrojů znečištění a modernizace jejich technologií
		2.3 Zlepšit systém sledování,	3.2.3 Výstavba a obnova

	hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů	systémů sledování kvality ovzduší
3 – Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika	3.1 Prevence vzniku odpadů	3.4.1 Předcházení vzniku komunálních a průmyslových odpadů
	3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	3.4.2 Výstavba a modernizace zařízení pro energetické a materiálové využití odpadů
	3.3 Rekultivovat staré skládky	3.4.3 Rekultivace starých skládek
4 – Ochrana a péče o přírodu a krajinu	4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	3.5.1 Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně
5 – Energetické úspory	5.1 Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	3.3.1 Snížení energetické náročnosti veřejných budov
	5.2 Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov	3.3.1 Snížení energetické náročnosti veřejných budov

4.7 VAZBA NA HORIZONTÁLNÍ TÉMATA

V rámci ITI ostravské aglomerace budou specifické cíle a jejich dílčí priority naplňovány za přispění finančních prostředků z operačních programů navržených pro programové období 2014 – 2020. Proto v souladu s článkem 96 odst. 7 ukotveném v Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU (1303/2013) budou zároveň navržené projektové záměry ITI ostravské aglomerace zohledňovat požadavky na tři horizontální témata:

1. Udržitelný rozvoj
2. Rovné příležitosti a zákaz diskriminace
3. Rovnost mezi muži a ženami

V rámci ITI nebudou realizovány projektové záměry, které by negativně ovlivňovaly výše uvedená horizontální témata. Žadatelé budou povinni při realizaci svých projektů splnit konkrétní požadavky, které jsou definované v relevantních operačních programech, včetně podmínky souladu s horizontálními kritérii (tématy).

Strategické a specifické cíle a navržená opatření díky svému vyváženému vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí a hospodářský rozvoj regionu přispějí k posílení soudržnosti společenství obyvatel na území ostravské aglomerace. Zároveň žádná opatření a aktivity realizované prostřednictvím ITI na území aglomerace nemají negativní vliv na rovné příležitosti a rovnost mezi muži a ženami. Aktivity jsou přístupné také pro znevýhodněné skupiny osob, splnění projektového záměru vylučuje diskriminaci na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.

Projekty realizované v rámci ITI by měly vést k odstranění územních rozdílů v daném ITI a celkovému harmonickému rozvoji.

4.8 VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Strategie ITI ostravské aglomerace byla zpracována v souladu se strategickými dokumenty, které z úrovně národní, regionální a místní mají vztah k řešenému území i k vymezeným tématům.

Tabulka 28 Soulad se souvisejícími strategickými dokumenty

Úroveň dokumentu	Název strategického dokumentu	Kapitola/Priorita	Vazba na Strategický cíl ITI		
			SC1	SC2	SC3
Národní	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	PO1: Regionální konkurenceschopnost	X	X	
		PO2: Územní soudržnost	X	X	X
		PO3: Environmentální udržitelnost		X	X
		PO4: Veřejná správa a spolupráce		X	X
Národní	Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky	Vazba na Tematický okruh 1: Podnikání a inovace Klíčová oblast změn A: Vyšší inovační výkonnost firem - SC A.1 Zvýšit inovační poptávku firem ve firmách (i ve veřejném sektoru), A.1.1 Posílit výzkumné a vývojové kapacity podniků, A.1.3. Posílit technologickou spolupráci firem - SC A.2 Zvýšit míru podnikání ve společnosti s důrazem na zakládání nových rychle rostoucích firem, A.2.1 Zvýšit počet nových firem usilujících o inovace, zejména vyšší řádů, A.2.3 Zvýšit zájem o podnikání ve společnosti - SC A.3 Zvýšit internacionalizaci MSP, A.3.1 Zvýšení dostupnosti strategických informací o cílových trzích místních MSP, A.3.2 Zlepšení kapacit a kompetencí firem v oblasti marketingu a zahraničního obchodu, A.3.3 Snížení nákladů a rizik MSP spojených se vstupem na zahraniční trhy		X	
		Vazba na Tematický okruh 2: Výzkum a vývoj Klíčová oblast změn B: Zvýšení kvality výzkumu - SC B.1 Zlepšit kvalitu a problémovou orientaci výzkumu ve znalostních doménách relevantních pro inteligentní specializaci, B.1.1 Zajistit stabilní podmínky pro dlouhodobý rozvoj kvalitních výzkumných pracovišť, B.1.2. Zvýšit mezinárodní otevřenost veřejného výzkumu Klíčová oblast změn C: Zvýšení ekon. přínosů veřejného výzkumu - SC C.1 Zvýšit relevanci výzkumu pro potřeby aplikační sféry, C.1.1 Posílit spolupráci a interakci mezi VO a aplikační sférou, C.1.2 Zvýšit komerční využití výsledků VaV a znalostí VO		X	
		Vazba na Tematický okruh 3: Lidské zdroje Klíčová oblast změn D: Lepší dostupnost lidských zdrojů v počtu i kvalitě pro inovační podnikání, výzkum a vývoj - SC D.1 Zvýšit kvalitu absolventů škol, D.1.1 Vytvořit funkční vztah mezi školami a zaměstnavateli, D.1.2 Zvýšit úroveň podnikavosti a dalších měkkých kompetencí, D.1.3 zvýšit aktivní znalost angličtiny a dalšího cizího jazyka - SC D.3 zvýšit kvalitu pracovníků ve výzkumu a vývoji, D.3.1. Zvýšit úroveň strategického i operativního řízení a vytvořit předpoklady pro zvýšení kvality výzkumných organizací, D.3.2 Zavést efektivní systém řízení lidských zdrojů ve výzk. ústavech, vysokých školách a jejich fakultách, D.3.3 Zvýšit atraktivitu výzk. kariéry a kvalitu přípravy budoucích výzk. pracovníků	X	X	

Úroveň dokumentu	Název strategického dokumentu	Kapitola/Priorita	Vazba na Strategický cíl ITI		
			SC1	SC2	SC3
Krajská/ regionální	Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2020, aktualizace 2012	Vazba na Globální cíl 1: Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika SSC 1 Zajištění koordinované a systémové podpory výzkumu, vývoje a inovací v Moravskoslezském kraji SSC 2 Zlepšit exportní výkonnost místních malých a středních firem a posílit jejich zapojení do globálních hodnotových řetězců SSC 1.3 Podpora zakládání nových podnikatelských subjektů (MSP včetně fyzických osob – OSVČ a mladých podnikatelů) SSC 1.4 Získat do kraje investory nejen k činnostem s vysokou přidanou hodnotou		X	
		Vazba na Globální cíl 2: Dobré vzdělávání a vysoká zaměstnanost – příležitost pro všechny SSC 2.1 Zlepšit koordinaci aktivit zaměřených na růst zaměstnanosti SSC 2.2 Snížit nerovnováhu mezi nabídkou a poptávkou po kvalifikovaných pracovních silách v jejich počtu, struktuře a kvalitě SSC 2.3 Zvýšit podíl obyvatel schopných komunikovat v cizích jazycích, zejména v angličtině SSC 2.4 Být evropským lídrem v systémovém rozvoji měkkých kompetencí u všech skupin obyvatel SSC 2.5 Vytvořit konkurenceschopnou výzkumnou univerzitu SSC 2.6 Zvýšit pracovní zapojení nezaměstnaných	X	X	
		Vazba na Globální cíl 3: Soudržná společnost – kvalitní zdravotnictví, cílené sociální služby a úspěšný boj proti chudobě SSC 3.6 Aktivně se podílet na snižování dopadů chudoby v MSK	X	X	
		Vazba na Globální cíl 4: Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu SSC 4.3 Mít kvalitní vnitřní i vnější dopravní propojení kraje včetně napojení na Transevropské sítě (TEN-T) SSC 4.4 Podstatně zlepšit kvalitu ovzduší v kraji a rozvíjet technické podmínky nezbytné pro kvalitní životní prostředí SSC 4.8 Rozšířit, modernizovat a lépe využívat energetické zdroje a rozvodné sítě SSC 4.9 Vrátit lidem k užívání brownfieldy včetně nevyužívaných objektů SSC 4.10 Rozvíjet kvalitu života v sídlech kraje v souladu se zásadami moderního a zodpovědného urbanismu SSC 4.11 Zajisti rozvoj informační a komunikační infrastruktury	X	X	X
		Vazba na Globální cíl 5: Efektivní správa věcí veřejných SSC 5.1 Podpořit rovnoměrný rozvoj kraje ve všech jeho částech SSC 5.4 Zlepšit image kraje navenek i dovnitř	X	X	X
Krajská/ regionální	Krajská příloha k národní RIS 3 za Moravskoslezský kraj	Vazba na Prioritní oblast A: Transfer technologií SC A1 Zvýšení intenzity transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti SC A2 Zvýšení objemu smluvního a kolaborativního výzkumu ve výzkumných organizacích SC A3 Zvýšení počtu vzniklých spin-offs a inovativních start-ups SC A4 Zvýšení počtu výzkumných aktivit interdisciplinárního rozměru		X	

Úroveň dokumentu	Název strategického dokumentu	Kapitola/Priorita	Vazba na Strategický cíl ITI		
			SC1	SC2	SC3
		Vazba na Prioritní oblast B: Lidské zdroje SC B1 Zvýšení odborných kompetencí lidských zdrojů o znalostní ekonomice SC B2 Zvýšení odborné kvalifikace a dalších dovedností lidských zdrojů ve znalostních institucích SC B4 Zvýšení počtu absolventů technických oborů a identifikace technických talentů	X	X	
		Vazba na Prioritní oblast C: Internacionalizace SC C1 Zvýšení intenzity navazování mezinárodních kontaktů a účasti v mezinárodních iniciativách a projektech VaV SC C2 Zvyšování informovanosti malých a středních firem o trendech vývoje technologií a zahraničních trhů SC C3 Zvýšení exportních aktivit malých a středních inovačních firem		X	
Městská/ lokální	Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy na léta 2009-2015	Tematický okruh 1: Územní rozvoj		X	
		Tematický okruh 2: Rozvoj lidských zdrojů	X	X	
		Tematický okruh 3: Hospodářský rozvoj	X	X	X
		Tematický okruh 4: Kvalita života	X		X
		Tematický okruh 5: Doprava a technická infrastruktura		X	X
		Tematický okruh 6: Životní prostředí		X	X
		Tematický okruh 7: Správa města a vnější vztahy			X
Městská/ lokální	Rámec konkurenceschopnosti a východiska predikce budoucího vývoje identifikovaných klíčových faktorů konkurenceschopnosti Ostravy 2012–2020	Programová osa 1: Inovace pro zdravou a čistou Ostravu	X	X	X
		Programová osa 2: IT4Inovations Ostrava	X	X	
		Programová osa 3: Ostrava mezinárodní	X	X	
Městská/ lokální	Strategie udržitelného rozvoje města Havířova 2012–2020	Klíčová oblast 1: Vzdělávání, cestovní ruch a volnočasové aktivity	X		X
		Klíčová oblast 2: Ekonomika města		X	X
		Klíčová oblast 3: Doprava a technická infrastruktura		X	X
		Klíčová oblast 4: Životní prostředí			X
		Klíčová oblast 5: Sociální jevy a zdravotnické služby	X		
Městská/ lokální	Strategický plán rozvoje statutárního města Frýdku-Místku 2012–2025	Tematická oblast 1: Vzdělávání, volnočasové aktivity a cestovní ruch	X		X
		Tematická oblast 2: Sociální služby a zdravotní péče	X		
		Tematická oblast 3: Podnikání, doprava, technická infrastruktura a životní prostředí	X	X	X

Úroveň dokumentu	Název strategického dokumentu	Kapitola/Priorita	Vazba na Strategický cíl ITI		
			SC1	SC2	SC3
Městská/ Lokální	Strategický plán ekonomického rozvoje statutárního města Karviné (aktualizace 2011)	Tematická oblast 1: Ekonomika a podnikání	X	X	
		Tematická oblast 2: Infrastruktura a bydlení		X	
		Tematická oblast 3: Rozvoj lidských zdrojů	X		
		Tematická oblast 4: Životní prostředí, zemědělství		X	X
		Tematická oblast 5: Cestovní ruch a image města	X		X
		Tematická oblast 6: Kvalita života	X		X
Městská/ Lokální	Strategický plán ekonomického a územního rozvoje Statutárního města Opavy pro období 2007–2020	Prioritní oblast Ekonomika	X	X	
		Prioritní oblast Infrastruktura		X	X
		Prioritní oblast Lidé	X		
		Prioritní oblast Životní prostředí			X
		Prioritní oblast Správa města a městských částí			X

Zdroj: vlastní zpracování

V analytické části zpracování ITI byly dále analyzovány strategické dokumenty všech pěti statutárních měst a Moravskoslezského kraje.

Cílem této analýzy bylo na základě výstupů z II. etapy (tvorba stromu problémů) vyhodnotit strategické dokumenty statutárních měst ostravské aglomerace a Moravskoslezského kraje a jejich cíle včetně zhodnocení míry jejich dopadu na indikátory kvality života v ostravské aglomeraci.

Analýza přinesla zjištění, že pokrytí klíčových problémů a indikátorů kvality života ostravské aglomerace, identifikovaných v socioekonomické analýze a stromu problémů ostravské aglomerace, je v krajské a městských strategických dokumentech poměrně významné. Téměř u všech klíčových problémů a indikátorů byl identifikován střední či silný dopad strategických dokumentů dvou a více měst.

Jinými slovy to znamená, že problémy, identifikované ve strategických dokumentech měst a kraje a návrhy strategických řešení do značné míry korespondují se zjištěními a potřebami, které obsahovaly analytické části ITI ostravské aglomerace.

Dokument „Vyhodnocení strategických cílů Strategie rozvoje kraje a vybraných strategických dokumentů na úrovni statutárních měst“, který je výstupem III. etapy přípravy strategie, je k dispozici na webových stránkách http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/3639/.

Kromě strategických dokumentů Moravskoslezského kraje a strategií statutárních měst byla vypracována analýza priorit ve strategických dokumentech obcí s rozšířenou působností v ostravské aglomeraci (mimo statutární města).

Tabulka 29 Témata řešená rozvojovými strategiemi obcí s rozšířenou působností

Téma, řešené rozvojovou strategií	Název obce s rozšířenou působností
Vzdělávání	Bílovec, Bohumín, Český Těšín, Frenštát/R, Frýdlant/O, Kravaře, Nový Jičín, Odry, Orlová, Třinec
Bezpečnost	Bílovec, Bohumín, Frenštát/R, Frýdlant/O, Kravaře, Odry, Orlová, Třinec
Sociální věci	Bílovec, Bohumín, Frenštát/R, Hlučín, Jablunkov, Kopřivnice, Nový Jičín, Odry, Orlová, Třinec
Zdravotnictví	Bílovec, Bohumín, Frenštát/R, Hlučín, Jablunkov, Kopřivnice, Odry, Orlová
Technická infrastruktura, vzhled města	Bílovec, Bohumín, Český Těšín, Frýdlant/O, Hlučín, Jablunkov, Kopřivnice, Kravaře, Orlová
Doprava	Bílovec, Bohumín, Český Těšín, Frenštát/R, Frýdlant/O, Hlučín, Jablunkov, Kopřivnice, Kravaře, Nový Jičín, Orlová, Třinec
Cestovní ruch	Bílovec, Bohumín, Český Těšín, Frenštát/R, Jablunkov, Kopřivnice, Nový Jičín, Odry, Třinec
Ochrana životního prostředí	Bílovec, Bohumín, Český Těšín, Frenštát/R, Frýdlant/O, Hlučín, Kopřivnice, Kravaře, Nový Jičín, Odry, Orlová, Třinec
Podpora podnikání a zaměstnanosti	Bílovec, Bohumín, Český Těšín, Frýdlant/O, Hlučín, Jablunkov, Kopřivnice, Kravaře, Nový Jičín, Odry, Orlová, Třinec
Bydlení	Bílovec, Bohumín, Frenštát/R, Frýdlant/O, Hlučín, Kravaře, Nový Jičín, Odry, Orlová, Třinec

Zdroj: vlastní zpracování

Z analýzy vyplývá, že středně velká města aglomerace se potýkají s obdobnými problémy jako největší města Moravskoslezského kraje a jejich rozvojové strategie jsou obdobně tematicky zacíleny. Zároveň jsou strategické cíle těchto měst v souladu s navrhovanými strategickými cíli ITI, tj. s oblastí podpory podnikání a zaměstnanosti, podpory dopravní infrastruktury, životního prostředí a vzdělávání.

5 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

5.1 POPIS ŘÍZENÍ VČETNĚ ŘÍDICÍ A REALIZAČNÍ STRUKTURY A KOMUNIKACE NOSITELE IN

5.1.1 Příprava Strategie ITI

Příprava Strategie ITI probíhala již od roku 2012, a to důsledně na principech partnerské spolupráce. Před zahájením prací na Strategii ITI uzavřeli zástupci pěti statutárních měst – Ostravy, Opavy, Havířova, Karviné a Frýdku-Místku, dále pak Moravskoslezského kraje a Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko Memorandum o spolupráci na přípravě integrované Strategie ITI. Proces přípravy Strategie ITI probíhal na mnoha úrovních – od vrcholové (statutární zástupci měst, kraje, univerzit, firem atd.), přes úroveň Řídícího výboru pro zpracování projektu ITI pro ostravskou aglomeraci, dále na úrovni operativní pracovní skupiny (vedoucí pracovníci magistrátů) až po zapojení široké odborné veřejnosti (viz kapitola 3 Milníky a proces partnerství při vytváření strategie). Koordinaci přípravy strategie zajišťovala Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko.

5.1.2 Řídicí a realizační struktura ITI

5.1.2.1 Nositel ITI

Nositelem integrované strategie pro Integrovanou teritoriální investici ostravské aglomerace (dále jen „Nositel ITI“) je Statutární město Ostrava.

Mezi úkoly Nositele ITI patří:

- naplňování principu partnerství,
- koordinace aktivit místních aktérů v daném území,
- příprava a schválení integrované strategie,
- monitorování a reporting stavu plnění integrované strategie, plnění strategie jako celku a plnění jejích schválených cílových hodnot (které vznikají agregací hodnot realizovaných projektů),
- v souvislosti s plněním funkce zprostředkujícího subjektu na úrovni Nositele ITI – dodržování pravidel publicity ITI jako celku dle podmínek Operačního programu Technická pomoc 2014 -2020.

5.1.2.2 Řídící výbor ITI

Pro realizaci integrované strategie je ustaven **Řídící výbor Integrované teritoriální investice (dále jen „ŘV ITI“)**:

- je zřízen na základě principu partnerství mezi subjekty, působícími na území aglomerace a je pověřen Nositelem ITI zajištěním dohledu nad řádným průběhem naplňování Strategie ITI a realizace ITI,
- projednává soulad projektových záměrů se Strategií ITI; následně nositelům projektových záměrů vystavuje potvrzení o ne/souladu projektového záměru se Strategií ITI,
- projednává a schvaluje změny Strategie ITI, návrhy na změny investičního nástroje ITI a doporučuje je ke schválení Nositelem ITI,
- plní dle potřeby další úkoly související s realizací Strategie ITI a investičního nástroje ITI,

- existuje jako nezávislá platforma bez právní subjektivity mimo správní strukturu jádrového města v roli Nositele ITI,
- jeho počet členů a složení upravuje statut výboru, pravidla jednání pak jednací řád (viz příloha strategie),
- zajišťuje řádný průběh realizace Strategie ITI,
- vydává doporučení orgánům samospráv a statutárním orgánům zapojených partnerů,
- alespoň jeden člen výboru musí být členem RSK, aby byla zajištěna vzájemná komunikace.

Složení Řídícího výboru je vytvořeno na základě Strategie ITI (v souladu se závěry analýzy stakeholderů) a v souladu s principy partnerství v následujícím zastoupení:

Tabulka 30 Složení Řídícího výboru Integrované teritoriální investice (ŘV ITI)

Členské instituce s hlasovacím právem	
1	Zástupci ustavujících 5 statutárních měst
2	
3	
4	
5	
6	Zástupce Regionální stálé konference Moravskoslezského kraje / zástupce Moravskoslezského kraje
7	Zástupce středně velkých měst
8	Zástupce malých měst a obcí z aglomerace
9	Zástupci akademického sektoru
10	
11	
12	Zástupci velkých zaměstnavatelů
13	
14	Zástupce trhu práce

Zdroj: vlastní zpracování

- zasedání Řídícího výboru ITI se také účastní stálí hosté bez hlasovacího práva – např. Manažer ITI,
- předsedou Řídícího výboru ITI je primátor statutárního města Ostrava, který je zároveň členem Řídícího výboru ITI, zastupující Nositele ITI,
- místopředsedou Řídícího výboru ITI je hejtman Moravskoslezského kraje, který je zároveň členem Řídícího výboru ITI (současně v roli předsedy Regionální stálé konference Moravskoslezského kraje).

Při rozhodování Řídícího výboru ITI je nutné, aby se jeho členové vyvarovali střetu zájmu. Pokud se rozhodnutí týká přímo osobních zájmů člena Řídícího výboru ITI nebo zájmů organizace, kterou zastupuje, nesmí se rozhodování o daném bodě účastnit.

5.1.2.3 Poradní skupiny RSK/ITI

Řídící výbor ITI využívá činnosti **poradních skupin Regionální stálé konference a ITI** (dále jen „poradní skupiny"). Poradní skupiny vykonávají svou činnost jak pro Regionální stálou konferenci Moravskoslezského kraje, tak i pro Řídící výbor ITI, a to z důvodu efektivnější spolupráce a synergických efektů.

Poradní skupiny vykonávají – ve vztahu k realizaci ITI – následující úkoly:

- posuzování projektových záměrů předkládaných k financování z ITI z hlediska souladu projektového záměru se Strategií ITI,
- iniciace nových projektových záměrů,
- posuzování věcného naplňování Strategie ITI,
- návrhy na změnu Strategie ITI v dané oblasti a jejich doporučení Řídícímu výboru ITI,
- dle potřeby plní další úkoly související s realizací Strategie ITI a investičního nástroje ITI,
- výstupy poradních skupin jsou projednávány na Řídícím výboru ITI.

Poradní skupiny vede **tematický koordinátor** (dále jen „**Expert**"). Expert je odpovědný za slaďování spolupráce subjektů v území v rámci jednotlivých témat. S potenciálními žadateli může konzultovat rozsah a zaměření projektových záměrů tak, aby v co největší míře naplňovaly cíle Strategie ITI. Jednání poradních skupin svolává po dohodě s Expertem Manažer ITI, který organizačně a administrativně zajišťuje jednání poradních skupin.

Tematický koordinátor poradní skupiny (expert) je zodpovědný Manažerovi ITI a jeho prostřednictvím Řídícímu výboru ITI. Každý expert disponuje odbornými znalostmi v dané problematice a detailně zná příslušnou část integrované strategie včetně procesních záležitostí spojených s její realizací. Expert může ve vztahu k probíranému tématu přizvat na jednání poradní skupiny odborníka (v roli hosta). Člen poradní skupiny, který je zároveň nositelem projektového záměru projednávaného v příslušné poradní skupině, se nemůže zúčastnit hlasování o souladu projektových záměrů se Strategií ITI ani nevyjadřuje svůj expertní názor k tomuto projektovému záměru v rámci poradních skupin.

Podle tematického zaměření bylo vytvořeno následujících šest poradních skupin:

- Čistější a zelenější region,
- Vzdělanější a zaměstnanější region,
- Podnikavější a inovativnější region
- Zdravější a soudržnější region
- Propojenější a chytřejší region
- Atraktivnější region

Horizontálně – napříč všemi šest poradními skupinami – funguje provázanost prostřednictvím týmu expertů. Šest tematických expertů z poradních skupin spolu se zástupcem ITI (zástupce Nositele ITI – statutárního města Ostravy), resp. Manažerem ITI, a zástupcem RSK (zástupce Moravskoslezského kraje) sjednocují informace s ohledem na potřebu vzájemné provázanosti některých akcí napříč jednotlivými tématy.

Na svém druhém zasedání dne 3. 11. 2015 Řídící výbor ITI ostravské aglomerace schválil Statut a Jednací řád poradních skupin RSK/ITI, které jsou archivovány u Nositele ITI (viz příloha strategie ITI).

5.1.2.4 Manažer ITI

Primární realizační jednotkou implementační struktury je **Manažer ITI**, který zajišťuje úkony související s realizací Strategie ITI (organizační jednotka Nositele ITI). Manažer ITI ve spolupráci s potenciálními konečnými příjemci podporuje absorpční kapacitu. V rámci vymezené a definované aglomerace je facilitátorem přípravy a realizace projektů. Zajišťuje primární konzultační servis ke způsobilosti nákladů a provádí aktivní development při tvorbě a přípravě projektových záměrů a projektů.

Nositel ITI vybere Manažera ITI, který zodpovídá za celkovou koordinaci realizace integrované strategie. **Manažer ITI:**

- koordinuje činnosti potřebné k realizaci ITI (investičního nástroje) a k naplňování Strategie ITI,
- jedná s nositeli integrovaných projektů, spolupracuje na přípravě a realizaci integrovaných projektů ITI naplňujících Strategii ITI,
- monitoruje a podává zprávy o realizaci ITI a naplňování Strategie ITI Řídícímu výboru ITI,
- na základě monitoringu a evaluací navrhuje změny či doplnění ITI (investičního nástroje) a Strategie ITI,
- je kontaktní osobou a je zodpovědný za komunikaci s řídícími orgány operačních programů, s dalšími orgány, zapojené do implementace ESI fondů v ČR, s nositeli integrovaných projektů ITI a s veřejností,
- je odpovědný Řídícímu výboru ITI a Nositeli ITI,
- jeho činnost je částečně hrazena z Operačního programu Technická pomoc a po uzavření dílčích dohod se na financování jeho činnosti podílí také ostatní signatáři Memoranda o spolupráci na přípravě integrované Strategie ITI,
- zajišťuje administrativně a organizačně činnost Řídícího výboru ITI a poradních skupin ITI a RSK.

Nositelem ITI bude určeno oddělení Manažera ITI v rámci odboru strategického rozvoje Magistrátu města Ostravy. Tým Manažera ITI zahrnuje 6 zaměstnanců (resp. 5 úvazků – FTE) a dále sdílené pracovní úvazky odborníků v oblasti marketingu a právního poradenství.

5.1.2.5 Zprostředkující subjekt ITI

Statutární město Ostrava v roli Nositele ITI je pověřeno – na základě veřejnoprávní smlouvy s řídícím orgánem operačního programu ERDF – k výkonu **funkce zprostředkujícího subjektu** (dále jen ZS):

- ZS ITI zpracovává, schvaluje a aktualizuje interní postupy (směrnice), které podléhají auditu designace,
- ZS ITI navrhuje soubor kritérií pro výběr projektů, včetně ověřování souladu integrovaných projektů s integrovanou strategií rozvoje území, které předloží ke schválení příslušnému řídícímu orgánu,
- ZS ITI odpovídá za výběr projektů, jehož součástí je posouzení celkové kvality projektu dle kritérií schválených Monitorovacím výborem OP a posouzení souladu projektu s integrovanou strategií,
- poskytuje žadatelům připravujícím či předkládajícím integrované projekty informace o souboru kritérií a o procesu výběru projektu, včetně ověřování souladu integrovaných projektů s integrovanou strategií,
- přijímá integrované projekty žadatelů předložené v souladu s příslušnou řídicí dokumentací,
- vybírá projekty, včetně ověření souladu integrovaných projektů předložených žadateli s integrovanou strategií, a to dle řídícího orgánu schváleného souboru kritérií; v případě úspěšného ověření integrovaného projektu doporučuje projekt k realizaci řídícímu orgánu;
- zasílá pravidelně řídícímu orgánu ERDF informace o přijatých a vyhodnocených projektech ve formě stanovené řídicí dokumentací,
- komunikuje vůči svým cílovým skupinám, zejména vůči Nositeli ITI.

Statutární město Ostrava zabezpečí funkci zprostředkujícího subjektu v přenesené působnosti prostřednictvím Magistrátu města Ostravy, který zajistí 5 zaměstnanců, kteří nejsou součástí implementačního ani realizačního útvaru města. Organizačně je ZS ITI včleněn jako oddělení v rámci odboru vnitřních věcí, který spadá pod tajemníka MMO a jeho činnost je částečně hrazena z Operačního programu Technická pomoc. Role Manažera ITI a ZS ITI jsou v rámci magistrátu striktně odděleny (viz obrázek 25).

Obrázek 25 Organizační schéma ITI

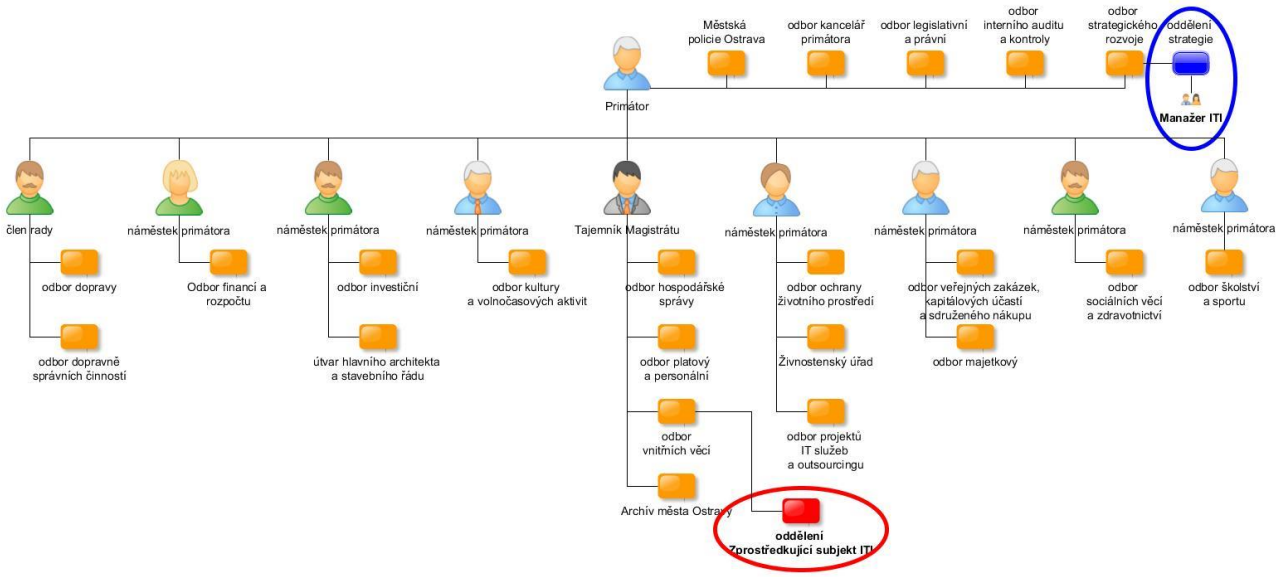

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.3 Procesy realizace Strategie ITI

5.1.3.1 Příprava a vyhlášení výzev na předkládání projektových záměrů

Výchozím podkladem pro vyhlášení výzvy ŘO na předkládání projektů a následné výzvy Nositele ITI k předkládání projektových záměrů je finanční a věcný plán ITI, kde jsou specifikovány alokace v jednotlivých specifických cílech operačních programů v jednotlivých letech. Výzvy tedy budou reagovat na potřeby závazků plynoucích z ITI, což je naplnění indikátorů a alokace v daném čase.

- Řídící orgán – v souladu s finančním a věcným plánem ITI – vyhlásí výzvu k předkládání žádostí,
- na základě výzvy Řídícího orgánu (dále jen „ŘO“) Nositel ITI vyhlásí výzvu na předkládání projektových záměrů, které jsou v souladu s výzvou ŘO;
- projektové záměry budou předkládány manažerovi ITI ve struktuře a s dokumenty, definovanými ve výzvě Nositele ITI,
- potenciální žadatelé mohou využít konzultací s Manažerem ITI pro přípravu svého projektového záměru.

Výzva Nositele ITI na předkládání projektových záměrů (dále jen „PZ“) bude mít dílčí milníky, v jejichž intervalu bude možné PZ Manažerovi ITI předkládat. Délka milníku výzvy na předkládání projektového záměru je zpravidla 3 měsíce.

5.1.3.2 Projednání projektových záměrů v poradních skupinách

Manažer ITI provede vyhodnocení předložených projektových záměrů a předá projektové záměry, včetně vlastních podkladových materiálů jednotlivým poradním skupinám ITI k posouzení.

Poradní skupiny ITI jsou nástrojem Řídícího výboru ITI k projednávání předložených projektových záměrů se zástupci odborné veřejnosti a slouží k získání expertního názoru na zjištění souladu projektového záměru se Strategií ITI a na integrované řešení dané výzvy.

Projektové záměry jsou dle tématu diskutovány ve všech 4 pracovních skupinách RSK/ITI (viz kap. 16.2.3).

Pokud je to vhodné, jsou na jednání poradních skupin přizváni také potenciální příjemci, aby prezentovali svůj projektový záměr.

Manažer ITI zapracuje závěrečné stanovisko poradních skupin ITI k jednotlivým projektovým záměrům.

5.1.3.3 Projednání projektových záměrů v Řídícím výboru ITI

Řídící výbor ITI je rozhodujícím článkem ve struktuře Nositele ITI. Nositel ITI je subjekt odpovědný za celou realizaci IS ITI.

Manažer ITI předává na ŘV ITI projektové záměry budoucích příjemců spolu s hodnocením PZ (podepřeným stanoviskem jednotlivých PS ITI).

ŘV ITI následně schvaluje soulad PZ s IS ITI ve formě Potvrzení o souladu PZ se Strategií ITI. Součástí Potvrzení o souladu PZ s IS ITI bude také závazný termín pro předložení kompletní ŽoD ZS. Nebude-li tento termín dodržen, pozbývá Potvrzení o souladu PZ s IS ITI platnosti. Potvrzení o souladu PZ s IS ITI je povinnou přílohou žádosti o dotaci.

Celý proces posuzování souladu PZ s IS ITI musí být dokončen do stanoveného milníku od ukončení dílčího data sběru PZ v rámci příslušné výzvy Nositele ITI.

5.1.3.4 Předkládání a hodnocení integrovaných projektů Zprostředkujícím subjektem ITI (v případě operačního programu s ERDF)

Zprostředkující subjekt ITI (dále jen „ZS ITI“) je oddělenou entitou v rámci Magistrátu města Ostravy (vykonává státní správu v rámci přenesené působnosti). ZS ITI není nijak propojen s výkonnou částí řízení IS ITI na úrovni struktur Nositele ITI (Manažerem ITI).

Konečný příjemce je povinen do data daného Potvrzením o souladu s IS ITI předložit kompletní žádost o dotaci na ZS ITI. Povinnosti ZS jsou upravovány řídicí dokumentací zpracovanou v souladu s příslušnými nařízeními Evropského parlamentu a Rady EU, dále v souladu s legislativou ČR, metodickými pokyny Národního orgánu pro koordinaci, řídicí dokumentací předmětného operačního programu spolufinancovaného Evropským fondem pro regionální rozvoj (Integrovaný regionální operační program, Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost) a nakonec v souladu s veřejnoprávními smlouvami uzavřenými Nositelem ITI s Řídícími orgány programů.

ZS ITI vykonává svou činnost pouze na základě veřejnosprávní smlouvy mezi řídícími orgány (s ERDF) a Nositelem ITI.

- Na základě vyhlášené výzvy řídícího orgánu operačního programu konečný příjemce předkládá svou žádost o dotaci (dále jen „ŽoD“) na ZS ITI. Jednou z příloh ŽoD je Potvrzení o souladu projektového záměru se Strategií ITI. Zaměření ŽoD musí být v souladu se zaměřením projektového záměru, jehož osvědčení budoucí konečný příjemce dokládá.
- Konečný příjemce předloží ZS kompletní ŽoD. ZS ITI provádí kontrolu a hodnocení ŽoD v souladu s řídicí dokumentací, popřípadě si vyžádá dílčí hodnocení od Řídícího orgánu operačního programu.
- Součástí hodnotících kritérií, které vyhodnocuje ZS ITI, je soulad projektu (ŽoD) se Strategií ITI.
- Výsledky hodnocení předává ZS ITI Řídícímu orgánu programu a současně sděluje konečnému příjemci.

Řídící orgán programu zasílá v případě pozitivní kontroly a hodnocení projektů konečnému příjemci návrh Rozhodnutí o poskytnutí dotace (jednostranný právní úkon poskytovatele dotace závazný pro příjemce dotace).

5.1.3.5 Předkládání a hodnocení integrovaných projektů (v případě operačního programu s ESF či FS)

V případě, že se jedná o projektový záměr do výzvy operačního programu s jiným fondem než ERDF (tedy ESF a FS), budoucí příjemce zpracuje žádost o dotaci ve formě požadované operačním programem, podmínkami výzvy atd.

- Na základě vyhlášené výzvy řídícího orgánu operačního programu konečný příjemce předkládá svou žádost o dotaci (dále jen „ŽoD“) na instituci uvedenou v textu výzvy (na Řídící orgán nebo na jím určený zprostředkující subjekt – dále jen „ŘO/ZS“). Jednou z příloh ŽoD je Potvrzení o souladu projektového záměru se Strategií ITI. Zaměření ŽoD musí být v souladu se zaměřením projektového záměru, jehož osvědčení budoucí konečný příjemce dokládá.
- Konečný příjemce předloží ZS kompletní ŽoD. ŘO/ZS provádí kontrolu a hodnocení ŽoD v souladu s řídicí dokumentací. Přílohu „Potvrzení o souladu projektového záměru se Strategií ITI“ dále nevyhodnocuje, pouze ji bere na vědomí.

Řídící orgán programu zasílá v případě pozitivní kontroly a hodnocení projektů konečnému příjemci návrh Rozhodnutí o poskytnutí dotace (jednostranný právní úkon poskytovatele dotace závazný pro příjemce dotace).

Obrázek 26 Implementační struktura realizace Strategie ITI

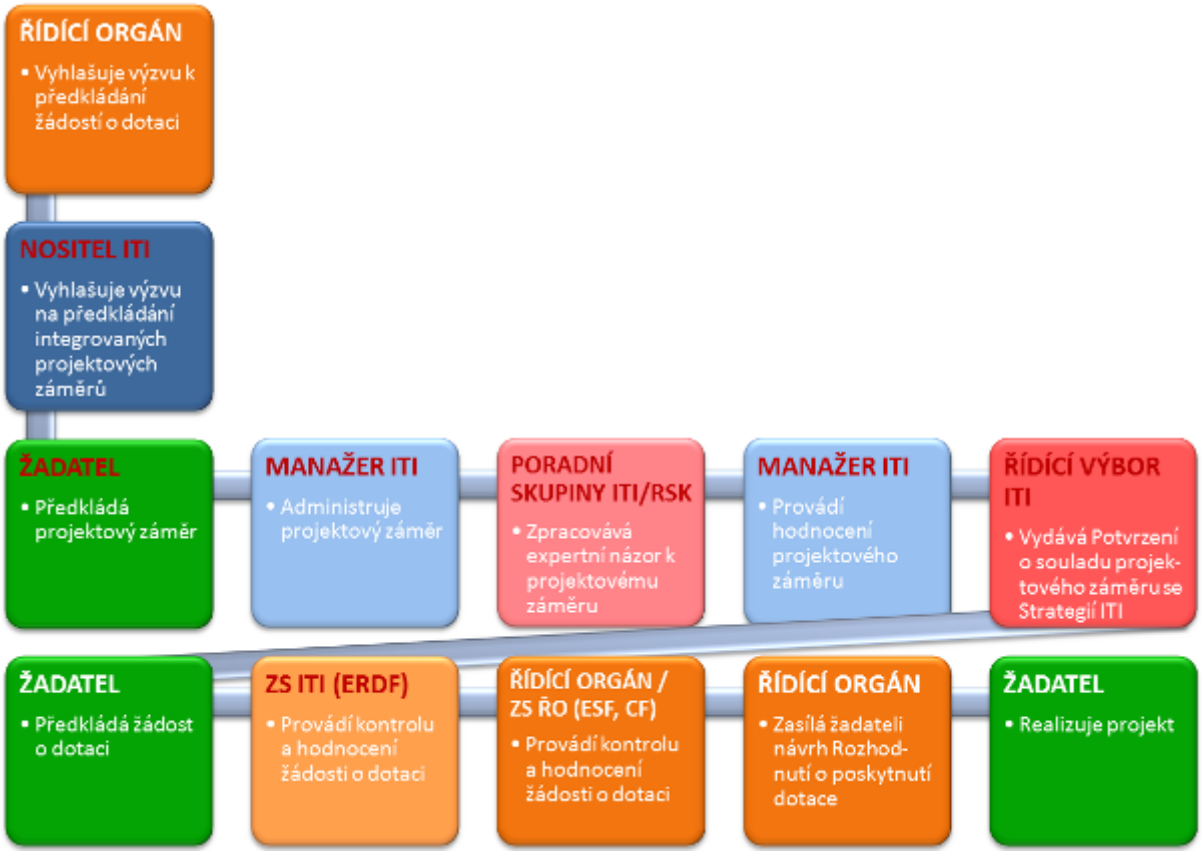

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.3.6 Změny integrovaných projektů

Integrované projekty naplňující integrovanou strategii jsou realizovány a monitorovány standardním způsobem, tedy stejně jako ostatní individuální projekty. Posuzování změn v integrovaných projektech probíhá obdobným způsobem jako u ostatních projektů v rámci standardních výzev, přičemž v případě podstatných změn příjemce doloží souhlasné stanovisko Nositele ITI k navrhovaným změnám. Stanovisko Nositele ITI bude příjemcem doloženo formou Oznámení o změně v projektu a v případě zapojení ZS ITI bude rovněž doložen souhlas ZS ITI se změnou, čímž bude eliminováno riziko neočekávaných změn integrované strategie jako celku. Podstatné změny se vždy řídí definicí podstatných změn v jednotlivých řídicích dokumentacích relevantních programů.

5.1.3.7 Změny Strategie ITI

Změny integrované strategie lze rozdělit na podstatné a nepodstatné. Řízení o změně v integrované strategii je zahájeno podáním žádosti o změnu integrované strategie prostřednictvím ISKP14+.

Nepodstatné změny nevyžadují vyhotovení nového akceptačního dopisu zohledňujícího schválené změny původního akceptačního dopisu.

Za podstatné jsou považovány zejména změny ve finančním plánu investičního nástroje ITI, změny indikátorů, strategických, specifických cílů a opatření. V případě, že z žádosti o změnu integrované strategie jednoznačně nevyplývá, zda je navrhovaná změna podstatnou či nepodstatnou, rozhoduje o jejím zařazení MMR –

ORP. Dotčený ŘO je o všech žádostech o změnu integrované strategie informován prostřednictvím interní depeše zaslané v CSSF14+ pověřené osobě ŘO.

Nositel ITI podává žádost o změnu, která se týká pouze jednoho ŘO. V případě, že změna zasahuje do více programů, předloží souběžně více žádostí o změnu.

Příslušný ŘO žádost o změnu posoudí a rozhodne, zda je akceptovatelná. Jestliže změna integrovaného projektu zakládá změnu integrované strategie, předloží nositel žádost o změnu integrované strategie a až po jejím schválení ŘO předloží příjemce žádost o změnu projektu. Případně mohou být obě žádosti předloženy současně. ŘO vyhotoví akceptační dopis zohledňující schválené změny původního akceptačního dopisu, včetně důvodů vedoucích k vyhotovení nového akceptačního dopisu.

5.2 POPIS REALIZACE PARTNERSKÉ SPOLUPRÁCE

Příprava Strategie ITI probíhá již od roku 2012, a to důsledně na principech partnerské spolupráce. Před zahájením prací na Strategii ITI uzavřeli zástupci pěti statutárních měst – Ostravy, Opavy, Havířova, Karviné a Frýdku-Místku, dále pak Moravskoslezského kraje a Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko Memorandum o spolupráci na přípravě integrované Strategie ITI. Proces přípravy Strategie ITI probíhal na mnoha úrovních – od vrcholové (statutární zástupci měst, kraje, univerzit, firem atd.), přes úroveň Řídícího výboru pro zpracování projektu ITI pro ostravskou aglomeraci, dále na úrovni operativní pracovní skupiny (vedoucí pracovníci magistrátů) až po zapojení široké odborné veřejnosti (viz kapitola 3 Milníky a proces partnerství při vytváření strategie). Koordinaci přípravy Strategie ITI zajišťovala Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko, nositelem integrované strategie je Statutární město Ostrava.

Signatáři Memoranda o spolupráci jsou významným potenciálem absorpce v aglomeraci. Disponují zdroji na spolufinancování a majetkem vhodným k investicím. Současně jsou zřizovateli škol základních a středních, mateřských, které jsou potenciálními příjemci dotace z Integrovaného operačního programu, tedy aktéry Strategie ITI. V této souvislosti Strategie ITI a investiční nástroj ITI budou provázány se zpracovávanými místními akčními plány a krajskými akčními plány rozvoje vzdělávání tak, aby současně došlo k integraci podpory poskytované základním, středním a mateřským školám z ERDF a ESF.

Mezi neméně podstatné subjekty zapojené do realizace Strategie ITI jsou také menší města v aglomeraci. V aglomeraci je celkem 16 obcí s rozšířenou působností (Město Bílovec není součástí aglomerace, ale část území spadající pod ORP Bílovec je v aglomeraci zahrnuto). Ve skutečnosti se jedná o města ve velikosti 5 000 až 40 000, tedy na úrovni aglomerace města střední velikosti (Třinec, Orlová, Český Těšín, Nový Jičín, Kopřivnice, Bohumín atd.)

Dalším významným potenciálem pro realizaci Strategie ITI jsou vysoké školy. Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Ostravská univerzita a Slezská univerzita v Opavě a Karviné jako zástupci státních vysokých škol a dále soukromé vysoké školy v čele s Vysokou školou podnikání, a. s. se sídlem v Ostravě. Vysoké školy využijí podporu Operačního programu Věda, výzkum, vzdělávání v oblasti vytvoření nabídky dosažených výsledků výzkumných týmů pro inovační trh v rámci aglomerace.

Strategie ITI je podložena potenciálem spolupráce subjektů v oblasti podnikání s vědeckovýzkumnými kapacitami vysokých škol a je vytvořena na inovativním potenciálu podniků a podnikatelů v aglomeraci. Podniky a podnikatelé, kteří jsou klíčovými aktéry, předpokládají využití podpory Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Podniky a podnikatelé jsou ve Strategii ITI navázáni na všechna témata, jimiž se strategie zabývá. Jedná se o velké podniky, zaměstnavatele jako Vítkovice Machinery Group, ArcelorMittal Ostrava a. s., Třinecké železárny, a. s., Dalkia s. r. o. atd. Jsou to subjekty, které s těmito velkými zpracovateli a výrobci spolupracují, jejich subdodavatelé, obchodní partneři, kdy vliv těchto velkých zaměstnavatelů na pracovní trh v aglomeraci je zásadní a vliv na stav životního prostředí nepopiratelný. Hovoříme o menších a malých progresivních společnostech, které zefektivňují a ekologizují výrobu a distribuci.

V neposlední řadě mezi stakeholdery Strategie ITI patří občané aglomerace v počtu 965 tis., kteří vstupují na pracovní trh, využívají produkty vzdělávání, pro svůj efektivní pracovní život potřebují udržitelné pracovní příležitosti, akceptovatelné a neohrožující životní prostředí a prostředí podporující rozvoj udržitelné mobility a zefektivňující zpracování odpadů.

Způsoby a nástroje komunikace s klíčovými stakeholdery jsou popsány v analytické části strategie v rámci analýzy stakeholderů (kap. 6). Nejčastějšími nástroji jsou webové stránky ITI, tištěné informace, prezentace na veřejných setkáních, zveřejňované zápisy z jednání, oficiální dokumenty, smlouvy, dále semináře a workshopy, individuální konzultace, direct mailing, apod.

Podrobný popis řízení investičního nástroje ITI a jeho strukturu (Nositel ITI, Řídící výbor ITI, Poradní skupiny RSK/ITI, Manažer ITI, Zprostředkující subjekt ITI) je uveden v kap. 16 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury a komunikace Nositele ITI.

Nositelem ITI ostravské aglomerace bylo osloveno všech 124 dotčených obcí, včetně 23 městských obvodů statutárního města Ostrava, a to formou emailové zprávy adresované jejich představitelům, ve které se představitelé mohli seznámit s finální verzí strategie s možností vyjádřit se k aktuální verzi.

Zároveň byla strategie schválena zastupitelstvy signatářů Memoranda o spolupráci a spolufinancování příprav ITI pro území ostravské aglomerace, což je doloženo v příloze č. 12.

5.3 MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ PLNĚNÍ STRATEGIE

Strategie ITI navrhuje seznam cílů a opatření, které, pokud jich bude dosaženo, mají pozitivně ovlivnit kvalitu života obyvatel v ostravské aglomeraci. Města, kraj, stát i Evropská unie jako veřejní investoři budou vyžadovat důkazy a měřitelné indikátory, díky nimž mohou průběžně a po realizaci opatření a aktivit strategie zhodnotit, zda jsou jejich investice účinné a naplňují stanovené cíle.

Nezbytnou součástí strategie je tak monitorovací a evaluační systém, umožňující průběžně sledovat a vyhodnocovat implementaci strategie a případně dávat doporučení ke změně strategie. Nositel ITI využívá pro monitorování a vyhodnocování Strategie ITI a investičního nástroje ITI tyto dva typy indikátorů:

1) Vlastní indikátory na úrovni strategických a specifických cílů strategie, které udávají směr **Strategie ITI**. V této kapitole je uveden přehled indikátorů pro měření úspěchů při naplňování Strategie ITI v rovině očekávaných dlouhodobých dopadů, výsledků nebo výstupů, které budou výchozím ukazatelem pro měření a evaluaci realizace strategie. Tyto ukazatele jsou pro vyhodnocení dosažení cílů doplněny referenční hodnotou, k jejímuž dosažení má Strategie ITI přispět. Tyto indikátory budou využity pro vlastní potřebu monitorování a evaluaci Nositelem ITI, nemusí být součástí Národního číselníku indikátorů (NČI) a nejsou závazné vůči řídícím orgánům.

2) **Investiční nástroj ITI** oproti tomu stanovuje konkrétní hodnoty indikátorů, které jsou odvozeny od reálných alokovaných investic operačními programy pro realizaci jednotlivých opatření v investičním nástroji ITI a vycházející z programových dokumentů řídících orgánů. Jedná se o indikátory definované Národním číselníkem indikátorů (NČI), jsou navázány na specifické cíle operačních programů a jsou sledovány v MS2014+. Integrovaná strategie pro úplnost obsahuje výsledkové i výstupové indikátory s vazbou na programy, avšak pouze indikátory výstupové jsou závazné vůči operačním programům (s výjimkou OP VVV, pro který jsou závazné i indikátory výsledkové). Hodnoty těchto indikátorů jsou uvedeny v rámci přílohy Finanční plán a indikátory.

Pro úspěšnou implementaci **investičního nástroje ITI** bude Nositel ITI realizovat následující činnosti:

- v rámci žádosti o podporu integrované strategie vloží do monitorovacího systému finanční plán a plánované hodnoty indikátorů; údaji z integrovaných projektů realizovaných v rámci ITI je sledováno plnění finančního plánu a plánovaných hodnot indikátorů,
- předkládá s půlroční frekvencí (do 15. 1. a 15. 7.) Zprávu o plnění integrované strategie na MMR – ORP,
- provádí vlastní průběžná vyhodnocování plnění investičního nástroje ITI,
- spolupracuje s řídícími orgány při průběžném vyhodnocování naplňování finančního plánu a dosahování cílových hodnot indikátorů investičního nástroje ITI,
- na základě vlastních vyhodnocení nebo na základě vyhodnocení ze strany MMR-ORP iniciuje kroky k případné změně investičního nástroje ITI,
- provádí povinnou mid-term evaluaci provádění a plnění svého investičního nástroje ITI (procesní a výsledková evaluace) s údaji platnými k 31. 12. 2017,
- do 30 pracovních dnů od ukončení financování posledního projektu IN zpracuje a předkládá Závěrečnou zprávu o plnění integrované strategie.

Pro úspěšnou implementaci **Strategie ITI** bude Nositel ITI realizovat následující činnosti:

- monitorovat naplňování (širší) Strategie ITI – sledovat tedy nejen finanční a věcný pokrok investičního nástroje ITI (viz výše), ale i pokrok při naplňování dalších specifických cílů a opatření ITI, definovaných sice ve Strategii ITI, ale nerealizovaných přes investiční nástroj ITI; protože je Strategie ITI opřena o cíle a

opatření, výhradně financovatelná ze specifických cílů Evropských strukturálních a investičních fondů, bude Nositel ITI využívat monitorovací systém MS 2014+ pro monitoring projektů, realizovaných i jiným způsobem než prostřednictvím výzev na předkládání integrovaných projektů,

- provádět vyhodnocení naplňování vlastních indikátorů, stanovených na úrovni strategických, resp. specifických cílů ITI, jejichž naplňování ze strany řídících orgánů není povinné,
- provádět – z vlastního rozhodnutí či na podnět Řídícího výboru ITI – průběžné evaluace Strategie ITI,
- může zahájit se zodpovědnými orgány proces změny Strategie ITI.

5.3.1 Očekávané dopady intervencí Strategie ITI na území ostravské aglomerace (2023)

- **Snížit migrační úbytek obyvatel (GLOBÁLNÍ CÍL STRATEGIE)**
  - Pozitivní migrační saldo na území aglomerace: **> 0 obyvatel ročně**

- **Míra zaměstnanosti (STRATEGICKÝ CÍL PILÍŘE PRÁCE)**
  - Zaměstnat nejméně **75 % osob** ve věkové kategorii od 20 do 64 let

- **Míra podnikatelské aktivity (STRATEGICKÝ CÍL PILÍŘE PODNIKÁNÍ)**
  - Rostoucí intenzita podnikatelské činnosti na 1 000 obyvatel: **nadprůměr ČR**
  - Rostoucí podíl mladých lidí do 35 let, kteří se živí podnikáním: **nadprůměr ČR**
  - Zlepšující se poměr nově zakládaných a přežívajících firem: **nadprůměr ČR**

- **Odhadované snížení emisí skleníkových plynů (STRATEGICKÝ CÍL PILÍŘE PROSTŘEDÍ)**
  - Snížení emisí skleníkových plynů t ekv. CO_2/rok: **135 000**

5.3.1.1 Očekávané výsledky strategického cíle ITI PRÁCE (2023)

- **Počet podpořených osob na trhu práce, včetně osob, kterým se zlepšilo postavení na trhu práce**
  - **20 000** osob

- **Počet osob, které získaly nové zaměstnání**
  - **2 000** osob

- **Počet podpořených aktivních partnerství mezi vzdělávacími institucemi a zaměstnavateli s měřitelnými výsledky, přispívajícími ke zvýšení zaměstnatelnosti osob v ostravské aglomeraci**
  - **200** partnerství

- **Zavedený systém sledování a vyhodnocování potřeb a nabídky na trhu práce v ostravské aglomeraci**
  - Fungující Observatoř trhu práce

5.3.1.2 Očekávané výsledky strategického cíle ITI PODNIKÁNÍ (2023)

- **Počet podpořených podnikatelů**
  - **5 000** podpořených podnikatelů

- **Nově vytvořená pracovní místa v malých a středních podnicích**
  - **500** pracovních míst

- **Nově vytvořené firmy**
  - **50** malých a středních firem

- **Zavedený systém sledování a vyhodnocování konkurenceschopnosti a podnikavosti v ostravské aglomeraci**
  - Fungující Observatoř konkurenceschopnosti

5.3.1.3 Očekávané výsledky strategického cíle ITI PROSTŘEDÍ (2023)

- **Zvýšení počtu osob, používajících udržitelné formy dopravy**
  - Zvýšení počtu osob, používajících udržitelné formy dopravy: **70 000**

- **Množství odstraněných emisí prekurzorů PM_{10} z lokálního vytápění, průmyslu, zemědělství a dopravy**
  - Množství odstraněných emisí ze všech uváděných zdrojů mezi výchozím rokem (2011) a rokem 2023 (t): **400**

- **Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách, bytových domech a podnikatelském sektoru**
  - Snížení spotřeby energie ve všech uváděných oblastech (GJ/rok): **400 000**

- **Snížení množství skládkovaného komunálního odpadu**
  - Snížení množství skládkovaného komunálního odpadu: **15 %**

- **Počet ploch a prvků sídelní zeleně s posílenou ekostabilizační funkcí**
  - Počet ploch a prvků sídelní zeleně s posílenou ekostabilizačních prvků: **50**

- **Zavedený systém sledování a vyhodnocování naplňování potřeb udržitelného rozvoje a inteligentních přístupů k územnímu rozvoji v ostravské aglomeraci**
  - Fungující Observatoř udržitelného rozvoje

6 SEZNAM PŘÍLOH

1 Finanční plán a indikátory

2 SEA hodnocení

3 Mapa území

4 Analýza rizik

5 Seznam obcí aglomerace

6 Doklad o schválení strategie zastupitelstvem nositele

7 Vzor Statutu a Jednacího řádu ŘV

8 Vzor Statutu a Jednacího řádu PS ŘV

9 Čestné prohlášení

10 Tabulky provázanosti analytické a strategické části

11 OP VVV

12 Informování obcí a schválení strategie zastupitelstvy statutárních měst v aglomeraci a Moravskoslezského kraje

Příloha 1 Finanční plán a indikátory

a) Financování podle jednotlivých specifických cílů a opatření strategie ITI v jednotlivých letech

CELKEM

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Pod-opatření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
							Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
			OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP		Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1	IROP	2	10	2.4	986 352,94118	838 400,00000	49 317,64706	98 635,29412	0,00000	0,00
	O 1.1.3	P 1.1.3.1	OPZ	1	1	1.1.1	114 308,23000	97 162,00000	17 146,23000	0,00000	0,00000	0,00
SC 1.2	O 1.2.2	P 1.2.2.1	OPZ	1	1	1.1.1	24 875,30000	21 144,00000	3 731,30000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.2.3	P 1.2.3.2	IROP	2	9c	2.2	35 882,35294	30 500,00000	0,00000	0,00000	5 382,35294	0,00
SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.1	OPZ	1	1	1.1.1	10 816,47000	9 194,00000	1 368,34700	254,12300	0,00000	0,00
	O 2.1.2	P 2.1.2.1	OPPIK	2	1	2.1	430 400,00000	290 500,00000	0,00000	6 995,00000	132 905,00000	0,00
		P 2.1.2.2	OPPIK	2	3c	2.4	111 100,00000	75 000,00000	0,00000	1 805,00000	34 295,00000	0,00
SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.1	OPPIK	2	3c	2.3	740 700,00000	500 000,00000	0,00000	12 035,00000	228 665,00000	0,00
		P 2.2.1.2	IROP	3	6c	3.1	166 911,76471	141 875,00000	8 345,58824	16 691,17647	0,00000	0,00
	O 2.2.2	P 2.2.2.1	IROP	1	7b	1.1	880 000,00000	748 000,00000	44 000,00000	88 000,00000	0,00000	0,00
SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.1	OPVVV	1	1	1.2	814 000,00000	691 900,00000	81 400,00000	0,00000	40 700,00000	0,00
		P 2.3.1.2	OPPIK	1	1	1.1	213 600,00000	106 800,00000	0,00000	0,00000	106 800,00000	0,00
		P 2.3.1.3	OPPIK	1	1	1.2	460 000,00000	230 000,00000	0,00000	25 300,00000	204 700,00000	0,00
SC 3.1	O 3.1.1	P 3.1.1.1	IROP	1	7c	1.2	1 285 176,47058	1 092 400,00000	64 258,82352	128 517,64706	0,00000	0,00
	O 3.1.2	P 3.1.2.1	OPD	1	7ii	1.4	847 058,82000	720 000,00000	0,00000	127 058,82000	0,00000	0,00
	O 3.1.3	P 3.1.3.1	OPD	2	7ii	2.3	255 889,42000	217 506,00000	0,00000	38 383,42000	0,00000	0,00
SC 3.4	O 3.4.2	P 3.4.2.1	OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

2016

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Pod-opatření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
							Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
			OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP		Příspěvek unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1	IROP	2	10	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.1.3	P 1.1.3.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 1.2	O 1.2.2	P 1.2.2.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.2.3	P 1.2.3.2	IROP	2	9c	2.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 2.1.2	P 2.1.2.1	OPPIK	2	1	2.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.1.2.2	OPPIK	2	3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.1	OPPIK	2	3c	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.2.1.2	IROP	3	6c	3.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 2.2.2	P 2.2.2.1	IROP	1	7b	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.1	OPVVV	1	1	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.3.1.2	OPPIK	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.3.1.3	OPPIK	1	1	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 3.1	O 3.1.1	P 3.1.1.1	IROP	1	7c	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 3.1.2	P 3.1.2.1	OPD	1	7ii	1.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 3.1.3	P 3.1.3.1	OPD	2	7ii	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 3.4	O 3.4.2	P 3.4.2.1	OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

2017

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Pod-opatření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
							Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
			OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP		Příspěvek unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1	IROP	2	10	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.1.3	P 1.1.3.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 1.2	O 1.2.2	P 1.2.2.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.2.3	P 1.2.3.2	IROP	2	9c	2.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 2.1.2	P 2.1.2.1	OPPIK	2	1	2.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.1.2.2	OPPIK	2	3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.1	OPPIK	2	3c	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.2.1.2	IROP	3	6c	3.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 2.2.2	P 2.2.2.1	IROP	1	7b	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.1	OPVVV	1	1	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.3.1.2	OPPIK	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.3.1.3	OPPIK	1	1	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 3.1.1	P 3.1.1.1	IROP	1	7c	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

SC 3.1	O 3.1.2	P 3.1.2.1	OPD	1	7ii	1.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 3.1.3	P 3.1.3.1	OPD	2	7ii	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 3.4	O 3.4.2	P 3.4.2.1	OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

2018

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Pod-opatření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
							Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
			OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP		Příspěvek unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1	IROP	2	10	2.4	142 513,40806	121 136,39685	7 125,67040	14 251,34081	0,00000	0,00
	O 1.1.3	P 1.1.3.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 1.2	O 1.2.2	P 1.2.2.1	OPZ	1	1	1.1.1	985,71000	837,85000	147,86000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.2.3	P 1.2.3.2	IROP	2	9c	2.2	16 262,28265	13 822,94025	0,00000	0,00000	2 439,34240	0,00
SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.1	OPZ	1	1	1.1.1	863,30000	733,80500	86,33000	43,16500	0,00000	0,00
	O 2.1.2	P 2.1.2.1	OPPIK	2	1	2.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.1.2.2	OPPIK	2	3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.1	OPPIK	2	3c	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.2.1.2	IROP	3	6c	3.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 2.2.2	P 2.2.2.1	IROP	1	7b	1.1	189 458,68686	161 039,88383	9 472,93434	18 945,86869	0,00000	0,00
SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.1	OPVVV	1	1	1.2	2 182,00000	1 854,70000	218,20000	0,00000	109,10000	0,00
		P 2.3.1.2	OPPIK	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.3.1.3	OPPIK	1	1	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 3.1	O 3.1.1	P 3.1.1.1	IROP	1	7c	1.2	414 149,20769	352 026,82654	20 707,46038	41 414,92077	0,00000	0,00
	O 3.1.2	P 3.1.2.1	OPD	1	7ii	1.4	13 192,50000	11 213,63000	0,00000	1 978,87000	0,00000	0,00
	O 3.1.3	P 3.1.3.1	OPD	2	7ii	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 3.4	O 3.4.2	P 3.4.2.1	OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

2019

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Pod-opatření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
							Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
			OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP		Příspěvek unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1	IROP	2	10	2.4	225 667,00000	191 816,95000	11 283,35000	22 566,70000	0,00000	0,00
	O 1.1.3	P 1.1.3.1	OPZ	1	1	1.1.1	5 724,37000	4 865,70000	858,67000	0,00000	0,00000	0,00
SC 1.2	O 1.2.2	P 1.2.2.1	OPZ	1	1	1.1.1	5 510,59000	4 684,00000	826,59000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.2.3	P 1.2.3.2	IROP	2	9c	2.2	7 442,00000	6 325,70000	0,00000	0,00000	1 116,30000	0,00
SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.1	OPZ	1	1	1.1.1	4 307,06000	3 661,00000	511,80600	134,25200	0,00000	0,00
	O 2.1.2	P 2.1.2.1	OPPIK	2	1	2.1	148 158,35000	100 000,00000	0,00000	2 407,92000	45 750,43000	0,00
		P 2.1.2.2	OPPIK	2	3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.1	OPPIK	2	3c	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.2.1.2	IROP	3	6c	3.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 2.2.2	P 2.2.2.1	IROP	1	7b	1.1	162 178,00000	137 851,30000	8 108,90000	16 217,80000	0,00000	0,00
SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.1	OPVVV	1	1	1.2	171 061,00000	145 401,85000	17 106,10000	0,00000	8 553,05000	0,00
		P 2.3.1.2	OPPIK	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.3.1.3	OPPIK	1	1	1.2	10 000,00000	5 000,00000	0,00000	550,00000	4 450,00000	0,00
SC 3.1	O 3.1.1	P 3.1.1.1	IROP	1	7c	1.2	223 304,00000	189 808,40000	11 165,20000	22 330,40000	0,00000	0,00
	O 3.1.2	P 3.1.2.1	OPD	1	7ii	1.4	51 834,12000	44 059,00000	0,00000	7 775,12000	0,00000	0,00
	O 3.1.3	P 3.1.3.1	OPD	2	7ii	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 3.4	O 3.4.2	P 3.4.2.1	OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

2020

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Pod-opatření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
							Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
			OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP		Příspěvek unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1	IROP	2	10	2.4	277 020,00000	235 467,00000	13 851,00000	27 702,00000	0,00000	0,00
	O 1.1.3	P 1.1.3.1	OPZ	1	1	1.1.1	34 647,06000	29 450,00000	5 197,06000	0,00000	0,00000	0,00
SC 1.2	O 1.2.2	P 1.2.2.1	OPZ	1	1	1.1.1	9 808,24000	8 337,00000	1 471,24000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.2.3	P 1.2.3.2	IROP	2	9c	2.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.1	OPZ	1	1	1.1.1	5 646,11000	4 799,19500	770,21100	76,70600	0,00000	0,00
	O 2.1.2	P 2.1.2.1	OPPIK	2	1	2.1	88 895,01000	60 000,00000	0,00000	1 444,75000	27 450,26000	0,00
		P 2.1.2.2	OPPIK	2	3c	2.4	37 033,35000	25 000,00000	0,00000	601,67000	11 431,68000	0,00
SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.1	OPPIK	2	3c	2.3	148 140,00000	100 000,00000	0,00000	2 407,00000	45 733,00000	0,00
		P 2.2.1.2	IROP	3	6c	3.1	57 164,00000	48 589,40000	2 858,20000	5 716,40000	0,00000	0,00
	O 2.2.2	P 2.2.2.1	IROP	1	7b	1.1	89 474,00000	76 052,90000	4 473,70000	8 947,40000	0,00000	0,00
		P 2.3.1.1	OPVVV	1	1	1.2	250 320,00000	212 772,00000	25 032,00000	0,00000	12 516,00000	0,00

SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.2	OPPIK	1	1	1.1	53 400,00000	26 700,00000	0,00000	0,00000	26 700,00000	0,00
		P 2.3.1.3	OPPIK	1	1	1.2	60 000,00000	30 000,00000	0,00000	3 300,00000	26 700,00000	0,00
SC 3.1	O 3.1.1	P 3.1.1.1	IROP	1	7c	1.2	55 004,00000	46 753,40000	2 750,20000	5 500,40000	0,00000	0,00
	O 3.1.2	P 3.1.2.1	OPD	1	7ii	1.4	163 023,53000	138 570,00000	0,00000	24 453,53000	0,00000	0,00
	O 3.1.3	P 3.1.3.1	OPD	2	7ii	2.3	79 000,00000	67 150,00000	0,00000	11 850,00000	0,00000	0,00
SC 3.4	O 3.4.2	P 3.4.2.1	OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

2021

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Pod-opatření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
							Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
			OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP		Příspěvek unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1	IROP	2	10	2.4	40 004,00000	34 003,40000	2 000,20000	4 000,40000	0,00000	0,00
	O 1.1.3	P 1.1.3.1	OPZ	1	1	1.1.1	44 470,56000	37 800,00000	6 670,56000	0,00000	0,00000	0,00
SC 1.2	O 1.2.2	P 1.2.2.1	OPZ	1	1	1.1.1	8 570,76000	7 285,15000	1 285,61000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.2.3	P 1.2.3.2	IROP	2	9c	2.2	3 529,00000	2 999,65000	0,00000	0,00000	529,35000	0,00
SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 2.1.2	P 2.1.2.1	OPPIK	2	1	2.1	104 451,63000	70 500,00000	0,00000	1 697,58000	32 254,05000	0,00
		P 2.1.2.2	OPPIK	2	3c	2.4	74 066,65000	50 000,00000	0,00000	1 203,33000	22 863,32000	0,00
SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.1	OPPIK	2	3c	2.3	370 350,00000	250 000,00000	0,00000	6 017,50000	114 332,50000	0,00
		P 2.2.1.2	IROP	3	6c	3.1	53 068,00000	45 107,80000	2 653,40000	5 306,80000	0,00000	0,00
	O 2.2.2	P 2.2.2.1	IROP	1	7b	1.1	233 991,00000	198 892,35000	11 699,55000	23 399,10000	0,00000	0,00
SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.1	OPVVV	1	1	1.2	154 441,00000	131 274,85000	15 444,10000	0,00000	7 722,05000	0,00
		P 2.3.1.2	OPPIK	1	1	1.1	106 800,00000	53 400,00000	0,00000	0,00000	53 400,00000	0,00
		P 2.3.1.3	OPPIK	1	1	1.2	108 200,00000	54 100,00000	0,00000	5 951,00000	48 149,00000	0,00
SC 3.1	O 3.1.1	P 3.1.1.1	IROP	1	7c	1.2	157 797,00000	134 127,45000	7 889,85000	15 779,70000	0,00000	0,00
	O 3.1.2	P 3.1.2.1	OPD	1	7ii	1.4	210 910,59000	179 274,00000	0,00000	31 636,59000	0,00000	0,00
	O 3.1.3	P 3.1.3.1	OPD	2	7ii	2.3	99 500,00000	84 575,00000	0,00000	14 925,00000	0,00000	0,00
SC 3.4	O 3.4.2	P 3.4.2.1	OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

2022

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Pod-opatření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
							Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
			OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP		Příspěvek unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1	IROP	2	10	2.4	174 528,00000	148 348,80000	8 726,40000	17 452,80000	0,00000	0,00
	O 1.1.3	P 1.1.3.1	OPZ	1	1	1.1.1	29 466,24000	25 046,30000	4 419,94000	0,00000	0,00000	0,00
SC 1.2	O 1.2.2	P 1.2.2.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.2.3	P 1.2.3.2	IROP	2	9c	2.2	4 706,00000	4 000,10000	0,00000	0,00000	705,90000	0,00
SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 2.1.2	P 2.1.2.1	OPPIK	2	1	2.1	88 895,01000	60 000,00000	0,00000	1 444,75000	27 450,26000	0,00
		P 2.1.2.2	OPPIK	2	3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	
SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.1	OPPIK	2	3c	2.3	222 210,00000	150 000,00000	0,00000	3 610,50000	68 599,50000	0,00
		P 2.2.1.2	IROP	3	6c	3.1	28 340,00000	24 089,00000	1 417,00000	2 834,00000	0,00000	0,00
	O 2.2.2	P 2.2.2.1	IROP	1	7b	1.1	77 647,00000	65 999,95000	3 882,35000	7 764,70000	0,00000	0,00
SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.1	OPVVV	1	1	1.2	158 741,00000	134 929,85000	15 874,10000	0,00000	7 937,05000	0,00
		P 2.3.1.2	OPPIK	1	1	1.1	53 400,00000	26 700,00000	0,00000	0,00000	26 700,00000	0,00
		P 2.3.1.3	OPPIK	1	1	1.2	201 600,00000	100 800,00000	0,00000	11 088,00000	89 712,00000	0,00
SC 3.1	O 3.1.1	P 3.1.1.1	IROP	1	7c	1.2	231 948,00000	197 155,80000	11 597,40000	23 194,80000	0,00000	0,00
	O 3.1.2	P 3.1.2.1	OPD	1	7ii	1.4	261 862,35000	222 583,00000	0,00000	39 279,35000	0,00000	0,00
	O 3.1.3	P 3.1.3.1	OPD	2	7ii	2.3	42 000,00000	35 700,00000	0,00000	6 300,00000	0,00000	0,00
SC 3.4	O 3.4.2	P 3.4.2.1	OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

2023

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Pod-opatření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
							Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
			OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP		Příspěvek unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1	IROP	2	10	2.4	126 620,53312	107 627,45315	6 331,02666	12 662,05331	0,00000	0,00
	O 1.1.3	P 1.1.3.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
SC 1.2	O 1.2.2	P 1.2.2.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 1.2.3	P 1.2.3.2	IROP	2	9c	2.2	3 943,07029	3 351,60975	0,00000	0,00000	591,46054	0,00
SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.1	OPZ	1	1	1.1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	O 2.1.2	P 2.1.2.1	OPPIK	2	1	2.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.1.2.2	OPPIK	2	3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.1	OPPIK	2	3c	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.2.1.2	IROP	3	6c	3.1	28 339,76471	24 088,80000	1 416,98824	2 833,97647	0,00000	0,00
	O 2.2.2	P 2.2.2.1	IROP	1	7b	1.1	127 251,31314	108 163,61617	6 362,56566	12 725,13131	0,00000	0,00
SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.1	OPVVV	1	1	1.2	77 255,00000	65 666,75000	7 725,50000	0,00000	3 862,75000	0,00
		P 2.3.1.2	OPPIK	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		P 2.3.1.3	OPPIK	1	1	1.2	80 200,00000	40 100,00000	0,00000	4 411,00000	35 689,00000	0,00
SC 3.1	O 3.1.1	P 3.1.1.1	IROP	1	7c	1.2	202 974,26289	172 528,12346	10 148,71314	20 297,42629	0,00000	0,00
	O 3.1.2	P 3.1.2.1	OPD	1	7ii	1.4	146 235,73000	124 300,37000	0,00000	21 935,36000	0,00000	0,00
	O 3.1.3	P 3.1.3.1	OPD	2	7ii	2.3	35 389,42000	30 081,00000	0,00000	5 308,42000	0,00000	0,00
SC 3.4	O 3.4.2	P 3.4.2.1	OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

b) Financování strategie ITI v jednotlivých letech podle specifických cílů operačních programů

Celkem

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
IROP	1	7b	1.1	880 000,00000	748 000,00000	44 000,00000	88 000,00000	0,00000	0,00
		7c	1.2	1 285 176,47058	1 092 400,00000	64 258,82352	128 517,64706	0,00000	0,00
	2	9c	2.2	35 882,35294	30 500,00000	0,00000	0,00000	5 382,35294	0,00
		10	2.4	986 352,94118	838 400,00000	49 317,64706	98 635,29412	0,00000	0,00
	3	6c	3.1	166 911,76471	141 875,00000	8 345,58824	16 691,17647	0,00000	0,00
OPZ	1	1	1.1	150 000,00000	127 500,00000	22 245,87700	254,12300	0,00000	0,00
OPPIK	1	1	1.1	213 600,00000	106 800,00000	0,00000	0,00000	106 800,00000	0,00
		1	1.2	460 000,00000	230 000,00000	0,00000	25 300,00000	204 700,00000	0,00
	2	1	2.1	430 400,00000	290 500,00000	0,00000	6 995,00000	132 905,00000	0,00
		3c	2.3	740 700,00000	500 000,00000	0,00000	12 035,00000	228 665,00000	0,00
		3c	2.4	111 100,00000	75 000,00000	0,00000	1 805,00000	34 295,00000	0,00
OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPD	1	7ii	1.4	847 058,82000	720 000,00000	0,00000	127 058,82000	0,00000	0,00
	2	7ii	2.3	255 889,42000	217 506,00000	0,00000	38 383,42000	0,00000	0,00
OPVVV	1	1	1.2	814 000,00000	691 900,00000	81 400,00000	0,00000	40 700,00000	0,00

2016

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
IROP	1	7b	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		7c	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	2	9c	2.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		10	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	3	6c	3.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPZ	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPPIK	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		1	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	2	1	2.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		3c	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPD	1	7ii	1.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	2	7ii	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPVVV	1	1	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

2017

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
IROP	1	7b	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		7c	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	2	9c	2.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		10	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	3	6c	3.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPZ	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		1	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

OPPIK	2	1	2.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		3c	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPD	1	7ii	1.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	2	7ii	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPVVV	1	1	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00

2018

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
IROP	1	7b	1.1	189 458,68686	161 039,88383	9 472,93434	18 945,86869	0,00000	0,00
		7c	1.2	414 149,20769	352 026,82654	20 707,46038	41 414,92077	0,00000	0,00
	2	9c	2.2	16 262,28265	13 822,94025	0,00000	0,00000	2 439,34240	0,00
		10	2.4	142 513,40806	121 136,39685	7 125,67040	14 251,34081	0,00000	0,00
	3	6c	3.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPZ	1	1	1.1	1 849,01000	1 571,65500	234,19000	43,16500	0,00000	0,00
OPPIK	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		1	1.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
	2	1	2.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		3c	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPD	1	7ii	1.4	13 192,50000	11 213,63000	0,00000	1 978,87000	0,00000	0,00
	2	7ii	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPVVV	1	1	1.2	2 182,00000	1 854,70000	218,20000	0,00000	109,10000	0,00

2019

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
IROP	1	7b	1.1	162 178,00000	137 851,30000	8 108,90000	16 217,80000	0,00000	0,00
		7c	1.2	223 304,00000	189 808,40000	11 165,20000	22 330,40000	0,00000	0,00
	2	9c	2.2	7 442,00000	6 325,70000	0,00000	0,00000	1 116,30000	0,00
		10	2.4	225 667,00000	191 816,95000	11 283,35000	22 566,70000	0,00000	0,00
	3	6c	3.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPZ	1	1	1.1	15 542,02000	13 210,70000	2 197,06600	134,25200	0,00000	0,00
OPPIK	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		1	1.2	10 000,00000	5 000,00000	0,00000	550,00000	4 450,00000	0,00
	2	1	2.1	148 158,35000	100 000,00000	0,00000	2 407,92000	45 750,43000	0,00
		3c	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPD	1	7ii	1.4	51 834,12000	44 059,00000	0,00000	7 775,12000	0,00000	0,00
	2	7ii	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPVVV	1	1	1.2	171 061,00000	145 401,85000	17 106,10000	0,00000	8 553,05000	0,00

2020

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
	1	7b	1.1	89 474,00000	76 052,90000	4 473,70000	8 947,40000	0,00000	0,00

IROP	1	7c	1.2	55 004,00000	46 753,40000	2 750,20000	5 500,40000	0,00000	0,00
	2	9c	2.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		10	2.4	277 020,00000	235 467,00000	13 851,00000	27 702,00000	0,00000	0,00
	3	6c	3.1	57 164,00000	48 589,40000	2 858,20000	5 716,40000	0,00000	0,00
OPZ	1	1	1.1	50 101,41000	42 586,19500	7 438,51100	76,70600	0,00000	0,00
OPPIK	1	1	1.1	53 400,00000	26 700,00000	0,00000	0,00000	26 700,00000	0,00
		1	1.2	60 000,00000	30 000,00000	0,00000	3 300,00000	26 700,00000	0,00
	2	1	2.1	88 895,01000	60 000,00000	0,00000	1 444,75000	27 450,26000	0,00
		3c	2.3	148 140,00000	100 000,00000	0,00000	2 407,00000	45 733,00000	0,00
		3c	2.4	37 033,35000	25 000,00000	0,00000	601,67000	11 431,68000	0,00
OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPD	1	7ii	1.4	163 023,53000	138 570,00000	0,00000	24 453,53000	0,00000	0,00
	2	7ii	2.3	79 000,00000	67 150,00000	0,00000	11 850,00000	0,00000	0,00
OPVVV	1	1	1.2	250 320,00000	212 772,00000	25 032,00000	0,00000	12 516,00000	0,00

2021

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	z toho Podpora		z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
IROP	1	7b	1.1	233 991,00000	198 892,35000	11 699,55000	23 399,10000	0,00000	0,00
		7c	1.2	157 797,00000	134 127,45000	7 889,85000	15 779,70000	0,00000	0,00
	2	9c	2.2	3 529,00000	2 999,65000	0,00000	0,00000	529,35000	0,00
		10	2.4	40 004,00000	34 003,40000	2 000,20000	4 000,40000	0,00000	0,00
	3	6c	3.1	53 068,00000	45 107,80000	2 653,40000	5 306,80000	0,00000	0,00
OPZ	1	1	1.1	53 041,32000	45 085,15000	7 956,17000	0,00000	0,00000	0,00
OPPIK	1	1	1.1	106 800,00000	53 400,00000	0,00000	0,00000	53 400,00000	0,00
		1	1.2	108 200,00000	54 100,00000	0,00000	5 951,00000	48 149,00000	0,00
	2	1	2.1	104 451,63000	70 500,00000	0,00000	1 697,58000	32 254,05000	0,00
		3c	2.3	370 350,00000	250 000,00000	0,00000	6 017,50000	114 332,50000	0,00
		3c	2.4	74 066,65000	50 000,00000	0,00000	1 203,33000	22 863,32000	0,00
OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPD	1	7ii	1.4	210 910,59000	179 274,00000	0,00000	31 636,59000	0,00000	0,00
	2	7ii	2.3	99 500,00000	84 575,00000	0,00000	14 925,00000	0,00000	0,00
OPVVV	1	1	1.2	154 441,00000	131 274,85000	15 444,10000	0,00000	7 722,05000	0,00

2022

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
				Celkové způsobilé výdaje (CZV)	z toho Podpora		z toho Vlastní zdroje příjemce		
					Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	
IROP	1	7b	1.1	77 647,00000	65 999,95000	3 882,35000	7 764,70000	0,00000	0,00
		7c	1.2	231 948,00000	197 155,80000	11 597,40000	23 194,80000	0,00000	0,00
	2	9c	2.2	4 706,00000	4 000,10000	0,00000	0,00000	705,90000	0,00
		10	2.4	174 528,00000	148 348,80000	8 726,40000	17 452,80000	0,00000	0,00
	3	6c	3.1	28 340,00000	24 089,00000	1 417,00000	2 834,00000	0,00000	0,00
OPZ	1	1	1.1	29 466,24000	25 046,30000	4 419,94000	0,00000	0,00000	0,00
OPPIK	1	1	1.1	53 400,00000	26 700,00000	0,00000	0,00000	26 700,00000	0,00
		1	1.2	201 600,00000	100 800,00000	0,00000	11 088,00000	89 712,00000	0,00
	2	1	2.1	88 895,01000	60 000,00000	0,00000	1 444,75000	27 450,26000	0,00
		3c	2.3	222 210,00000	150 000,00000	0,00000	3 610,50000	68 599,50000	0,00
		3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPD	1	7ii	1.4	261 862,35000	222 583,00000	0,00000	39 279,35000	0,00000	0,00
	2	7ii	2.3	42 000,00000	35 700,00000	0,00000	6 300,00000	0,00000	0,00
OPVVV	1	1	1.2	158 741,00	134 929,85000	15 874,10000	0,00000	7 937,05000	0,00

2023

				PLÁN FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v tis. Kč)					
					z toho Podpora		z toho Vlastní zdroje příjemce		

Operační program	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)
IROP	1	7b	1.1	127 251,31314	108 163,61617	6 362,56566	12 725,13131	0,00000	0,00
		7c	1.2	202 974,26289	172 528,12346	10 148,71314	20 297,42629	0,00000	0,00
	2	9c	2.2	3 943,07029	3 351,60975	0,00000	0,00000	591,46054	0,00
		10	2.4	126 620,53312	107 627,45315	6 331,02666	12 662,05331	0,00000	0,00
	3	6c	3.1	28 339,76471	24 088,80000	1 416,98824	2 833,97647	0,00000	0,00
OPZ	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPPIK	1	1	1.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		1	1.2	80 200,00000	40 100,00000	0,00000	4 411,00000	35 689,00000	0,00
	2	1	2.1	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		3c	2.3	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
		3c	2.4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPŽP	3	1	3.2	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00
OPD	1	7ii	1.4	146 235,73000	124 300,37000	0,00000	21 935,36000	0,00000	0,00
	2	7ii	2.3	35 389,42000	30 081,00000	0,00000	5 308,42000	0,00000	0,00
OPVVV	1	1	1.2	77 255,00000	65 666,75000	7 725,50000	0,00000	3 862,75000	0,00

c) Indikátory podle jednotlivých specifických cílů a opatření ITI

Specifický cíl ITI	Opatření ITI	Podopatření ITI	IDENTIFIKACE operačního programu (OP)				Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Odůvodnění, jakým způsobem byly hodnoty stanoveny
			OP	Prioritní osa OP	Investiční priorita OP	Specifický cíl OP	Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup /výsledek/ dopad)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31.12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)	
SC 1.1	O 1.1.1	P 1.1.1.1	IROP	2	10	2.4	5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	výsledek	5,40	2016	5,00	2023	x	převzato z PD OP
							5 00 00	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	Zařízení	výstup	0,00	2016	197,00	2023	43	kvalifikovaný odhad
							5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	Osoby	výstup	0,00	2016	17 000,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
	O 1.1.3	P 1.1.3.1	OPZ	1	1	1.1.1	CR03	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	účastníci	výsledek	0,00	2017	600,00	2021	x	kvalifikovaný odhad
							CESF0	Celkový počet účastníků	účastníci	výstup	0,00	2017	1 800,00	2021	x	kvalifikovaný odhad
SC 1.2	O 1.2.2	P 1.2.2.1	OPZ	1	1	1.1.1	CR03	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	účastníci	výsledek	0,00	2017	100,00	2021	x	kvalifikovaný odhad
							CESF0	Celkový počet účastníků	účastníci	výstup	0,00	2017	100,00	2021	x	kvalifikovaný odhad
	O 1.2.3	P 1.2.3.1	IROP	2	9c	2.2	1 04 11	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním	%	výsledek	28,50	2016	22,00	2023	x	převzato z PD OP
							1 04 03	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny	FTE	výstup	0,00	2016	14,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							1 04 00	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích	FTE	výstup	0,00	2016	45,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							1 00 00	Počet podniků pobírajících podporu	Podniky	výstup	0,00	2016	11,00	2023	3	kvalifikovaný odhad
							1 01 05	Počet nových podniků, které dostávají podporu	Podniky	výstup	0,00	2016	4,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							1 01 02	Počet podniků pobírajících granty	Podniky	výstup	0,00	2016	11,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							1 03 00	Soukromé investice v projektech s veřejnou podporou (granty)	EUR	výstup	0,00	2016	195 720,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
SC 2.1	O 2.1.1	P 2.1.1.1	OPZ	1	1	1.1.1	CR03	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	účastníci	výsledek	0,00	2017	300,00	2021	x	kvalifikovaný odhad
							CR04	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	účastníci	výsledek	0,00	2017	250,00	2021	x	kvalifikovaný odhad
							CESF0	Celkový počet účastníků	účastníci	výstup	0,00	2017	500,00	2021	x	kvalifikovaný odhad
	O 2.1.2	P 2.1.2.1	OPPIK	2	1	2.1	10000	Počet podniků pobírajících podporu	podniky	výstup	0,00	2016	20,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							10700	Přidaná hodnota MSP	tis. Kč/rok	výsledek	0,00	2016	5 370,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							23200	Počet podniků využívajících podpůrné služby inovační infastruktury	podniky	výsledek	0,00	2016	120,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
		P 2.1.2.2	OPPIK	2	3c	2.4	10000	Počet podniků pobírajících podporu	podniky	výstup	0,00	2016	8,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							66820	Podíl účastníků kurzů dalšího odborného vzdělávání na celkovém počtu zaměstnaných osob u středních podniků	%	výsledek	60,10	2013	62,00	2023	x	převzato z PD OP
							66810	Podíl účastníků kurzů dalšího odborného vzdělávání na celkovém počtu zaměstnaných osob u malých podniků	%	výsledek	46,50	2013	48,00	2023	x	převzato z PD OP
SC 2.2	O 2.2.1	P 2.2.1.1	OPPIK	2	3c	2.3	10000	Počet podniků pobírajících podporu	podniky	výstup	0,00	2016	15,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							23001	Počet firem využívajících novou nebo modernizovanou infrastrukturu pro podnikání	podniky	výsledek	0,00	2016	15,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
		P 2.2.1.2	IROP	3	6c	3.1	9 10 10	Počet návštěv kulturních památek a paměťových institucí zpřístupněných za vstupné	Návštěvy/rok	výsledek	26 553 793,00	2016	27 500 000,00	2023	x	převzato z PD OP
							9 10 05	Zvýšení očekávaného počtu návštěv podporovaných kulturních a přírodních památek a atrakcí	Návštěvy/rok	výstup	0,00	2016	6 800	2023	x	kvalifikovaný odhad

							9 05 01	Počet revitalizovaných památkových objektů	Objekty	výstup	0,00	2016	2	2023	0	kvalifikovaný odhad
	O 2.2.2	P 2.2.2.1	IROP	1	7b	1.1	7 22 10	Plocha území dostupného z TEN-T do 45 minut	km^2	výsledek	67 761,00	2016	68 079,00	2023	x	převzato z PD OP
							7 23 00	Celková délka rekonstruovaných nebo modernizovaných silnic	km	výstup	0,00	2016	31,03	2023	5,76	kvalifikovaný odhad
							7 23 03	Délka rekonstruovaných silnic II. třídy	km	výstup	0,00	2016	29,35	2023	x	kvalifikovaný odhad
							7 23 04	Délka rekonstruovaných silnic III. třídy	km	výstup	0,00	2016	1,68	2023	x	kvalifikovaný odhad
SC 2.3	O 2.3.1	P 2.3.1.1	OPVVV	1	1	1.2	20211	Odborné publikace (vybrané typy dokumentů) vytvořené podpořenými subjekty	publikace	výsledek	0,00	2016	61,00	2023	0	kvalifikovaný odhad
							22011	Mezinárodní patentové přihlášky (PCT) vytvořené podpořenými subjekty	přihlášky	výsledek	0,00	2016	12,00	2023	0	kvalifikovaný odhad
							20213	Odborné publikace (vybrané typy dokumentů) ve spoluautorství výzkumných organizací a podniků	publikace	výsledek	0,00	2016	12,00	2023	0	kvalifikovaný odhad
							20212	Podíl odborných publikací (vybrané typy dokumentů) ve spoluautorství výzkumných organizací a podniků	%	výsledek	0,00	2016	23,00	2023	0	kvalifikovaný odhad
							20400	Počet nových výzkumných pracovníků v podporovaných subjektech	FTE	výstup	0,00	2016	9,00	2023	0	kvalifikovaný odhad
							20500	Počet výzkumných pracovníků, kteří pracují v modernizovaných výzkumných infrastrukturách	FTE	výstup	0,00	2016	131,00	2023	0	kvalifikovaný odhad
							20000	Počet podniků spolupracujících s výzkumnými institucemi	podnik	výstup	0,00	2016	30,00	2023	0	kvalifikovaný odhad
							24101	Počet rozšířených či modernizovaných výzkumných pracovišť	pracoviště	výstup	0,00	2016	13,00	2023	0	kvalifikovaný odhad
		P 2.3.1.2	OPPIK	1	1	1.1	10000	Počet podniků pobírajících podporu	podniky	výstup	0,00	2016	14,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							21610	Počet nových přihlášených výsledků aplikovaného výzkumu	výsledky	výsledek	0,00	2016	14,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
		P 2.3.1.3	OPPIK	1	1	1.2	10000	Počet podniků pobírajících podporu	podniky	výstup	0,00	2016	15,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							23201	Počet nabízených oblastí služeb dle podnikatelského záměru	oblasti služeb	výstup	0,00	2016	4,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							21412	Společné projekty VaVaI	projekt	výsledek	0,00	2016	5,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							23200	Počet podniků využívajících podpůrné služby inovační infastruktury	podniky	výsledek	0,00	2016	100,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
SC 3.1	O 3.1.1	P 3.1.1.1	IROP	1	7c	1.2	7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	výsledek	30,00	2016	35,00	2023	x	převzato z PD OP
							7 64 01	Počet parkovacích míst pro jízdní kola	Parkovací místa	výstup	0,00	2016	60,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							7 63 10	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech	%	výsledek	7,00	2011	10,00	2023	x	převzato z PD OP
							7 52 01	Počet nových nebo rekonstruovaných přestupních terminálů ve veřejné dopravě	Terminály	výstup	0,00	2016	4,00	2023	0	kvalifikovaný odhad
							7 40 01	Počet vytvořených parkovacích míst	Parkovací místa	výstup	0,00	2016	500,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							7 48 01	Počet nově pořízených vozidel pro veřejnou dopravu	Vozidla	výstup	0,00	2016	72	2023	46	kvalifikovaný odhad
							7 51 10	Počet osob přepravených veřejnou dopravou	Osoby/rok	envi výsledek	2 400 000,00	2016	4 200 000,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							3 61 11	Množství emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic v rámci podpořených projektů	t/rok	envi výsledek	23,71	2016	6,67	2023	x	kvalifikovaný odhad
	O 3.1.2	P 3.1.2.1	OPD	1	7ii	1.4	74510	Počet cestujících MHD v elektrické trakci	mil. osob/rok	výsledek	60,1	2016	60,4	2023	x	kvalifikovaný odhad
							74500	Celková délka nových nebo modernizovaných linek metra, tramvajových tratí nebo trolejbusových tratí	km	výstup	0,00	2016	3,15	2023	x	kvalifikovaný odhad
							74501	Počet nových či zmodernizovaných zařízení obslužné a napájecí infrastruktury městské drážní dopravy	počet	výstup	0,00	2016	8,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
	O 3.1.3	P 3.1.3.1	OPD	2	7ii	2.3	72410	Pokrytí silniční sítě ITS	%	výsledek	5,00	2016	11,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
							72401	Počet zařízení a služeb ITS	ks	výstup	0,00	2016	13,00	2023	x	kvalifikovaný odhad
SC 3.4	O 3.4.2	P 3.4.2.1	OPŽP	3	1	3.2	40103	Nově vytvořená kapacita systémů separace a svozu všech odpadů	t/rok	výstup	0,00	2016	0,00	2023	x	
							CO17	Zvýšení kapacity pro recyklaci odpadů	t/rok	výstup	0,00	2016	0,00	2023	x	
							40701	Kapacita nově vybudovaných nebo zmodernizovaných zařízení na energetické využití ostatních odpadů	t/rok	výstup	0,00	2016	0,00	2023	x	

d) Financování podle operačních programů a ESI fondů

Fond	Operační program	Příspěvek Unie (tis. Kč)	Národní spolufinancování (tis. Kč)	Podpora (tis. Kč)
EFRR	IROP	2 851 175,00000	165 922,05882	3 017 097,05882
	OP PIK		0,00000	0,00000
	OP VVV	691 900,00000	81 400,00000	773 300,00000
	Celkem EFRR	4 745 375,00000	**247 322,05882**	**4 992 697,05882**
ESF	OP Z	127 500,00000	22 245,87700	149 745,87700
	Celkem ESF	**127 500,00000**	**22 245,87700**	**149 745,87700**
FS	OP D	937 506,00000	0,00000	937 506,00000
	OP ŽP	0,00000	0,00000	0,00000
	Celkem FS	**937 506,00000**	**0,00000**	**937 506,00000**

Příloha 2 SEA hodnocení

Ministerstvo životního prostředí

Statutární město Ostrava
magistrát - odbor strategického rozvoje

ZPRACOV.	DOŠLO	Č. DOPOR.
Jih	20 -05- 2015	
ÚKL. ZNAK	PŘÍLOHY 1+29 CD	POČET LISTŮ
SK. ZN. /LH.	Č. J. SMO/187144/15	

ODESÍLATEL:

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

Vážený pan
Mgr. Jiří Hudec
Statutární město Ostrava
Prokešovo náměstí 8
729 30 Ostrava

V Praze dne 18. května 2015
Čj.: 26320/ENV/15
Vyřizuje: Mgr. Záruba
Tel.: 267 122 834

Věc: Vyjádření k oznámení koncepce „Strategie integrované teritoriální investice ostravské aglomerace na období 2014 – 2020“

Dne 14. dubna 2015 bylo Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence doručeno oznámení koncepce „Strategie integrované teritoriální investice ostravské aglomerace na období 2014 – 2020“ (dále jen „Strategie“) zpracované podle přílohy č. 7 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „zákon“).

K výše uvedenému Vám po prostudování zaslaného oznámení a pracovního návrhu Strategie sdělujeme následující.

Strategie je nástrojem investičního plánování umožňujícím čerpat finanční prostředky z jednoho či více operačních programů Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „OP“). Cíle Strategie, zpracované pro území ostravské aglomerace, musí naplňovat cíle definované v jednotlivých OP. Strategie obsahuje v jednotlivých prioritních osách příkladmý výčet doporučených obecných aktivit a opatření ve vazbě na OP. Tyto aktivity a opatření nejsou ve Strategii rozpracovány do podoby konkrétních záměrů, které by byly specifikovány, pokud jde o jejich umístění, velikost, provozní podmínky, požadavky na přírodní zdroje atd. Míra podrobnosti aktivit a opatření uvedených ve Strategii je totožná s tím, jak jsou odpovídající aktivity a opatření uvedeny v jednotlivých OP.

Za stěžejní skutečnost je pak nutné považovat to, že Strategie vychází z jednotlivých OP, je zpracována zcela v mezích jejich strategického zadání, přičemž tyto OP byly předmětem procesu posouzení vlivů koncepce za životní prostředí (proces SEA) a byla k nim vydána souhlasná stanoviska SEA.

Na věc je nutné nahlížet rovněž v kontextu evropského práva. Směrnice 2001/42/ES ve své preambuli pod bodem 9 uvádí, že *„za účelem vyloučení opakovaného posuzování by členské státy měly vzít případně v úvahu skutečnost, že posuzování bude prováděno na různých úrovních hierarchie plánů a programů"*. Rovněž v článku 4 odst. 3 této směrnice se uvádí, že *„tvoří-li plány a programy část hierarchie, vezmou členské státy za účelem zamezení opakovaného posuzování v úvahu skutečnost, že posuzování bude v souladu se směrnicí prováděno na různých úrovních hierarchie. Za účelem mimo jiné zamezení opakovaného posuzování uplatňují členské státy čl. 5 odst. 2 a 3."*.

Dále je třeba uvést, že podle § 10a zákona jsou předmětem posuzování v procesu SEA koncepce, které stanoví rámec pro budoucí povolování záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu. Pakliže jednotlivé OP stanoví rámec pro povolání záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu, pak Strategie z toho rámce vychází, nikterak jej nerozšiřuje a v žádném případě nevymezuje širší prostor pro schvalování nových, v rámci OP neposouzených, záměrů. Ve Strategii uvedené aktivity a opatření nejsou oproti OP rozpracovány do vyšší míry podrobnosti.

Lze tedy konstatovat, že Strategie zcela vychází z jednotlivých OP a nijak nerozšiřuje jejich rámec, v rámci něhož již proběhlo posouzení procesem SEA, a to včetně náležité účasti veřejnosti. Pokud by byla Strategie podrobena procesu SEA, jednalo by se de facto o opakované posuzování téhož, což je i z pohledu evropského práva neúčelné.

Rovněž stojí za zmínku, že všechny orgány ochrany přírody vyloučily svými stanovisky dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů významný vliv koncepce na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Pokud jde o ochranu lokalit soustavy NATURA 2000, lze učinit dílčí záměr, že Strategie nemůže mít významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost těchto lokalit.

Na základě předložených dokumentů, tj. oznámení a pracovního návrhu lze uzavřít, že Strategie je koncepcí, která nenaplňuje dikci ustanovení § 10a zákona, a proto nepodléhá posuzování z hlediska jejích vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Příloha:

29 x CD a 1 x výtisk oznámení koncepce

Mgr. Evžen Doležal v.r.

Na vědomí: *(odesláno pod 34250/ENV/15)*

Ing. Vladimír Rimmel, Regionální centrum EIA s.r.o., Chelčického 4, 702 00 Ostrava

Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, (+420) 26712-1111, IDDS: 9gsaax4, www.mzp.cz, info@mzp.cz

Příloha 3 Mapa území

Obrázek Vymezení ostravské aglomerace

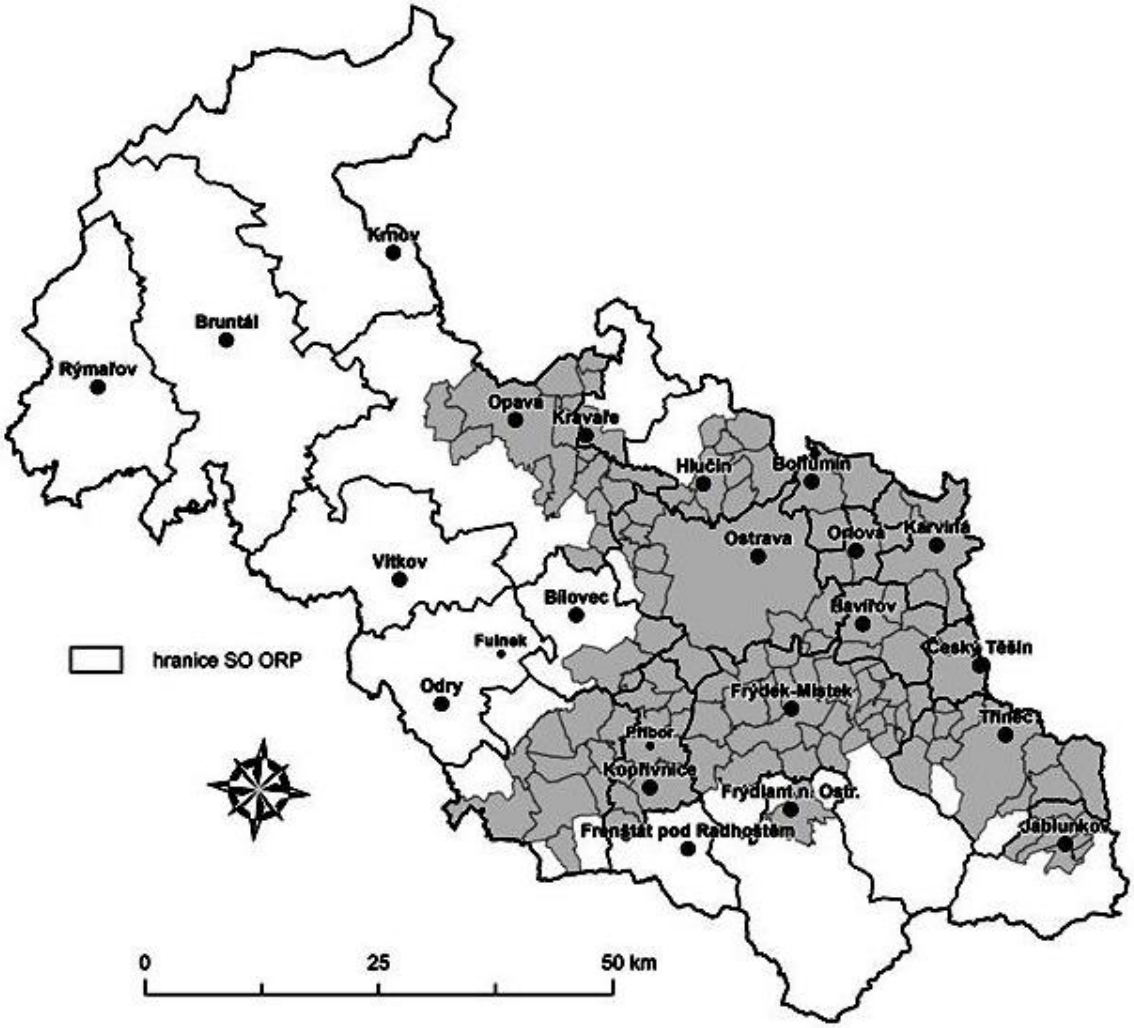

Zdroj: Kladivo, Ptáček, Roubínek - Vymezení ostravské aglomerace (ITI územního celku)

Příloha 4 Analýza rizik

Analýza rizik slouží k identifikaci rizik, vyhodnocení jejich závažnosti a pravděpodobnosti výskytu a návrhu opatření na jejich minimalizaci či pro jejich efektivní řízení.

Manažer ITI je zodpovědný za proces řízení rizik. Stává se (anebo pověřuje někoho ze svého týmu) gestorem řízení rizik, který dále definuje postupy monitorování a vyhodnocování rizik, aktualizuje rizika s definovanou frekvencí a seznamuje s kritickými riziky Řídící výbor ITI.

Na pracovním jednání tzv. operativní skupiny ve dnech 16. - 17. 4. 2015 byla společně identifikována rizika při přípravě a implementaci Strategie ITI.

Tato rizika byla následně kategorizována pod kategorie rizik (dle MPIN):

1. finanční rizika
2. organizační rizika
3. právní rizika
4. věcná rizika
5. rizika související s realizací klíčových intervencí

Členové operativní pracovní skupiny individuálně vyhodnotili jednotlivá rizika z hlediska:

a) **významnosti rizika** (škála 1 – 5) s tím, že stupeň 1 představuje nejnižší významnost rizika, stupeň 5 nejvyšší. Významné riziko je takové riziko, které, pokud se naplní, může významně ohrozit přípravu nebo implementaci Strategie ITI nebo její dílčí části,

b) **pravděpodobnosti rizika –** tento parametr vyjadřuje, s jakou pravděpodobností se riziko naplní. Pro pravděpodobnost rizika byla opět definována škála 1 – 5. Stupeň 1 představuje nejmenší pravděpodobnost rizika a stupeň 5 nejvyšší pravděpodobnost rizika.

U každého rizika byl proveden aritmetický průměr za všechny respondenty zvlášť pro významnost a za pravděpodobnost rizika (na dvě desetinná místa) a následně byly tyto hodnoty vynásobeny pro dosažení výsledného dopadu. Na konec byl výsledný dopad zaokrouhlen.

Výsledný dopad rizika je tedy **součinem významnosti a pravděpodobnosti** s tím, že výsledná škála byla definována takto:

- 1 – 6 nízký dopad
- 7 – 13 střední dopad
- 14 – 19 vysoký dopad
- 20 – 25 kritický dopad

1. Finanční rizika

Riziko	Významnost	Pravděpodobnost	Výsledný dopad (zaokrouhleno)	Úroveň rizika	Nositel	Opatření k řízení rizika
Ztráta financování, neschválení rozpočtu, nedostatek prostředků integrovaných projektů	4,00	3,17	13	střední dopad	Nositelé integrovaných projektů	zajištění dostatečných finančních prostředků na pokrytí nezpůsobilých výdajů u integrovaných projektů
Nadhodnocená absorpční kapacita ostravské aglomerace	3,33	3,08	10	střední dopad	Nositel ITI	zesílená komunikace mezi manažerem ITI a řídícími orgány operačních programů nad zaměřením výzev a absorpční kapacitou ITI
Nedostatečná personální kapacita při implementaci integrovaných projektů	3,58	2,83	10	střední dopad	Nositelé integrovaných projektů	zajištění dostatečného financování projektových manažerů integrovaných projektů u nositelů integrovaných projektů – vytvoření podmínek pro jejich vzdělávání a udržení motivace
Nekvalitní řízení integrovaných projektů	3,92	2,67	10	střední dopad	Nositelé integrovaných projektů	zajištění dostatečného financování projektových manažerů integrovaných projektů u nositelů integrovaných projektů – vytvoření podmínek pro jejich vzdělávání a udržení motivace
Nízká kvalita zpracování integrovaných projektů	3,50	3,00	11	střední dopad	Nositel ITI	Zesílená konzultační činnost mezi manažerem ITI a nositeli integrovaných projektů ve snaze o zvýšení kvality integrovaných projektů

2. Organizační rizika

Riziko	Významnost	Pravděpodobnost	Výsledný dopad (zaokrouhleno)	Úroveň rizika	Nositel	Opatření k řízení rizika
Nedodržení harmonogramu v klíčových milnících procesu implementace Strategie ITI, a tím částečná ztráta financování Strategie ITI	4,00	3,42	14	vysoký dopad	Nositel ITI	zesílená komunikace mezi manažerem ITI a řídícími orgány operačních programů nad zaměřením výzev a absorpční kapacitou ITI, zároveň zesílená komunikace mezi manažerem ITI a nositeli integrovaných projektů za účelem včasného a reálného nastavení/aktualizaci harmonogramů integrovaných projektů
Častá změna manažera ITI	3,33	3,00	10	střední dopad	Nositel ITI	nastavení implementačního systému ITI, aby kapacity týmu manažera ITI byly dostatečné pro efektivní zabezpečení všech činností, zároveň nastavení vhodných podmínek pro činnost týmu manažera ITI – pro jejich motivaci a osobní rozvoj (vzdělávání, měkké dovednosti) i pro zabezpečení materiálně technického vybavení pro činnost a fungování týmu
Ztráta motivace týmu manažera ITI	3,33	2,67	9	střední dopad	Nositel ITI	nastavení implementačního systému ITI, aby kapacity týmu manažera ITI byly dostatečné pro efektivní zabezpečení všech činností, zároveň nastavení vhodných podmínek pro činnost týmu manažera ITI – pro jejich motivaci a osobní rozvoj (vzdělávání, měkké dovednosti) i pro zabezpečení materiálně technického vybavení pro činnost a fungování týmu
Nedostatečná personální kapacita při řízení Strategie ITI	3,75	2,58	10	střední dopad	Nositel ITI	nastavení implementačního systému ITI, aby kapacity týmu manažera ITI (i zprostředkujícího subjektu ITI) byly dostatečné pro efektivní zabezpečení všech činností
Ztráta motivace zpracovatelského týmu dílčích projektů	3,33	2,75	9	střední dopad	Nositelé integrovaných projektů	zajištění dostatečného financování projektových manažerů integrovaných projektů u nositelů integrovaných projektů – vytvoření podmínek pro jejich vzdělávání a udržení motivace

3. Právní rizika

Riziko	Významnost	Pravděpodobnost	Výsledný dopad (zaokrouhleno)	Úroveň rizika	Nositel	Opatření k řízení rizika
Časté kontroly, audit, rozpory v nálezech kontroly, korekce na dílčích projektech	3,42	4,08	14	vysoký dopad	Nositel ITI	jednání s příslušnými orgány (MMR-NOK, MF-AO, ŘO) nad transparentním a nad ne nadmíru zatěžujícím procesem kontrol a auditů, průběžné upozorňování na nestandardní průběhy kontrol a auditů, ohrožujících realizaci integrovaných projektů, potažmo Strategie ITI
Nejednotná metodika, častá změna pravidel, metodiky v průběhu implementace Strategie ITI	3,58	4,00	14	vysoký dopad	Nositel ITI	vyjednávání s příslušnými orgány na národní úrovni nad vyjasněním a odstraněním nejasností v metodice, zároveň efektivní komunikace změněných pravidel vůči nositelům integrovaných projektů ITI
Rizika spojená s procesem veřejných zakázek u dílčích projektů	3,75	3,50	13	střední dopad	Nositel ITI	preventivně efektivní komunikace vůči nositelům integrovaných projektů nad přípravou a průběhem zadávání veřejných zakázek

4. Věcná rizika

Riziko	Významnost	Pravděpodobnost	Výsledný dopad (zaokrouhleno)	Úroveň rizika	Nositel	Opatření k řízení rizika
Riziko spojené s procesem SEA (vliv strategie na životní prostředí)	2,42	1,92	5	nízký dopad	Nositel ITI	sledovat riziko v případě změny Strategie ITI
Vliv ‚vyšší moci" (např. povodní) u dílčích projektů	2,75	2,42	7	střední dopad	Nositel ITI	zajištění efektivní komunikace s nositeli integrovaných projektů při řešení případných změn integrovaných projektů a dopadu „vyšší moci“ a vyhodnocení dopadu „vyšší moci“ na naplnění Strategie ITI
Změny ve vedení města Ostrava - Nositele ITI	2,92	3,50	10	střední dopad	Nositel ITI	informační a komunikační opatření Strategie ITI vůči politické reprezentaci (zastupitelstvům) statutárních měst
Změny ve složení Řídícího výboru ITI	2,50	3,67	9	střední dopad	Nositel ITI	informační a komunikační opatření Strategie ITI vůči politické reprezentaci (zastupitelstvům) statutárních měst
Neztotožnění klíčových aktérů s postupem zpracování Strategie ITI	3,58	2,42	9	střední dopad	Nositel ITI	informační a komunikační opatření zaměření Strategie ITI vůči klíčovým hráčům (stakeholderům) v aglomeraci
Neztotožnění klíčových aktérů se strategickými cíli Strategie ITI	3,92	2,50	10	střední dopad	Nositel ITI	informační a komunikační opatření zaměření Strategie ITI vůči klíčovým hráčům (stakeholderům) v aglomeraci
Možný střet zájmů zainteresovaných skupin	3,33	2,75	10	střední dopad	Nositel ITI	ošetření střetu zájmů v metodických postupech
Nedostatečná komunikace ze strany manažera ITI	3,42	2,33	8	střední dopad	Nositel ITI	zesílená komunikace s řídícími orgány, efektivně vedená komunikace s nositeli integrovaných projektů
Špatný mediální obraz o ITI	2,75	2,50	7	střední dopad	Nositel ITI	vytvoření podmínek pro fungování kompetentního týmu manažera ITI pro zřízení a udržení vysoké úrovně konzultačního servisu
Nefunkční konzultační servis ITI	3,92	2,67	10	střední dopad	Nositel ITI	vytvoření podmínek pro fungování kompetentního týmu manažera ITI pro zřízení a udržení vysoké úrovně konzultačního servisu
Nekompletnost aktuálních informací o ITI	3,50	2,92	10	střední dopad	Nositel ITI	efektivně vedená komunikace s nositeli integrovaných projektů

5. Rizika související s realizací klíčových intervencí

Strategie je postavena na integrovanosti dopadů jednotlivých opatření. V průběhu přípravy Strategie ITI byla zjišťována absorpční kapacita jednotlivých specifických cílů a opatření ITI (byly indikovány projektové záměry), která byla jedním ze vstupů pro finanční plán a plán indikátorů strategie. Z uvedených důvodů - ve smyslu klíčové intervence dle definice MPIN - jsou aplikována rizika související s realizací klíčových intervencí na bázi všech rizik provázejících realizaci strategie.

Rizika související s realizací klíčových intervencí jsou totožná s již indikovanými riziky výše - zvláště se vztahují k sadě finančních rizik, právních rizik a organizačních rizik. Z těchto skupin rizik lze v této kategorii rizik odvodit následující rizika:

Riziko	Významnost	Pravděpodobnost	Výsledný dopad (zaokrouhleno)	Úroveň rizika	Nositel	Opatření k řízení rizika
Nerealizace klíčových intervencí / většího množství projektů, ohrožující plánované věcné a finanční plnění Strategie ITI	4	4	16	Vysoký dopad	Nositel ITI	zesílená komunikace mezi manažerem ITI a řídícími orgány operačních programů nad případnou změnou Strategie ITI, popř. nad zaměřením výzev; zároveň zesílená komunikace mezi manažerem ITI a nositeli integrovaných projektů za účelem posílení absorpční kapacity v aglomeraci
Nedodržení termínu plnění klíčových intervencí, resp. většího množství integrovaných projektů	4	4	16	Vysoký dopad	Nositel ITI	zesílená komunikace mezi manažerem ITI a nositeli integrovaných projektů za účelem včasného a reálného nastavení/aktualizaci harmonogramů integrovaných projektů, zároveň zesílená komunikace mezi manažerem ITI a řídícími orgány operačních programů nad zaměřením výzev a absorpční kapacitou ITI, případně i nad změnou Strategie ITI

Příloha 5 Seznam obcí aglomerace

SEZNAM OBCÍ OSTRAVSKÉ AGLOMERACE DLE ABEDEDY

Název obce**/města**	**Počet obyv. (12/2014)**	**Rozloha (ha)**	**Obec s rozšířenou působností**
Albrechtice	3 937	1 268,8	Havířov
Albrechtičky	697	395,5	Bílovec
Bartošovice	1 670	2 414,6	Nový Jičín
Baška	3 756	1 283,4	Frýdek-Místek
Bernartice nad Odrou	969	957,5	Nový Jičín
Bohumín	**21 482**	**3 102,8**	**Bohumín**
Brušperk	**3 973**	**1 026,1**	**Frýdek-Místek**
Bruzovice	825	1 595,5	Frýdek-Místek
Budišovice	695	702,2	Opava
Bystřice	5 268	1 609,4	Třinec
Čavisov	520	411,2	Ostrava
Český Těšín	**24 907**	**3 380,5**	**Český Těšín**
Darkovice	1 348	514,1	Hlučín
Děhylov	689	507,9	Hlučín
Dětmarovice	4 197	1 375,9	Karviná
Dobrá	3 151	872,6	Frýdek-Místek
Dobratice	1 204	704,2	Frýdek-Místek
Dobroslavice	745	723,8	Hlučín
Dolní Domaslavice	1 288	737,1	Frýdek-Místek
Dolní Lhota	1 454	536,3	Ostrava
Dolní Lutyně	5 155	2 488,2	Bohumín
Dolní Tošanovice	331	370,3	Frýdek-Místek
Doubrava	1 230	778,0	Orlová
Fryčovice	2 360	1 646,3	Frýdek-Místek
Frýdek-Místek	**56 945**	**5 155,6**	**Frýdek-Místek**
Frýdlant nad Ostravicí	**9 874**	**2 191,0**	**Frýdlant nad Ostravicí**
Háj ve Slezsku	3 298	1 379,4	Opava
Hať	2 558	1 574,5	Hlučín
Havířov	**75 049**	**3 207,6**	**Havířov**
Hlučín	**13 988**	**2 113,9**	**Hlučín**
Hněvošice	1 020	616,2	Opava
Hnojník	1 472	641,8	Třinec
Hodslavice	1 717	1 084,5	Nový Jičín
Horní Bludovice	2 271	898,1	Havířov
Horní Domaslavice	780	506,5	Frýdek-Místek
Horní Lhota	790	484,3	Ostrava
Horní Suchá	4 516	979,5	Havířov
Horní Tošanovice	560	529,7	Frýdek-Místek
Hrabyně	1 128	1 000,8	Opava
Hrádek	1 836	977,1	Jablunkov
Hukvaldy	2 006	2 027,3	Frýdek-Místek
Chlebičov	1 103	362,1	Opava
Chotěbuz	1 272	1 061,1	Český Těšín
Jablunkov	**5 727**	**1 038,6**	**Jablunkov**
Jistebník	1 534	1 587,0	Bílovec
Kaňovice	305	259,4	Frýdek-Místek
Karviná	**55 985**	**5 752,1**	**Karviná**
Kateřinice	656	551,4	Kopřivnice
Klimkovice	**4 364**	**1 463,7**	**Ostrava**
Komorní Lhotka	1 283	1 988,4	Třinec
Kopřivnice	**22 417**	**2 747,7**	**Kopřivnice**
Kravaře	**6 733**	**1 937,1**	**Kravaře**
Krmelín	2 252	503,6	Frýdek-Místek
Kunín	1 875	1 712,1	Nový Jičín
Kyjovice	811	692,5	Opava
Libhošť	1 635	819,7	Nový Jičín
Lučina	1 286	744,3	Frýdek-Místek
Ludgeřovice	4 754	1 082,5	Hlučín
Markvartovice	1 947	678,7	Hlučín
Milíkov	1 328	916,1	Jablunkov
Mokré Lazce	1 139	1 057,4	Opava
Mošnov	725	1 207,2	Kopřivnice

SEZNAM OBCÍ OSTRAVSKÉ AGLOMERACE DLE ABEDEDY

Název obce**/města**	**Počet obyv. (12/2014)**	**Rozloha (ha)**	**Obec s rozšířenou působností**
Návsí	3 912	1 963,9	Jablunkov
Nošovice	999	647,2	Frýdek-Místek
Nové Sedlice	497	158,3	Opava
Nový Jičín	**23 639**	**3 651,9**	**Nový Jičín**
Nýdek	2 013	2 822,6	Třinec
Oldřišov	1 358	1 578,0	Opava
Opava	**57 772**	**9 060,8**	**Opava**
Orlová	**29 967**	**2 466,9**	**Orlová**
Ostrava	**294 200**	**21 423,3**	**Ostrava**
Palkovice	3 221	2 173,3	Frýdek-Místek
Paskov	**3 949**	**1 180,1**	**Frýdek-Místek**
Pazderna	285	322,1	Frýdek-Místek
Petrovice u Karviné	5 334	2 047,2	Karviná
Petřvald	**7 138**	**1 262,9**	**Orlová**
Petřvald	1 800	1 249,9	Kopřivnice
Písečná	975	236,3	Jablunkov
Pržno	1 055	293,8	Frýdlant nad Ostravicí
Příbor	**8 486**	**2 215,2**	**Kopřivnice**
Raduň	1 022	801,6	Opava
Ropice	1 544	1 011,2	Třinec
Rybí	1 225	902,1	Nový Jičín
Rychvald	**7 273**	**1 702,1**	**Bohumín**
Řepiště	1 811	800,9	Frýdek-Místek
Sedliště	1 521	991,0	Frýdek-Místek
Sedlnice	1 457	1 372,2	Nový Jičín
Skotnice	769	913,3	Kopřivnice
Slavkov	1 940	1 104,3	Opava
Služovice	836	599,4	Opava
Smilovice	749	784,4	Třinec
Soběšovice	881	365,8	Frýdek-Místek
Stará Ves nad Ondřejnicí	2 753	1 879,0	Ostrava
Staré Město	1 474	468,0	Frýdek-Místek
Starý Jičín	2 785	3 368,1	Nový Jičín
Stařič	2 122	1 895,4	Frýdek-Místek
Stěbořice	1 434	1 775,5	Opava
Stonava	1 898	1 386,8	Karviná
Střítež	1 013	614,5	Třinec
Studénka	**9 792**	**3 090,7**	**Bílovec**
Sviadnov	1 797	475,3	Frýdek-Místek
Šenov	**6 267**	**1 663,5**	**Ostrava**
Šenov u Nového Jičína	2 111	1 562,9	Nový Jičín
Šilheřovice	1 594	2 165,4	Hlučín
Štítina	1 242	302,9	Opava
Štramberk	**3 442**	**933,3**	**Kopřivnice**
Těrlicko	4 334	2 465,0	Havířov
Těškovice	835	916,7	Opava
Trnávka	754	610,1	Kopřivnice
Třanovice	1 041	860,7	Frýdek-Místek
Třinec	**35 884**	**8 536,3**	**Třinec**
Václavovice	1 946	567,9	Ostrava
Velká Polom	2 039	1 165,9	Ostrava
Velké Hoštice	1 815	1 003,7	Opava
Vělopolí	273	298,8	Třinec
Vendryně	4 442	2 095,4	Třinec
Vojkovice	618	487,7	Frýdek-Místek
Vratimov	**7 151**	**1 413,6**	**Ostrava**
Vřesina	1 598	865,3	Hlučín
Vřesina	2 861	689,2	Ostrava
Závišice	993	632,6	Kopřivnice
Žabeň	775	335,6	Frýdek-Místek
Ženklava	1 048	1 067,2	Kopřivnice
Žermanice	317	342,4	Frýdek-Místek
124 obcí	***966 866***	***194 974***	***16 ORP***

SEZNAM OBCÍ OSTRAVSKÉ AGLOMERACE DLE POPULAČNÍ VELIKOSTI

Název obce/města	Počet obyv. (12/2014)	Rozloha (ha)	Obec s rozšířenou působností
Ostrava	**294 200**	**21 423,3**	**Ostrava**
Havířov	**75 049**	**3 207,6**	**Havířov**
Opava	**57 772**	**9 060,8**	**Opava**
Frýdek-Místek	**56 945**	**5 155,6**	**Frýdek-Místek**
Karviná	**55 985**	**5 752,1**	**Karviná**
Třinec	**35 884**	**8 536,3**	**Třinec**
Orlová	**29 967**	**2 466,9**	**Orlová**
Český Těšín	**24 907**	**3 380,5**	**Český Těšín**
Nový Jičín	**23 639**	**3 651,9**	**Nový Jičín**
Kopřivnice	**22 417**	**2 747,7**	**Kopřivnice**
Bohumín	**21 482**	**3 102,8**	**Bohumín**
Hlučín	**13 988**	**2 113,9**	**Hlučín**
Frýdlant nad Ostravicí	**9 874**	**2 191,0**	**Frýdlant nad Ostravicí**
Studénka	**9 792**	**3 090,7**	**Bílovec**
Příbor	**8 486**	**2 215,2**	**Kopřivnice**
Rychvald	**7 273**	**1 702,1**	**Bohumín**
Vratimov	**7 151**	**1 413,6**	**Ostrava**
Petřvald	**7 138**	**1 249,9**	**Orlová**
Kravaře	**6 733**	**1 937,1**	**Kravaře**
Šenov	**6 267**	**1 663,5**	**Ostrava**
Jablunkov	**5 727**	**1 038,6**	**Jablunkov**
Petrovice u Karviné	5 334	2 047,2	Karviná
Bystřice	5 268	1 609,4	Třinec
Dolní Lutyně	5 155	2 488,2	Bohumín
Ludgeřovice	4 754	1 082,5	Hlučín
Horní Suchá	4 516	979,5	Havířov
Vendryně	4 442	2 095,4	Třinec
Klimkovice	**4 364**	**1 463,7**	**Ostrava**
Těrlicko	4 334	2 465,0	Havířov
Dětmarovice	4 197	1 375,9	Karviná
Brušperk	**3 973**	**1 026,1**	**Frýdek-Místek**
Paskov	**3 949**	**1 180,1**	**Frýdek-Místek**
Albrechtice	3 937	1 268,8	Havířov
Návsí	3 912	1 963,9	Jablunkov
Baška	3 756	1 283,4	Frýdek-Místek
Štramberk	**3 442**	**933,3**	**Kopřivnice**
Háj ve Slezsku	3 298	1 379,4	Opava
Palkovice	3 221	2 173,3	Frýdek-Místek
Dobrá	3 151	872,6	Frýdek-Místek
Vřesina	2 861	865,3	Ostrava
Starý Jičín	2 785	3 368,1	Nový Jičín
Stará Ves nad Ondřejnicí	2 753	1 879,0	Ostrava
Hať	2 558	1 574,5	Hlučín
Fryčovice	2 360	1 646,3	Frýdek-Místek
Horní Bludovice	2 271	898,1	Havířov
Krmelín	2 252	503,6	Frýdek-Místek
Staříč	2 122	1 895,4	Frýdek-Místek
Šenov u Nového Jičína	2 111	1 562,9	Nový Jičín
Velká Polom	2 039	1 165,9	Ostrava
Nýdek	2 013	2 822,6	Třinec
Hukvaldy	2 006	2 027,3	Frýdek-Místek
Markvartovice	1 947	678,7	Hlučín
Václavovice	1 946	567,9	Ostrava
Slavkov	1 940	1 104,3	Opava
Stonava	1 898	1 386,8	Karviná
Kunín	1 875	1 712,1	Nový Jičín
Hrádek	1 836	977,1	Jablunkov
Velké Hoštice	1 815	1 003,7	Opava
Řepiště	1 811	800,9	Frýdek-Místek
Petřvald	1 800	1 262,9	Kopřivnice
Sviadnov	1 797	475,3	Frýdek-Místek
Hodslavice	1 717	1 084,5	Nový Jičín

SEZNAM OBCÍ OSTRAVSKÉ AGLOMERACE DLE POPULAČNÍ VELIKOSTI

Název obce/města	Počet obyv. (12/2014)	Rozloha (ha)	Obec s rozšířenou působností
Bartošovice	1 670	2 414,6	Nový Jičín
Libhošť	1 635	819,7	Nový Jičín
Vřesina	1 598	689,2	Hlučín
Šilheřovice	1 594	2 165,4	Hlučín
Ropice	1 544	1 011,2	Třinec
Jistebník	1 534	1 587,0	Bílovec
Sedliště	1 521	991,0	Frýdek-Místek
Staré Město	1 474	468,0	Frýdek-Místek
Hnojník	1 472	641,8	Třinec
Sedlnice	1 457	1 372,2	Nový Jičín
Dolní Lhota	1 454	536,3	Ostrava
Stěbořice	1 434	1 775,5	Opava
Oldřišov	1 358	1 578,0	Opava
Darkovice	1 348	514,1	Hlučín
Milíkov	1 328	916,1	Jablunkov
Dolní Domaslavice	1 288	737,1	Frýdek-Místek
Lučina	1 286	744,3	Frýdek-Místek
Komorní Lhotka	1 283	1 988,4	Třinec
Chotěbuz	1 272	1 061,1	Český Těšín
Štítina	1 242	302,9	Opava
Doubrava	1 230	778,0	Orlová
Rybí	1 225	902,1	Nový Jičín
Dobratice	1 204	704,2	Frýdek-Místek
Mokré Lazce	1 139	1 057,4	Opava
Hrabyně	1 128	1 000,8	Opava
Chlebičov	1 103	362,1	Opava
Pržno	1 055	293,8	Frýdlant nad Ostravicí
Ženklava	1 048	1 067,2	Kopřivnice
Třanovice	1 041	860,7	Frýdek-Místek
Raduň	1 022	801,6	Opava
Hněvošice	1 020	616,2	Opava
Střítež	1 013	614,5	Třinec
Nošovice	999	647,2	Frýdek-Místek
Závišice	993	632,6	Kopřivnice
Písečná	975	236,3	Jablunkov
Bernartice nad Odrou	969	957,5	Nový Jičín
Soběšovice	881	365,8	Frýdek-Místek
Služovice	836	599,4	Opava
Těškovice	835	916,7	Opava
Bruzovice	825	1 595,5	Frýdek-Místek
Kyjovice	811	692,5	Opava
Horní Lhota	790	484,3	Ostrava
Horní Domaslavice	780	506,5	Frýdek-Místek
Žabeň	775	335,6	Frýdek-Místek
Skotnice	769	913,3	Kopřivnice
Trnávka	754	610,1	Kopřivnice
Smilovice	749	784,4	Třinec
Dobroslavice	745	723,8	Hlučín
Mošnov	725	1 207,2	Kopřivnice
Albrechtičky	697	395,5	Bílovec
Budišovice	695	702,2	Opava
Děhylov	689	507,9	Hlučín
Kateřinice	656	551,4	Kopřivnice
Vojkovice	618	487,7	Frýdek-Místek
Horní Tošanovice	560	529,7	Frýdek-Místek
Čavisov	520	411,2	Ostrava
Nové Sedlice	497	158,3	Opava
Dolní Tošanovice	331	370,3	Frýdek-Místek
Žermanice	317	342,4	Frýdek-Místek
Kaňovice	305	259,4	Frýdek-Místek
Pazderna	285	322,1	Frýdek-Místek
Vělopolí	273	298,8	Třinec
124 obcí	***966 866***	***194 974***	***16 ORP***

Příloha 6 Doklad o schválení strategie zastupitelstvem nositele

Statutární město Ostrava
magistrát

Vaše značka:
Ze dne:
Č. j.: SMO/452280/15/LPO/Kor
Sp. zn.:

Odbor strategického rozvoje MMO

Vyřizuje: Kateřina Korbelová
Telefon: +420 599 443 232
Fax: +420 599 442 057
E-mail: korbelova@ostrava.cz

Datum: 2015-12-17

Výpis z usnesení 12. zasedání zastupitelstva města, konaného dne 16. 12. 2015

ZM_M 6 (zn.předkl.)
Strategie integrované teritoriální investice ostravské aglomerace (ITI) 35

Usnesení číslo: 0816/ZM1418/12

Zastupitelstvo města

1) **schvaluje**

návrh Strategie integrované teritoriální investice ostravské aglomerace na období 2014 - 2020 dle přílohy č. 2 předloženého materiálu

2) **schvaluje**

návrh na změnu složení Řídícího výboru ITI ostravské aglomerace dle přílohy č. 3 předloženého materiálu

3) **schvaluje,**

aby o změnách ve složení Řídícího výboru ITI rozhodovala rada města

4) **schvaluje**

Statut a Jednací řád Řídícího výboru ITI dle přílohy č. 4 předloženého materiálu

Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava
www.ostrava.cz
IČ 00845 451 DIČ CZ 00845 451
Číslo účtu 27-1649297309/0800
OSTRAVA!!!

5) **schvaluje**

využití poradních skupin Regionální stálé konference Moravskoslezského kraje v rámci implementační struktury ITI včetně Statutu a Jednacího řádu poradních skupin dle předloženého materiálu

x x x

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA

Bc. Renata Niesnerová
pověřena zastupováním funkce
vedoucího oddělení organizačního
odboru legislativního a právního

Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava
www.ostrava.cz
IČ 00845 451 DIČ CZ 00845 451
Číslo účtu 27-1649297309/0800
OSTRAVA!!!

Příloha 7 Vzor Statutu a Jednacího řádu ŘV

Statut Řídícího výboru Integrované územní investice ostravské metropolitní oblasti (ITI)

Preambule

1. V programovém období 2014-2020 Evropské unie jsou uplatňovány principy územní dimenze, jak jsou definovány v Dohodě o partnerství mezi ČR a EK (schválené Evropskou komisí dne 26. 8. 2014). Územní dimenzí se rozumí zacílení intervencí Evropských strukturálních a investičních fondů 2014-2020 (dále jen „ESI fondy") do specifických typů území České republiky (dále jen „ČR") v souladu s Národním dokumentem k územní dimenzi a podle pravidel, stanovených Metodickým pokynem pro integrované nástroje.
2. Na implementaci územní dimenze a naplňování akčního plánu realizace Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 (schválené vládou ČR, usnesením č. 344 ze dne 15. 5. 2013) se podílí nositelé strategie Integrované územní (teritoriální) investice, která je nástrojem územního rozvoje, umožňující koncentrovat prostředky ESI fondů do metropolitních oblastí s cílem integrovaně řešit jejich klíčové problémy, a zároveň naplnit požadavky článku 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, o Evropském fondu pro regionální rozvoj.

Článek 1

Vymezení pojmů

1.1 ***Strategie Integrované územní investice pro ostravskou metropolitní oblast*** (dále jen „Strategie ITI") – dokument vyhodnocující problémy a potenciál vymezeného území a navrhující jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření financovatelných z Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondů") z finanční alokace jednotlivých operačních programů.

1.2 ***Integrovaná územní investice*** (dále jen „ITI") – investiční nástroj pro realizaci integrované strategie rozvoje území, umožňující koordinaci navzájem provázaných a územně zacílených intervencí z různých prioritních os jednoho či více operačních programů ESI fondů.

1.3 ***Nositel Strategie ITI*** – subjekt odpovědný za přípravu, zpracování, realizaci a monitoring Strategie ITI. Nositelem Strategie ITI ostravské metropolitní oblasti je statutární město Ostrava.

1.4 ***Nositel integrovaného projektu ITI*** – subjekt odpovědný za přípravu a realizaci projektu, který předpokládá využití alokace ITI (rezervace finančních prostředků v rámci jednotlivých operačních programů, implementujících ESI fondy). Nositel integrovaného projektu ITI je povinen spolupracovat s Manažerem ITI a poskytovat mu požadované informace k projektu.

1.3 ***Manažer ITI*** – fyzická či právnická osoba určená Nositelem Strategie ITI k zajištění organizačního a administrativního zázemí pro naplňování Strategie ITI a realizaci ITI. Administrativně zajišťuje činnost Řídícího výboru ITI (viz dále článek 6 Statutu).

Článek 2

Základní ustanovení a předmět činnosti Řídícího výboru ITI

2.1 Řídící výbor ITI je zřízen na základě principu partnerství mezi subjekty, působícími na území metropolitní oblasti a je pověřen Nositelem ITI zajištěním řádného průběhu naplňování Strategie ITI a realizace ITI.

2.2 Řídící výbor ITI projednává soulad projektových záměrů se Strategií ITI. Následně nositelům projektových záměrů vystaví potvrzení o ne/souladu projektového záměru se Strategií ITI.

2.3 Projednává a schvaluje změny Strategie ITI, návrhy na změny investičního nástroje ITI a doporučuje je ke schválení Nositelem ITI.

2.4 Plní dle potřeby další úkoly související s realizací Strategie ITI a investičního nástroje ITI.

Článek 3

Složení Řídícího výboru ITI

3.1 Složení Řídícího výboru je vytvořeno na základě Strategie ITI (v souladu se závěry analýzy stakeholders) a v souladu s principy partnerství v následujícím zastoupení:

Člen Řídícího výboru ITI	**Počet členů s hlasovacím právem**
Zástupci statutárních měst	5
Zástupce kraje	1
Zástupce středně velkých měst	1
Zástupce malých měst a obcí z aglomerace	1
Zástupce velkých zaměstnavatelů	2
Zástupce trhu práce	1
Zástupce akademického sektoru	3
CELKOVÝ POČET ČLENŮ	**14**

3.2 Zasedání Řídícího výboru ITI se také účastní stálí hosté bez hlasovacího práva.

Článek 4

Organizace Řídícího výboru ITI

4.1 Nositel ITI před prvním oficiálním zasedáním Řídícího výboru ITI schválil složení Řídícího výboru ITI (dle článku 3.1 Statutu).

4.2 Předsedou Řídícího výboru ITI je primátor statutárního města Ostrava, který je zároveň členem Řídícího výboru ITI, zastupující Nositele ITI.

4.3 Místopředsedou Řídícího výboru ITI je hejtman Moravskoslezského kraje, který je zároveň členem Řídícího výboru ITI.

4.4 Řídící výbor ITI na prvním zasedání schválí Statut a Jednací řád Řídícího výboru ITI.

4.5 Na zasedání Řídícího výboru ITI mohou být přizvány osoby, které nejsou členy Řídícího výboru ITI, ale jsou odborníky na vybranou problematiku. Přizvané osoby nemají hlasovací právo.

Článek 5

Předseda a místopředseda Řídícího výboru ITI

5.1 Předseda Řídícího výboru ITI:

a) odpovídá za činnost Řídícího výboru ITI navenek,

b) svolává zasedání Řídícího výboru ITI, navrhuje program zasedání a rozhoduje o zařazení bodů do programu zasedání, navržených členy Řídícího výboru ITI,

c) řídí zasedání Řídícího výboru ITI,

d) zajišťuje plnění usnesení Řídícího výboru ITI,

e) rozhoduje o účasti hostů na zasedání Řídícího výboru ITI,

f) odpovídá za dodržování Statutu a Jednacího řádu Řídícího výboru ITI všemi jeho členy.

5.2 V případě nepřítomnosti předsedy Řídícího výboru ITI vykonává jeho funkci místopředseda.

Článek 6

Manažer ITI

6.1 Manažer ITI zajišťuje zejména administrativní, organizační a koordinační práce například:

a) koordinuje činnosti potřebné k realizaci ITI (investičního nástroje) a k naplňování Strategie ITI,

b) jedná s nositeli integrovaných projektů, spolupracuje na přípravě a realizaci integrovaných projektů ITI, naplňujících Strategii ITI,

c) monitoruje a podává zprávy o realizaci ITI a naplňování Strategie ITI,

d) navrhuje změny či doplnění ITI (investičního nástroje) a Strategie ITI,

e) je kontaktní osobou pro řídící orgány operačních programů a další orgány, zapojené do implementace ESI fondů v ČR a také pro nositele integrovaných projektů ITI,

f) odpovídá Řídícímu výboru ITI a Nositeli Strategie ITI,

g) jeho činnost je hrazena z Operačního programu Technická pomoc a po uzavření dílčích dohod se na financování jeho činnosti podílí také členové Řídícího výboru ITI,

h) zajišťuje činnost Řídícího výboru ITI (blíže viz Jednací řád, článek 3).

6.2 Manažer ITI není členem Řídícího výboru ITI, ale účastní se jeho zasedání bez hlasovacího práva v souladu s čl. 2 odst. 8 Jednacího řádu.

Článek 7

Pracovní skupiny ITI

7.1 Řídící výbor ITI využívá činnosti pracovních skupin. Pracovní skupiny jsou současně poradními skupinami Regionální stálé konference Moravskoslezského kraje.

7.2 Výstupy pracovních skupin jsou projednávány na Řídícím výboru ITI.

Článek 8

Jednací řád

8.1 Způsob jednání Řídícího výboru ITI je upraven Jednacím řádem Řídícího výboru ITI.

Článek 9

Závěrečná ustanovení

9.1 Statut projednává a schvaluje, včetně jeho případných změn, Řídící výbor ITI.

9.2 Statut nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení Řídícím výborem ITI.

Schváleno Řídícím výborem ITI dne 2. 7. 2015

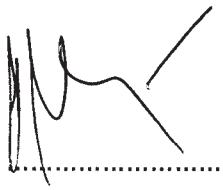

.....

Podpis předsedy Řídícího výboru ITI

Návrh

Jednací řád Řídícího výboru Integrované územní investice ostravské metropolitní oblasti (ITI)

Článek 1

Úvodní ustanovení

1.1 Jednací řád Řídícího výboru Integrované územní (teritoriální) investice ostravské metropolitní oblasti (dále jen „Řídícího výboru ITI“) upravuje zejména jednání Řídícího výboru ITI.

Článek 2

Jednání a účast Řídícího výboru ITI

2.1 Jednání Řídícího výboru ITI se konají minimálně dvakrát ročně.

2.2 Předseda Řídícího výboru ITI svolává jednání Řídícího výboru ITI prostřednictvím Manažera ITI, a to zpravidla v termínu domluveném na posledním jednání, dále dle potřeby či na základě žádosti nejméně třetiny členů Řídícího výboru ITI.

2.3 Pozvánka na jednání Řídícího výboru ITI, obsahující den, místo, čas, návrh programu jednání a další nezbytné informace, musí být členům Řídícího výboru ITI doručena elektronicky nejméně 7 pracovních dnů před konáním jednání. Pouze v řádně odůvodněných případech je Předseda Řídícího výboru ITI oprávněn svolat jednání Řídícího výboru ITI ad hoc.

2.4 Členové Řídícího výboru ITI mohou nejpozději do 5 pracovních dnů před konáním jednání zaslat Manažerovi ITI připomínky k návrhu programu včetně návrhu nového bodu k projednání. O zařazení nového bodu rozhoduje předseda Řídícího výboru ITI.

2.5 Podklady a program jednání jsou poskytnuty všem členům s předstihem před konáním jednání. Podklady lze poskytnout i přímo na jednání Řídícího výboru ITI, členové Řídícího výboru ITI mohou podklad v tomto případě odmítnout.

2.6 Členové Řídícího výboru ITI jsou povinni účastnit se jednání Řídícího výboru ITI, nebo vyslat svého náhradníka. V tom případě má náhradník stejná práva jako člen Řídícího výboru ITI. Pokud se jednání Řídícího výboru ITI nemůže zúčastnit ani člen, ani náhradník, může člen Řídícího výboru ITI zplnomocnit jinou osobu z dané organizace k účasti na jednání. Členové Řídícího výboru ITI nebo jejich náhradníci (příp. zplnomocněné osoby) jsou povinni potvrdit Manažerovi ITI svou účast na jednání nejpozději 2 pracovní dny před konáním jednání.

2.7 Změna nominace člena Řídícího výboru ITI a/nebo jeho náhradníka je možná na základě písemného návrhu partnerské instituce, doručeného Manažerovi ITI, který vede a aktualizuje seznam členů Řídícího výboru ITI. Nového člena/náhradníka Řídícího výboru ITI schvaluje Nositel ITI (zastupitelstvo statutárního města Ostravy).

2.8 Kromě členů Řídícího výboru ITI anebo jejich náhradníků se jednání účastní stálí hosté bez hlasovacího práva dle čl. 3 odst. 2 Statutu Řídícího výboru ITI.

2.9 Členové jsou povinni aktivně se podílet na práci Řídícího výboru ITI a plnit úkoly vyplývající z přijatých usnesení.

2.10 Komunikace týkající se organizačního zajištění jednání Řídícího výboru ITI probíhá primárně prostřednictvím elektronické pošty.

2.11 V případě střetu zájmu sdělí člen tuto skutečnost před zahájením jednání Řídícího výboru ITI.

Článek 3

Úkoly manažera ITI ve vztahu k Řídícímu výboru ITI

3.1 Manažer ITI:

a) svolává jednání na základě rozhodnutí předsedy Řídícího výboru ITI,

b) zpracovává program jednání Řídícího výboru ITI na návrh předsedy Řídícího výboru ITI, popřípadě členů Řídícího výboru ITI,

c) připravuje materiály a podklady pro činnost a jednotlivá jednání Řídícího výboru ITI a zajišťuje jejich distribuci členům Řídícího výboru ITI,

d) odpovídá za zpracování, distribuci, připomínkování a uveřejnění zápisů z jednání včetně jejich evidence,

e) zajišťuje evidenci dokumentů, související s činností Řídícího výboru ITI,

f) zajišťuje zveřejnění výstupů, které Řídící výbor ITI určí k předání veřejnosti,

g) vede a aktualizuje seznam členů Řídícího výboru ITI a jejich náhradníků.

Článek 4

Průběh jednání Řídícího výboru ITI

4.1 Jednání Řídícího výboru ITI jsou neveřejná.

4.2 Jednání Řídícího výboru ITI řídí předseda Řídícího výboru ITI, v případě jeho nepřítomnosti místopředseda Řídícího výboru ITI (nebo předsedou pověřený člen Řídícího výboru ITI).

4.3 Po zahájení jednání předseda oznámí počet přítomných členů Řídícího výboru ITI a konstatuje, zda je Řídící výbor ITI usnášeníschopný; dále navrhne a nechá schválit návrh programu jednání.

Článek 5

Rozhodování Řídícího výboru ITI

5.1 Řídící výbor ITI je usnášeníschopný za účasti nadpoloviční většiny všech členů s hlasovacím právem nebo jejich náhradníků.

5.2 Usnesení Řídícího výboru ITI jsou přijímána na základě konsenzu, který je ověřován hlasováním. Není-li možné konsenzu dosáhnout, je k přijetí rozhodnutí či doporučení nutný souhlas prosté většiny přítomných členů.

5.3 Rozhodování se neúčastní člen Řídícího výboru, jehož se přímo týká jeho osobních zájmů či konkrétních zájmů organizace, již zastupuje, v daném bodě.

Článek 6

Zápis z jednání Řídícího výboru ITI

6.1 Z jednání Řídícího výboru ITI pořizuje Manažer ITI zápis. Zápis musí obsahovat datum a místo jednání, hodinu zahájení a ukončení, prezenční listinu, schválený program jednání, průběh projednávání jednotlivých bodů programu spolu se stanovisky k jednotlivým bodům a obsah přijatých usnesení.

6.2 Zápis schvaluje předseda Řídícího výboru ITI nebo člen Řídícího výboru ITI, pověřený na jednání Řídícího výboru ITI ověřením a schválením zápisu.

6.3 Zápis je rovněž pořízen i v případě elektronického hlasování.

6.4 Zápis včetně prezenční listiny a přijatých stanovisek musí být zaslán všem členům Řídícího výboru ITI, včetně náhradníků do 7 pracovních dnů po jednání.

6.5 Účastníci jednání mohou nejpozději do 5 pracovních dnů od rozeslání zápisu zaslat své připomínky k zápisu Manažerovi ITI. O těchto připomínkách rozhodne předseda Řídícího výboru ITI (resp. ověřovatel zápisu) a bez zbytečného odkladu je finální zápis zaslán členům Řídícího výboru ITI.

6.6 Manažer ITI zajistí uveřejnění zápisu na místě, určeném Řídícím výborem ITI.

6.7 Manažer ITI zajistí případné zveřejnění závěrů jednání Řídícího výboru ITI veřejnosti.

6.8 Manažer ITI zajistí archivaci vstupů a výstupů z jednání Řídícího výboru ITI a poskytne je k nahlédnutí či k využití, pokud to bude možné s ohledem na legislativu.

Článek 7

Korespondenční hlasování

7.1 Předseda Řídícího výboru ITI může, především v případech nutnosti rychlého rozhodnutí, neefektivity svolání Řídícího výboru ITI či v dalších případech, kdy to okolnosti dovolí, rozhodnout o použití korespondenčního hlasování Řídícího výboru ITI.

7.2 V případě korespondenčního hlasování hlasují pouze členové Řídícího výboru ITI, z hlasování jsou vyloučeni náhradníci.

7.3 V případě použití korespondenčního hlasování zašle předseda Řídícího výboru ITI (prostřednictvím Manažera ITI) elektronickou cestou členům Řídícího výboru ITI email, který bude obsahovat ke každému bodu, který je předmětem korespondenčního hlasování, důvodovou zprávu, návrh usnesení Řídícího výboru a termín, do kdy se mají členové Řídícího výboru ITI na uvedenou elektronickou adresu elektronickou poštou vyjádřit, zdali s navrženým usnesením souhlasí, nesouhlasí nebo se hlasování zdržují.

7.4 Hlasování se povinně zdrží člen Řídícího výboru, jenž je ve střetu zájmů.

7.5 Členové Řídícího výboru ITI mají na sdělení svého hlasování maximálně 5 pracovních dní od odeslání návrhu. Pokud se člen Řídícího výboru nevyjádří ve lhůtě stanovené předsedou, má se za to, že se hlasování neúčastní.

7.6 K přijetí usnesení korespondenčním hlasováním je nutná prostá většina všech členů Řídícího výboru s hlasovacím právem.

7.7 Korespondenční hlasování členů Řídícího výboru ITI bude zajištěno a archivováno shodně s bodem 6.8.

7.8 Předseda (prostřednictvím Manažera ITI) zašle nejpozději do 3 pracovních dnů od ukončení korespondenčního hlasování všem členům Řídícího výboru ITI elektronickou cestou celkový výsledek hlasování včetně informace o počtu hlasujících pro, proti a kolik členů Řídícího výboru se zdrželo.

7.9 Informaci o výsledku hlasování předseda (prostřednictvím Manažera ITI) zasílá členům Řídícího výboru ITI, včetně náhradníků.

Článek 8

Závěrečná ustanovení

8.1 Jednací řád projednává a schvaluje, včetně jeho případných změn, Řídící výbor ITI.

8.2 Jednací řád nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení Řídícím výborem ITI.

Schváleno Řídícím výborem ITI dne .....

.....

Podpis předsedy Řídícího výboru ITI

Příloha 8 Vzor Statutu a Jednacího řádu PS ŘV

Tato příloha nahrazuje požadovanou přílohu Statutu a jednacího řádu Pracovní skupiny Řídícího výboru ITI dle MPIN.

Statut poradních skupin

Regionální stálé konference Moravskoslezského kraje a Integrované územní investice ostravské metropolitní oblasti (ITI)

Preambule

1. V programovém období 2014-2020 Evropské unie jsou uplatňovány principy územní dimenze, jak jsou definovány v Dohodě o partnerství mezi ČR a EK (schválené Evropskou komisí dne 26. 8. 2014). Územní dimenzí se rozumí zacílení intervencí Evropských strukturálních a investičních fondů 2014-2020 (dále jen „ESI fondy“) do specifických typů území České republiky (dále jen „ČR“) v souladu s Národním dokumentem k územní dimenzi a podle pravidel stanovených Metodickým pokynem pro integrované nástroje.
2. Na implementaci územní dimenze a naplňování akčního plánu realizace Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 (schválené vládou ČR, usnesením č. 344 ze dne 15. 5. 2013) se podílí Regionální stálá konference (dále jen „RSK“) a nositelé strategie Integrované územní (teritoriální) investice, která je nástrojem územního rozvoje, umožňující koncentrovat prostředky ESI fondů do metropolitních oblastí s cílem integrovaně řešit jejich klíčové problémy, a zároveň naplnit požadavky článku 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, o Evropském fondu pro regionální rozvoj.

Článek 1

Vymezení pojmů

1.1 ***Strategie Integrované územní investice ostravské metropolitní oblasti*** (dále jen „Strategie ITI“) – dokument vyhodnocující problémy a potenciál vymezeného území a navrhující jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření financovatelných z Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondů“) z finanční alokace jednotlivých operačních programů.

1.2 ***Integrovaná územní investice*** (dále jen „ITI“) – investiční nástroj pro realizaci integrované strategie rozvoje území, umožňující koordinaci navzájem provázaných a územně zacílených intervencí z různých prioritních os jednoho či více operačních programů ESI fondů.

1.3 ***Regionální stálá konference Moravskoslezského kraje*** (dále jen „RSK“) – partnerská platforma bez právní subjektivity pověřená plánováním, přípravou a realizací územní dimenze ESI fondů 2014-2020 na území Moravskoslezského kraje.

1.4 ***Regionální akční plán (dále jen „RAP“)*** – souhrnný dokument definující společnou představu o potřebách a skutečnosti směřování ESI fondů a národních zdrojů do území kraje (tematicky, územně). Přípravu, schvalování, realizaci a monitoring RAP zajišťuje RSK.

1.5 ***Sekretariát RSK –*** zajišťuje činnost RSK a poradních skupin po administrativní, organizační a koordinační stránce. Činnost sekretariátu RSK zajišťuje odbor regionálního rozvoje a cestovního ruchu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

1.6 ***Nositel Strategie ITI*** – subjekt odpovědný za přípravu, zpracování, realizaci a monitoring Strategie ITI. Nositelem Strategie ITI ostravské metropolitní oblasti je statutární město Ostrava.

1.7 ***Nositel integrovaného projektu ITI*** – subjekt odpovědný za přípravu a realizaci projektu, který předpokládá využití alokace ITI (rezervace finančních prostředků v rámci jednotlivých operačních programů, implementujících ESI fondy). Nositel integrovaného projektu ITI je povinen spolupracovat s Manažerem ITI a poskytovat mu požadované informace k projektu.

1.8 ***Manažer ITI*** – fyzická či právnická osoba určená Nositelem Strategie ITI k zajištění organizačního a administrativního zázemí pro naplňování Strategie ITI a realizaci ITI. Administrativně zajišťuje činnost Řídicího výboru ITI a poradních skupin.

1.9 ***Řídicí výbor ITI*** - partnerská platforma bez právní subjektivity, která posuzuje projektové záměry přispívající k plnění cílů Strategie ITI a vydává posouzení souladu integrovaného projektového záměru se Strategií ITI. Řídicí výbor projednává a schvaluje změny Strategie ITI a nástroje ITI, které doporučuje nositeli ke schválení.

1.10 ***Tematický koordinátor*** (dále jen „Expert“) - je odpovědný za slaďování spolupráce subjektů v území souvisejících s daným tématem, podílí se na vytváření partnerství mezi subjekty v rámci jednotlivých témat řešených v RAP a Strategii ITI. Dále může s potenciálními žadateli konzultovat rozsah a obsahové zaměření projektového záměru. Organizačně a administrativně se spolupodílí na zasedání věcně příslušných poradních skupin.

Článek 2

Základní ustanovení poradních skupin RSK a ITI

2.1 Poradní skupiny RSK a ITI (dále jen „poradní skupiny“) jsou poradními a iniciačními skupinami Regionální stálé konference a Řídicího výboru ITI, jejichž výstupy jsou nezbytným podkladem pro vyšší stupeň řízení Strategie ITI a Regionálního akčního plánu.

2.2 Poradní skupiny jsou zřízeny RSK a zároveň nositelem Strategie ITI, a to pro tematické oblasti určené pro přípravu a realizaci Strategie ITI a RAP. Pro tyto účely je vytvořeno 6 poradních skupin: Podnikavější a inovativnější region, Vzdělanější a zaměstnanější region, Čistější a zelenější region, Zdravější a soudržnější region, Propojenější a chytřejší region a Atraktivnější region.

2.3 RSK na svém zasedání konaném dne 28. 11. 2014 schválila zřízení poradních skupin. Zastupitelstvo statutárního města Ostrava svým usnesením č. 0816/ZM1418/12 ze dne 16. 12. 2015 schválilo využití poradních skupin RSK v rámci implementační struktury ITI..

Článek 3

Předmět činnosti poradních skupin RSK a ITI

3.1 Úkoly poradních skupin ve vztahu k ITI:

a) posuzování projektových záměrů předkládaných k financování z ITI z hlediska souladu projektového záměru se Strategií ITI,

b) iniciace nových projektových záměrů,

c) posuzování věcného naplňování Strategie ITI,

d) návrhy na změnu Strategie ITI v dané oblasti a jejich doporučení Řídicímu výboru ITI,

e) dle potřeby plní další úkoly související s realizací Strategie ITI a investičního nástroje ITI.

3.2 Úkoly poradní skupiny ve vztahu k RSK:

a) definování problémových oblastí a společných představ o potřebách a směřování ESI fondů a národních zdrojů do území,

b) iniciace absorpční kapacity regionu,

c) mohou doporučovat RSK územní a věcné zaměření výzev pro individuální projekty naplňující územní dimenzi v programech ESI fondů; RSK tato doporučení projedná a přijatá stanoviska přenáší prostřednictvím svého delegovaného zástupce na úroveň NSK.

d) reagují na požadavky, které vyplynuly ze zasedání RSK,

e) doporučují strategické oblasti změn v rámci Strategie rozvoje kraje

f) projednávají strategické oblasti změn v rámci Strategie restrukturalizace kraje RE:START

g) dle potřeby plní dále úkoly související s přípravou a realizací RAP.

Článek 4

Složení poradních skupin RSK a ITI

4.1 Složení poradních skupin je vytvořeno na základě Strategie ITI (v souladu se závěry analýzy stakeholderů) a dle cílů RSK. Členy poradních skupin RSK a ITI schvaluje Řídicí výbor ITI a RSK bere na vědomí.

Článek 5

Organizace poradních skupin RSK a ITI

5.1 Poradní skupiny vede tematický koordinátor (dále jen „Expert“).

5.2 Expert je odpovědný za slaďování spolupráce subjektů v území v rámci jednotlivých témat. S potenciálními žadateli může konzultovat rozsah a zaměření projektových záměrů tak, aby v co největší míře naplňovaly cíle Strategie ITI. Expert organizačně zabezpečuje jednání pracovní skupiny.

5.3 Jednání poradních skupin svolává po dohodě s Expertem Manažer ITI nebo Sekretariát RSK, kteří organizačně a administrativně zajišťují jednání poradních skupin.

5.4 Jednání poradních skupin se mohou účastnit hosté bez hlasovacího práva.

Článek 6

Jednací řád

6.1 Způsob jednání a rozhodování je upraven Jednacím řádem.

Článek 7

Závěrečná ustanovení

7.1 Statut projednává a schvaluje, včetně jeho případných změn, RSK a Řídicí výbor ITI.

7.2 Statut nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení RSK a Řídicím výborem ITI.

Schváleno Regionální stálou konferencí Moravskoslezského kraje dne ……

Schváleno Řídicím výborem ITI dne ……..

……

Podpis předsedy Regionální stálé konference Moravskoslezského kraje

……

Podpis předsedy Řídicího výboru ITI

Jednací řád poradních skupin

Regionální stálé konference Moravskoslezského kraje

a Integrované územní investice ostravské metropolitní oblasti (ITI)

Článek 1

Úvodní ustanovení

1.1 Jednací řád poradních skupin Regionální stálé konference Moravskoslezského kraje a Integrované územní investice ostravské metropolitní oblasti (dále jen „poradní skupiny“) upravuje zejména jednání a přijímání stanovisek poradních skupin

Článek 2

Jednání a účast na poradních skupinách RSK a ITI

2.1 Jednání poradních skupin se konají dle potřeby, minimálně dvakrát ročně.

2.2 Manažer ITI nebo Sekretariát RSK svolává jednání poradní skupiny po dohodě s tematickým koordinátorem poradní skupiny (dále jen „Expert“), a to zpravidla v termínu domluveném na posledním jednání, případně dále dle potřeby.

2.3 Pozvánka na jednání poradní skupiny, obsahující den, místo, čas, návrh programu jednání a další nezbytné informace, musí být členům poradní skupiny doručena elektronicky nejméně 7 pracovních dnů před konáním jednání. Pouze v řádně odůvodněných případech je Manažer ITI nebo Sekretariát RSK oprávněn svolat jednání poradní skupiny ad hoc.

2.4 Členové poradních skupiny mohou nejpozději do 5 pracovních dnů před konáním jednání zaslat Manažerovi ITI nebo Sekretariátu RSK připomínky k návrhu programu včetně návrhu nového bodu k projednání.

2.5 Podklady a program jednání jsou poskytnuty všem členům s předstihem před konáním jednání. Podklady lze poskytnout i přímo na jednání poradní skupiny, členové poradní skupiny nebo jejich náhradníci mohou podklad v tomto případě odmítnout.

2.6 Členové poradních skupin jsou povinni účastnit se jednání poradních skupin. Členové jsou povinni potvrdit Manažerovi ITI nebo Sekretariátu RSK svou účast na jednání nejpozději 2 pracovní dny před konáním jednání.

2.7 Pokud se člen jednání poradní skupiny nemůže zúčastnit jednání, může zplnomocnit jinou osobu z dané organizace k účasti na jednání jako náhradníka.

2.8 Kromě členů poradních skupin a jejich náhradníků se jednání mohou účastnit hosté bez hlasovacího práva dle čl. 5odst. 4 Statutu poradních skupin RSK MSK a ITI.

2.9 Členové jsou povinni aktivně se podílet na práci příslušné poradní skupiny a plnit úkoly vyplývající z přijatých usnesení.

2.10 Komunikace týkající se organizačního zajištění jednání poradních skupin probíhá primárně prostřednictvím elektronické pošty.

2.11 V případě střetu zájmu sdělí člen nebo jeho náhradník tuto skutečnost před zahájením jednání poradní skupiny. Člen poradní skupiny, který je zároveň nositelem projektového záměru projednávaného v příslušné poradní skupině, se nemůže zúčastnit hlasování o souladu projektových záměrů se Strategií ITI.

Článek 3

Průběh jednání poradních skupin

3.1 Jednání poradních skupin jsou neveřejná.

3.2 Jednání poradní skupiny řídí Expert příslušné poradní skupiny, v případě jeho nepřítomnosti jiný člen poradní skupiny pověřený Expertem, Manažerem ITI nebo Sekretariátem RSK.

3.3 Po zahájení jednání oznámí Expert počet přítomných členů poradní skupiny nebo jejich náhradníků a konstatuje, zda je poradní skupina usnášeníschopná; dále navrhne a nechá schválit návrh programu jednání.

Článek 4

Rozhodování poradních skupin RSK a ITI

4.1 Poradní skupina je usnášeníschopná za účasti nadpoloviční většiny všech členů s hlasovacím právem nebo jejich náhradníků.

4.2 Usnesení poradní skupiny jsou přijímána na základě konsenzu, který je ověřován hlasováním. Není-li možné konsenzu dosáhnout, je k přijetí rozhodnutí či doporučení nutný souhlas prosté většiny přítomných členů.

Článek 5

Zápis z jednání poradních skupin

5.1 Z jednání poradní skupiny pořizuje Manažer ITI nebo Sekretariát RSK zápis. Zápis musí obsahovat datum a místo jednání, hodinu zahájení a ukončení, prezenční listinu, schválený program jednání, průběh projednávání jednotlivých bodů programu spolu se stanovisky k jednotlivým bodům a obsah přijatých usnesení.

5.2 Zápis schvaluje Expert poradní skupiny případně jiná pověřená osoba.

5.3 Zápis včetně prezenční listiny a přijatých stanovisek musí být zaslán všem členům poradní skupiny a přítomným náhradníkům do 7 pracovních dnů po jednání.

5.4 Přítomní členové a náhradníci mohou nejpozději do 5 pracovních dnů od rozeslání zápisu zaslat své připomínky k zápisu Manažerovi ITI nebo Sekretariátu, kteří ve spolupráci

s Expertem o těchto připomínkách rozhodnou bez zbytečného odkladu. Poté je finální zápis zaslán členům poradní skupiny.

5.5 Manažer ITI nebo Sekretariát RSK zajistí uveřejnění zápisu na určeném místě.

5.6 Manažer ITI nebo Sekretariát RSK zajistí archivaci vstupů a výstupů z jednání poradních skupin poradní a poskytne je k nahlédnutí či k využití, pokud to bude možné s ohledem na legislativu.

Článek 6

Korespondenční hlasování

6.1 Expert může především v případech nutnosti rychlého rozhodnutí, neefektivity svolání poradní skupiny či v dalších případech, kdy to okolnosti dovolí, rozhodnout o použití korespondenčního hlasování poradní skupiny.

6.2 V případě použití korespondenčního hlasování zašle Expert (prostřednictvím Manažera ITI nebo Sekretariátu RSK) elektronickou cestou členům poradní skupiny email, který bude obsahovat ke každému bodu, který je předmětem korespondenčního hlasování, důvodovou zprávu, návrh usnesení poradní skupiny a termín, do kdy se mají členové poradní skupiny na uvedenou elektronickou adresu elektronickou poštou vyjádřit, zda s navrženým usnesením souhlasí, nesouhlasí nebo se hlasování zdržují.

6.3 Členové poradní skupiny mají na sdělení svého hlasování maximálně 5 pracovních dní od odeslání návrhu. Pokud se člen poradní skupiny nevyjádří ve lhůtě stanovené Expertem, má se za to, že se hlasování neúčastní.

6.4 K přijetí usnesení korespondenčním hlasováním je nutná prostá většina všech členů poradní skupiny.

6.5 Korespondenční hlasování členů poradní skupiny bude zajištěno a archivováno shodně s bodem 5.6.

6.6 Manažer ITI nebo Sekretariát zašle nejpozději do 3 pracovních dnů od ukončení korespondenčního hlasování všem členům poradní skupiny elektronickou cestou celkový výsledek hlasování včetně informace o počtu hlasujících pro, proti a kolik členů poradní skupiny se zdrželo.

Článek 7

Závěrečná ustanovení

7.1 Jednací řád projednává a schvaluje, včetně jeho případných změn, RSK a Řídící výbor ITI.

7.2 Jednací řád nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení RSK a Řídícím výborem ITI.

Schváleno Regionální stálou konferencí Moravskoslezského kraje dne ……

Schváleno Řídícím výborem ITI dne ……..

……

Podpis předsedy Regionální stálé konference Moravskoslezského kraje

……

Podpis předsedy Řídícího výboru ITI

Příloha 9 Čestné prohlášení

Čestné prohlášení
statutárního zástupce nositele ITI o pravdivosti údajů

Já, **Ing. Tomáš Macura, MBA** primátor statutárního města Ostrava,

datum narození 6. 5. 1964

tímto čestně prohlašuji,

že v žádosti o podporu Integrované teritoriální investice ostravské aglomerace na období 2014-2020 jsou uvedeny pravdivé a úplné údaje.

V Ostravě, dne 19.2.2016 .....

.....
podpis

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA
04

OVĚŘOVACÍ DOLOŽKA PRO LEGALIZACI
Podle ověřovací knihy Magistrátu města Ostrava
poř. č. legalizace22/2016-IV
~~vlastnoručně podepsal~~* - uznal podpis na listině za vlastní*
Ing. Tomáš Macura, 06.05.1964 Karviná
jméno/a, příjmení, datum a místo narození žadatele
Ostrava Slezská Ostrava , Na Bunčáku č. p. 1086/10
adresa místa trvalého pobytu žadatele*
- ~~adresa místa pobytu na území České republiky~~*
- ~~adresa bydliště mimo území České republiky~~*
OP 109679911
druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny osobní údaje uvedené v této ověřovací doložce
V Ostravě dne 24.02.2016 Milada Drastíková .....
Jméno a příjmení ověřující osoby, která legalizaci provedla
Otisk úředního razítka a podpis ověřující osoby

* Nehodící se škrtněte

MAGISTRÁT MĚSTA OSTRAVA
* 260 *

OSTRAVA!!!

Příloha 10 Tabulky provázanosti analytické a strategické části

Klíčový problém (střed stromu problémů) v oblasti podpory zaměstnanosti Vzdělání, kvalifikace a motivace k uplatnění nejsou dostatečné.			**PROVÁZANOST ANALYTICKÉ A STRATEGICKÉ ČÁSTI STRATEGIE ITI PRO STRATEGICKÝ CÍL PRÁCE**			**Strategický cíl ITI 1 ZVÝŠIT ZAMĚSTNANOST A UPLATNITELNOST NA TRHU PRÁCE**		
Hlavní zjištění v oblasti podpory práce 1 **(Hlavní příčina klíčového problému)** SPOLUPRÁCE ŠKOL V AGLOMERACI S PODNIKY A ZAMĚSTNAVATELI JE OMEZENÁ A VÝUKA NA ŠKOLÁCH NEODPOVÍDÁ SOUČASNÝM POTŘEBÁM TRHU PRÁCE NEDOSTATEČNĚ KVALITNÍ LIDSKÉ ZDROJE (SLABÁ JAZYKOVÁ VYBAVENOST, ZHORŠUJÍCÍ SE DOVEDNOSTI ABSOLVENTŮ) STRUKTURÁLNÍ ZMĚNY SPOJENÉ S ÚTLUMEM TĚŽKÉHO PRŮMYSLU	**Hlavní zjištění** v oblasti podpory podnikání 2 **(Hlavní příčina klíčového problému)** V OSTRAVSKÉ AGLOMERACI JE VYSOKÉ PROCENTO OBYVATEL SE ZÁKLADNÍM VZDĚLÁNÍM A VYSOKÝ PODÍL OBTÍŽNĚ REKVALIFIKOVATELNÉ A ADAPTOVATELNÉ PRACOVNÍ SÍLY MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI SICE KOPÍRUJE VÝVOJ NA NÁRODNÍ ÚROVNI, PODÍL DLOUHODOBĚ NEZAMĚSTNANÝCH JE VŠAK V REGIONU VÝRAZNĚ VYŠŠÍ Z HLEDISKA KVANTITY POMĚRNĚ DOBRÁ NABÍDKA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V OSTRAVSKÉ AGLOMERACI, KTERÁ VŠAK NEODPOVÍDÁ PLNĚ AKTUÁLNÍM POTŘEBÁM OBYVATEL, A ZEJMÉNA NENÍ ZAMĚŘENA NA PODPORU AKTIVNÍHO ŽIVOTA ZNEVÝHODNĚNÝCH OSOB	**Hlavní zjištění** v oblasti podpory práce 3 **(Hlavní příčina klíčového problému)** HROZBA ZACHOVÁNÍ STÁVAJÍCÍHO NEMOTIVAČNÍHO SOCIÁLNÍHO SYSTÉMU A PODPORY, VČETNĚ SPÍŠE „REAKTIVNÍ“ PODPORY NEZAMĚSTNANÝCH USTAVENÍ REGIONÁLNÍHO PARTNERSTVÍ MEZI AKTÉRY NA TRHU PRÁCE A ZAHÁJENÍ FUNGOVÁNÍ V ČESKU UNIKÁTNÍ PLATFORMY „MS C2PAKT ZAMĚSTNANOSTI“, KTERÝ BY MĚL PŘISPĚT K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ NA TRHU PRÁCE	**Závěry analytické části**	**Kategorie S-W-O-T**	**Bližší popis**	Specifický cíl 1.1 (reakce na hlavní zjištění) **Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce** 1.1.1. Vytvoření podmínek pro kvalitní přípravu na zaměstnání v technických, řemeslných a přírodovědných oborech a rozvoj klíčových přenositelných kompetencí pro uplatnění na trhu práce 1.1.2. Zvýšení kvality a kompetencí budoucích i současných pedagogických pracovníků 1.1.3. Aktivní řešení dopadů pokračující restrukturalizace tradičních průmyslových oborů	Specifický cíl 1.2 (reakce na hlavní zjištění) **Zapojit znevýhodněné skupiny obyvatel na trh práce** 1.2.1. Zvýšení zaměstnatelnosti dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených obyvatel 1.2.2. Zvýšení zaměstnatelnosti obyvatel se zdravotním znevýhodněním a osob pečujících o děti a jiné závislé osoby 1.2.3. Podpora sociálního podnikání	Specifický cíl 1.3 (reakce na hlavní zjištění) **Zvýšit efektivitu řízení a vyhodnocování situace na trhu práce** 1.3.1 Vznik a rozvoj nástrojů pro vyhodnocení a řízení situace na trhu práce
XXX		X	TECHNICKÉ KNOW-HOW	Silné stránky	Unikátní know-how spojené s dlouhou tradicí těžebního průmyslu, výrobou železa a oceli a těžkého strojírenství, které lze využít pro výrobu s vyšší přidanou hodnotou.	Opatření 1.1.1 Opatření 1.1.2 Opatření 1.1.3		Opatření 1.3.1
XX		X	PŘÍTOMNOST UNIVERZIT A VÝZKUMNÝCH CENTER	Silné stránky	Dostupnost a kapacita vysokých škol přímo v aglomeraci – v aglomeraci studuje přibližně 35 tis. VŠ studentů.	Opatření 1.1.2		Opatření 1.3.1
		XXX	PARTNERSTVÍ	Silné stránky	Ustavení partnerství mezi aktéry na trhu práce a nastartování vzájemné komunikace díky vzniku a zahájení fungování v Česku unikátní platformy „MS Pakt zaměstnanosti“, který by měl přispět k řešení problémů na trhu práce.			Opatření 1.3.1
XXX		X	ODLIV VZDĚLANÝCH OBYVATEL V PRODUKTIVNÍM VĚKU	Slabé stránky	Dlouhodobý úbytek obyvatel, především obyvatel mladých a kvalifikovaných a s tím související posílení trendu stárnutí obyvatel	Opatření 1.1.1 Opatření 1.1.2 Opatření 1.1.3		Opatření 1.3.1
XXX	XX	X	STRUKTURÁLNÍ A DLOUHODOBÁ NEZAMĚSTNANOST	Slabé stránky	Absolutně nejvyšší počet nezaměstnaných mezi kraji ČR a jejich územní koncentrace i v rámci aglomerace Míra nezaměstnanosti sice kopíruje vývoj na národní úrovni, podíl dlouhodobě nezaměstnaných je však v regionu výrazně vyšší V ostravské aglomeraci je vysoké procento obyvatel se základním vzděláním a vysoký podíl obtížně rekvalifikovatelné a adaptovatelné pracovní síly	Opatření 1.1.3	Opatření 1.2.1 Opatření 1.2.2 Opatření 1.2.3	Opatření 1.3.1
XXX	XX	X	KLESAJÍCÍ ÚROVEŇ VZDĚLANOSTI	Slabé stránky	Nedostatečně kvalitní lidské zdroje (slabá jazyková vybavenost, zhoršující se dovednosti ab-solventů). Při ztrátě relativní úrovně vzdělanost ztráta konkurenceschopnosti při lákání nových investic a pro vznik nových pracovních míst - nekvalitní nabídka na straně pracovní síly.	Opatření 1.1.2	Opatření 1.2.1 Opatření 1.2.2	Opatření 1.3.1
		XX	VYŠŠÍ EFEKTIVITA SLUŽEB VEŘEJNÉHO SEKTORU	Příležitosti	Přijetí zákona o státní službě a na něj navázané dlouhodobé zlepšení fungování veřejné správy Zavedení duálního vzdělávání Změna řízení střeího školství – větší vliv samosprávy, hospodářské komory, MPO – sladění s potřebami trhu práce			Opatření 1.3.1
XXX	X	XX	EVROPSKÉ INVESTICE	Příležitosti	Důraz na „place-based“ podporu v rámci Kohez-ní politiky EU v období 2014+ - větší důraz na to, aby podpora byla šitá na míru místním potře-bám a z toho vyplývající posílení územní a inte-grované dimenze Kohezní politiky (nástroj ITI, JAP, CLLD apod.) Větší důraz na dosažené výsledky projektů pod-pořených z prostředků EU, namísto prostého čerpání prostředků Snížení administrativní náročnosti a procesů spojených s využitím fondů EU	Opatření 1.1.1 Opatření 1.1.2 Opatření 1.1.3	Opatření 1.2.1 Opatření 1.2.2 Opatření 1.2.3	Opatření 1.3.1
XX		XXX	DOPADY DALŠÍHO ÚTLUMU TRADIČNÍCH ODVĚTVÍ	Hrozby	Odchod největších zaměstnavatelů z regionu – uzavření jejich aktivit v regionu a s tím zánik významného počtu pracovních míst pro specificky kvalifikované pracovníky Úbytek kvalifikovaných pracovních sil (v technických oborech) přesunem do hospo-dářsky stabilnějších regionů	Opatření 1.1.3		Opatření 1.3.1
	XX	X	CHYBĚJÍCÍ NEBO NEÚČINNÉ KONCEPCE NA NÁRODNÍ ÚROVNI	Hrozby	Zachování stávajícího nemotivačního sociálního systému a podpory, včetně spíše „reaktivní“ podpory nezaměstnaných Neefektivní využití peněz ze strukturálních fondů EU		Opatření 1.2.1	Opatření 1.3.1
XX		XX	STÁRNUTÍ OBYVATELSTVA	Hrozby	Dlouhodobý úbytek obyvatel, především obyvatel mladých a kvalifikovaných a s tím související posílení trendu stárnutí obyvatel	Opatření 1.1.1 Opatření 1.1.2		Opatření 1.3.1
XXX		XXX	VZDĚLANOST A KOMPETENCE NEODPOVÍDAJÍCÍ POŽADAVKŮM TRHU PRÁCE, NOVÝM TECHNOLOGIÍM A MĚNÍCÍM SE PODMÍNKÁM V GLOBÁLNÍ EKONOMICE	Hrozby	Ztráta konkurenceschopnosti, ocitnutí se na periferii současných trendů a ekonomického rozvoje.	Opatření 1.1.2		Opatření 1.3.1

Klíčový problém (střed stromu problémů) v oblasti podporypodnikavosti a podnikání Nedostatek podnikavých lidí, podnikatelů a malaých a středních firem a nedostatek investic do tvorby nových pracovních míst.			**PROVÁZANOST ANALYTICKÉ A STRATEGICKÉ ČÁSTI STRATEGIE ITI PRO STRATEGICKÝ CÍL PODNIKÁNÍ**			**Strategický cíl ITI 2 PODPOŘIT PODNIKÁNÍ A VZNIK PRACOVNÍCH MÍST**		
Hlavní zjištění v oblasti podpory podnikání 1 **(Hlavní příčina klíčového problému)** NEDOSTATEK PODNIKAVÝCH LIDÍ ZAKLÁDAJÍCÍCH NOVÉ PODNIKY A PODNIKATELŮ ROZVÍJEJÍCÍCH MALÉ A STŘEDNÍ FIRMY	Hlavní zjištění v oblasti podpory podnikání 2 NEDOSTATEK NOVÝCH INVESTIC S VYŠŠÍ PŘIDANOU HODNOTOU GENERUJÍCÍ NOVÁ PRACOVNÍ MÍSTA A INVESTICE DO VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ	Hlavní zjištění v oblasti podpory podnikání 3 NEDOSTATEČNÁ INOVAČNÍ VÝKONNOST MALÝCH, STŘEDNÍCH, ALE I VELKÝCH FIREM, ZAOSTÁVAJÍCÍ SE SVOU TECHNOLOGICKOU VÝBAVOU A TECHNIKCÝM KNOW-HOW ZA SVÝM POTENCIÁLEM	**Závěry analytické části**	**Kategorie S-W-O-T**	**Bližší popis**	Specifický cíl 2.1 (reakce na hlavní zjištění) **Podpořit podnikavost obyvatel a rozvoj malých a středních podniků** 2.1.1 Zvýšit podnikatelské kompetence obyvatel a zvýšit motivaci k podnikání 2.1.2 Zvýšit počet a podpořit růst malých a středních firem	Specifický cíl 2.2 (reakce na hlavní zjištění) **Zvýšit atraktivitu pro investice** 2.2.1 Revitalizace a regenerace zanedbaných ploch a areálů a objektů kulturního dědictví za účelem využití pro zvýšení atraktivity měst a jejich zázemí a podporu nových investic 2.2.2 Rekonstrukce, modernizace, popř. výstavba silnic a budování obchvatů sídel na vybrané regionální silniční síti s cílem zvýšit konektivitu k síti TEN-T	Specifický cíl 2.3 **Realizovat aktivity na podporu strategie inteligentní specializace pro Moravskoslezský kraj** 2.3.1 Zvýšení intenzity transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti (RIS3 MSK: Cíl A1, horizontální priorita A: Transfer technologií)
	XXX	XXX	RŮST DIVERZIFIKACE EKONOMIKY	Silné stránky	Pozvolná změna ekonomické struktury aglomerace k diverzifikovanějšímu prostředí vytváří více příležitostí pro lákání investic, včetně investic do výzkumných a vývojových kapacit.		Opatření 2.2.1	Opatření 2.3.1
	XX	XXX	TECHNICKÉ KNOW-HOW	Silné stránky	Specializace místní ekonomiky a know-how v tradičních průmyslových odvětvích zvyšuje konkurenční výhodu pro rozhodování o koncentraci investic do vývoje nových produktů a služeb a jejich uplatnění.			Opatření 2.3.1
	XX	XXX	UNIVERZITY	Silné stránky	Přítomnost kritické masy vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva a přítomnost výzkumných a vývojových kapacit výrazně zvyšuje potenciál a konkurenční výhodu pro koncentraci investic do podpory inovační kapacity aglomerace.		Opatření 2.2.1	Opatření 2.3.1
X	XX	XXX	VÝZKUMNÁ CENTRA, INOVAČNÍ INFRASTRUKTURA	Silné stránky		Opatření 2.1.2	Opatření 2.2.1	Opatření 2.3.1
XXX	X		NÍZKÁ EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEL	Slabé stránky	Příčina KP - nedostatečná podnikavost - velcí zaměstnavatelé, zaměstnanecká mentalita - nízká atraktivita podnikání (vstupní bariéry, rizika, nedostatek informací a počáteční podpory) Následek KP - nízký podíl malých a středních firem generujících nová pracovní místa	Opatření 2.1.1 Opatření 2.1.2		
XXX			POMALU ROSTOUCÍ PODNIKATELSKÁ AKTIVITA	Slabé stránky	Příčina KP - nedostatečná podnikavost absolventů - velcí zaměstnanavtelé, zaměstnanecká mentalita - nedostatečné podnikatelské kompetence absolventů a podnikatelů - nedostatečně koordinovaná a kooperující inovační infrastruktura a marketing regionu ve prospěch podnikavosti a nových investic - těžko prostupné hodnotové řetězce těžkého průmyslu a nedostatek rozvíjejících se malých a středních firem v oborech s vyšší přidanou hodnotou	Opatření 2.1.2		
XXX		X	NEDOSTATEK PODNIKATELSKÝCH KOMPETENCÍ	Slabé stránky	Příčina KP - nedostatečné podnikatelské kompetence obyvatel Následek KP - nízká motivace a ochota podnikat - nízá míra inovativnosti - nízká míra rozvojových ambicí	Opatření 2.1.1 Opatření 2.1.2		Opatření 2.3.1
X	X	XXX	NÍZKÁ MÍRA INOVATIVNOSTI	Slabé stránky	Naplnění aktivitami, které mají potenciál přispět cílům Regionální inovační strategie RIS3 Moravskoslezského kraje			Opatření 2.3.1
X	X	XXX	NEDOSTATEČNÉ VYUŽÍVÁNÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU A VÝVOJE V PRAXI	Slabé stránky	Příčina KP - absence holistického přístupu ke komercializaci, jejímž výsledkem je nekoordinovaná podpora realizovaná převážně izolovanými programy a projekty individuálně jednotlivými organizacemi inovačního ekosystému v regionu bez jasně popsaného příspěvku výsledkům inovačního procesu, resp komercionalizaci - absence monitoringu a evaluací - nedostatečné propojení výzkumné a vývojové sféry s potřebami podniků - nedostatek adaptovaných best practices a inovativních řešení v oblasti podpory inovací ("neinovativní podpora inovací")			Opatření 2.3.1
	XX		NEGATIVNÍ IMAGE	Slabé stránky	Atraktivita a image regionu představovaná partnerským přístupem k potenciálním investorům a kvalitními službami pro nové investory vytváří lákavější prostředí pro lokalizaci zahraničních investic v aglomeraci.		Opatření 2.2.1	
XXX	XX	XX	INTEGROVANOST S PILÍŘI PRÁCE A PROSTŘEDÍ	Příležitosti	Tvorba pracovních míst úzce souvisí s poptávkovou stranou na trhu práce. Investice v oblasti prostředí mohou vytvářet synergické efekty pro vzink pracovních míst v oblastech zelené ekonomiky.	Opatření 2.1.1 Opatření 2.1.2	Opatření 2.2.1 Opatření 2.2.2 Opatření 2.2.3	Opatření 2.3.1
	X		INOVATIVNÍ FINANČNÍ NÁSTROJE	Příležitosti	Investiční pobídky formou návratného financování mají pozitivní dopad na stav veřejných financí a pozitivnější vliv na tržní prostředí, než nenávratné financování a pobídky.	Opatření 2.1.2		Opatření 2.3.1
		XXX	EFEKTIVNĚJŠÍ PROPOJENÍ VĚDY, VÝZKUMU A KOMERČNÍ SFÉRY	Příležitosti	Potenciál pro realizaci RIS3.	Opatření 2.1.2		Opatření 2.3.1
XX		XX	ZVÝŠENÍ EXPORTNÍ VÝKONNOSTI MÍSTNÍCH FIREM	Příležitosti	Silnější orientace na exportní výkonnost a veřejná podpora v této oblasti vytvoří pozitivní efekty pro rozvoj firem a tvorbu nových pracovních míst při uplatnění na nových trzích.	Opatření 2.1.2		
XXX		XX	POTENCIÁL MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ PRO TVORBU PRACOVNÍCH MÍST	Příležitosti	Podíl malých a středních podniků na tvorbě pracovních míst má pozitivní dopad na diverzifikaci hospodářství a vytváří flexibilnější mechanismy při reakcích na hospodářské změny, zejména strukturálního charakteru. Úzce to souvisí s legislativními a regulačními podmínkami na úrovni státu.	Opatření 2.1.1 Opatření 2.1.2		
	XX		DOPADY DALŠÍHO ÚTLUMU TRADIČNÍCH ODVĚTVÍ	Hrozby	Útlum tradičních dovětvích si vyžádá intenzivnější soustředění na přilákání investic vytvářející pracovní míst i v oborech s nižší přiadnou hodnotou.		Opatření 2.2.1 Opatření 2.2.2	
		XX	CHYBĚJÍCÍ NEBO NEÚČINNÉ KONCEPCE NA NÁRODNÍ ÚROVNI	Hrozby	Příčina KP - centralistické řízení VaVaI - absence jednotné národní strategie - není vlastník strategie a odpovědný resort, resorty si nekoordinovaně přivlastňují dílčí oblasti podpory bez provázanosti, monitoringu a hodnocení dopadů			Opatření 2.3.1
	X	XX	ODLIV INVESTIC S VYŠŠÍ PŘIDANOU HODNOTOU	Hrozby	Absence plnění cílů RIS3 a absence podpory vzdělávání a rozvoje odvětví s vyšší přidanou hodnotou zbrzdí růst místní ekonomiky a negativně olivní regionální konkurenceschopnost a atraktivitu pro nové investice.		Opatření 2.2.2	
XX		XX	VZDĚLANOST A KOMPETENCE OBYVATEL NEODPOVÍDAJÍCÍ POŽADAVKŮM TRHU PRÁCE, NOVÝM TECHNOLOGIÍM A MĚNÍCÍM SE PODMÍNKÁM V GLOBÁLNÍ EKONOMICE	Hrozby	Provázanost s KP 1 (Vyžaduje integrované řešení s SC 1) Příčina KP - schopnost přicházet s novými myšlenkami a nápady, schopnost je převést do konceptu, prototypu a adaptovat na tržní podmínky vyžaduje nejen technické, ale i řadu měkkých kompetencí, které se získávají už na základních stupních vzdělávacího systému - kompetence k rizikovému podnikání není dostatečně začleněna do mentality lidí, včetně výuky na školách, včetně zaměstnaneckých poměrů			Opatření 2.3.1

Klíčový problém **NEATRAKTIVNÍ MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ, AGLOMERACE MÁ OBJEKTIVNÍ PROBLÉMY, IMAGE JE VŠAK HORŠÍ NEŽ REALITA**					**PROVÁZANOST ANALYTICKÉ A STRATEGICKÉ ČÁSTI STRATEGIE ITI PRO STRATEGICKÝ CÍL PROSTŘEDÍ**			**Strategický cíl ITI 3 ZLEPŠIT KVALITU PROSTŘEDÍ A PODPOŘIT UDRŽITELNÝ ROZVOJ**				
Hlavní zjištění v oblasti špatné kvality prostředí a nedostatečné podpory udržitelného rozvoje 1 • Zvyšující se ekologická zátěž dopravních prostředků na život obyvatel měst • Klesající počet cestujících využívajících veřejnou dopravu a její nízká atraktivita • Potenciál k uplatnění konceptu chytrých měst a udržitelné mobility	Hlavní zjištění v oblasti špatné kvality prostředí a nedostatečné podpory udržitelného rozvoje 2 • Ostravská aglomerace je jedním z nejvíce postižených regionů v oblasti kvality ovzduší v Evropě, jejímž původci jsou emise z průmyslových provozů, doprava, lokální topeniště a přeshraniční přenos znečištění z Polska	Hlavní zjištění v oblasti špatné kvality prostředí a nedostatečné podpory udržitelného rozvoje 3 • Stále relativně vysoká energetická náročnost ekonomiky. • Nevyužitý potenciál využívání obnovitelných zdrojů energie.	Hlavní zjištění v oblasti špatné kvality prostředí a nedostatečné podpory udržitelného rozvoje 4 • Vysoký podíl produkce komunálních a průmyslových odpadů • Vysoká míra skládkování a nízký podíl energeticky a materiálově využitelného odpadu • Potenciál využití inovativních technologií pro efektivní nakládání s odpady	Hlavní zjištění v oblasti špatné kvality prostředí a nedostatečné podpory udržitelného rozvoje 5 • Potřeba zkvalitnění městského prostředí a ekologické funkce městského prostoru	**Závěry analytické části**	**Kategorie S-W-O-T**	**Bližší popis**	Specifický cíl 3.1 (reakce na hlavní zjištění) **Podpořit rozvoj udržitelné mobility** 3.1.1. Výstavba a modernizace infrastruktury pro rozvoj udržitelné mobility 3.1.2. Výstavba a modernizace drážní infrastruktury městské a příměstské dopravy 3.1.3. Rozvoj inteligentních dopravních systémů	Specifický cíl 3.2 (reakce na hlavní zjištění) **Snížit znečištění ovzduší** 3.2.1. Náhrada stávajících stacionárních spalovacích zdrojů v domácnostech 3.2.2. Náhrada a rekonstrukce stacionárních zdrojů znečištění a modernizace jejich technologií 3.2.3. Výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší	Specifický cíl 3.3 (reakce na hlavní zjištění) **Zvýšit energetickou účinnost** 3.3.1. Snížení energetické náročnosti veřejných budov 3.3.2. Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení 3.3.3. Efektivnější nakládání s energiemi v podnikatelském sektoru	Specifický cíl 3.4 (reakce na hlavní zjištění) **Zefektivnit nakládání s odpady** 3.4.1. Předcházení vzniku komunálních a průmyslových odpadů 3.4.2. Výstavba a modernizace zařízení pro energetické a materiálové využití odpadů 3.4.3. Rekultivace starých skládek	Specifický cíl 3.5 (reakce na hlavní zjištění) **Revitalizovat zeleň v sídlech** 3.5.1. Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně
XXX					KVALITNÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	Silné stránky	Dobré dispozice sídelního uspořádání z hlediska dopravních systémů a zlepšení dopravního napojení regionu díky dálničnímu a kvalitnějšímu železničnímu spojení.	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**				
XX	**XXX**	**X**	**X**	**X**	ZVYŠOVÁNÍ ČISTOTY OVZDUŠÍ	Silné stránky	Pokračující zlepšování znečištěného ovzduší, které je v současnosti shodné se znečištěním v Praze, Středočeském či Ústeckém kraji (s odlišnými zdroji a územím znečištění).	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**	**Opatření 3.2.1. Opatření 3.2.2. Opatření 3.2.3.**	**Opatření 3.3.1. Opatření 3.3.2. Opatření 3.3.3.**	**Opatření 3.4.2.**	**Opatření 3.5.1.**
			XXX		POKLES SKLÁDKOVÁNÍ ODPADU	Silné stránky	Skládkování odpadu v celkové produkci odpadů v období mezi rokem 2000 a rokem 2011 pokleslo o 44 %.				**Opatření 3.4.1. Opatření 3.4.2. Opatření 3.4.3.**	
xx	**xxx**	**xx**	**x**	**x**	ŠPATNÁ KVALITA OVZDUŠÍ A IMAGE REGIONU	Slabé stránky	Imise z průmyslových provozů platí spolu s přeshraničním přenosem znečištění z Polska, dopravou a lokálními topeništi za původce znečištění ovzduší. Oblast ostravské aglomerace je územím s nejzatěženějším životním prostředím v ČR, přestože se díky útlumu výroby, používání šetrnějších technologií a velkým investicím do environmentálních opatření situace postupně zlepšuje. Stále však přetrvává negativní image aglomerace v této oblasti, která neodpovídá skutečné situaci - mediální image regionu je daleko méně příznivá, než co ukazují dostupná data a statistiky.	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**	**Opatření 3.2.1. Opatření 3.2.2. Opatření 3.2.3.**	**Opatření 3.3.1. Opatření 3.3.2. Opatření 3.3.3.**	**Opatření 3.4.2.**	**Opatření 3.5.1.**
xxx					NÍZKÉ VYUŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉ DOPRAVY	Slabé stránky	Veřejná doprava je stále nedostatečně efektivní a atraktivní, což dokazuje i podprůměrný počet obyvatel využívajících městskou hromadnou dopravu a veřejnou autobusovou dopravu v celorepublikovém srovnání. Vzhledem k vybavení některých částí aglomerace dopravní infrastrukturou a dopravní dostupností některých lokalit vychází jako časově úspornější využití automobilu. Proto je nezbytné podpořit větší využívání hromadné přepravy osob pomocí dalšího zkvalitňování nabídky služeb v rámci integrovaného dopravního systému. Velmi nízké využití veřejné dopravy a omezená dostupnost některých oblastí aglomerace, které znamenají vyšší využití individuální dopravy také negativně přispívající ke znečištění ovzduší a hlukem v aglomeraci. Ve velkých městech je nedostatečná preference MHD, cyklo a pěší dopravy, což vytváří tlak dopravní infrastruktury a parkovací místa.	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**				
			X	**XX**	ZANEDBANÉ PROSTŘEDÍ VE MĚSTECH	Slabé stránky	Omezený pokrok revitalizace zanedbaného městského prostředí a významná rozloha stále zanedbaných území (průmyslových i neprůmyslových).				**Opatření 3.4.3.**	**Opatření 3.5.1.**
			XXX		MNOŽSTVÍ PRODUKOVANÝCH ODPADŮ	Slabé stránky	MSK dlouhodobě zaujímá nejvyšší podíl v produkci komunálních a průmyslových odpadů v rámci celé ČR, množství vyprodukovaného komunálního a bioodpadu každoročně roste.				**Opatření 3.4.1. Opatření 3.4.2. Opatření 3.4.3.**	
X	**X**	**XXX**	**XX**		POTENCIÁL EFEKTIVNĚJŠÍHO VYUŽÍVÁNÍ ENERGIÍ	Příležitosti	Příležitostí pro snížení zátěže ovzduší a zvyšování životní úrovně domácností je účinnější nakládání s energiemi a využívání obnovitelných zdrojů energie. Snížení energetické náročnosti povede k významnému snížení dodávané energie a konečné energetické spotřebě budov ve srovnání s dosavadní úrovní spotřeby. Energetické úspory podpoří posun k nízkouhlíkovému hospodářství regionu.	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**	**Opatření 3.2.1. Opatření 3.2.2.**	**Opatření 3.3.1. Opatření 3.3.2. Opatření 3.3.3.**	**Opatření 3.4.1. Opatření 3.4.2.**	
		X	**XXX**		POTENCIÁL EFEKTIVNĚJŠÍHO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY	Příležitosti	Moravskoslezský kraj dlouhodobě zaujímá přední příčky v produkci odpadů v rámci ČR, na což má kromě komunálního odpadu vliv také průmyslový a nebezpečný odpad. Mezi nejčastější způsoby nakládání s komunálními odpady stále patří skládkování, které však meziročně snižuje svůj podíl na celkovém nakládání s odpady. Naopak zde narůstá význam energetického a materiálového využívání odpadů. Výhodou tohoto způsobu výroby alternativních zdrojů energie není pouze úleva skládkám, ale i úspora spalování fosilních paliv, což má pozitivní vliv na kvalitu ovzduší v aglomeraci.				**Opatření 3.4.1. Opatření 3.4.2. Opatření 3.4.3.**	
				XXX	ROZVOJ MĚSTSKÉ ZELENĚ	Příležitosti	Možnost zhodnocení a posílení stávající městské zeleně a nových vodních ploch na poddolovaných územích pro rekreační a ekologickou funkci.	**Opatření 3.1.1.**				**Opatření 3.5.1.**
XXX	**XX**	**X**			POTENCIÁL CHYTRÝCH ŘEŠENÍ PRO ROZVOJ UDRŽITELNÉ DOPRAVY	Příležitosti	Využití "chytrých" řešení a nejmodernějších technologií v dopravě, které umožní snížit podíl individuální dopravy a zvýhodní dopravu veřejnou nebo jiné alternativní formy dopravy.	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**		**Opatření 3.3.3.**		
XX	**X**	**XX**	**XX**		INVESTICE DO ČISTÝCH TECHNOLOGIÍ	Příležitosti	Významnější podpora odpovědného vztahu obyvatel a firem k životnímu prostředí v EU i v ČR a rostoucí význam CSR aktivit – rostoucí soukromé investice podniků do vývoje čistých a eko-nomicky únosných technologií pro odstranění/omezení negativních dopadů na životní prostředí a sociálních problémů.	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**	**Opatření 3.2.1. Opatření 3.2.2. Opatření 3.2.3.**	**Opatření 3.3.1. Opatření 3.3.2. Opatření 3.3.3.**	**Opatření 3.4.1. Opatření 3.4.2. Opatření 3.4.3.**	
X	**X**	**XXX**	**XX**		ROZVOJ TECHNOLOGIÍ NA EFEKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ ENERGIÍ	Příležitosti	Modernizace v oblasti efektivnějšího využívání energií a s tím spojený rozvoj ekoinovací a technologií orientovaných na energetickou účinnost a ochranu prostředí (průmysl, veřejná správa, domácnosti)	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**	**Opatření 3.2.1. Opatření 3.2.2. Opatření 3.2.3.**	**Opatření 3.3.1. Opatření 3.3.2. Opatření 3.3.3.**	**Opatření 3.4.1. Opatření 3.4.2. Opatření 3.4.3.**	
XX	**X**	**XX**	**XX**	**X**	PODPORA KONCEPCE SMART CITIES	Příležitosti	Rozvoj technologií a podpory pro "chytrá města" (smart cities).	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**	**Opatření 3.2.1. Opatření 3.2.2. Opatření 3.2.3.**	**Opatření 3.3.1. Opatření 3.3.2. Opatření 3.3.3.**	**Opatření 3.4.1. Opatření 3.4.2. Opatření 3.4.3.**	**Opatření 3.5.1.**
X	**XXX**	**X**	**X**	**X**	VYLIDŇOVÁNÍ CENTER MĚST A REGIONU	Hrozby	Pro obyvatele ostravské aglomerace je málo atraktivní bydlení v centrech měst. Stěhují se do suburbánních zón nebo mimo aglomeraci.	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**	**Opatření 3.2.1. Opatření 3.2.2. Opatření 3.2.3.**	**Opatření 3.3.1. Opatření 3.3.2. Opatření 3.3.3.**	**Opatření 3.4.1. Opatření 3.4.2. Opatření 3.4.3.**	**Opatření 3.5.1.**
	XX	**XX**	**X**		ZPOMALENÍ PROCESŮ MODERNIZACE PRŮMYSLU	Hrozby	Zpomalení (zastavení) trendu modernizace průmyslových provozů a technické infrastruktury.		**Opatření 3.2.1.**	**Opatření 3.3.3.**	**Opatření 3.4.1. Opatření 3.4.2.**	
XX	**XXX**	**XX**	**X**	**X**	ZHORŠENÍ EMISNÍ SITUACE V OVZDUŠÍ	Hrozby	Zvyšování emisí z malých zdrojů znečišťování, které se jen obtížně kontrolují (topení tuhými palivy) a z mobilních zdrojů znečištění (nárůst automobilové dopravy).	**Opatření 3.1.1. Opatření 3.1.2. Opatření 3.1.3.**	**Opatření 3.2.1. Opatření 3.2.2. Opatření 3.2.3.**	**Opatření 3.3.1. Opatření 3.3.2. Opatření 3.3.3.**	**Opatření 3.4.2.**	**Opatření 3.5.1.**

Příloha 11 OP VVV

Plán financování ITI

	Fáze I.	Fáze II.	CELKEM
Celkové způsobilé výdaje	814.000.000,00 Kč	571.000.000,00 Kč	1.385.000.000,00 Kč
Z toho dotace - Příspěvek Unie	691.900.000,00 Kč	485.350.000,00 Kč	1.177.250.000,00 Kč
Z toho dotace - Národní veřejné zdroje	81.400.000,00 Kč	57.100.000,00 Kč	138.500.000,00 Kč
Z toho vlastní zdroje příjemce – veřejné zdroje	0	0	0
Z toho vlastní zdroje příjemce – soukromé zdroje	40.700.000,00 Kč	28.550.000,00 Kč	69.250.000,00 Kč

1. **Finanční plán pro fázi I.** (shodný finanční plán, který bude nositelem vyplněn MS 2014+)
2. **Finanční plán pro fázi II.** (finanční plán, ve kterém budou rozprostřeny prostředky požadované v druhé fázi)
3. **Celkový finanční plán** (tento finanční plán obsahuje součtové hodnoty z finančního plánu pro fázi I. a z finančního plánu pro fázi II.)

Finanční plán bude vypracován pro finanční prostředky vykazované jako způsobilé výdaje (nezpůsobilé výdaje budou vyplněny, pokud budou známy) a bude obsahovat souhrnný objem finančních prostředků, o něž bude žádáno prostřednictvím integrovaných projektů. Výdaje jsou způsobilé pro poskytnutí příspěvku z ESI fondů, jestliže vznikly příjemci a byly uhrazeny v období do 31. 12. 2023. Ve finančním plánu jsou uváděny částky, které budou příjemci podpory uvádět v podaných žádostech o platbu jako vzniklé výdaje. Započítávají se žádosti podané do konce října daného roku. (Případné uvádění finančních plánů v EUR, resp. přepočet z EUR/Kč se řídí dle podmínek operačního manuálu programů.)

Plnění indikátorů

Celková tabulka vybraných indikátorů

Indikátor	Hodnota pro Fázi I.	Hodnota pro Fázi II.	Celkem
Odborné publikace (vybrané typy dokumentů) vytvořené podpořenými subjekty	61	42	103
Mezinárodní patentové přihlášky (PCT) vytvořené podpořenými subjekty	12	9	21
Odborné publikace (vybrané typy dokumentů) ve spoluautorství výzkumných organizací a podniků	12	8	20
Podíl odborných publikací (vybrané typy dokumentů) ve spoluautorství výzkumných organizací a podniků	20%	19%	19%

Počet nových výzkumných pracovníků v podporovaných subjektech	9	6	15
Počet výzkumných pracovníků, kteří pracují v modernizovaných výzkumných infrastrukturách	131	90	211
Počet nových výzkumných pracovníků v podporovaných subjektech – ženy	2	2	4
Počet výzkumníků, kteří pracují v modernizovaných výzkumných infrastrukturách - ženy	15	10	25
Počet podniků spolupracujících s výzkumnými institucemi	30	20	50
Počet rozšířených či modernizovaných výzkumných pracovišť	13	11	24

1. **Plán naplnění hodnot indikátorů pro I. fázi (**shodný s plánem, který bude nositelem vyplněn MS 2014+)
2. **Plán naplnění hodnot indikátorů pro II. Fázi**
3. **Celkový plán naplnění hodnot indikátorů**

Nastavení indikátorů na úrovni opatření strategie: vždy alespoň jeden indikátor výstupu a alespoň jeden indikátor výsledku pro jeden specifický cíl operačního programu, vycházející z programových dokumentů, případně i z dalších dokumentů programu. Vůči ŘO budou závazné pouze indikátory výstupové, s výjimkou OP VVV, pro který jsou závazné i indikátory výsledku.

Plán předložení projektů

Rok předložení žádosti do výzvy	**I. Fáze**	**II. Fáze** (bude vyhlášeno v závislosti na úspěšném čerpání prostředků finančního plánu)
2016		
2017	**814 mil. Kč**	
2018		
2019		

Příloha 12 Informování obcí a schválení strategie zastupitelstvy statutárních měst v aglomeraci a Moravskoslezského kraje

Nositelem ITI ostravské aglomerace bylo osloveno všech 124 dotčených obcí, včetně 23 městských obvodů statutárního města Ostrava, a to formou emailové zprávy adresované jejich představitelům, ve které se představitelé mohli seznámit s finální verzí strategie s možností vyjádřit se k aktuální verzi.

Zároveň byla strategie schválena zastupitelstvy signatářů Memoranda o spolupráci a spolufinancování příprav ITI pro území ostravské aglomerace, což je doloženo v této příloze.

Usnesení

10. zasedání Zastupitelstva města Karviné konaného dne **02.02.2016**

Zastupitelstvo města Karviné po projednání všech předložených materiálů přijímá toto usnesení:

---

289 **Procedurální záležitosti**

Zastupitelstvo města Karviné dle ustanovení § 84 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů,

schválilo

ověřovatele zápisu 10. zasedání Zastupitelstva města Karviné konaného dne 02.02.2016, a to: DiS Martinu Orgoníkovou a pana Eduarda Matykiewicze.

Zastupitelstvo města Karviné dle ustanovení § 84 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů,

schválilo

program 10. zasedání Zastupitelstva města Karviné konaného dne 02.02.2016, včetně těchto změn:
Doplněné materiály:
doplnění programu č. 3 - OR - Záměr realizovat projekt Snížení energetické náročnosti budovy Azylového domu v Karviné-Starém Městě,
doplnění programu č. 4 - OR - Dodatek č. 1 ke smlouvě o spolupráci při realizaci projektu Kotlíkové dotace v Moravskoslezském kraji,
doplnění programu č. 5 - OE - Návrh na uvolnění části rozpočtové rezervy,
doplnění programu č. 6 - OR - Záměr realizovat projekt Mládežnická rada Karviná.

290 **Vyřízení interpelací členů ZM přednesených na zasedání Zastupitelstva města Karviné konaném dne 10.12.2015**

Zastupitelstvo města Karviné dle ustanovení § 84 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů,

schválilo

vyřízení interpelací členů ZM přednesených na zasedání Zastupitelstva města Karviné konaném dne 10.12.2015.

---

304 Poskytnutí dotace Nemocnici s poliklinikou Karviná-Ráj, příspěvková organizace

Zastupitelstvo města Karviné dle ustanovení § 85 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů,

rozhodlo

poskytnout dotaci ve výši Kč 187.960,-- (slovy: Jednostoosmdesátsedmtisícdevětsetšedesát korun českých) pro rok 2016 Nemocnici s poliklinikou Karviná-Ráj, příspěvková organizace, se sídlem Vydmuchov 399/5, 734 12 Karviná-Ráj, IČ 00844853, na zajištění provozování ambulantního zdravotnického zařízení všeobecného praktického lékaře v prostorách budovy Víceúčelového střediska čp. 599 na ul. Těšínské v Karviné-Loukách, za podmínek stanovených ve smlouvě o spolupráci a uzavřít smlouvu o poskytnutí dotace **dle přílohy č. 1 k tomuto usnesení.**

305 Strategie integrované teritoriální investice ostravské aglomerace

Zastupitelstvo města Karviné dle ustanovení § 84 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů,

schválilo

Strategii integrované teritoriální investice ostravské aglomerace na období 2014 - 2020.

306 Záměr realizovat projekt Osvětlení hrací plochy městského fotbalového stadionu v Karviné-Ráji

Zastupitelstvo města Karviné dle ustanovení § 84 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

si vyhradilo

rozhodnutí ve věci předložení žádosti o dotaci na projekt Osvětlení hrací plochy městského fotbalového stadionu v Karviné-Ráji do Programu 133510 vyhlášeném Ministerstvem školství, kultury a tělovýchovy České republiky.

STATUTÁRNÍ MĚSTO OPAVA

Výpis usnesení z 13. zasedání Zastupitelstva statutárního města Opavy ze dne 08.02.2016

Číslo usnesení: **250/13 ZM 16**

Strategie integrované teritoriální investice ostravské aglomerace (ITI)

Zastupitelstvo města

1. odvolává

Ing. Martina Vítečka, 1. náměstka primátora, ze zastupování Statutárního města Opavy v Řídícím výboru Integrované teritoriální investice pro ostravskou aglomeraci 2014-2020

2. pověřuje

Ing. Radima Křupalu, primátora, k zastupování Statutárního města Opavy v Řídícím výboru Integrované teritoriální investice pro ostravskou aglomeraci 2014-2020

3. schvaluje

Strategii integrované teritoriální investice ostravské aglomerace na období 2014-2020

Opava 15.02.2016

Výpis vyhotovila a za správnost odpovídá:

Bc. Jana Müllerová
vedoucí organizačního oddělení
odbor právní a organizační Magistrátu města Opavy

Statutární město Opava
Horní náměstí 69
746 26 Opava

STATUTÁRNÍ MĚSTO HAVÍŘOV

Magistrát města Havířova, Svornosti 2, 736 01 Havířov-Město

VÁŠ DOPIS ZN: **OSRM - OSR**
ZE DNE: 24.02.2016

NAŠE ZN:
POČET LISTŮ DOPISU: 1
VYŘIZUJE: Mikulášová
TEL: 596 803 218
FAX: 596 811 143
E-MAIL: mikulasova.vladimira@havirov-city.cz

DATUM: 26.02.2016

Výpis z usnesení z 10. zasedání Zastupitelstva města Havířova, konaného dne 22.02.2016

398/10ZM/2016 - Strategie integrované teritoriální investice ostravské aglomerace (ITI)

Zastupitelstvo města Havířova

s c h v a l u j e

návrh Strategie integrované teritoriální investice ostravské aglomerace na období 2014 – 2020 dle přílohy č. 2 předloženého materiálu.

.....
Mgr. Dana Tichá
vedoucí odboru kancelář primátora

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
KRAJSKÝ ÚŘAD
28. října 117, 702 18 Ostrava

Magistrát města Ostravy
Prokešovo náměstí 8
729 30 Ostrava

Váš dopis zn.:
Ze dne:
Čj: MSK 31723/2016
Sp. zn.: POR/27977/2014/Nov
101.1 V5
Vyřizuje: Bc. Kateřina Vašková, DiS.
Odbor. Odbor právní a organizační
Telefon: 595 622 644
Fax: 595 622 226
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 2016-02-26

Výpis z usnesení 18. zasedání zastupitelstva kraje konaného dne 25. 2. 2016

Číslo usnesení: 18/1882

Zastupitelstvo kraje

k usnesení rady kraje
č. 90/7142 ze dne 9. 2. 2016

1. schvaluje

Strategii integrované teritoriální investice ostravské aglomerace na období 2014 – 2020 dle přílohy č. 1 předloženého materiálu

x x x

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ -2- se sídlem v Ostravě

JUDr. Petr Pospíšil, Ph.D., LL.M. v. r.
vedoucí odboru právního a organizačního

STATUTÁRNÍ MĚSTO
FRÝDEK-MÍSTEK

VÝPIS
z usnesení z 10. zasedání Zastupitelstva města Frýdku-Místku ze dne 21. 3. 2016

4b/ Strategie integrované teritoriální investice ostravské aglomerace (ITI)

Zastupitelstvo města Frýdku-Místku

4. 2. schvaluje

Strategii integrované teritoriální investice ostravské aglomerace na období 2014–2020 dle přílohy č. 1 k usnesení, uložené na OÚRaSŘ.

OVĚŘOVACÍ DOLOŽKA PRO VIDIMACI

Podle ověřovací knihy Magistrátu města Frýdku-Místku, poř. č. 62/2016
tento ~~úplný/á~~* – částečný/á* opis* – ~~kopie~~* obsahující ……1…… stran
souhlasí doslovně s předloženou listinou, z níž byl/a pořízen/a a tato listina je

- prvopisem*
- ~~ověřenou vidimovanou listinou~~*
- ~~listinou, která je výstupem z autorizované konverze dokumentů~~*
- ~~opisem nebo kopií pořízenou ze spisu~~*
- ~~stejnopisem~~*

obsahující ….49…. stran.

Přeložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, ~~obsahuje~~* – neobsahuje* viditelný zajišťovací prvek, jenž je součástí obsahu právního významu této listiny (např. hologram).

Ve Frýdku-Místku dne ….4. 4. 2016….

Hana Nováková
jméno a příjmení ověřující osoby, která vidimaci provedla

* nehodící se škrtněte

MAGISTRÁT MĚSTA 61 FRÝDKU-MÍSTKU

Adresa: Radniční 1148, 738 22 Frýdek-Místek
Telefon: +420 558 609 111
Fax: +420 558 609 166
E-mail: podatelna@frydekmistek.cz
Internet: www.frydekmistek.cz

DIČ: CZ00296643
IČ: 00296643
Bankovní spojení: Komerční banka a.s., pobočka Frýdek-Místek